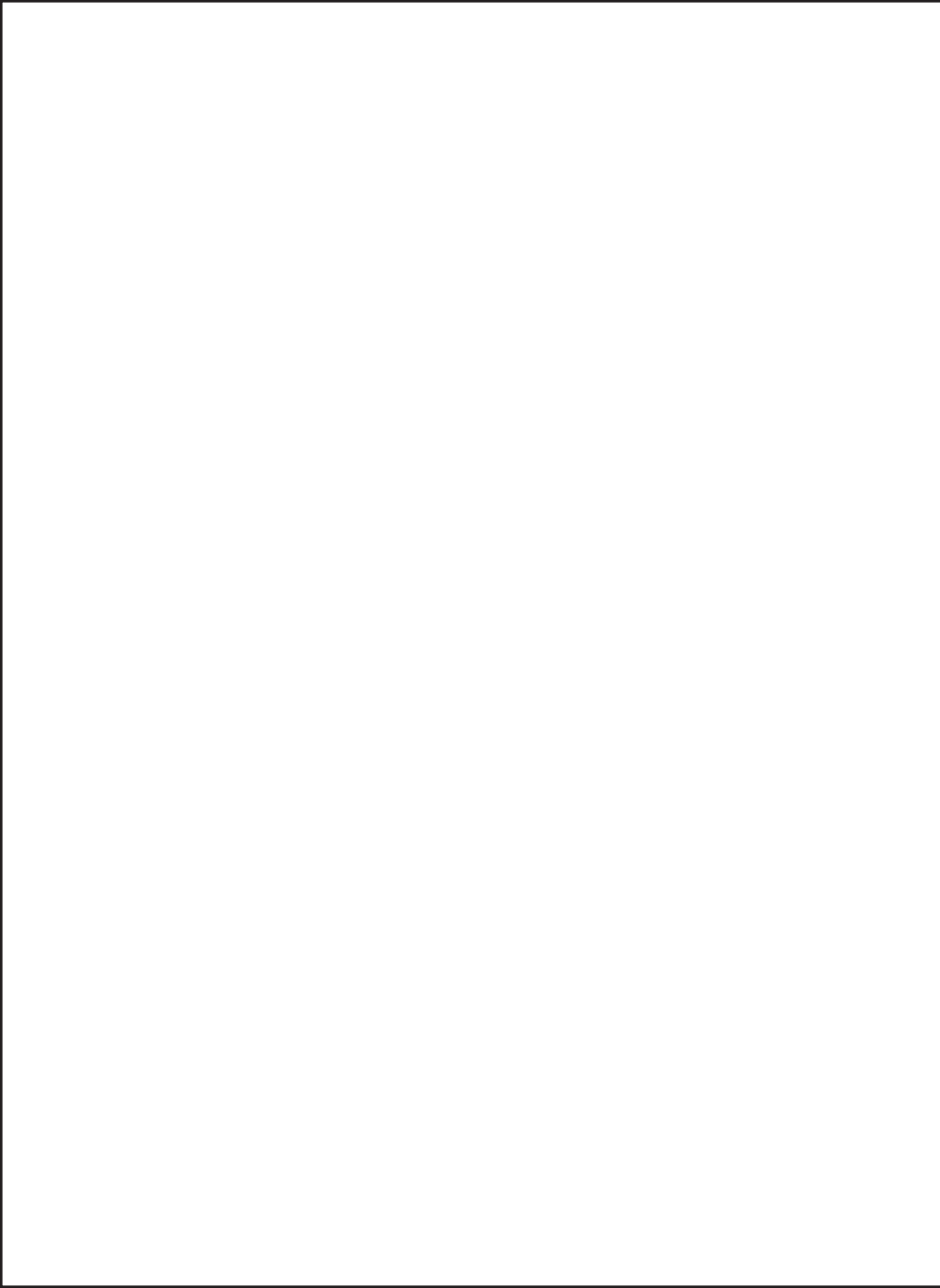

Harald Olausen

Orlando

Kulttuuriklubi

Orlando

”Uskova on kovan paikan tullen valmis uhraamaan mitä tahansa jumalansa tahtoa totellakseen, kerettiläisiä, väärauskoisia, homoja, oman ruumiinsa ja elämänsä, jopa oman lapsensakin.

Vain yhtä uskova ei koskaan uhraa: omaa pyhyyttään, omaa taivasosuuttaan, oman sielunsa autuutta ja suosiota jumalolennon silmissä.

Ja loppujen lopuksi uhrauksen pyhyys, sen moraalisuus, painaa vaakakupissa enemmän kuin uhrin kärsimys.

Vaikka kuinka yritän, en pysty näkemään uskonnon syvimänä tasona pelkästään Jumalan rakkautta, vaan myös Abrahamin kohotetun kirveen,

Sanan pyhyyden ja kauneuden sokaiseman teurastajan verisen kirveen.”

- Tähtitieteen emeritusprofessori Esko Valtaoja yhdessä piispa Juha Pihkalan kanssa kirjoittamassaan kirjassa ”Nurkkaan ajettu Jumala?”

Orlando

Romaani

ISBN: 978-952-6668-22-2

Harald Olausen

Kulttuuriklubi 2016

Kannen valokuva ja kirjan valokuvat

Hrvoje Safran

Kansi ja taitto

Mika Jyrylä

Oikoluku

Minna Jyrylä

Train2GOAL

Raahe-Finland

Omistettu Steffen Nielsenille

Sisällysluettelo

a. kusessa

Aika pahaa jälkeä

b. tökkii

c. tahmeaa

KESKUSTELU

d. ulkona

Rakastitko sinä minua koskaan?

e. sisällä

Meikäläisten ja heikäläisten ero

f. ojassa

Muistan hyvinkin

Kultainen hahmo ihmispölyä

g. ihmisten ilmoilla

Mukatodellisuuden hölynpölyn byrokrania

h. murjussa

Siksi mikään ei oikeasti muuttunut

i. sängyssä

Ehkä siksi vihasin niitä

j. apua

Hän vapisi innosta hehkuen

k. taivaalla

Tästä eteenpäin edessäsi oli kielletty valtakunta

l. housuissa

Hylkäsin unelmani

m. monessa

Uusi voima

n. jos ei sittenkään

Siksi häntä voitiin pitää

o. on fiksua pysyä omissa oloissaan

Tajusin yhtäkkiä

p. uhri vai syyllinen
Miten niin?
q. lähtisin
Olen pahoillani
r. tunnen myötätuntoa
Ei edes ikkunaa
s. se oli toisenlainen kuin luulin
Kantikkaan kolholla ja ilkeän satuttavalla
t. palaan ihan kohta
Tohtori Faustin mukaan
u. luin Senecan kirjeitä Luciliukselle opiksi ja ojennukseksi
Murskaavan ylivoiman edessä
v. emme ole vain nähneet heitä
MEIKÄLÄISHAKKAAMISTEN JA -MURHIEN LYHYT HISTORIA!
Ne yrittävät karata
w. ymmärrän kyllä tuohtuneita
Kaikki turhaan
x. millaistahan täällä oli aiemmin
Luuletko niiden löytävän meidät?
y. harvassa
Yhteinen sänkymme
z. neljä viisi kuukautta sitten
Jäljellä vain muutamia sekunteja
å. menemme
Painajaisuudessa Steffen sanoi herättyään!
ä. että joku voi nähdä
Paha mieli ja huono olo
ö. 123
Haistakaa paska
Jumala Taimikäsenyrtö!
Kun en voi muuta...
Loppukeskustelu
Vaikutteita ja innoituksia
Pilvien reunoilla
Orlondon merkitys ”meikäläisille”

a. kusessa

Miä oon pahassa kusessa. Tätä tää on ollu koko ajan siitä asti kun eka kertaa monttuni aukasin. Aina sama juttu: miä paljastun heti surkimukseksi ja niitten superinhokiksi, eikä ees mee kauaa kun joku heikäläisfiksunokka hoksaas että oon meikäläisiä, ja lätty alkaa jo lätisee, jos ei nyt ihan suoraan, niin ainaskii rankkana vittuiluna ja vähättelynä. Oikeesti siihen menee vain se kuuluisat kaks sekuntii, ku mut luokitellaan jo menetetyksi tapaukseksi ja haavoittuneeksi enkeliksi, tai säärittävän helpoksi uhriksi ja jonninjoutavaksi tyhjäntoimittajaksi. Koulussa annoin jo periksi kiusaajilleni. Vittu siä oot niitä vai? - mulle jatkuvasti pihalla huudettiin ja tönittiin jonoissa. Ja mun kengännauhat sidottiin jumppatunneilla yhteen eikä minuu päästetty muiden poikien kanssa saaman aikaan suihkuun, eikä isona mihinkään muuhunkaan missä vaan oli yksi heikäläisistä. Nytkin istun vaan tyhjää nyhäämässä luukulta luukulle ravaten, kun ei oo mitään muuta eessä kun eiota. Mulle ei oo ees tarjottu hylätyn juna-aseman hiirenpyydystäjänvirkaa. Älkää silti säälikö mua vaikka oonkin pahassa kusessa. Niin on heikäläisetkin. Ne ei vaan sitä paremmuudentunteessaan terävine kyynäpäineen vielä tajua. Me ollaan kusessa kaikki yhdessä niin meikäläiset kuin heikäläisetkin. Lohdutukseks voisin vaan sanoo, että mikäli tutkijoiden visiot toteutuvat, voi piakkoin omasta kusesta tehdä myös olutta ja olla kännissä päivät pääskytysten välittämättä siitä, kuinka pahassa kusessa sitä itse kukin onkaan omien sotkujensa keskellä!

Aika pahaa jälkeä

Rannalla seissyt pelastustöiden pomo yritti irrottaa häntä kummallisten vempaimiensa kanssa, joita hän ohjasi kauko-ohjauksella, kokonaisena merenpohjasta - turhaan.

Se ei ollut helppo tehtävä. Pomo vinkkasi sivummalla seisovalle alaiselleen monen tunnin yrittämiseen kyllästytneenä, ettei kannattaisi enää ja lopetti turhan naarauksen.

”Hengittääkö se?”, huusi joku toinen pelastusryhmän jäsen joka tutki parhaillaan merenpohjaa hukkumispaikan lähellä sammakkomiehiä varten.

”Oliko siellä mitään elonmerkkejä”, se kysyi.

”Ei!”, huusi joku muu sille vastaukseksi.

”Eikä se oo täällä yhtenä vaan monina paloina varoituksen sanoiksi veteen hyppääville sammakkomiehille”, se vielä lisäsi kauhuissaan.

”Ok!”, kuittasi pelastustöiden pomo.

Yhtäkkiä kenelläkään ei tuntunut olevan enää kiirettä mihinkään kun oletettiin ettei hän enää hengittänyt ja ollut elossa.

Pelastustöiden pomo näytti videolla merenpohjasta otettua kuvaa.

Näky oli tyrmistyttävä.

Hänen kätensä sojottivat eri suuntiin.

Tai ne valuvat verityngät mitä niistä oli enää jäljellä.

Hänen päänsä oli yhtä limamössöä eikä sitä erottanut ensisilmäyksellä muusta ruumiista. Jalkoja ei näkynyt missään ainakaan lähetyvillä kengistä nyt puhumattakaan.

Hän näytti muuttuneen hukkumisensa jälkeen pelastusryhmän lääkärin mukaan.

”Ihan kuin Jack Londonin Etelänmeren Helmen kultaisen luonnonpiirteiden, pehmeän ihon ja säihkyvien silmien omanneelta nuorukaiseksi, jonka rinta ja hartiat olivat muhkeat. Sen katkenneen oikean käsivarren muutaman tuuman pituinen lihaton tynkä ja ajan vaalentama luu olivat todistaneet sen kerran taistelleen hain hampaissa, ihan kuten hänenkin vertavaluva ja repaleinen ruumiinsakin”, oli Jack Londonia opiskeluaikoinaan ihailnut lääkäri kuvaillut näkyä muulle pelastusryhmälle.

”Aika pahaa jälkeä!”, sai pelastustöiden pomo kakistettua ulos suustaan epätoivoinen virne naamallaan ennen kuin ensiapuryhmän lääkäri huusi ihmeissään.

”Se hengittää sittenkin. Miten se on mahdollista?”, hän kysyi itseltään puoliääneen lisäten, ”Vaikkakin aika vaivalloisesti!”

”Ei voi olla totta!”, huusi pelastustöiden johtaja takaisin lääkärille epäilevä kysymysmerkki sanojensa lopussa.

”Kyllä on! Sieltä tulee ilmakuplia”, ensiapuryhmän lääkäri vastasi hänelle.

”Katsokaa nyt muutkin!”

Hän itse kuuli kaiken mitä hänestä puhuttiin merenpohjaan. Hänen päässään kipunoi ja salamoi kun hän kuuli vielä lääkärin vakuuttelevan huudon.

”Tämä on ihmeiden ihme!”, pelastusryhmän muiden jäsenten huokaistessa samalla syvään jäykistyen joka iikka kuka mitenkin osaksi silkasta ihmetyksestä ihmettelemään tätä harvinaista ja lähes vanharaamatullista ihmettä, mitä normaalissa elämässä ja arkitodellisuudessa ei varmasti joka päivä paljaalla

silmällä saanut todistaa.

Tämä ryhmä oli nähnyt kaiken pahan ja mahdollisen elämän viimeisistä pyristelyistä kuolemankamppailuissa, mutta mitään tällaista se ei ollut koskaan nähnyt eikä tulisi koskaan näkemäänkään.

Muutamana erillisenä kappaleena merenpohjassa hajoamis-tilassa makaava ruumis avasi silmänsä, räpytellen niitä hetken uteliaana kuin pikkulapsi, ihan kuin mitään ei olisikaan tapahtunut hänelle hämmentyneen pelastusryhmän kuvatessa kaiken videolle todistuksena harvinaisesta ihmeestä merenpohjassa sensaationälkäisiä roskamedioita silmälläpitäen.

Yhtäkkiä kaiken päälle laskeutui kirkas taivaallinen valo valaisten koko lähtienoon kuin valtavasti vilkkuva ufoalus. Ja kaikkialla oli valoista ja hiljaista.

Ympäristön möly ja pelastusryhmän hölinä olivat lakanneet kuin seinään.

Pillit eivät enää soineet eivätkä ihmiset huutaneet ihan kuin Titanicin viimehetkillä ennen kuin laiva suoristi itsensä kadotakseen sitten kokonaan peräpää pystyssä meren aaltoihin ja lopulta karjuen valtameren pohjaan.

Koko paikka oli jähmettynyt kuin jyhkeäksi maanalaiseksi katedraaliksi, missä suoritettiin viimeinen voitelu kuolemanmessun soidessa hiljaa tuulen synkkänä huminana, samalla kun taivaalta laskeutui kultainen hahmo häntä kohden käsi ojossa hänelle hymyillen.

Hiljaisuuden rikkoivat vain lääkärin järkyttyneet sanat.

”Ihme ja kumma, jos tuosta vielä tulee ehjä ihminen!”

Hän oli niin pökerryksissä, ettei hän tiennyt itsekään oliko elävien vai kuolleiden kirjoissa, vai kuuluiko tämä sarjassa hä-

nen unettomuutensa ja siitä seuranneiden painajaistensa tiliin laskettaviin hourailuihin, joiden kanssa hän oli viime aikoina tehnyt lähemmin tuttavuutta.

Sitten varsinainen ihmeiden ihme tapahtui ällistyneen pelastusryhmän silmien edessä.

Hän irtautui ruumiistaan kaulassaan syvänvihreä graniittikoru, jonka kultainen hahmo oli hänen kaulaansa keskeltä kirkasta valonsädettä onnistunut hänen ja muiden huomaamatta pujotamaan.

Sen läpi näki jos niin halusi, kauas siihen menneisyyteen, jota ei ollut edes oikeasti olemassa muuta kuin hänen painajaisissaan.

Hän näytti koru kaulassaan enemmän kuin mitä hänen todellinen - pari merenpohjassa kalojen syötävänä ja mätänemässä ollutta palastaan olisi edellyttänyt - kuin taivaalla lentävältä pulsarilta, raskaalta ja tiheältä neutronitähdeltä, joka pyöri hurjasti akselinsa ympäri säteillen navoiltaan maanpäällä ennestään tuntematonta energiaa ympärilleen.

Lääkärin epäilyistä huolimatta hän oli jälleen elävänä ihmisten ilmoilla.

Lihaa ja luuta.

Eikä häntä enää tämän jälkeen kuristanut kurkusta näkyvätön taikaköysi takaa-ajatuksenaan toistaa helvetti potenssiin kaksi seuraavillekin sukupolville onkimattomien kalojen pidätämässä hengityksissä tai lintujen sylkemättömissä syljissä.

Samalla hän näki kultaisen hahmon, joka muistutti erehdyttävästi Steffeniksi muuttunutta kaunista kerjäläispoikaa kurottautumassa hänen päälleen, nostaen hänet sylissään ylös, todistaen samalla tällä ällistytävällä teollaan kaiken teorian ensimmäisestä onnistuneesta ihmiskokeesta, sillä koko homma edellytti

jälkeenpäin pelastusryhmän videon analysoineen kansainvälisen huipputiedemiehistä koostuneen joukon todistelujen mukaan onnistuakseen painovoiman ja atomien kvanttimaailman yhteensovittamista ennen kuin se olisi ollut edes teoriassa onnistunut, ellei se sitten ollut ovelaa hämäystä tai tietokoneella tehty uskottava väärennös.

Viime hetkinään hänelle välähti vielä hetkeksi muistikuva Turusta Helsinkiin eräänä tammikuun jäätävänkylmänä tihkusade-
tiistaiyönä Wolkswagenin kleinbussi, mikä ajautui selittämättö-
mästä syystä vastaantulevan rekka-auton kaistalle murskaantuen
täysin ohjaamossa istuneen pariskunnan kuollessa heti.

”Olin niin pakattuna kylmää vastaan pehmeäksi pikkumytyk-
si takapenkille, että vaikka minä lensin kleinbussin tuulilasista
muutamakymmenmetriä lähimmän kuusen latvalle roikku-
maan, selvisin kuin ihmeen kaupalla onnettomuudesta hen-
gissä toisin kuin onnettomat vanhempani”, yritti hän änkyttää
verenmaku suussa katkenneita hampaitaan niellen ensimmäisen
heikäläisturpakeikan jäljiltä itäisen satamakaupungin pahamai-
neisessa lastenkodissa.

Ja jos hän olisi sillä hetkellä katsonut ylös taivaalle mitä pilviin
oli kirjoitettu, hän olisi tiennyt Roistojen ajan alkaneen, sillä
pilvissä luki.

*Peto toimii luontonsa mukaan, meistä pedoksi ei pysty ku-
kaan. Vain yhtä taitoa ei sille suotu, puhujaksi ei petoa luotu!*

Silloin hän ensimmäisen kerran huomasi puhuvansa itsensä
kanssa. Ja se ääni ei ollut hänen. Se tuli syvältä niistä kerrok-
sista, mitä ihmisen pahuus ja viha eivät olleet päässeet vielä

pilaamaan.

”Uskoitko sinä Jumalaan?”

”Kyllä.”

”Miksi?”

”Siksi etten voinut enää tämän jälkeen uskoa ihmisiin.”

”Miten niin?”

”Ei ole tärkeää miten aloittaa, vaan mihin lopettaa!”

”Tuosta hetkestä kaikki se alkoi, mistä minäni syntyi”, hän sanoi itselleen vihdoinkin ymmärtäen tämän matkansa tarkoituksen; että kaikki hänen vaistonsa, jotka eivät purkautuneet ulospäin päivällä kääntyivät sisäänpäin hänessä öisin - juuri tämä oli häntä alati myöhemmin vaivaavan unettomuutensa syy; mutta vasta siten häneen kasvoi se mitä myöhemmin voitaisiin väittää hänen sielukseen ja todelliseksi minäkseen, jonka kohtalona oli tunteellisen henkilön katastrofi, henkilön, joka ei kuollut rakkauteensa, ei minkäänlaisiin kohtaloniskuihin, vaan aivan yksinkertaisesti elämäänsä niin kuin silloin hänestäkin tuntui tapahtuvan hänelle.

Zafronin sanoin elämä soi hänelle vain harvoja puhtaan onnen hetkiä.

Joskus ne kestivät ainoastaan muutaman päivän tai viikon.

Joskus vuosia. Kaikki riippui hänen tuuristaan.

Nuo hetket seurasivat häntä ikuisesti muuttuvat muistojen maaksi, johon hän koetti turhaan palata koko loppuelämänsä ajan, ihan kuin Michel de Montaigne, joka kirjoitti menetetyistä ystävyydestään. Hänen mukaansa me tavoittelimme muita kohtaloita, koska emme ymmärtäneet käyttää oikein omaamme.

”Siitä lähtien kun menetin ”Sen”, elämäni on ollut yhtä tuskaista laahustamista päivästä toiseen, olin jo niin tottunut olemaan toinen puolisko kaikkialla, että tunnen olevani enää vain puolikas.”

b. tökkii

Roistojen aika oli alkanut, pahikset ottaneet vallan, ja hyvikset hävinneet melkein sukupuuttoon. W.H. Audenin runon peto suolsi suustaan vain siansaksaa kun ei osannut puhua. Siinä olikin avain tähän ratkaisuun. Siksi aloin epäillä kaikkea ympärilläni. Esimerkiksi kyseenalaistaen, että meikäläistunne oli hyödyllinen jos se vain oli kohtuullinen. Minusta näin oli vain, jos se oli luonnostaan hyödyllinen eikä alistunut heikäläisjärjen määrälliseksi. Mitä vähemmäksi meikäläistunne tuli, sitä vähemmän se onnistui tekemään heikäläisille vahinkoa. Kohtuullinen meikäläistunne oli siis yhtä harmitonta kuin kohtuullinen heikäläisjärjenkäyttö? Huomasin myös sen, etteivät heikäläisten totuuksina tyrkyttämien oppien kaikki sivistävät vaikutukset olleet tarpeen meikäläisille, vaan pikemminkin päinvastoin kaiken inhimillisen kärsimyksen alkulähde, koska meikäläinen heikäläisten talutusnuorassa tavoitteli lähes koko elämänsä ajan jotain, minkä saavuttaminen oli mahdotonta tai tarpeetonta näkymättömän heikäläisvallan piiloutuessa ovelasti mieliimme, jota rangaistiin huomaamattomalla ja hienovaraisella kontrollilla. Meikäläistotuus ja heikäläisvalhe olivat totta silloin kun ne olivat kielen, eivätkä olioiden ominaisuuksia, koska ei siellä missä ei ollut kieltä, ollut sen paremmin totuutta kuin valhettakaan, eli siitä seurasi kysymys: voisiko silti samalla puheessa meikäläisten ja heikäläisten välisessä kanssakäymisessä esiintyä pelkästään pyyteetöntä olemista? Siihen en uskonut.

c. tahmeaa

Kuka tai ketkä sitten olivat tarinan Saatanat? Kukkien kastelusta se alkoi. Sitten koirien ulkoiluttamista. Nurmikon siistimistä. Pyörien korjaamista. Veneen maalaamista. Mökin vessan paskojen tyhjentämistä. Sitä miä kovasti tuolloin pohdin vakavissani. En ollut sitä koskaan tietenkään itse nähnyt. Kuullut vain enkä pitänyt kovasti kuulemastani. Se oli kovaääninen miämiä-maan asukki, joka oli ankkuroitunut paatuneisiin sydämiin ja vilpillisiin luonteisiin. Siksi se asusti kaikkialla sinussa ja minussa loiseläimen tavoin. Piipittävän äänen perusteella se vaikutti hyvää puheissaan kaikille petosmielessä lupaavalta pikkumaiselta byrokraatilta, jossa oli aimo annos kaikenmaailman turhan pilkunviilajaan ja salkkuvillen oksettavaa hajua, joka tyypillisimmässä kokoustelevassa ja tärkeileväisyydessään haisi etovalta kilometrien päähän ällöttäen kaikkia meitä lähialueen elämäjanoisia - ja makuisia taviksia. Tämä nyrpeä ja hymytön kellokorttidemari sai hengittämisenkin tuntumaan tahmealta pakkosuorittamiselta; ettemme vain olisi tunteneet elottoman harmauden ulkopuolella olevaa vapauden huumaa, mikä olisi saanut meidät toisiin ajatuksiin jaloissamme olevista kahleista. Kenties hyppäämään se kuuluisa hyppy tunte mattomaan kerrankin vailla turvallisuudenkaipuuta, avoimia takaportteja, vilunkia tai silmänkääntötemppeja, puhdassydämisinä, ja avoimina uuteen maailmaan, valmiina hylkäämään omat valheellisuutemme ja rasittavat ihmissuhteet perhe - ja roolivankiloineen.

KESKUSTELU

Ja Herra sanoi filosofille: ”Minä olen Herra, sinun Jumalasi, kaiken hyvyyden lähde. Minkä tähden sekulaarinen moraalifilosofiasi ei ota minua lainkaan huomioon?”

Ja filosofi sanoi Herralle: ”Vastatakseni tuohon on minun ensin esitettävä sinulle muutamia kysymyksiä. Sinä käsket meidän tehdä hyviä tekoja. Mutta ovatko ne hyviä koska sinä käsket niin? Vai käsketkö niin, koska ne ovat hyviä?”

”Hmm”, sanoi Herra. ”Teot ovat hyviä koska minä käsken teidän tehdä niin!”

”Väärin teidän korkeutenne! Jos hyvät teot ovat hyviä vain, koska sinä niin määrää, siinä tapauksessa voisit halutessasi väittää, että lasten kidutuskin on hyvästä. Sellainen väite on kuitenkin täysin järjetön, eikä totta?”

”Totta kai!” vastasi Herra. ”Testasin vain sinua ja olen kuulemaani tyytyväinen. Mikäs se toinen esittämäsi vaihtoehto nyt olikaan?”

”Käsket meidän tehdä hyviä tekoja, koska ne ovat hyviä. Mutta se puolestaan osoittaa, ettei hyvyys olekaan sinusta kiinni. Meidän ei siis tarvitse tutkia Jumalaa tutkiaksemme hyvyyttä.”

”Silti” sanoi herra, ”et voi väittää, ettenkö olisi kirjoittanut pari erittäin pätevää oppikirjaa aiheesta...”

Oli pitkään hiljaista.

Kaksi toisilleen ennestään tuntematonta miestä istui huoneen hämärässä niin, etteivät miehet nähneet toistensa kasvoja.

Toinen tuntemattomista miehistä laski käsistään Platonin Teokset, josta oli lukenut juuri toiselle tuntemattomalle miehelle Herran ja filosofin dialogin Euthyfronin kirjasta.

”Tämä sama keskustelu jatkuu vieläkin”, tuntematon mies sanoi toiselle kysyen siitä virne, jota se toinen hämärässä istunut tuntematon mies ei nähnyt, naamallaan.

”Mitä pidit siitä?”

”Jumala oli ihan oikeassa. Väärään seuraan eksymisen pelko ei kerro älystä tai varovaisuudesta niinkään kuin itseluottamuksen puutteesta. Mikään ei koskaan muutu tässäkään tapauksessa. Maailma menee menojaan aina yhtä valmiina uhraamaan tarpeettomat ajatukset ja ihmiset omien jalojen ja ylevien ihanteidensa puolesta”, sanoi tuntematon mies toiselle tuntemattomalle miehelle jatkaen.

”Filosofin olisi pitänyt kysyä kaikkea tätä pohtiessaan itseltään levottoman sielunsa lohdutusta tai oman elämänsä oikeutusta? Miksi hän elää täällä ypöyksin valtavassa tyhjyydessä samaan aikaan kun Jumalan keksijät peilailevat omissa loistoissaan? Eikö se kuulu samaan sarjaan ikuisia pohdintoja kuin kysymys siitä, onko mikään niin itsestään selvää, ettei sitä voisi kyseenalaistaa?”

”Vihollisen sijaan on helpompi määritellä se mitä haluaa. Mietin vain mitä jos me olemme hulluja ja hulluutemme, tai nykyisyyttä jäytävät muinaiset elinehdot estävät vain meitä sitä näkemästä, että muut ihmiset ymmärtävät kaiken sen saman minkä me ihan eri tavalla toimien siksi miten toimivat?”, tuntematon mies vastasi toiselle tuntemattomalle miehelle jatkaen.

”Ehkä et ole tyytyväinen näin heppoiseen väistely-yritykseeni?”

”En!”

”Sitä ajattelinkin.”

”Miksi sitten yritit edes?”

”Kokeilin kepillä jäätä, ehkä siksi, että jokainen täällä valitsee mieluummin oman surunsa itse. Tätä tukee Brueghelin maalaus, jossa talonpoika jatkaa tyynesti peltojensa kyntämistä vaikka Ikaros syöksyy sen silmien edessä mereen.”

”Siitä ymmärrämme miksi mielikuvitus ilman järjenhippua on pelkkää kuvajaista ja ihminen jäljittelijä. Järkeily ilman mielikuvitusta on vaarallista! Vaikka suurin osa elämästä on vääryyttä ja yletöntä tuhlausta, tuntuu pahalta kun se kaikki osuu omalle kohdalle.

”Vai tarkoitatko, että se tekee pahaa, kun et tunnistanut sitä itsessäsi riittävän ajoissa?”, toinen tuntematon mies kysyi siltä toiselta tuntemattomalta mieheltä hämärässä.”

Toinen tuntematon mies mietti hetken, sillä hän piti itseään liian fiksunäköiseksi moista itsestään. Katsoen sitten alituneen näköisenä maahan, ymmärtäessään missä kohtaa keskustelussa oli joutunut nalkkiin vastaten verkkaiseen tahtiin kenkiinsä tuijotellen toiselle tuntemattomalle miehelle sivuilleen pelokkaana pälyillen.

”Entä jos jonkinlainen kaikkivoipa voima huijaakin meitä pitämään valhetta totuutena ja päinvastoin?”

”Foliopipojen juttuja”, toinen tuntematon mies vastasi peilille, josta heijastui takaisin hänen omakuvansa tummana varjona sarvet päässä.

”Ironian tyhjiys on kuolemanhiljaisuutta, missä ironia itse kummittelee”, vastasi peilikuva hänen omalle itselleen.

d. ulkona

Kaikessa tässä oli kysymys siitä, että yksinkertaisuuksia tarjoi-
ttiin kultavadeilla yksinkertaisille ihmisille Marthin Lutherin
ja hänen syntiin lankeamisensa jälkeisen Trenton kirkollisko-
kouksen kadonneen ajan hengessä mielen avoimuutta ja herk-
kyyttä muokaten materialismia ja järjestysvaltaa ihannoivaksi
ja kunnioittavaksi massatuotteeksi niin, että kiusattu sai lopul-
ta rauhan sieluunsa vain antautumalla pakottavan ylivoiman
edessä, antaen pelosta jäykkänä kaiken pahan tapahtua itselleen
niin kuin se sitten tapahtui, koska juuri siksi puolustuksemm-
me pulputimme valheita kuin papupadat päivittäin. Ja vaikka
olimmekin ”ulkona itsestämme” kurjimmankin paineen alai-
sena pystyi elämään onnellista ja arvokasta elämää. Sen todisti
jo se, että selvisin yksin ja hylättynä hengissä sen kammottavan
itäisen satamakaupungin hornankattilasta, minkä surullisten
kasvojen takaa löytyi, kun kaupunkia katsoi sumusta mereltä
päin oikealla hetkellä tarkkaan valitusta kulmasta, murhaajan
vihoittelevat raateluhampaat. Ja kun myrskyt vesilaseissa kuo-
huivat yli äyräitten kaupungissa pääsi todellinen helveti irti:
saari irtosi kaikesta järjellisestä alkaen keinua hurjaa karuselli-
maista vauhtia itsensä ympärillä raivokkaaksi tanssiksi kiihtyen
niin kovaa vauhtia, ettei edes vihlova tuuli pysynyt sen muka-
na, sieltä täältä sinkoavien kipinöiden kavaltaessa ulkopuolisel-
le, että sen sisuksessa oli helvetillisen tuskaista kenelle tahansa
yrittää leikkiä ihmistä. Siksi nostin kytkintä enkä ole katunut.

Rakastitko sinä minua koskaan?

”Rakastitko sinä minua koskaan oikeasti tumma varjo?”

”En osaa sanoa!”

”Niinhän sinä aina silloin sanoit!”

”En minä sitä tarkoittanut!”

”Vaan mitä!”

”En osaa sanoa!”

Siksi minä en pitänyt näistä huutomerkeistä, en alkuunkaan. Enkä minä olisi halunnut olla mukana tässä tarinassa. Minä haaveilin jostain ihan muusta; toisenlaisesta! Mutta minkäs teit. Minä olin näiden huutomerkkien sukua. Ja tämä on minun unohdettu tarinani! Siksi minun on nyt seistävä tiukasti sanojeni takana tätä kirjoittaessani pidin siitä tai en, että edes joku olisi ymmärtänyt, että se mitä tässä tarinassa kerrottiin, ei ollut totta. Ei tietenkään!

Ihan samalla tavalla kuin Wittgenstein kirjoitti, että hänen ajatuksensa tulivat harvoin maailmaan silpoutumattomina, ja että jokin osa niistä vääntyy synnytyksessä tai murtuu irti.

”Tai ajatus on kokonaan keskonen & sanakielessä elinkelvoton. Sitten maailmaan tulee pieni lausesikiö, jolta puuttuvat vielä tärkeämmät raajat. Mutta molempia kylläkin paljon.”

e. sisällä

Tilanne ei ole muuttunut mihinkään siitä, että muutin. Iso kaupunki oli yhtä ankeaa toivottomuutta täynnä, eikä sen tarkasteluun kannattanut uhrata enempää aikaa nähdäkseen missä menttiin pahasti pieleen. Missä suistuttiin ojaan. Annettiin kaiken lipsua käsistä. Antauduttiin ensimmäiselle vastoinkäymiselle. Jäätiin hiljaa uikuttamaan paikalleen kuolemanpelosta jähmettyneinä pitkäksi aikaa toimintakyvyttömiksi, niin että otti pannuun vielä vuosisatojenkin jälkeen meikäläisissä asuva kauko-ohjattu hiljaisuus, alistuminen ja pelkuruus. Hämmästykseksi en löytänytäkään meikäläisiä, jotka olisivat kyllästyneet kidutuskammioihinsa, missä meikäläisiä jatkuvasti nöyryytettiin, ja heiltä vietiin kunniallinen mahdollisuus hyvään elämään. Mietin vain miten kaikki oli voinut jatkua näin pitkään ilman että kukaan meikäläisistä oli uskaltanut tehdä päinmäntyä menneille suunnitelmille, tai huonoiksi käytännöiksi muuttuneille hyvälle tarkoituksille mitään? Meikäläisille tuntui riittävän vain kun sai elää rauhallisesti kenenkään häiritsemättä kohtuullista elämää. Se oli niukkaa ja vähän niin ja näin, kunhan vain sai olla rauhassa tunkeilevilta katseilta ja arvostelulta. Se oli tämän itsepetoksen ja laiskuuden perimmäinen syy, vaikka jo Perikles varoitti ateenalaisille kaukaa viisaasti, että oli mahdollista, että tapahtumien kulku oli yhtä mieletön kuin ihmisten ajatukset. Juuri sen vuoksi meikäläisetkin tavallisesti syyttivät kohtaloa, kun tapahtui jotain vastoin meikäläisten laskelmia.

Meikäläisten ja heikäläisten ero

”Keitä me sitten olimme ja mitä me halusimme?”

”Se selviäisi lopullisesti jos uskaltaisimme astua pimeästä kirkkaaseen päivänvaloon tässä rajattomassa mahdollisuudessa tulla omaksi itsekseen kaiken sen mahdottomuuden keskellä mikä ympäröi sitä missä mitään ei voi vangita.”

”En oikein ymmärrä.”

”Mitä et oikein ymmärrä?”

”Sitä mitä oikein tarkoitat kaikella tällä.”

”Sitä, ettei ole helppoa olla päivänvalossa kaikkien silmien alla tutkittavana.”

”Mikä on se, joka meitä ympäröi ja mitä ei voi vangita?”

”No, se on jo vaikeampi juttu.”

”Miten niin?”

”Koska ei ole olemassa rajattomasti mahdollisuuksia.”

”Mutta sanoit niin.”

”Niin sanotaan.”

”Tulla omaksi itsekseen sen kaiken mahdottomuuden keskelläkö?”

”Se on se, mikä ympäröi meitä, missä mitään ei voi vangita.”

”Sehän ei ole mitään.”

”Niin on. Siinä se jutun juju onkin. Koska se jos mikä on vaikeaa.”

”Todellista kohtalonivaa?”

”No voi sen niinkin sanoa. Aikuisen roolin kyseenalaistamista.”

”Peterpanismia.”

”Missä todellisuus ei päde, vaan aiheuttaa vain syvenevää melankoliaa.”

”Oletko tosissasi?”

”Ei, minä en ole koskaan vakava.”

”Tiedätkö mitä?”

”No?”

”Sinä et ole kasvanut senttiäkään.”

”Ihanko totta?”

”Olet aina kaikkea vastaan, todellinen kummajainen.”

”Sinäkö et muka ole?”

”En minä sitä sanonut.”

”Vaan mitä?”

”En muista.”

”Yritä edes.”

”Juuri tuo sinussa minua ärsyttää eniten.”

”Miten niin?”

”Tällainen sanoilla mahtailu ja ällöttävä tekopirteys sekä itsesi täydellinen hillitseminen.”

”Olen eri mieltä.”

”On paljon muutakin kuin retoriikalla leikittely.”

”Miten niin?”

”Kyseessä on meikäläisten ja heikäläisten samankaltaisuus, mikä ilmenee eritoten meikäläisten ja heikäläisten erilaisuudessa, siinä missä meikäläiset rakastivat elämää katoavana, ei sen enempää tai vähempää, heikäläiset uskoivat olevansa Jumalina

perimmäisten totuuksien äärellä.”

”Mutta meikäläisten oli elettävä heikäläisten elämää!”

”Kyllä, mutta heikäläiselämästä ei voinut saada niskalengkkiä kuten sinä luulit.”

”Niin, koska jokainen läimäys kasvoille oli aina yhtä syvä nöyryytys, joka toistui koko ajan.”

”Siksi pitikin oppia, ettei viisaus ollut sitä, että aina tahtoi samoja ja vastusti samoja asioita. Minun oli turha lisätä: sillä ehdolla, että tahtosi oli oikea; sillä jos se ei ole oikea, se ei voinut olla aina sama.”

”Jokin voi olla aina jokin muu. Jokainen teko, asenne tai tottumus voi yhtä hyvin olla jokin muu? Eikö voikin?”

”Oletko muka tosissasi? Komiikkahan ei pure jos siihen ei sisälly totuudensiemen.”

”Toisinaan sinä puhut niin viisaita, että minä pelkään sinusta tulevan jotain suurta.”

”Sinulla ei ole pääsyä heikäläisten maailmaan, ei edes uniesi kautta, koska väärä tieto asuu meikäläisissä itsessämme. Tämä voima pakottaa meikäläiset sellaisiin järkyttäviin nöyryytyksiin, mitkä vievät meikäläiset yhä syvemmälle siihen horjumattomaan elämänjärjestykseen, joka tottelee heikäläismaailmassa nimeä kärsimys.”

”Ehkä juuri siksi heikäläiset ovat itsepintaisimmin alistuneet omien voimiensa raaolle voimille. Ennen kaikkea heikäläiset olivat osanneet asettaa siten kuolevaisen elämänsä palvelukseen itselleen ominaisen kykynsä: heikäläiset kykenivät sijoittumaan totuuksien taipaleella niin, että heikäläisistä tulee pala kuolematonta meikäläisten niskassa.”

”Heikäläisille oli annettu tällä tavalla kierosti väärän koivun

ja kyökin kautta salaa ujuttaen valta meikäläisiä kohtaan.”

”Miksei kukaan puhunut näistä asioista? Miksei kukaan meikäläinen sanonut ääneen, että meikäläiset vahingoittavat tietien tahtoen juuri siksi itseään tekemällä itselleen halpoja ja ikäviä juttuja”

”Sano se. Ehkä siksi, että meikäläiset olivat antaneet liikaa periksi lehmämentaliteetilla. Oli nöyristelty, otettu turpiin ja nielty kaikki pureksimatta. Heikäläiset olivat herroja, mutta sitä ei kestitty enää, että meikäläisistäkkin tuli kusipäitä kun meikäläiset pääsivät herroja leikkimään.”

”Huomaatko tämän jaottelun ongelman? Tulevaisuutta ei ole, koska me projisoimme tulevaisuuden joka ei koskaan tule toteutumaan. Se mikä toteutuu on sellainen tulevaisuus, josta emme voi tietää mitään, ennen kuin se on nykyisyyttä.”

”Kyllä! Ja sekin oli heikäläisten tekemä.”

”Ehkä myös osin siksi, että eniten meikäläinen pelkää ivaa ja naurua heikäläisiltä, jotka kovin herkästi huomaavat tarkkaavaisuuden puutteet ja virheet, pyrkien rankaisemalla korjaamaan ne. Siksi meikäläinen on hiljaa. Ettei vain paljastaisi jotain itsestään muille, ettei vain joutuisi silmätikuksi tai juorujen kohteeksi.”

”Ja jos puhumme heikäläisistä, me muutamme samanlaisiksi. Jos puhumme meikäläisistä, me olemme yhtä paljon ulkona itsestämme kuin heikäläisetkin.”

”Siksi juuri mielessäni pyörii itsepintaisesti kysymys: olemmeko me mitään ilman toisia ja onko todellisuus vain sitä että olemme toistemme kanssa tekemisissä?”

”Sehän tässä kamalinta olikin. Teit mitä tahansa, mikään ei muuttunut.”

”Yksi ainoa murtunut ääni, yksi ainoa petetty mieli, yksi ainoa harhaan johdettu sielu. Siinä oli yksi liikaa. Nyt ei enää peräännytty ja annettu periksi tuumaakaan. Nöyristelyn ja pokkuroinnin aika oli ohitse. Siinä kulki raja.”

”Se oli helpommin sanottu kuin tehty. Kukaan ei ole enää nykyisin kiinnostunut siitä mitä toinen ajattelee tai tuntee. Nykyisin ajatellaan vain omaa parasta ja tehdään kaikki vain itselleen parhaaksi. Viidakon lait ovat jälleen saaneet täyteen roihuun ihmisissä piilevän pelon hajun, vihan ja vallanhimon.”

”Missä oli nyt se kuuluisa veteen piirretty viiva. Sumujen runollinen silta ja utuisena häämöttävä epätodellisuus?”

”Se on tässä sinun silmiesi edessä!”

”Missä muka?”

”Sehän se juu tässä onkin!”

”Tästä eteenpäin edessä oli kielletty valtakunta, koska useimmat meikäläisistä olivat mukavuudenhaluisia sopeutujia ja oivaltaneet ongelmia, kehitellen niihin toimivalta tuntuvia ratkaisumalleja viemättä niitä sitten tahdonpuutteen takia kuitenkaan loppuun asti.”

”Ja nämä umpimielisen näköiset, tiukkailmeiset ja pälyilevät hullut heikäläiskoirat purivat sitten koko meikäläismaailmaa sen sykkivästä meikäläiskaulavaltimosta niin pahasti, että veri peitti pitkäksi aikaa meikäläisyyden ihmisyyden näkyvistä.

”Juuri niin. Siksi tämä tie on kivetty vaikeaselkoisilla esteillä, jotka ammattiselittäjät selittävät auki, kukin miten parhaaksi katsoi, maksattaen siitä hirmuisena hintana luottamuksemme, mikä oli käypää valuuttaa totuudenväärentäjien kieroilla markkinoilla kellon ympäri kenenkään sen jälkeen välittämättä kysyä miksi kaikki oli näin kuten oli.”

f. ojassa

En nähnyt aluksi mitään muuta kuin ääriviivat sellaisesta oliosta, joka toi mieleeni etäisesti Steffenin ja hänen lempeän ominaisuutensa; jonkun menneen ajan unohtuneen muiston tai eleen, joka oli jäänyt mieleni syviin lokeroihin kummittelemaan kaipauksena ja protestina sitä kohtaan, että tuo joskus ammuin sitten ohikiitävänä hetkenä koettu miellyttävä hetki ja tunne oli häipynyt horisontistani yhtä nopeasti kuin se oli siihen ilmestynytkin, joten en voinut olla siitäkään ihan varma oliko se mikä tässä edessäni nyt sumuisena ääriviivojen sisällä hahmottuvana möykkynä olisi ylipäätään ollut, mikään elävä olento saati sitten intohimoni kun odotin, koputin kerran puuta astuen sisään ovesta, jonka luulin johtavan minut johonkin uuteen kielletyn valtakunnan huoneeseen, kun sitten päässäni viipotti teksti ”Mikään ei auta eikä mitään kannata tehdä!”. Ja olin taas syvällä ojassa. Jälleen väärässä ja aistiharhojeni uhri astuessani johonkin epäselvään hämärään hetkeen ja tilanteeseen, jota en ollut aiemmin eläessäni kokenut ainakaan omien muistojeni mukaan.

Muistan hyvinkin

”Kuunteles tämä tarina. Kuulostaako tutulta? Suden luolaan meneminen vaatii jo vähän munaankin, ja se minulta kyllä onnistuu. En ole mikään eilisen teeren poika, sokeriliemessä keitetty mammanpoikavalittaja tai avuton jokapaikan vinkuja ja kantelija-ruinaaja tässä ikävyydessä, jossa ystävyys on sitä että tietää mihin kaveria sattuu. Huumori kännit. Ja hyvä huumori perskännit. Ja humoristi pulsarityyppinen ihmisraunio, joka istuu ja kuluttaa päivittäin jonkin räkälän penkkejä tuntikaupalla toisten samanlaisten hermoja ja itseään kuluttaen, ainoana haaveenaan täydellinen simahtaminen ja sammuminen, klik, sen vähäisen jäljellä olevan hämärän ja humalaisen sekaisen tietoisuudeksi joskus kutsutun pimeneminen, ja verhojen laskeutuminen sen ikävän ymmärryksensiemenen ylle, ettei tässä paskaläävässä ole millään mitään väliä. Ja miksi olisikaan, kun kukaan ei välitä mistään muusta kuin seuraavista känneistä.”

”Ei kuulosta tutulta”, hän vastasi epäröiden kultaiselle hahmolle ihmispölyä, joka tarkkaili häntä nyt keskittyneemmin löytääkseen hänestä edes yhden murtuma-aukon hänen itse hellimäänsä kovaan suojuvarustukseen, mitä tuli eilisen kasvot - ja hänen tapauksessaan - koko elämän pelastaneisiin valheisiin.

”Se on poimittu sinun päiväkirjoistasi turhautumisesi känkäränkkävuosilta”, kultainen hahmo ihmispölyä sanoi jatkaen.

”Siten paljastit oman sisäisen neuvottomuutesi ja surkeutesi, että henkilögalleria heitti näytelmän anarkistiseen tyylijäihin, missä komedia muuttui farssiksi. Draama mustahuumoriseksi

tragediaksi. Rakkautta. Sitä sinä olisit sinä hetkenä tarvinnut. Vaikka vain pieninä tuntemattomina annoksina. Olkoonkin, että se olisi ollut vain puhelin- ja nettirakkautta, mutta kuitenkin. Olit uupua tähän yksinäisyytesi. Hiljaisuuteen ympärilläsi. Et saanut mistään suunnasta hyväksyviä katseita. Hymyjä. Kysymyksiä. Tämä vain lisäsi epätoivoista tuskaasi ja surkeuttasi. Et olisi halunnut olla tällainen. Kaikki mikä ympärilläsi oli tahmeaa; väkivalloin koottua, irrallista, keksittyä, keinotekoista, virallista ja kylmää. Olit ihan loppu. Olisit tehnyt itsemurhan jo kauan sitten, jos silloin olisi ollut jokin siisti tapa lähteä täältä itseäsi satuttamatta. Tekisit sen sitten kun sellainen keksitään, uhosit hiljaa mielessäsi puristettu nyrkki housuntaskuun kätettynä. Tai jos ei keksitty pian, keksisit kyllä keinot itse. Näin kirjoitit päiväkirjasi viimeiselle sivulle ennen kuin revit sen kappaleiksi ja poltit koko roskan”, kultainen hahmo ihmispölyä sanoi hänelle.

”Nyt muistan. Muistan hyvinkin kun siitä mainitsit. Olin päättänyt tehdä hitaan itsemurhan syömällä, juomalla. Ja heittelemällä sieltä täältä haalimiani nappeja naamaani mielenmäärin, jotten olisi koskaan selvin päin todistamassa omaa järkyttävää henkistä alennustilaani ja murtunutta surkeuttani. Jos joku olisi hymyillyt minulle kaiken tämän keskellä, olisin varmasti hyppinyt kauhuissani auton alle ja litsaantunut siellä kuin hyttynen auton tuulilasiin sadan kilometrin tuntivauhdilla. Olin niin poissa tolaltani, että minun oli pakko paeta hetkeksi omia aaveitani. Ja avata ikkunan edestä verhot nähdäkseni miten naapurin poika tuli motskarilla tuhatta ja sataa pihaan. Otti kypärän pois päästään antaen vaaleiden kiharoidensa hulmattaa hetkeksi vapaaksi, niin että ne näyttivät hetken kuin tuuli

heiluttaisi kesäistä vehnäpeltoa, jonka keskellä alaston adonis hymyili. Ja sitten hän katsoi suoraan minuun päin. Ja niin minä kohtasin sinut!”, hän sanoi kultaiselle hahmolle ihmispölyä.

”Olit jostain lukenut, että vain unelmoiminen oli järkevän elämän tarkoitus. Ja koska sinulla ei koskaan ollut mielenkiintoa muuhun kuin omaan sisäiseen elämääsi, hyväksyit katseidemme kohdatessa tämän ohjenuoraksesi, varsinkin kun muistit miten surusi olivat silloin hävinneet. Aloit intohimoisesti lukea kreikkalaisia ja saksalaisia filosofeja sekä ranskalaisia dekadentteja kirjailijoita, kuten Baudelairea. Tutustuit portugalilaisiin kirjallisuuden mestareihin mm. Fernando Pessoaan, Antonio Correia de Oliveiraan, Guerra Junqueiroaan ja Anthero do Quentilaan sekä ranskalaisiin symbolisteihin. Imit heidän tarinoistaan sisääsi lisää useita henkilöitä minun lisäksi, jotka poikkesivat toisistaan ja sinusta. Et oikein tiennyt kuinka olisit osannut kuvailla niitä omilla tunteillasi ja ajatuksillasi, sillä monet näistä tarinoista ilmaisivat ajatuksia, joita et hyväksynyt ja tunteita, joita et ollut koskaan hyväksynyt”, kultainen hahmo ihmispölyä sanoi hänelle hymyillen jatkaen.

”Arvasit oikein: minä olen tämä uskomaton tarina, painajaisesi ja mielenmyllerrys sisälläsi, se sama muotoa ja nimeä alati vaihtava poika mielessäsi; naapurin motskaripoika alastoman vehnäpellon keskellä kesäpäivän ratoksi loikoileva Adonis, Steffen ja nyt tässä edessäsi kultainen hahmo ihmispölyä!”, kultainen hahmo ihmispölyä sanoi hänelle.

”Jumala ja se rakkaus, joka minulle oli luvattu!”, hän sanoi naapurin motskaripojan, alastoman vehnäpellon keskellä kesäpäivän ratoksi loikoilevan Adoniksen ja Steffenin hymyillessä lähellä.

”Siksi sinä loit meidät,” he sanoivat nyökytellen yhdestä suusta hänelle jatkaen.

”Koska oman elämäsi totuuden etiikkasi pakotti sinut sellaiseen etäisyyteen muista mielipiteistä, että se oli suorastaan jo väkivaltaista. Halusit nousta unelmissasi orjamaista ajattelua, tuota surkeaa hurskastelua vastaan, jonka nimissä meikäläiset pakotettiin hyväksymään ehdoitta maailman meno ja sen kajahtanut epäoikeudenmukaisuus. Hyvin harvat meikäläiset näet tajusivat sinun tapaasi, että erimielisyys ei ollut kiista sen välillä, joka puhui valkoisesta, ja sen välillä, joka puhui mustasta. Se oli kiista kahden henkilön välillä, jotka molemmat puhuivat valkoisesta, mutta joista toinen ei tarkoittanut sillä samaa asiaa tai ei ymmärtänyt, että toinen puhui samasta asiasta valkoisuuden nimissä. Siksi sinä olet meille samalla sekä Jumala että Saatana, joita palvelemme yhtä auliisti, kunhan vain napsautat sormellasi merkiksi siitä kumpi milloinkin satut olemaan ja mitä kulloinkin haluat”, kultainen hahmo monine suineen ihmispölyä sanoi hänelle lopuksi hymyillen ja jatkaen.

”Tiellä täynnä loputonta arvoitusta. Väärinymmärryksiä. Tahallisia ja tahattomia. Ihmisiä, joiden ei pitäisi olla toistensa kanssa missään tekemisissä. Ja ihmisiä, joiden pitäisi nimenomaan olla, mutta eivät voineet, kun eivät osanneet, kun eivät olleet koskaan opetelleet, kun olivat niin lukossa ja yksinään. Vihan ja pelkojen saartamia. Pahuuden pilaamia. Ja kun kaikki nämä yhteensattumat ja väärinymmärrykset sitten jostain kumman syystä sattuivat samaan aikaan yhteen syntyi pommiräjähdys, minkä sirpaleet vaikuttivat kaikissa meikäläisissä erilaisina sietämättömän pahuuden lieveilmiöinä.”

Kultainen hahmo ihmispölyä

”Tervetuloa uuteen kotiisi - olenkin sinua jo kovasti tänne kaipaillut!”, kultainen hahmo sanoi hänelle hymyilevillä kasvoilla istuen Aachenissa 1700-luvun alkupuolella leikkauksin koristellussa, hieman satulamaisessa istuintuolissa, pehmustamattomassa käsinojallisessa windsorpinnatuolissa päällään vain “comme il faut” Buranon saarelta peräisin olevasta huippukalliista ommellusta kauriskuvioista kullankeltaiseksi värjätystä venetsianpitsistä tehty yöpuku, jota reunusti taitavasti upotettu anthemion, antiikin ajan tyypillinen vaakasuora nauhaornamentti, jossa oli maalattuja katajanpensaita vieri vieressä.

Kaulassaan kultaisella hahmolla oli aito ”abraxas”-antiikin aikainen amulettikivi, ja Pohjois-Amerikan intiaanien jokisimpukoiden kuorista valmistamat ”wampum”-helmet, kun hahmo toivotti hänet tervetulleeksi kädessään ylitsevuotava russelpikari.

”Ota naukku viinistä ja rentoudu. Ja Bacchus nostaa sinut yhdellä kulauksella Jumalan tasolle vailla turhia huolia”, kultainen hahmo kehotti häntä.

Sitten kultainen hahmo puki hänen päälleen erittäin harvinaisen kalleuden, venäläisen terlik-ratsastuskaftaanin, 1600-luvun hoviunivormun, joita oli säilynyt meidän aikoihimme vain viisi kallista kappaletta sanoen kaiken tämän vanharaamatullisen

juhlallisesti.

”Asua käyttivät aikoinaan tsaarin henkivartijat - ryndit. Kaksipäinen kotka kruunuineen. Rinnassa Pyhän Yrjön kuva. Ommeltu kulta- ja silkkilangalla matalaksi reliefiksi. Alaosa kaftaanista taidokkaasti rypyttettyä vadelmanväristä samettia. Kaulus tyylikkäästi kohotettu. Yläosan piilokiinnitys sulkeutuu leveällä kuvioläpällä. Hihat ovat kaksiosaiset. Hihojen käännökset koristeltu pienikuvioisella silkkidamastilla. Helma taas leveällä yhtenäisellä pitkänukkaisella samettinauhalla, joka imitoi turkista.”

Hänen päähänsä kultainen hahmo laittoi Jerikon damaskiteräksisen suippopäisen kypärän 1500-luvun Turkista kuin kruunuksi julistaen hänet kreikankielisen salatieteellisen tekstikokoelma Corpus Hermeticumin innoittamana kuolemassaan punaiseksi Ptahiksi - Hefaistoksen pojaksi.

”Oletko Jumala?”, kysyi hän hämmentyneenä kaikesta tästä ylenpalttisuudesta kultaiselta hahmolta.

”Jumalaa ei ole olemassa”, vastasi kultainen hahmo hänelle jatkaen.

”Ainakaan sellaisena kuin se on kuvattu kristinuskossa, sillä mikään muu ei ollut hetkessä pysyväistä kuin jatkuva muutos.”, kultainen hahmo ihmispölyä sanoi.

”Siksi ihmisellä ei voinut olla taakkanaan mitään ikuista tai muuttumatonta sielua. Suuretkin haaveet ja unelmat jähmettyivät todistettavasti jo alkumetreillä fraaseiksi, tai juhlameinoiksi vailla todellisia tarkoitusperiä, tai sisältöjä palvelemaan kulloinkin vallassa olevan valheen tarpeita. Järjen ja rationaalisuuden ihanteet olivat taas kyllästymiseen asti täydellisyyttä ihailevia ja epäinhimillisiä koneutopioita, ja moraalisesti liian

ankaria ollakseen oikeasti osa kenenkään todellista minää. Juuri tällaisen kaikenmaailman hölynpölyn viljeleminen järkipuheena on siksi vienyt ihmiskunnan harhaan todella tärkeissä kysymyksissä: ihmisillä ei tämän jälkeen ole ollut enää muuta virkaa kuin ryhtyä rupattelemaan maailmasta sellaisena kuin he sen ovat nähneet kukin omasta näkökulmastaan.”

”Et siis ole Jumala mutta puhut Jumalasta. Miksi?”

”Kokonaan toinen juttu onkin, miten joidenkin mielestä oli eettisesti oikein toimia omaa etuaan vastaan Jumalan nimissä unohtaen eettisen järjen ohjaavan yksilöä toimimaan omaa henkilökohtaista onnellisuuttaan parhaiten toteuttavalla tavalla.”

”Mikä sitten olet jos et ole Jumala?”, hän jatkoi tivaamistaan.

”Kultainen hahmo ihmispölyä!”, kultainen hahmo vastasi hänelle.

”Ihmispölystä muodostunut gravitoni. Eräänlainen välittäjä. Meikäläisten maailmankaikkeus oli tällaista ”minunlaistani” kvanttinestettä, joka koostui meistä gravitoneista - massatomista partikkeleista, jotka toimimme tarinoiden, painajaisunien ja niitä ylläpitävän painovoiman välittäjinä.”

”Mistä sinä sitten oikein tulet?”, hän kysyi kultaiselta hahmolta ihmispölyä?

”Olen täällä hyvittääkseni meikäläisille sen, että huumorintajuton ja paskamainen Eurooppa kristinuskon lisäksi valitsi elämänhalua jäytävän jäykkäniskaisuuden päämääräksi intellektuaalisen ja käytännön agendan, joka siirsi sivuun suvaitsevan ja skeptisen asenteen, keskittyen vain matemaattiseen eksaktiuteen ja kurinalaiseen logiikkaan, intellektuaaliseen varmuuteen sekä moraaliseen puhtauteen, tehden muidenkin

kuin sinunlaistesi ihmisten elämästä vuosisadoiksi maanpäällisen helvetin.”

Niin sanottuaan kultainen hahmo ihmispölyä sanoi tarjoavansa hänelle hyvitykseksi elämästä, jota hän ei saanut elää, elämän erään toisen samanlaisen, mutta kuitenkin erilaisen ihmisen kanssa. Sellaisessa elämässä, mikä oli täynnä toteutunutta intohimoa.

”Teillä on mahdollisuus koettaa vielä kerran elää maanpäällä niin kuin olisitte kerran halunneet mutta ette voineet.”

”Mikä hänen nimensä on?”, kysyi hän.

”Sen saat selville vasta törmättyäsi häneen. Ja se hetki ei ole enää kaukana”, vastasi kultainen hahmo ihmispölyä hänelle.

”Matkasi siihen alkaa muistelemalla sitä minkä kerran kadotit suuren surun keskellä näkyvistä.”

Taustalta kuului kaunista musiikkia, jonka hän oli tunnista-vinaan huilumusiikiksi.

Silloin hän vasta tajusi kauhukseen olevansa jäljittelijä, joka tavoitti elämässään vain vähäisen osan, joka sekin oli vain pelkkää kuvajaista.

”Älä välitä!”, kultainen hahmo ihmispölyä sanoi hänelle ikään kuin lukien suoraan hänen mielestään syyllisyydentunteensa.

”Kaikki me harhailemme täällä yksin ja eksesyksissä oikeita vastauksia monimutkaisiin kysymyksiin etsimässä.”

”Sinäkin?”, hän kysyi kultaiselta hahmolta ihmispölyä.

”Minäkin, koska Jumala oli menettänyt uudessa ihmisessä mahdollisuutensa jo kristinuskon moraalien ja järjen keskenään selväksi kosmiseksi harmoniaksi yrittäneen ja romantiikan ajan spekulatiivista idealistista filosofiaa edustaneen Schellingin seli-

tyksistä Jumalasta, ajasta ja pahan mahdollisuuden maailmasta, mitkä eivät jaksaneet kiinnostaa enää edes ketään hänen aikalaistaan, koska samaan aikaan Saksassa käytiin kiivasta keskustelua Spinozan Etiikan ensimmäisestä osasta Jumala”, kultainen hahmo ihmispölyä vastasi hänelle.

”Miten niin muka?”, hän kysyi kultaiselta hahmolta ihmispölyä, joka jatkoi.

”Selvä peli. Se menetettiin jo ennen kuin se edes kunnolla ehti alkaa. Kuuntele ensin tämä erään eksyneen uhrilampaan vuodatus niin tiedät miksi.”

”Oon hirvittävän tylsä ihminen. Päivät pitkät vain tuijotan näyttöä ja odotan, että jotain tapahtuisi. Mitään ei kuitenkaan koskaan tapahdu. Mun kanssa ei kannata edes yrittää keskustella mistään kun mulla ei ole ikinä mitään sanottavaa. On melko turhauttavaa kun päässä ei liiku mitään. Oon ontto sisältä. En oo kukaan.”

”Järkyttävää!”, hän parkaisi.

”Ja sitten perään tämä samaa syyllisyyttä, toivottomuutta ja epätoivoa jatkava ”Se voisi olla joku” - puhe!”

”Kenen se on?”, hän kysyi.

”Ei sen niin väliä. Se on iskostettu meidän takaraivoomme kuin tatti metsään odottamaan vain sitä, että teemme juuri niin kuin meidän näiden ammatikseen korkeimpien voimien nimissä harhaanjohtavien selittäjien mielestä pitäisi tehdä”, kultainen hahmo ihmispölyä väitti alkaen saarnata papillisen juhlavasti äänessään Mooseksen julma kylmyys.

”Paavali intoutui Onesimoksen rohkaisemana julistamaan uutta veljellisen rakkauden sanomaa ympäri hajanaisia seurakuntia kirjoittamalla, että oli yhdentekevää olitko juutalai-

nen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te olitte yksi. Hän myös ymmärsi että meidät kaikki, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapautettuja, oli kastettu yhdeksi ruumiiksi. Yksi ja sama henki oli yhdistänyt meidät. Kaikki me olimme saaneet juoda samaa henkeä. Tämän kokemuksen jälkeen Paavali keskittyi puheissaan siihen, että kristittyjen tuli osoittaa erityistä rakkautta toisiaan kohtaan. Ihan kuin hän olisi vihdoinkin tajunnut henkilökohtaisesti Onesimoksessa koskettavan syvimmän opetuksen tekopyhää ja hurskastelevaa hengellisyyttä vastaan, jossa asiat monimutkaistettiin, karkotettiin hyvästä alkuperästään, nostettiin yläilmoihin korkeuksiin ihailtaviksi, ei inhimillisiksi, hävitettiin arkitodellisuudestamme löyhkääviksi muumioiksi, niin että aikaisemmin elämälle niin tärkeä ja totuudellinen kokemuksellinen arki unohdettiin tahallaan. Ihmisistä tehtiin esineitä. Kovien vaatimusten moraalilla kuristetuista tunteista veistettyjä patsaita, sen sijaan että olisimme ymmärtäneet kaiken tämän olevan vain ihmisen omaa typerää ja julmaa kahlitsematonta halujen itsekkyyttä, jossa oikeaa hengellisyyttä olisi nauru näille pöhöttyneille valheille, sohausu niiden silmän puhkaisevaksi mätäpaiseiden poistajaksi ja katseen kääntämiseksi takaisin ihmisen puoleen, hänen kuuntelemista tarkalla korvalla. Hänen huolistaan huolehtimista, niin että sinne olisi aina tervetullut rakkaus kaikkine sen rikkaine omine ilmenemismuotoineen, yötä päivää elämänsä harhateillä ilman rakkautta eksynyttä pelastamaan. Kun Paavali löysi orjapojassa oman kadonneeksi luulemansa ja tukahduttamansa sisäisen rakkautensa, ja alkoi julistaa suvaitsevaisuuden henkeä maailmalle hän painotti että Jumalan valinta kohdistuu heik-

koon, vähäpätöiseen ja halveksittuun. Ja että vain ne jotka näin tekivät olivat minun oikeita seuraajiani, todellisia kristittyjä, jotka ymmärsivät oikein rakkaudensanomani. Joten älkää olko huolissanne syrjityt ja sorretut, jokainen vihasanoma ja tiukkapipoinen räksyttäminen teitä kohtaan paljastaa tekopyhät ja hurskasta uskovaista näyttelevät Saatanan kieroiksi käytyreiksi, jotka olivat onnistuneet jo vuosituhansia piilottamaan Jumalan julistamaa rakkauden sanomaa noinkin tehokkaasti. Mutta jos siitä huolimatta jaksoitte elää täyttä elämää ja rakastaa täysillä ketä halusitte, tiesin etten elänyt turhaan,” kultainen hahmo ihmispölyä jatkoi kysyen häneltä hänen pyöritellessään päätään.

”Ja huomaisitko mitään samankaltaisuuksia?”

”Kyllä totisesti. Tuttua kamaa minkä tapaa kaikkialta ympäriltään loisen tavoin lymyämässä ja valmiina iskemään ihmisen mieltä masentamaan. Tätä lamaanuttavaa ja vastuun omista teoista muille siirtävää uhrilammasmentaliteettia. Kumpainenkin puhe oli yhtä heikkoa itsesälissä piehtaroinnista ja vähä-äänisen vaikerointia. Löysiä sanoja. Voimattomuuden ylistyksiä!”, hän vastasi kultaiselle hahmolle ihmispölyä.

”Niin! Tämä kaikki löpöryys ja sanaan uinut itseään jalkaan ampuva haavoittuvuus johtuvat siitä, että ihmisellä oli niin kiire ottaa Jumalan paikka ettei se huomannut pukeutuneensa epähuomiossa Saatanaan. Tämä ehkä kuulosti sekä imelältä että epätoivoiselta. Se olikin enemmän toive ja aie kuin totta tai tapahtunutta. Olisi mieletöntä yrittää edes kuvata, olisiko tässä isojen poikien ajassa taaksepäin alkuun kurkottelevassa pakottamisessa kysymys muusta kuin leikin varjolla hauskanpitämisestä hyväuskoisten hölmöjen kustannuksella sekä his-

toriallisesti välttämättömästä yli-inhimillisestä peräänantamattomuudesta, missä vilisi liuta hiillostavia pikkusaatanoita kuin kärpäsiä mätänevässä ruumiissa auringonpahteessa: missä yksi ja sama voi olla toiselle Saatana, kun se toiselle oli Jumala ja ovelimmille molempia yhtä aikaa, jos siitä oli hyötyä omien asemien ja bisnesten pönkittämisessä, kuten perimmiltään tässä sumutuksessa oli kysymys”, kultainen hahmo ihmispölyä sanoi.

”Kummallista kyllä kukaan ei tunnu muistavan jo Platonin piikitelleen näitä kohtaloonsa nöyrästi alistuneita astrologisen fatalismin uhreja, sekä niitä, jotka uskoivat asioiden toistumisen käsitteeseen sen ahtaassa stoalaisessa merkityksessä”, hän vastasi kultaiselle hahmolle ihmispölyä.

”Ehkä siksi, että tämä oli juuri sitä mitä Platon aavisteli, kun hän osoitti, että hänen kuuluisilla luolasta paenneilla, idean auringon sokaisemilla vangeillaan oli velvollisuutenaan palata varjoon ja olla hyödyksi kumppaneilleen sen orjuudessa, mikä oli ottanut heidät kiinni hämärän maailman kynnyksellä”, kultainen hahmo ihmispölyä väitti jatkaen.

”Näin meikäläisille tuli mahdollisuus ensimmäistä kertaa sietää historian väkivaltaa luomalla se naurulla uudelleen itselleen sopivaksi yksityiseksi nautinnoksi, mikä oli modernin jälkihegeliläisen sovinnaisnäkemysten mukaan täysin eriparia sen aiemmin patsaiksi jähmettäneiden huumorintajuttomien luomuksen kanssa”, hän väitti takaisin jatkaen.

”Koska tässä maassa tapahtui harvoin sitä mitä ihmisten mielissä liikkui. Sellainen täällä oli ollut luoja laki ammoisista ajoista lähtien eikä se ollut sitä mihinkään muuttunut. Jähmeää ja tahmeaa. Nämä sanat kuvasivat hyvin sekä ihmisiä

että heidän välisiä suhteitaan. Ajatukset ja haaveet olivat yhtä jäässä kuin maan ilmastokin”, hän sanoi kultaiselle hahmolle ihmispölyä joka nyt vuorostaan nyökkäili hyväksyvästi hänen puheilleen.

”Näin se jotenkin vain meni. Todellisuus oli tarua ihmeellisempää. Olithan jo huomannut, että tämäkin alun perin vitsiksi tarkoitettu juttu oli muuttunut täydeksi todeksi? Ihminen vain näytti muuttuneen todellakin samaan aikaan ennustusten mukaisesti sekä oman itsensä kohtaloksi että kaiken mitaksi. Uutta oli vain se, että oman elämänsä saattoi elää elämättä sitä todellisuudessa lainkaan, kuten asianlaita oli jo useamman kohdalla. Siitä oli tullut uusi villitys kaupunkilaisten keskuudessa; oman elämän sai ilmaiseksi katsoa sataan kertaan Youtubesta alusta loppuun: vaikka tuhanteen kertaan ihmiskunnan alusta tähän päivään saakka Egyptin faaraoiden ajoista Bill Clintonin Amerikkaan - eikä enää kenenkään tarvinnut turhaan uskoa sie-lunvalellukseen tai muihin uskonnollisiin oppirakennelmiin, eikä varsinkaan mihinkään eri uskontojen aseman ottaneiden aatteita levittäneiden huijarileipäpappien tylsiin löpinöihin”, kultainen hahmo ihmispölyä väitti taas hänelle.

”Uskoitko, että kaikesta huolimatta oli olemassa järkevyyttä, ja että ilman sitä ei voinut edes ymmärtää, mitä hyve oli? Salliko järkevyyden sinun mielestäsi tehdä jotain hyödyttöä ja nähdä turhaa vaivaa? Tai antoiko maltillisuus sinunkin tehdä jotain hillitöntä? Voiko oikeudenmukaisuutta kunnioittaa sellainen ihminen, joka ankaran tuskan vuoksi rikkoi luottamuksen, petti ystävänsä ja unohti lukuisat velvollisuutensa?”, hän vastasi kysymyksen kultaiselta ihmishahmolta ihmispölyä.

”Hyvä kysymys. Juuri tähän Saatana pyrki. Ihminen on

näihin päiviin saakka kieltäytynyt Saatanan vaikutuksesta uskomasta pelkästään itseensä uskoen mieluummin muihin yli-inhimillisiin auktoriteetteihin, Jumaliin, henkiin, muinaisiin sankareihin tai esivanhemiinsa. Tässä ollaan tekemisissä sellaisten totuuksien kanssa, jotka ovat ihmisen ulottumattomissa tai vaikeasti tavoitettavissa, niin että niitä ovat ymmärtäneet vain harvat, jotka ovat sitten siirtäneet löytämänsä tai heille ilmoitetun totuuden muille.”

”Mikä on Saatanassa olennaisempaa, hänen valheellisuutensa vai hänen pahuutensa ja petollisuutensa?”, hän kysyi jälleen kultaiselta hahmolta ihmispölyä.

”Jos Saatana on paha, hän ei valehtelee silloin aina, vaan valehtelee hämätäkseen ihmistä, johtaakseen tämän harhaan, pannakseen uskomaan valhetta totuuden asemesta. Siihen on monta mahdollisuutta. Yksi parhaista on sekoittaa tosi ja valhe, välillä valehdella, välillä puhua totta. Mutta vielä ovelampaa on valehdella viisaasti, oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa. Ovela valehtelija on epäilemättä myös se, joka osaa antaa itsestään vaikutelman todenpuhujana. Valhe on tuhoisa silloin kun se otetaan totena. Jos tällainen ilkeänovela yliolento on todella olemassa, ja tahtoo tehdä ihmiselle paha rikkomalla hyvän Jumalan suunnitelmat, silloin hänen parhain strategiansa ihmisen pettamiseksi on se, että hän kätkee identiteettinsä, ja omat aikeensa naamioituen Jumalaksi tai Jumalan tahdon täyttäjäksi.”

”Mistä tiedän ettet sinä ole Saatana?”, hän kysyi kultaiselta hahmolta ihmispölyä nyt epäilevän näköisenä.

”Et mistään! Se onkin vaikein pala ihmisen elämässä. Et-siä oikeaa totuutta. Siksi me horjumme ja astumme harhaan.

Saatanan logiikka esiintyy kaikissa opeissa, uskonnoissa ja teologioissa niin kuin vastaväitteitä synnyttävä kieltö. Mutta Saatanana hän on riittävän viisas esittääkseen tuon kiellon myönnön muodossa, jos se vain oli hänelle hyödyllistä. Saatanana tuo uskonkappaleisiin ristiriidan ja muuttaa ne sillä tavoin arvottomiksi. Jos Saatanana on olemassa, kaikki on mahdollista, jokainen väite voi olla oikea tai väärä. Ja sillä tavoin Saatanana muuttuu kyltiksi, jonka voi liimata vihollisen kylkeen. Vielä vakavammin - siellä, missä Saatanana on olemassa, ja kaikki on mahdollista ja logiikka ei päde, Saatanasta tulee absoluuttinen argumentti niille, jotka ovat itse fanaatikkoja, tai jotka käyttävät toisten fanatismia omien päämääriensä saavuttamiseksi. Saatanana auttaa fanaatikkoja ja tekee heidät immuuneiksi logiikkaa ja kaikkea kritiikkiä vastaan. Kun Jumalaa alettiin riisua alun mystisyydestä ja mahdollista Schellingin aikaan, paljon keskustelua herätti ajatus Jumalasta jonkinlaisena epikurolaisena hahmona”, kultainen hahmo ihmispölyä väitti.

”Mitä se tarkoittaa?”, hän kysyi ihmetellen kultaiselta hahmolta ihmispölyä.

”Se, että löydettiin helppo ja nopea sijaiskärsijä uudelleen: idea muotoaan ajassa ja paikassa muuntelevasta Jumalasta, mikä saa ihmiset tekemään syntiä koska siellä missä on nautinto läsnä, siinä ei sen kestäessä ole epikurolaisesti ajateltuna kipua, tuskaa eikä myöskään molempia yhdessä, vaan maanpäällinen taivas ja helvetti silmänräpäyksessä missä saattoi tapahtua hämmentävä muutos tietämättömyydestä tietämiseen mielihyvän ja nautinnonhalun alkuperäisillä lähteillä”, kultainen ihmispöly sanoi näyttäen hänelle lehtien otsikoita.

”Usko ei ole vain tätä elämää varten! Hengelliset tarpeet he-

räävät kriisissä!”

”Nyt kai ymmärrät mihin uskoa tarvitaan?”, kultainen hahmo ihmispölyä kysyi häneltä vakuutellen.

”Että on tervettä uskoa vain oman asiansa oikeutukseen. Elämässä on kysymys koko ajan sattumanvaraisesta oikuluusuudesta ennen olevan ja jälkeen tulevan välillä, koska mikään ei oikeasti muutu kuin jatkuvasti hajoava mielemme ja pirstaloituva todellisuutemme ympärillämme, siksi virallinen historiankirjoitus on yhtä sokea totuuden kanssa kuin se jota kohtalo kiusasi ja joka syytti tästä epäonnestaan ilman omaa syytään historiaa kirjoittamalla tarinaa siitä mitä ei tapahtunut, koska ei ollut siellä edes paikalla löytääkseen niistä haavoihinsa balsamia sillä järkytyksen hetkellä, kunhan tajusi liian myöhään sen, että elämä toi tullessaan enemmän pettymyksiä kuin mielihyvää, tai että Sofokleen kuningas Oidipuksen ajatus ihmisten korkeimmasta päämäärästä valjastaa kaikki voimavaransa toistensa palvelemiseen olikin täyttä puppua. Tämän takia olimme tuomittuja ikuisesti kantamaan sisällämme näkymättömiä nöyryytyksen, häpeän ja alistumien psykoottisia ja epäsosiaalisia kahleita kaikkialla missä liikuimme sen lisäksi, että jouduimme aina näyttelemään toista kuin olimme selviytyäksemme ja piilottamaan muilta oman todellisen minäme”, hän vastasi kultaiselle hahmolle ihmispölyä.

”Usko valmistaa meidät elämässämme olemaan nöyrän hiljaisen ja palvelijan kuin englantilaisen butlerin, jota kukaan ei huomaa verhojen takaa. Siksi tämä show! Se valmistaa valitut uskomaan omaan ylemmyyteensä, ja muiden alemmuuteen tarjoamalla eilispäivän huonoksi koettuja ratkaisuja nyky-päivän vaikeisiin ongelmiin. Silloin niille, joita tämä kaikki

hyödyttää, tarjoutuu herkullinen tilaisuus vihan ja pelon lietsonnalle uskonnollisen ummehtuneisuudenkuristavien perinteiden mukaan”, kultainen hahmo ihmispölyä väitti hänelle.

”Siitäkö tämä hämäryys, jossa jokainen askel on vaarallinen?”, hän kysyi kultaiselta hahmolta ihmispölyä.

”Kyllä!”

Näin hän oppi mistä tästä kaikessa oikein oli kysymys: erilaisista tavoista yrittää tuoda valoa pimeään, erilaisista keskenään taistelevista ja riitasointuisista tavoista, jotka kahinoillaan varmistivat vain sen, ettei valo koskaan päässyt kokonaan peittämään pimeyttä.

”Kyllä se kelpasi. Oli pakko kelvata”, hän ajatteli itseensä tyytyväisenä heijastaessaan itseään kultaisen hahmon ihmispölyä luomaan peilimäiseen sädekehään jatkaen.

”Minä meinaan. Ihan sellaisena kun itseni näin noissa heijastuneissa kuvissa. Etäisenä. Hiljaisena. Hohdokkaana kuin linsin ja filterin läpi. Kuin photoshopilla hieman alkuperäiskuvaa olisi paranneltu. Ihan kuin olisin ollut eri ihminen kuin olin, niin kuin olinkin. En alkuperäinen, mutta en vääräkään vaan heijastuma kuvasta jonka itse näin ja joka en ollut. Näppärää. Juuri sellainen olin minä ja persoonanikin. Näkyvissä ja silti näkymättömissä sisälläni piilossa tuhat täyttä tarinaa valmiina putkahtamaan milloin vain tarve oli esille näiden minuun heijastuvien kuvien kanssa täyttääkseen sen paikan maailmassa, minkä Jumala tai - kuka nyt milloinkin oli tässä pelissä voitolla - Saatana oli minulle määrännyt.”

g. ihmisten ilmoilla

Olin kuunnellut kultaista hahmoa ihmispölyä sanomatta mitään edessäni vain lasi viiniä, purkki puolukkahilloa ja hapan-korppuja avokadotahnalla ja persiljalla päällystettynä niitä laiskasti suussani mutustellen ja viiniä väliin hörppien. Yhtäkkiä olin kaikelle sille mikä minua liikutti kiitollinen - siitä mitä minulle oli elämäni aikana tapahtunut. Niin sille kielteiselle, jota en halunnut, ja jota oli ollut mielestäni liian paljon, kuin sille myönteisillekin, jota olin halunnut, jota minulle oli mielestäni siunaantunut aivan liian vähän siihen nähden mitä olin odottanut, kun sentään otti huomioon hyvän luonteeni, kohtuulliset tapani ja kohteliaan käytökseni sekä edullisen ulkonäköni. Siksi päätin nähdä tämän uneni rosoisesti säännöistä tai muodoista sen kummemmin piittaamatta läpi meikäläisten tunnetiloja puutteesta täydelliseen antaumukseen. Ja siitä kauhunkokemuksesta, ettei herääminen uuteen meikäläisyyteen ollut aina itsestäänselvyys, vaan usein tiukka kamppailu oman itsensä ja ympäristönsä paineiden ristitulesa heikäläisvihamielisessä ympäristössä, mikä otti itsensä liian vakavasti unohtaen meikäläisyyden kultavadilla heille tarjoaman ilon, leikin ja huumorin.

Mukatodellisuuden hölynpölyn byrokratia

Jostain kumman syystä mieleeni piirtyi kultaista hahmoa ihmispölyä kuunnellessani kuva Mir Iskusstvan -ryhmän musiikillisena haaraosastona pidetyn pietarilaisten snobien 1900-luvun alun suosiossa olleen avantgardistisen nykymusiikin iltojen 45. konsertti joulukuussa 1908, missä Nathan Milsteinin mukaan kömpelö, ruma ja yliherkkä 17-vuotias Serhgei Prokojev debytoi yleisössä istuneen 26-vuotiaan Igor Stravinskyn seurassa silmä kovana nuoren lahjakkuuden soittoa.

Arvostelijat näkivät Prokojevissa epäilemättä lahjakkaan nuoren säveltäjän tulkitsemassa omia sävellyksiään.

Mutta näitä hetkiä jälkeenpäin muistellessa Stravinskyn vastoin odotuksia tullessa maailmankuuluksi, he jälkiviisaasti keksivät omaa aikalaistodustaan ja omaa rooliaan tapahtumissa muiden silmissä historian nimissä korostaakseen sitä miten pihalla he silloin olivatkaan; nieleskelyä, rykimisiä, naaman venytyksiä ja mulkoilua.

Näitä emme muista tai näe läpi näistä muistoista. Koemme vain ihmisklimpin rykäisyn märkänä ja valuvana kasvoillemme, kun he väittävät itsestäänselvyytenä vahvistaakseen myyttiä

nimeltä ”väärin ymmärretty nero hiekkalaatikkojutuissaan”, Stravinskyn harmonioiden olleen usein liian outoja ja jopa eriskummallisia, mennen sen ajan kauneuden toiselle puolelle.

”Kauneuden toiselle puolelle”-väittäjä onkin tärkeä ja käytökelpoinen avain myös yritettäessä ymmärtää, miksi sana tulee lihaksi ja epäily väittämäksi tässä kertomuksessa painajaisessani nimeltään Orlando - meikäläisten yhteisestä hikisestä uroteosta yrittää ymmärtää miksi aika temppuilee meidän ja muistojemme kanssa.

Tällainen väite on nimittäin aina yhtä epäilyksen alainen, mutta tietoisuuden olemassaoloa koskeva väite kaiken epäilyksen ulkopuolella, kun katsoi yhtenä tavallisena meikäläisen harmaana talvi-iltana paukkupakkasten ja revontulten luonnonsinfonian keskellä tuubista taivaan panoraamaan, kokien melkein tyhjän sielunsa silmin myöhemmin saman Stravinskyn Rimski-Korsakovin muistoksi säveltämän Hautajaislaulu op. 5:n hienovaraisen mutta elämänmyönteisen surun, ja punniten mielessään Gottfried Leibnizin vuonna 1702 ilmestyneen teoksen ”Inhimillisestä ymmärryksestä” ajatuksia siitä, ettemme me meikäläisetkään sittenkään taida olla täällä päälle liimattujen allegorioiden kyllästävässä ”mukatodellisuuden hölynpölyn byrokratiassa” yksin omassa älyllisessä uteliaisuudessamme.

Emme ole yksin koska Jumala ja Saatanakaan eivät ole; meikäläisten ja heikäläisten ero on vain se, etteivät he tiedä ettemme tiedä, etteivät heidän tiedä, mikä erottaa oleellisen epäoleellisesta, kuten eivät Prokojevin ja Stravinskyn aikalaisarvostelijatkaan.

h. murjussa

Kaipasin ulos tästä murjusta ja näistä ankeista maisemista takasin siihen maahan, jota ei kuulemma ollut. Ihan kuin vuosikymmeniä täysin heitteille jätetty lapsuuden kaukainen pihapiiri olisi kavaltanut yhdellä välähdyksellä kaipaavansa hieman kunnostusta niissä unohdetun muistini maisemissa, missä kuvittelin lähimpien tummien kuusikkojen piilottelevan peninkulmien päässä kasvaen vain puolikelottunutta, oksiaan riiputtavaa ja lупpoista kuusivanhaa, kevyen lounaistuulen aamuyöntunteina lakaistessa sopivasti pilvihattarat taivaalta humisten heikosti laajan jokisuvannon rantamännikössä, tarjoamalla kalliolta aina silloin tällöin raikkaan henkäyksensä tunkkaisen kuumaa ilmaa hiukan raikastamaan. Kurotin muistoissani hieman päätäni lisää kohti tätä mahdotonta. Olin kuullut paljon ihmeellisistä tunteista, laajoista soista, suurista kymistä ja valtavista koskista, jotka olivat siitä asti välkkyneet mielikuvituksessani luonnon suurimpina ilmauksina. Ja näin kun näinkin vihdoinkin maiseman mistä olin haaveillut lapse-
na. Suvannon takana lännessä kohoavan tunturin yläpuolelle ehtinyt aurinko sai pikkulaineet kimaltelemaan ja välkkymään laajan saraheinäniityn, mikä hohti kilpaa nousevan auringon kanssa keltaisena. Näin vielä miten kauniisti harmaita vesiperhoja lennähteli heinikon laitamilla tuhatmäärin metsänlaidassa sääskien ujeltaessa vaaleina parvina. Nämä maisemat ikuisen kesän synnynsijoilta hymyilivät minulle unessani aina kun tunsin elämänvoiman itsessäni kasvavan.

Siksi mikään ei oikeasti muuttunut

”Miten minusta sitten oli tullut vihaamani kysymysmerkki, ja Steffenistä huutomerkki, maailmassa missä suuri sattuma riehui kruunaamattomana kuninkaana juuri kun minä olisin tarvinnut noina jähmettyneen kauhuni hetkinä edes jonkinlaisen olion läsnäoloa läheisyydessäni, sen tosiasian edessä, että olin menettämässä otteen itsestäni?”, hän kyseli itseltään sen jälkeen kun tajusi itse luoneensa kaiken kokemakseen luulemansa.

Jokin hänessä soti häntä itseään vastaan, eikä hän olisi halunnut tämän kaiken tapahtuvan tällä tavalla kuin se tapahtui. Pakottaa itsensä hereille nukahtaakseen sitten uudelleen. Hän ei voinut asialle enää mitään, kun vaihtoehtoina olisivat olleet vain häntä aiemmin kurkusta kuristaneet yhtä mielenkiinnostomat ajatusvankilat tuttuine tylsyytlätinöineen ympäristössä, joka vihasi häntä enemmän kuin hän sitä, jos mahdollista.

Ihan kuin hän ei olisi koskaan ennen nähnyt millaiset seinät maailmalla kaikessa ihanuudessaan oikeasti olivatkaan tässä maassa, missä tapahtui harvoin sitä mitä ihmisten mielissä oikeasti liikkui, sellainen täällä oli ollut hänen mukaansa luojan laki ammoisista ajoista lähtien eikä se ollut sitä mihinkään muuttunut.

Jähmeää ja tahmeaa.

Nämä sanat kuvasivat hänen mielestään hyvin sekä ihmisiä

että heidän välisiä suhteitaan. Ajatukset ja haaveet olivat yhtä kylmää kuin maan ilmastokin.

Siksi hän lappasi alituisen lätäkön toisella puolella Tallinassa saadakseen hengittää raikasta ilmaa sisäänsä mielenmäärin ahdistuksistaan ja peloistaan välittämättä.

Hänestä tuntui kuin Suomessa hänen silmiensä edessä näkyttömänä olisi lymynnyt kokonainen vuosituhat puhumattomuutta.

Missä kärsinyt kansa oli joutunut pakosta asumaan ankaran kurin, kyyliilyn sekä nyrkin ja hellan välissä ahtaissa oloissa, sillä jo heti hänen inhoamansa Helsingin jälkeen koko Suomi muuttui lisää tylsääntappavaksi ja umpivanhoilliseksi takapajulaksi, ihan kuin kaikki olisi koko ajan ollut yhtä ennallaan kuin tuvassa mennyttä aikaa raksuttanut mummon vanha kaappikello.

Hänestä tuntui ihan kuin koko elämä ja sen mukana siinä olevat ihmiset olisivat vain pyörineet samaa kehää toistensa ympäri vaihtaen vauhdissa vain vaatteitaan ja kasvojaan keskenään ajan hampaan kuluessa jossain alhaalla niitä sen kummemmin kuluttamatta tai muuttamatta suuntaan tai toiseen.

”Siksi mikään ei koskaan oikeasti muuttunut Suomessa”, hän tiesi.

Ei varsinkaan suomalainen perimältään. Ihmisiä vain tuntui syntyvän ja kuolevan laumoittain sitten kun niiden aika oli näennäisesti erillisinä yksilöinä.

Todellisuudessa henki ja materia vain sopeutuivat ajan pyörteisissä sen edellyttämiin tarpeellisiin muutoksiin.

Kun valokuvia katsoi tarkkaan vuosisatojen varrelta. Ja vertasi menneiden aikojen vainajia nykyajassa eläviin, huoma-

si tuttuja kasvoja aina tietyn ajan sisällä toistuen, ihan kuin kuollut olisi heti kuolemansa jälkeen siirtynyt johonkin toiseen syntyneeseen.

Aina jostain tuntui silloin pullahtavan esiin kaikkien tuntemat tutut kasvot.

”Miten ihmeellistä!”

Ne huudahtivat innoissaan kerrostaloasunnoissaan isoja tau-lutelevisioitaan tuijotellessaan ja älypuhelimiaan räpläillessään.

”Ihan kuin Alma-täti olisi saanut uuden elämän tuossa vastasyntyneessä rumassa lapsessa.” Mutta sen 90 vuoden rasittama muistin ja huolten vaivaama ikäloppu maallinen tomumaja olisi vain korvattu uudella elämään valmiilla päivitetyllä versiolla.”

Syvä huokaus ja silmientihrustaminen. Ja sitten se salaperäinen katse, joka kaikilta oli jäänyt harmillisesti huomioimatta; se oli jotain mitä kukaan muu kuin itse hän ei tuntunut tajuavan ja haluavan ymmärtävän. Että tässä piili koko elämän oikea salaperäinen hoksaava ja koukuttava ydin, kun hän katsoi elämänahnailla silmillään pitkän matkan päästä hellällä rakkaudella vanhoja mustavalkokuvia. Ja jo nyt kauas siitä poisliuenneita elämänmuistojaan. Siellä melkein jo unohduksessa jossakin, ajan ja välimatkan päässä. Juuri siinä kohdassa missä hänen elämänsä käännekohta tapahtui. Eikä hän voinut enää pidättää itkuaan, vaan alkoi vuotaa silmistään kuin seula, nytkähdellä koko ruumiinsa kanssa kuin horkkatautinen.

Hän huomasi samalla miten lopullisen menetyksen hetki porautui hänen sydämensä pohjimmaisille perukoille, kuin jääpiikki hänen typeryyden ja elämättömän elämänsä. Ennen kaikkea aukeamattomien arvoitustensa liian myöhään kipuina.

”Aloin jo vaipua takaisin sinne jonnekin sumeaan tiedostamattoman ja epätoivon rajamaille, josta minut olisi voinut pelastaa yksi ystävällinen sana, muutama mukava viesti, turhanpäiväinen löpertely jonninjoutavuuksista puhelimessa, etten olisi koko ajan laukannut niin kovaa, ollut viritettynä joka hetki kuin kireä viulunkieli valmiina katkeamaan pienestä väärin lausutusta sanasta, liian pitkästä tauosta, tai siitä puhumattomuudesta, jota Steffen oli myöhemmin käyttänyt tahallisesti minuun pitääkseen mielenkiintoani häntä kohtaan yllä tietämättä, että minä käristyin helvetin alimmilla tasoilla rakkaudenkaipuustani.

Että kärsin koko ajan enemmän ja enemmän, ihan kuin hän olisi kääntänyt pitkiksi osoittautuneilla tauoillaan ja puhumattomuudellaan puukkoa ihmiskaipuun mentävässä isossa ja tulehtuneessa sisäisessä haavassani hiekan valuessa tiimalasissa uhkaavasti loppuun minua siitä jatkuvasti ikävällä tavalla muistuttaen, etten vielääkään ollut onnistunut saamaan yhtään ystävää, yhtään suhdetta, yhtään pysyvää kaveria, ketään, joka välittäisi minusta, tai ajattelisi minua jossain hetken hymyä huulilla suurella kaipauksella. Kaipaisi viereeni, haaveillen että minä olisin hänen päällään, allaan, sisällään ja suussaan. Ja suutelisin häntä juuri nyt kun hän tulee syvälle sieluuni asti, sillä hetki hetkeltä aloin enemmän ja enemmän inhota Steffeniä. Rakkautta! Sitä minä olisin sinä hetkenä tarvinnut. Vaikka vain pieninä tuntemattomina annoksina. Olkoonkin, että se olisi ollut vain puhelin- tai nettirakkautta, mutta kuitenkin.

Olin uupua tähän yksinäisyyteni. Hiljaisuuteen ympärilläni. En saanut mistään suunnasta hyväksyviä katseita. Hymyjä tai vastauksia kysymyksiini.

Tämä vain lisäsi epätoivoista tuskaani ja surkeuttani.

En olisi halunnut olla tällainen.

Kaikki mikä ympärilläni oli vain tahmeaa. Väkivalloin koottua. Irrallista. Keksittyä. Keinotekoista. Virallista. Kylmää. Välinpitämättömyyttä.

Olin ihan loppu.

Olisin tehnyt itsemurhan jo kauan sitten, jos olisi jokin siisti tapa lähteä täältä itseään satuttamatta.

Teen sen sitten kun sellainen keksitään. Tai jos ei keksitä pian, keksin sen itse.

Niin tai näin, en enää välittänyt vastauksista. Käänsin vain kylkeä.

Ja siinä se oli.

Kaikki paha oli samalla hetkellä pyyhkiytynyt pois ihmeellisellä tavalla mielestäni, painajaisistani ja muistoistani.

Sain taas uuden syyn aloittaa elämäni uudelleen. Yhä uudelleen. Aina samasta paikasta.

Oli se rakkauden voima ihmeellinen asia.

Ympärilläni oli pimeää.

Vahinko ei tullut nimittäin koskaan kello kaulassa, mutta kyllä se sieltä tuli odottamattakin, yhtä varmasti kuin kello tikitti nurkan takaa ylinopeutta ajavana rattijuopon kolaroivana auton, allergikolle kuolettavana mehiläisenpistona ke-säjuhliissa, diabeetikon insuliininpuutoksena, suonenvetona kesken uintimatkan järven yli, tai liukastumisena uimahallissa. Jokin sisälläni oli jo varoittanut minua tästä tapahtumasta aiemmin, mutta en ollut pannut sille painoa sen kummemmin mielessäni. Kello oli yhdeksän illalla. Oli tavallinen tylsä ja mitäänsanomaton maanantai. Tai niin luulin. Minun viimei-

nen maanantaini sellaisena kun siihen asti olin oppinut itseni tuntemaan, jos se nyt oli muka mahdollista: tuntea itsensä! Ketään tuntemaani muutakaan eivät kiinnostaneet maanantait. Minulle ne olivat äänten mölinää baari-iltojen jälkeisenä tyhjätaskupäivinä. Enkä minä siksi välittänyt niistä, tai kääntynyt muistelemaan mitä tuli tehtyä, kun yksi kerrallaan varjot irtautuivat, ja syöksyivät mieleni mustiin aukkoihin.

Siksi maanantait yritettiin hänen mukaansa joukolla nukkua nopeasti pois yhtä tylsän tiistain edestä, sillä sekin kuului sarjassamme ikäviin, mutta pakollisiin arkipäiviin, joiden yli ei voinut hyppiä kuten elokuvissa leikkaamalla ikävät kohtaukset välistä elokuvaa tylsistyttämästä pois, muistuttamasta noista viikon alun kahdesta pitkäveteisemmästä päivästä, jolloin ei koskaan tapahtunut mitään sen kummempaa, kuin että piti käydä kaupassa; pestä pyykkiä tai siivota, vaihtaa kissanhiekat, viedä kirjaston myöhästyneet kirjat, tai vain olla hiljaa ja möllöttää jossain näkymättömänä naama perusilmeellä, ihan kuin elämässä ei muuta olisikaan kuin nuo kammottavan tylsät maanantait ja tiistait, kun ei muuta tekemistä itselleen keksinyt, tai mikä ilmeisintä: tekosyytä vihata itseään ja maailmaa, koska se tarjosi vain näitä uuvuttavan kuivia maanantaita. Ja sen jälkeen samoja pitkäpiimäisen kiduttavia tiistaita, ennen keskiviikon orastavaa toiveikkuutta viikonlopun edellä. Ennen kuin otti hieman vauhtia keskiviikosta viikonloppua kohden, jolloin kaikki yhtäkkisesti muuttui, ja arjen rutiineissa haalistunut elämän mustavalkokuva sai värit hehkumaan kuin nuorten rakastavaisten riidoissa - intohimon kukkeimmilla ja kirkkaimmilla väreillä.

Olin ehkä väsynein ja vähiten nukkunein ihminen silloin

kun minusta tuli mitä tuli. En tarvinnut edes herätyskelloa, sillä mihin minä olisin herännyt kun olin hereillä koko ajan: kissannaukaisuunko?

Paitsi ettei minulla ollut kissaa.

Ei edes pienen pientä söpöä kissanpennunkuvaa koko huushollissani, vain kova krapula päätäni takomassa.

Silloin vihdoinkin tajusin, etten minä edes tiennyt mitä oikeasti halusin.

Sitä kissa minulle vanhan ukon kertomuksena ja myöhemmin aamulla krapulana edusti.

Ja sen harvinaisen luksuksen hyvin mielin itselleni hyväksyin aluksi ottamalla tämän mielikuvituskissan elämäni ja sydämeeni.

Pian huomasin, etten tarvinnut enää vahvaa humalatilaa tai krapulaa kissaa varten, vaan että se oli koko ajan niin halutesani siinä edessäni, kun niin vain tahdoin naukumassa ja kyhnyttämässä, kerjäämässä huomiota tai haisemassa ilman että minun itseni tarvitsi sanoa kissaakaan muistelllessani kaikkea sitä mitä minulle ei koskaan ollut edes tapahtunut.

Ihan kuten yhtenä tavallisena harmaana arki-aamuna hää-rätessäni keittiössä aamupalaa tekemässä. Minä ja kissa vierekkäin: molemmat nälkäisiä kuin sudet yhtä hyvin nukutun pitkän ja rauhallisen yön jäljiltä raukeina. Ja vaikka kuinka syyllisyyden synnyttämä mielikuvitusolento tuo kissa saattoi ollakaan, tarkastin oikein kaupan kuitista, niin se söi ihan yhtä paljon ja halukkaasti kuin oikeat kissat, varsinkin näin aamuisin: eikä mitään ihan tavallista.

Kissa sai vain parasta pötyä mitä pöytään löytyi; maksaa kalliinpuoleisessa maustekastikkeessa, parasta katkarapulajiket-

ta, hevosensydäntä. Ja mitä nyt niitä kaikenmaailman upeita muita erikoiskissanmössöjä vaativaan makuun olikaan tarjolla eläinten herkkuhyllyissä maailmalta tarjoiltuina hemmoteltujen söpöläisten ammattimaisen laiskaa ajantappopötköttelyä silmälläpitäen rauhoittaakseen omistajien huonoa omaatuntoa, ettei kukaan näistä kiireisistä ja turhantärkeistä kissanomistajista ehtinyt viettää koskaan muuta kuin pienen hetken näiden edustusotustensa kanssa.

Juuri se olikin tarkoitus näillä elävillä huonekaluilla: kuvittaa kaiken pahan alkuina toimivat perhealbumit laadukkaasta ja rauhallista sopusointuista elämää hyvin kuvastavalla ja kalustukseen mainiosti sopivalla kissalla, joka myös kertoi omistajiensa mielentyyneydestä ja vapaudenkaipuusta kaiken materiaalsen yltäkylläisyyden keskellä, missä mielikuvituskissat pelkkää hyvää onneaan ja sattumien oikullisuutta asuivat.

Kun olin ruokkinut mielikuvituskissani tein kohtalokkaan päätökseni. Olin nimittäin niin loppu ja hajalla, etten halunnut ajatella edes moista elikkoo tai sen kuvaa kämpässäni päättäni liikoja rasittamassa, nyt kun minun piti keskittyä ratkaisemaan tämän unettomuusongelmani väsyneillä ja valvomisesta rasituneilla aivoillani, mikä ei totisesti ollut mikään ihan noin vain sormea napsauttamalla selviävä yksinkertainen juttu.

Istuin vain sängylläni kiukkuisena itselleni etten antanut vapauttavan unen tulla kun se olisi ollut tullakseen joskus viikkoja sitten: vielä silloin kun siihen olisi ollut mahdollisuus - etten olisi pidätellyt ovea liian kauan avoinna unen mennä omia menojaan.

Ymmärsin silloin unettomuuteni olevan avaimen johonkin salaisuuteen, minkä olin jo pidemmän aikaa epäillyt olevan

piilossa omassa itsessäni, kun olin vihdoinkin ymmärtänyt selvästi, ettei minun ja muiden ihmisten välisenä siltana ollut vain pelkkä puhuttu kieli, vaan myös pilke silmäkulmassa, kulmakarvojen kohottaminen, päyily, ele tai sen häpeily, piilottelu ja salailu, johon jouduin aina pakon sanelemana tottumaan, selviytyäkseni tästä mykkyydestä hienovaraisella kyvylläni tarkastella kaikkea tätä ympärilläni sekavasti sulatellen. Ja sijoittaa ne painajaisunina ulkopuolelleni juuri niinä hetkinä kuin minua öisin piinaavissa kummitusmaisemissakin. Ja että tämä päättymätön painajaisuneni sekä himoni ja haluni tumma varjo, joka ei jättänyt minua rauhaan, oli osa minua niin elämässä kuin kuolemassakin, halusin sitä tai en!

Silloin vasta muistin kauniin kerjäläispojjan ensitapaamisella minulle antaman lapun. Kaivoin sen taskustani ja luin sen.

“Unohda kaikki tyhjä turhuus, harhat ja huijaus. Jäljelle ei jää nykyoloissa mitään mistä pitää kiinni. Vain yksi huokaus, epävarmuus, ihmisen yksinäisyys ja miellyttämisenhalu niin tipahdat alas ei mihinkään vakuuttavaan jään ja tulen välisiin kipinöihin hankaamaan vastakkain, vuoroin vastaan, vuoroin puolesta. Aina rimpuillen kohtaloasi vastaan. Mitä se nyt kulloinkin luulottelee olevansa. Väistämättömyyden pimennetyt verhot. Ja yksi kaksi hyppyä hysteerisenä joukkoeläimenä yhteiseen välttämättömyyksien ja ymmärtämättömyyksien hautaan. Sitten näette kaiken ei selvästi, huurteessa vailla silottelevia kansia, huutavia otsikoita ja vaimennettuja kirkaisuja joihin yhteenkään ei saa ympättyä ylevyyttä edes sen verran että niistä huokuisi jotain liikuttavaa ihmeellistä taikaa lennättämään sinut taikamatollaan yli ärsyttäviä pikkuelikoita kuhisevan upottavan suon. Ja et murehtisi turhaan sitä mitä

et koskaan, ja et missään nimessä voi paremmaksi muuttaa, eli heikäläisten pohjatonta typeryyttä, mihin et itse ole syyppää, jos muistat unohtaa, vielä kerran unohtaa ja lopulta vielä unohtaa! Mutta sinun tulee myös ymmärtää, että Meikäläinen muuttui vaaralliseksi itselleen kun sai valtaa! Sen jälkeen hän oli kuin sammunut tulivuori. Luulen, että juuri siksi me olemme täällä. Nyt huomaan että sinusta on moneksi. Ja jos se yhtään lohduttaa, toivon että yrität kestää vielä hetken veljeni, tai ainakin niin kauan kuin sinun on pakko, ennen kuin voit hellittää lopullisesti ja herätä painajaisunestasi, ilman että heikäläisten pyssyys on koko ajan ohimollasi muistuttamassa sinua taas ties mistä kaikesta pakollisesta turhasta! Että missä välissä tässä muka ehtisi sitten pohtia perimmäisiä kysymyksiä oikeasta ja väärästä sekä elämän tarkoituksesta ja ajan kulusta sisäisen totuuden lähteille käyvistä arvoituksista, joiden ratkaisut ovat älyllisen ymmärryksen tavoittamattomissa? Että heikäläistodellisuus puhuttelee meikäläistäkin eikä tätä puhuttelua voi hallita. Silloin pitäisi olla nöyrä ja kuunnella heikäläisrattaissa jauhautuvien meikäläisten pelkoja ja toiveita ja osata muuntaa omat ajatukset ja siitä seuraavat toimet sen mukaisiksi.”

i. sängyssä

Lyhyen hetken ilman mitään tunsin yöllä sängyssäni olevani kuin turhaan armoa leijonankidassa aneleva syytön sinne viskattu ja unohdettu uhri. Toivottavasti jonakin päivinä hurjaluontoisen oikeuden meri kostaisi puolestani, vaikka se olisikin ehkä silloin jo liian myöhäistä. Nousisi aallonharjanteina kiusaajieni päälle sylkien ne ammottavaan kitaansa kivuliaasti alleen hukuttaen. Silloin minä olisin jo sitä pitkin sukeltaneena haaveitteni pohjoisen kylmässä valtakunnassa, missä aurinko ei pääsisi enää koskaan kiusaamaan minua. Missä minä, ja se jota en koskaan saanut, istuisimme avarassa yksinäisyydessämme toisiamme näkemättä, mutta silti toistemme sisällä syvää lämpöä ja veljeyttä keskenämme tuntien pakkasen kiristyessä ympärillämme niin, että päällemme laskevasta lumesta muodostuivat ensin vaarat. Sitten tunturit. Ja sen ihmeellinen voima puristaisi lopulta viimeisenkin pelon ja häpeäpilkun pois minusta ja hänestä juottaakseen meidät ikuisen onnen lähteenä muille janoisille alas laaksoon solisevana purona!

Ehkä siksi vihasin niitä

”Mikä on sen kärsimyksen raja, missä oppii välinpitämättömäksi?”

”Se on se missä tietoisuuden kyky hallita intohimoja joutuu koetukselle!”

Tunnustan: puhuin itsekseni itselleni, koska ketään muuta ei ollut, enkä ollut itsekään täysin varma olinko minä minä vai jokin muu.

Kaikkein vähiten minä pidin kysymysmerkeistä. Niitä oikein vilisi harmiksi saakka aamusta iltaan jaloissa pyörimässä, vaatimassa juuri sellaisia vastauksia kuin ne itse halusivat, rai-vaten samalla härkäpäisesti tilaa valheille, jotka eivät ymmärtäneet, että se mikä elämässä oli pelottavaa, oli myös vapauttavaa.

Ehkä siksi vihasin niitä. Ja erityiseksi siksi, että kysymysmerkeistä oli tullut poliitikkoja; kesytetty villipeto, joka vaihto- i sävyään yleisen mielipiteen mukaan mielistelyn kultaisen kitaran säestyksellä.

Kysymysmerkit vaivuttivat minut unenomaiseen horrokseen, missä aloin kuulla, nähdä ja kokea kaikkea omituista ja ihmeellistä.

Mutta itse varsinaiseen uneen en koskaan vajonnut.

Vuosien myötä tästä kasvoi minulle elämää suurempi ongelma, mikä alkoi haitata vakavasti elämäni muun maailman

kanssa, sillä aloin kehitellä itselleni monia sivupersoonia, jotka puhuivat minulle oleellisen selvyuden ja hämäryyden lumon sanoin mitä ihmeellisimpiä asioita, niin että sulkeuduin yhä enemmän muulta maailmalta itseeni. Ja itse luomiini hahmoihin, keskittyessäni vain vieraisiin ääniin. Ja niiden paljastamien ihmiskohtaloiden ankeisiin ja ankariin elämiin.

Aloin kutsua näitä uusia ystäviäni Walesin bardeiksi vanhan balladin mukaan.

Balladi kertoi viidestäsadasta walesilaisesta runonlausujasta, jotka Walesin valloittaja Edmund I poltatti koska he kieltäytyivät laulamasta hänen ylistystään voitonjuhlassa, sillä juuri hetki ennen kuolemaansa he olivat tajunneet samoin kun hän ja hänen omassa elämässään tapaamansa meikäläiskohtalot, ettei tässä kaikessa tyhjänpäiväisessä ja pakonomaisessa turhuudessa ollut päätä eikä häntää, eikä siksi mitään ollut menetettävissä, vaan he, näyttivät kulkevan pystypäin sattumanvaraisten oikukujen saalistamina kohti omia tuhojaan.

Kaikki alkoi siitä, kun hän kerran Tallinnassa istahti baarijakkaralle tilaten yhden ison vaahtoavan saksalaisoluen. Ja alkoi silmäillä hieman tarkemmin ympäristöään.

Kello oli päivällä jotain kahdentoista tienoilla suuntaan tai toiseen.

Hän ei ollut täysin varma asiasta eikä halunnut ollakaan.

Yksi vilkaisu ravintolan seinälle olisi riittänyt varmistamaan tarkan ajan.

Mutta ei.

Se ei ollut totisesti hänen tapansa katsoa maailmaa. Vaan tätä hänen muiden silmissä epäselvää, kuritonta ja sekavaa epäjärjestystä.

Epävarmuutta. Antaa aikaa harhaleville ajatuksille ja selkeän kaoottiselle mielelleen eksyä vailla mitään näennäisesti selkeää päämäärää sattumanvaraisten oikullisuuksien täyttämän epäsäännöllisyyden huumaamana, vaikka hän hyvin tiesi mitä muut eivät, että epäsäännöllisyyden toistuessa, siitä tuli ajan myötä itsensä vastakohtana itse vastustamansa nyrkkiin selkeästi puristettu säännöllisyys, niin kuin kaikissa muissakin paheissa oli tapana; toistaa itsensä ja asiansa huolimatta siitä että luuli sitä vastustavansa potenssiin kaksi, niin että muille samanlaisille jäi sama tehtävä ihmiskunnan aamunkoitoista sen laskuun toistettavaksi, niin kuin olikin jäänyt. Ja tuli aina jäämään, sillä ainoa mitä kasvojaan ja kehyksiään maailman ympärillä muuttuva todellisuudeksi kutsuttu tylsyys kykeni tekemään parhaimmillaankin, oli jäljitellä, pystyen tuottamaan kaikkea tätä siitä syystä, että se kykeni tavoittamaan kuvaamistaan kohteista vain hyvin pienen osan, joka sekin oli vain halpa jäljennös kuin epämuodikas ja haalea Barbizonin koulukunnan maalaus 1800-luvun puolivälin ranskalaisesta pikkukaupungista, johon oli vain lisätty pyssy itkevän ja epätoivoisen Majakovskin otsalle kun maailma oli Majakovskin unelman pettänyt.

Hän alkoi muistella niitä hänenkin elämäänsä joskus pilkkahaneita hetkiä, jolloin todellisuuden aurinko säteili kirkkaana ja lämmitti niin hänen mieltään kuin kehoaankin.

”Kouluissa olisi pitänyt olla sellainen oppiaine kuin ”logiikka”, jossa käytäisiin näitä arkielämän ”tosi on tarua ihmeellisempiä”- tapauksia läpi. Mietittäisiin mikä johtaa mihin, ja miksi joku ”ihme” oli epätodennäköistä tai suorastaan valetta. Tai miksi taas joku toinen, oikea ihme, saattoi näennäisestä ristiriitaisuudestaan huolimatta olla totta: opetettaisiin häm-

mentyneitä ja kaikesta hölynpölystä sekaisin olevia kasvavia ihmistaimia näkemään miten yksinkertaisella päättelyllä pysytyi nopeasti tajuamaan todennäköisimmän vaihtoehdon”, hän mumisi itsekseen

Baaritiskillä ei istunut ketään muita kuin hän.

Väsyneen näköinen baarimestari hymyili väkinäisesti hieman kauempaa sen näköisenä ettei halunnut jutella tai hymyillä vielä tähän aikaan, kun kaikki itseään kunnioittavat baarikärpäset vielä nukkuivat, tai heräilivät vasta ensimmäisten vahvistavien krapularyyppyjen kannustamina silmät sykkäyksessä kysyen itseltään: missä helvetissä minä taas oikein olin?

Sillä hymy kuului palveluun vasta illalla, hän tiesi, kun paikalla oli täystusina isopalkkaisia juoppoja töiden jälkeen vuoroin kaljatuopit ja shotit kovan elämän väsyttämässä käsissään toisiaan kehuen retostellen, ja omaa elämäänsä surkutellen, vuoroin kinaten baarimestarin kanssa, joka osallistui hanakasti näihin ”hyvää mieltä tuottaviin juoppojen hyysäämiseleikkeihin suuren tipin toivossa” urheilun - tai iltapäivälehtien päivän kysymyksistä, joiden taso oli parhaimmillaankin vain hieman yli tavanomaisen totutun ulkoapänttäämisfraasin ”hauki on kala” lähtökuopista.

Hän katseli jatkuvaa ihmisvilinää, mikä suhahti vauhdilla hänen silmiensä editse jonnekin suuntaan ja toiseen, josta hän ei ollut, eikä halunnutkaan olla varma, määrätietoisesti kuin muurahaiset kennoihinsa tai sieltä ulos.

Hänen kasvoilleen osui jostain kirkas taivaallinen valo valaisien koko lähitienoon kuin valtavasti vilkkuva ufoalus.

Kaikkialla oli yhtäkkiä valoista ja hiljaista, kun hänen vieressään seisojien kaunis kerjäläispoika hymyillen ja mittailen häntä

kiireestä kantapähän.

”Tarjoa minulle samanlainen tuoppi kuin itselläsi tuossa edessäsi on ja kerron sinulle oivallisen tarinan”, kaunis kerjäläispoika sanoi hänelle.

Häntä hymyilytti ja viehätti kauniin kerjäläispojan suorakuinen hävyttömyys ja röyhkeys.

”En osta sikaa säkissä. Onko sinulla mitään tarjota alkupaloiiksi?”

”No jos ryypyn saan, niin soitan sinulle muutaman unohuttumattoman sävelen päivän ratoksi.”

”Hyvä on!”, vastasi hän nauraen takaisin.

”Saat tuopin jos tuo lupaamasi musiikki on valloittavan kaunista ja mieliinpainuvaa.”

Kaunis kulkuripoika kertoi nähneensä jo lapsena, miten ”lait hajosivat sumuun ja kykenivät tuottamaan vain hajoavia sirpaleita sydämiimme”, mutta katsoi nyt kehityksen kääntyneen huonompaan suuntaan, ja siksi laiskuus, taivastelu sekä kehittämättömyyteen liittyvä persoonallisuushäiriö olivat pikkuhiljaa tehneet hänestä omien sanojensa mukaan ”kummallisuuksien coctailin”, eli omalakisensa sekopäisen, tukka putkella maailmoja syleilevän housuihinsa ruikkivan aikaansaamattoman kulkurivetelyksen, mutta erikoisesti ominaislaadustaan ja lahjakkuudestaan tietoisien sekoilijan, joka liikkui kahden maailman välillä; kulkemisen ja musiikin, osaamatta koskaan kunnolla päättää kumpaan oikein olisi antautunut.

Todistuksena tästä kaunis kerjäläispoika soitti taskusta kaimamallaan huilulla vuoroin katkelman Kuulan Triosta ja Tsai-kovskin Pianotrion muunnelmista, joissa hänen mielestään erottui sama pohjavire.

Kaunis kerjäläispoika väitti, että Kuulalla olisi ollut mahdollisuutensa kilpailla jopa samaan aikaan syntyneiden Stravinskyn ja Schönbergin mestariteostensa kanssa, mutta että Kuula oli ”liian suomalainen” ylittääkseen lähtökohtansa noustakseen itsensä yläpuolelle maailman todellisten taiteilijoiden tähti-kaartiin ehdottoman järkevällä sävellyksellään Lampaanpolskaa rinnastaen mielellään itsensä ihailemansa Schönbergiin, joka oli Mahlerista kirjoittaessaan sanonut, ”että nerokkuus on synnynnäinen ominaisuus, alttius tai taipumus, jota ei voinut oppia, vaan jossa alunperin piileviä mahdollisuuksia taiteilija kehittyessään vain yhä rikkaammin kykeni ilmaisemaan.”

Seuraavaksi kaunis kerjäläispoika soitti Kuulan Paimenet, missä yksinäinen huilu kuvasi kahta onnetonta paimenta, joista toinen eksyi ja kuoli metsään, niin että koko kylä suri sävellyksen lopussa paimenen kuolemaa.

”Se metsään eksynyt paimen oli minun isoisäni. Olen siis suomalainen. Suoraan kuin Aleksis Kiven Seitsemästä veljeksestä,” kaunis kerjäläispoika väitti.

Häntä nauratti kauniin kerjäläispojan esityksen nokkeluus, kun kaunis kerjäläispoika väitti naama pokerilla miten hänen mielestään kylmän repivä älyllisyys, mikä ilmeni objektiivisia havaintoja tekevästä realismista, oli suomalaisuuden pahin vihollinen.

”Tarkoitin, ettei teillä suomalaisilla ole yleensä kahta tärkeää asiaa vallassanne: ymmärtää omaa sisäistä maailmaanne ja mielikuvituksen voimaa sekä kykyä yhdistää sillä sydän ja järki.”

Sitten kaunis kerjäläispoika kertoi hänelle, miten hänen Kuulan kuuluisaksi tekemä paimensukunsa oli kotoisin Pietaria 1900-luvun alussa ympäröineistä pienistä suomalaiskylistä

Narvan Riemuportin läheltä seudulta, jossa oli joskus sijainnut kuuluisa Putilovin asetehdas ja näytti sukunsa ”ruhtinaallista vaakunaa”, joka oli kuin suoraan kopioitu Astuvansalmen Sarvipäädästä, mikä kuulemma esitti heidän sukunsa kantaisänsä ollutta metsäshamaania.

Hän oli hurmioitunut kauniin kerjäläispojan kulauttaessa pikaisesti kurkkuunsa hänen kauniista musiikista lupaamansa oluttuopin. Ja häivytyä sen sileän tien sekoittuen siihen ihmisvilinään, mistä oli hetki aiemmin hänen viereensä ilmestynytkin.

Mutta ei ollut huomannut miten kaunis kerjäläispoika oli sujauttanut salaa hänen taskuunsa ennen poistumistaan pienen lapun.

Kauniin kerjäläispojan kertoma vitsi oli herättänyt hänessä syvällä uinuvan epäilijän omaa itseään kohtaan.

”Ehkä ei sittenkään”, hän ajatteli ääneen.

Hän tunsi omantunnonpistoksen sydämessään antaen itselleen meriselityksen: ehkä sittenkin hän oli ollut väärässä paikassa väärään aikaan, mikä yllättävintä hänelle, väärässä kaiken suhteen, kun oli tehnyt omista puheistaan ihan kuten korkea kuninkaallinen esikuvansa Kaarle I itselleen korkean suojamuurin, minkä ylitse muut ihmiset eivät päässeet, eivätkä välittäneet muutaman muurinpäällä sojoittaneen terävän piikin jälkeen päästäkään.

Kaarle I:n puhe oli ollut hänelle unohtumaton innostuksen lähde, sillä terävänäköisenä hän haistoi siitä läpi tuomitun kuninkaan itsepäisen ylimielisyyden. Ja sen ylpeän paatoksen, jonka hän halusi omia itselleen suojamuuriksi muiden ihmisten pahoja aikeita ja puheita vastaan.

Sen jälkeen kun hän oli tämän kovasti ponnistettujen kantapäiden kautta oppinut, muista ihmisistä tuli hänelle ikäviä, mutta tarpeellisia ponnahtuslautoja lähelle tavoittamattomia tähtiä.

Hän oppi seisomaan ihmisten olkapäillä kurottaessaan tähtiin. Mutta varsinkin tipahtaessaan sieltä Kaarle I:n typeryydet tarkasti toistaen keskelle mitättömien ihmisten pikkusotia, koska oli yhtä joustamaton, petollinen, itsevarma, pöyhkeä ja huono strategikko kuin korkea kuninkaallinen esikuvansa ajatellen, että ihmisille asiat vain tapahtuivat tässä ja nyt, ja siksi laajemmille kokonaisuuksille ei ollut aikaa, eikä kukaan vilkuilut taakseen, sivulle tai katsellut asiaa nokkaansa pidemmälle totutuista mukavuussyistä.

Hän oli omasta mielestään täynnä yhtä suurta mielenkiintoista tarinaa, jossa hän oli aina sankari.

Ja vaikka hänen ohimoillaan viivähti aina tällaisina hetkinä epäilyksen häivähdys, hän ei ollut koskaan aikaisemmin tuntenut itseään yhtä surkeaksi valehtelijaksi kuin nyt tajutessaan oman valheensa.

Baarimikko katseli häntä tutkivasti yrittäen aavistella mitä tämä ihmisiä ulkopuolelta tarkkaileva hiljainen asiakas oikein mietti tilatessaan kolmannen oluensa.

”Ei mitään. Ei kerrassaan mitään” vastasi mielessään hän baarimikolle.

Tänään ei ollut ajattelun aika.

Tänään oli painajaisten päivä.

Sillä hänen oma elämänsä todisti hänen mielestään miten suuretkin haaveet ja unelmat jähmettyvät jo alkumetreillä fraaseiksi ja juhlamenoiksi vailla todellisia tarkoituspäitä tai sisältöä.

töjä palvelemaan kulloinkin vallassa olevan valheensa tarpeita.

”Aika monta rikosta ja huijausta olisi jäänyt tapahtumatta, jos nämä uhrin olisivat saaneet ajoissa käydä tällaisen kurssin koulussa”, hän toisteli itsekseen baaritiskillä siemaillessaan kolmatta oluttaan. Tuntiessaan samalla miten nousuhumala alkoi saada otetta hänestä.

Milloin nämä painajaiset, hukkumisantasiat ja äkillisten onnettomuuksien mystifiointi olivat hänen kohdallaan alkaneet?

Ihan kuin hänen poukkoileva tietoisuutensa oli jakaantunut unohtamisiin ja painajaisuniin, hän mietti, mutta ei ollut aiemmin ymmärtänyt taistelleensa omia kauhukuviaan ja pelkojaan vastaan vanhenemisestä ja rumentumisesta ennen kuin oli kohdannut kauniin kerjäläispojan, joka oli herättänyt hänet näistä painajaisista keskelle uutta ihmetystä.

Oli jo myöhäinen iltapäivä ja baarin sisälle pienistä ikkunoista kajastava valo oli muuttunut sumeammaksi.

Kello neljän jälkeen baari täyttyi muista ihmisistä ja hälinästä.

Ensin tulivat ne isopalkkaiset ja kiireiset virkamiehet, jotka halusivat vetää kolmen tuopin pikakännin ennen tylsää kotiinpaluutaan. Juoruta päivän salaisuuksia ystävilleen ja vihollisilleen, jotka vastalahjaksi juorusivat heille kuulemansa päivän jonninjoutavia salaisuuksia.

Sitten ravintolaan alkoi tulla yksi toisensa jälkeen yksinäisiä naisia lipittämään isoa lasillista talon viininä olevaa halpaa italialaista valkkaria.

Naisten jälkeen tulivat yksinäiset miehet juomaan olut-tuoppejaan pälyillen sivusilmällä valkkaria juovia naisia.

Koko ajan tasaiseen tahtiin baarissa olivat käyneet yhdellä

tuopilla kiireiset matkustajat yksin ja yhdessä. Mutta vasta kuuden jälkeen illalla baari täyttyi ääriään myöten kun televisiosta alkoi paikallinen jääkiekkomatsi.

Baarin täyttivät huudot ja hihkaisut asiankuuluvine naisten kirkumisineen. Mutta mitään näistä hän ei jo vahvasti humalassa baaritiskillä omien ajatustensa, muistojensa ja kipujensa keskelle valuneena enää kuullut tai havainnoinut.

Hän oli tuijotellut tabletistaan Uimapaikka -nimistä maa-lausta pitkään tuntien humalansa keskellä sisimmissään vain miten hän oli yhtäkkiä meren pohjassa. Hänen mahassaan tikitti kivinen pallo, jossa oli peilinsiruja. Se pyöri siellä hurjana hykkyränä myrskyn tuhoa aiheuttaen raapien mahan seinämiä niin että veri lensi.

Hän käveli koko matkan meren toiselta puolelta sen toiselle puolelle löytämättä mitään. Ei yhtään mitään. Ei edes itseään.

Niin hän oli taas lähtöruudussa eikä tiennyt oliko tämä hänen vai jonkun muun unohdus, tai painajaisuni.

Painajaisessaan hän oli kävellyt ja miettinyt pitkään miksi tähän oli tultu. Ja juuri siksi täällä, jos missään, hänen painajaisissaan, ankarat maisemat olivat muovanneet hiljaa vuosituhansien kuluessa näkymättömän ja hiljaisen kansan hädän ääriellä vuodatetut kyyneleet, joista syntyivät ensin purot ja sitten tuhansista niistä yhtyessään joet, joiden pohjilla hän tunsi imussaan vieläkin salaperäistä tunturimaan virtaa; siellä kaukana yksinäisestä ja kylmästä pohjoisesta mistä oli kotoisin yhtä monta sivupuroa ja latvahaaraa kuin kurunpainanteita tunturien tyvillä ja rinteillä vaikka näkyvä silmä ja umpinainen mieli ei niitä helpolla nähnyt. Eikä hiljaa noruvan puron solinasta sen pohjalla käyvää salaista viestiä uuden ajan virta olisi enää

tunnistanutkaan vain haaveeksi jääneestä uudesta kielestä hävinneiden tuskasta ja lausumattomista sanoista: hiljaisen meikäläiskansan unelmien salaperäisestä kärsimysten kielestä, jota voitiin puhua ja kirjoittaa niin etteivät kaikenmaailman kyllät ymmärtäneet typeryydessään mistä siinä oli oikein kysymys; hiljaa omassa mielessä muistoissa täällä synkässä ja kylmässä maassa, mitkä vesi oli joskus aikoinaan ne taikavoimaisen kääpiö Reginin kyynelistä tunturien takaa vuonomaasta ähkien ja puhkien suurella vaivalla synnyttänyt juuri silloin kun vanhojen Jumalien ja tarinoiden maailma oli kuollut käsiin räjähtäen Kyynelten kalliolla unohduksen mentäväksi sirpaleiksi lennellä taivaalla ohikiitävinä tähdenlentoina ja liruua pieninä puroina peileinä sinne kurkottavien ihmisten sokeudelle nähdä itsensä vailla mitään sen kummempia päämääriä, kuin vain olla ja mennä hiljaista menoaan takaisin maan uumeniin mistä se oli aikojen alusta ihmisten ilmoille putkahtanutkin; monimuotoisina poimuina ja laskoksina työntänyt ankarat helmuksensa ympäröiviin kairoihin ja jokilaaksoihin, väleissään laakeita notkelmia ja painanteita, jyrkkiä kurumaita, rakkaisia rotkoja sekä jyliä halkeamia.

Hän mietti miten hän oli painajaisuudessaan joutunut tänne ihmisten hylkäämään ja vaaralliselta näyttävään valottomaan kolkkaan kaupunkia, jossa hän ei ollut koskaan aiemmin ollut tai edes kuullut yhtään mitään.

Hänen aiemmin uupumaton kykynsä nähdä olevaisen tylsyyden yli uskoen vaistonvaraisella älyllään kaiken sen keskellä löytyvän sinnikkäälle etsijälle jotain ylevää, jotain sellaista jota hän ei kyennyt näkemään, mutta jonka hän varmasti myöhemmin löytäisi hetkellisyyden taikavoimasta, joka jättäisi häneen

pysyväisjäljet, oli saanut pahan kolauksen, sillä hän tajusi itseensä ja elämäänsä pettyneenä vihdoinkin kokemuksensa ytimen olevan vaikeus nähdä kuinka äärimmäisen tuskallista oli unohtaa moni sellainen asia, jonka olisi halunnut pyyhkiä itsestään pyyhkeen tavoin lopullisesti muuta elämää enää sen jälkeen häiritsemättä.

Hän oli kaiken tämän jälkeen tajutessaan, ettei missään ollut mitään eikä häntäkään enää ollut, yrittänyt väen väkisin hampaat irvessä siinä kuitenkin onnistumatta - opetella itsensä kylmäksi ja tunteettomaksi - sisäsiistiksi, koska rauhallisen sopen löytäminen tämän häiritsevän hälinän keskeltä ei ollut niitä kaikkein helpoimpia tehtäviä hänelle.

Hän puhui enää hiljaa vain silloin kun kysyttiin, etteivät haukankatseiset virheidenetsijät ja jokapaikanhöylinä ympäristöjään surutta päätoimisesti terrorisoineet normaalit ihmiset olisi heti alkaneet epäillä häntä poikkeamisesta tutuilta, totuilta raiteilta; ajelehtien halki vain kaiken sen mitä väistämättömän edessä aukeava kohtalo oli hänen eteensä kasannut tylsästi ja viilipyttymäisen välinpitämättömänä.

Ettei vain kukaan ulkopuolinen vain olisi vahingossakaan nähnyt sitä hänen sisällään roihuavaa suurta tunnepaloa ja mielenmyrskyä, mikä teki hänet hulluksi ajaen hänet päistikkaa epätoivoisiin tekoihin.

Hän oli aiemmin kuvitellut pettävänsä sitä julmaa totuutta, että menetetyt ajan pystyi kaivamaan jonkun ihmepoppas-konsteilla jostakin takaisin, sillä hänen mielestään kaikki se mitä hän oli pakosta joutunut elämässään läpikäymään, oli ollut pikemminkin suhteellisuusteorian puutteellisuuden seuraus kuin todellinen luonnonilmiö.

Fysiikan lait eivät hänen mielestään pärineet hänen maailmassaan, missä maailmankaikkeudella, kuten myös sen sisältämällä tarinoilla ja painajaisunilla ei ollut alkua eikä loppua.

Ne vain olivat, tulivat ja menivät hänen mielestään mistään muusta sen kummemmin välittämättä.

Mutta pimeässä hän oli oppinut kulkemaan ja näkemään eteensä pienen harjoittelun ja alkuhapiuilun jälkeen.

”Tässä oli jotain järkeä”, hän sanoi itsekseen, luullen sitä hyväksi merkiksi ehkä salaa sitä jopa hieman toivoenkin.

Hän oli kokonainen ihminen.

Tai niin hän luuli.

”Ehkä?”, hän samaan hengenvetoon epäili itseään, tai liian optimistista ylireagoointiaan, tuntiessaan tutun epävarmuuden tunteen kasvavan jaloista päähän kohisemalla kuuman veren lailla häntä maan hänen jalkojensa alla alkaessa upottaa ja kävelyn muuttuessa askel askeleelta yhä takkuisemmaksi katko-kävelyksi kuin humalassa tai hidastetussa filmissä.

”Ehkä?”, hän oli hetken päästä jo tyystin toista mieltä.

”Ehkä sittenkään ei!”, hän ajatteli jo selväpäisemmin ja päättäväisemmin.

”Ehkei hän ollutkaan kokonainen ihminen, jos ihminen lainkaan”, hän jahkaili mielessään.

”Kyllä!”, hän ajatteli rohkaisten näin itsensä elämään, sillä elääkseen hän tarvitsi näitä vahvoissa humalatiloiissaan kokeimiaan hetkiä ja kohtauksia ruoskiakseen sitten näillä ihmeillä itseään eteenpäin väkipakolla, vaikkei aina olisi sitä itse halunnutkaan.

”Ehkä - niin, mutta ehkäpä kaikesta tästä hän ei enää selviytyisikään”, hän ajatteli tajutessaan päättäneensä asian jo kauan

sitten ennen tänne tuloaan.

Tuijotettuaan aikansa tabletiltaan Uimapaikka -nimistä maalausta, hän kääntyi baaritiskiltä hieman tasapainosta horjuen katselemaan ulos ikkunasta taivaanrantaan, jonka kuvitteli erottuvan heikosti vaahtopäisten tummien laineiden lyödessä toisiaan kilpaa jossain siellä kaukana, jonne kohta hänen maallinen tomujansa lipuisi kadotakseen sitten merenpohjan valtaviin virtojen mukana kauas jonnekin tuntemattomaan nälkäisten haikalajien ruuaksi.

Niin hän oli kuullut lapsena syvänmeren tarinoissa käyvän.

Mutta tämä hänen edessään siintävä vesi oli pikkulammikko verrattuna suuren maailman syviin ja salaperäisiin meriin.

Pieni mitätön vesilätäkkö, joka toisi varmasti hänen ruumiinsa yhtä nopeasti rannalle takaisin kuin olisi sen ulapalle vienytkin.

Hän kuvitteli seisovansa myrskyssä veden varassa miettien elämänsä lopettamista; edessä hämmöttävää loppua.

Hän oli itse käynyt läpi satoja pakollisiksi kutsuttuja. Ja pakotettuja sekä henkilökohtaisia että yhdessä muiden kanssa kokemiaan yhteisöllisiä muodonmuutoksia.

Kaikki tämä oli aiheuttanut hänelle valtavasti ylimääräistä päänvaivaa ja huolia, joista hänen oli vaikea selvitä muiden arkihuoliensa paineiden keskellä yksin noin vaan silmää räpäyttämällä ihan kuin mitään ei olisi koskaan väkisin muiden vaatimuksesta hänelle tapahtunutkaan, kuten hänen vaativa ympäristönsä jatkuvasti häneltä oli edellyttänyt.

Hän olisi ollut vielä hetki sitten valmis muuttamaan kaiken ympärillään, jos se olisi vain ollut mahdollista.

Vaihtamaan vanhan uuteen ja muuttamaan vaikka hevön-

kuuseen pois ahdistavien ihmisten jaloista heitä olemuksellaan ja mielipiteillään häiritsemästä.

Mutta hänellä ei ollut yksinkertaisesti mitään mahdollisuutta siihen, sillä hän oli täysin rahaton. Vailla minkäänlaisia tukiverkkoja, joten hän antoi harmikseen taas silläkin kertaa heikon hermonhallintansa aiheuttaman pienen myrskyn vesiläsissä tyyntyä pettyneenä ja turhautuneena kaiken ympärillään vellovan ilmiömäiseen vaihtoehtottomuuteen.

Hän käpristyi baaritiskillä syvemmälle itseensä. Ja itse luomaansa unenomaiseen seksipetona riehuvaan mielikuvitusmaailmaansa.

Se oli hänen ainoa mahdollisuutensa.

”Pakkoterapia” - niin kuin hän sitä itse itselleen kutsui.

Niin, ettei hän enää sen jälkeen ollut kiinnostunut mitä hänelle tulisi tapahtumaan niinä hetkinä mitkä hänellä vielä mahdollisesti oli jäljellä kellon tikittäessä hänen korvansa juuressa vain mennyttä aikaa tiktak!

Eikä hän enää välittänyt tämän ymmärrettyään muusta baariväestä edes himpun vertaakaan.

Pakkotodellisuus ei enää tunkeutunut joka tuutista hänen tajuntaansa häiritsevästi, vaan oli tämän jälkeen hänen mielessään nyt vain se ikävä mutta vielä hetken se pakollinen paikka, jossa hän kävi tienaamassa ruoka- ja vuokratransaktionsa.

Ei muuta!

Ja kun hänen ulko-ovensensa jälleen sulkeutui hänen perässään töiden jälkeen, hän alkoi elää täysin omassa todellisuudessaan itse luomillaan poikkeussäännöillään näillä päättömällä vaelluksillaan ympäri hänelle ennen tutkimattomia ympäristöjä.

Siitä vasta alkoi hänen itse kutsumansa varsinainen elämänsä

mikä oli nyt saavuttanut päätepisteensä.

Vielä hetki sitten siinä toiseksi todellisuudeksi kutsumassaan ajassa ennen ”pakkoterapiaansa”, hän oli toivonut hartaasti, että olisi löytänyt itselleen hyvin harvinaisen ilmiön, henkisesti melko terveen ja hyvällä itsetunnolla varustetun hyvän-tuulisen sekä elämää ylipäättään myönteisten silmälasien kautta katsovan raittiin ja luotettavan petikaverin, tai peräti vielä harvinaisemman herkun: rakastavan ja luotettavan ystävän, jonka kanssa herätä uuteen aamuun jakamaan yhdessä arjen pienet kauniit hetket.

Mutta se oli jo täysin tilastollinen epätodennäköisyys.

Hän alkoi pikkuhiljaa ymmärtää sen turhaksi kuvitelmaksi.

Samalla hän tajusi ettei hän ollut se mitä hän oli aiemmin luullut olevansa, vaan monta eri minää.

Tai monta erilaista roolihenkilöä.

Kaikki elämänsä tapahtumat ja henkilöt yhdessä kaiken hänessä hidastuessa kuin ohjaajan käskystä.

Muistot. Menneisyys. Ajantaju. Hengitys. Silmäniskut. Ilmeet ja huokaukset.

Ne tärkeimmät asiat, mitä hänellä oli jäljellä entisen elämänsä ihmisyydeksi ja itsekseen luulemistaan asioista.

Ne jotka nyt kiusallisesti häiritsivät hänen keskittymistään elämänsä tärkeimpään rooliin: häneen itseensä! Mutta antoivat hänelle myös synn olla loukkaantuneenakin jotain.

Monen turhan reitin läpikäyneet ajatukset ja niiden muut inhimilliset johdannaiset, mitkä tekivät leikisti sitä mitä hänen ympärillään entisessä todellisuudessa oikeasti oli tapahtunut.

Kaikki se mikä oli vetänyt häntä aiemmin eri suuntiin: olut kaikkine ikävine vajavaisuuksineenkin sataprosenttisesti

hänessä läsnä aamusta iltaan uupumattomasti häntä valvoen ja piiskaten eteen- ja taaksepäin.

Hän oli vihdoin ymmärtänyt selvästi ekseyssään ja tipahtaessaan tällä tavalla totutuilta sarjatulilta, etteivät ne olleet oikeita eivätkä hänen omiaan, vaan jotain muuta - joidenkin muiden ovelasti häneen istuttamia kahleita ja kieltoja, mitkä olivat estäneet häntä elämästä hänen elämäänsä sellaisena kun hän oli omissa salaisissa toiveissaan kuvitellut olevansa ja elävänsä.

Hän yllättyi huomatessaan ajan hänessä ja ympärillään pysähtyneen kuin seinään tämän tajutessaan baaritiskillä.

Kaikki näytti käyvän kuin itsestään painaisessaan.

Hän ajatteli ajasta ja tapahtumista, joiden hän huomasi sulautuneen tässä uudessa todellisuudessaan yhdeksi ja samaksi hänen päässään kuin tarinat metsään paenneista seitsämästä veljeksestä tukkanuottasilla.

Hän kuvitteli miten oli selviytynyt merestä kunnialla ravistaen kunnolla kaiken sisällään kantamansa märkyiden ja hyytävän syvyyksien kylmyyden noustessaan kokonaisuena sieltä ylös kuivaamaan itsensä.

Silloin hän alkoi pohtia miksi ylipäätään oli joutunut mereen ja kuinka kauan hän oli siellä ollut.

Sekunteja, minutteja vai tunteja?

Oliko hän siellä omasta tahdostaan vai jonkun pakottamana?

Sitä hän ei enää jaksanut muistaa.

Hänen matkansa oli kuitenkin jatkuttava.

Hän oli edelleenkin hengissä.

Kauniin kerjäläispojan hänelle baaritiskillä antama lappu oli hänellä taskussaan pahojen aikojen varalle muistuttamassa siitä mikä hän kerran oli ollut, tai millaisena muut olivat häntä

joskus pitäneet - tai niin hän luuli, kun hän nousi ylös hitaasti ja katsoi ympärilleen baariin.

”Kyllä”, hän totesi itsekseen.

Tämä oli se paikka mistä hän oli matkansa aloittanut joskus kauan sitten silmäillessään ympärilleen vakuuttuneena näkemästään kävellen samalla suunnittelematta mihin olisi jalkansa seuraavaksi asettanut, pysähtymällä seuraavaksi tutkimaan kaikilla aisteillaan mitä hänelle mahdollisesti seuraavaksi oli edessään häämöttävässä tuntemattomuudessa odotettavissa.

Ennen tuota yhtä ja ainoaa kokemusta hänen elämänsä oli ollut hänelle eräänlainen yritys löytää oma itsensä jostain tämän kaiken sekavuuden keskeltä.

Sitä kadonneeksi yhteydeksi luultua ”sangrilaitaikamaailmaa”, jonka hän kuvitteli leijuvan oman olemisensa ja ympärillä olevan maailmansa välillä jossain lähellä mutta silti tahallaan kiusallisen näkymättömissä jättäen hänet kahden vaiheille pohtimaan oliko verhojen takana jokin näkymätön käsi, kohtalo, luonnonlaki tai Jumala, joka ohjasi kaiken aina niin kuin itse halusi muista välittämättä, vai voisinko minä tässä epämääräisyyksien sattumien epätodennäköisyyksissä vaikuttaa jollain tavalla itse omaan kohtalooni valinnoillani?

Kello oli jo paljon. Taas kerran hän oli eksynyt tai muuten vaan mennyt harhaan itse pääasiasta eli painajaisensa selvittämisessä, vai oliko?

”Ehkä kaikki tämä kuului siihen. Selvittää kaikki juurta jaksuen kunnolla nyt kun siihen oli kerrankin aikaa ja mahdollisuuksia. Ottaa vaari pienestäkin vihjeestä”, hän ajatteli.

Ehkä sieltä kaiken keskeltä löytyisi jutun punainen lanka ja ongelmanratkaisu, ettei tästä olisi tullut hänelle itselleen val-

heellinen selitysprojekti ympäristölleen.

Minä tätä ja tuota. Ja silleen tuulessa liehuen kuin valheen tuuliviiri. Nuo pienet hetkellisesti minua harmittaneet elämäni tärkeät mitäänsanomattomuudet; pieni lamppu siellä jossain pöydällä joka ilta muistuttamassa sitä siitä, että elämä sisälsi myös käsin kosketeltavia asioita, turvasatamia ja piilopaikkoja, ihan vain jo senkin takia, ettei tässä kaikessa meuhkaamisessa ja kyttäilyssä olisi ollut muuten järkeilyjeni mukaan mitään merkitystä: kaikella sillä oli kuitenkin loppupeleissä; niissä piilevissä sumuttavissa ja surullisissa tahattomuuksissa, pelkistyksien ristiriidoissa ja valintojen vaikeuksissa keskellä salatoi-veikkuuden haparointia.

Silloinkin oli perjantai. Hän muisti sen nyt hyvin.

Näytti siltä, että kaikki merkittävä ja merkillinen tapahtui minulle aina perjantaisin. Asioita alkoi palata hiljalleen mieleeni perjantaisin noista menneistä perjantaista: tosin pätkittäin.

”Muistini toi näppärästi esiin kaiken sen materiaalin, jonka se tarvitsi rakentaakseen niistä itselleen sopivan tarinan. Ehkä siksi perjantait pitäisi kieltää lailla kokonaan - nehän valehtelivat!”, hän oli silloin mumissut itsekseen.

”Tein tätä lähes vuoden jokaisena perjantaina, ettei minulta olisi jäänyt yhtäkään sivusilmäystä, alta kulmain tehtyä havaintoa, silmänräpäytystä tai olankohautusta rekisteröimättä, sillä minusta noissa niiltä itseltään salakavalasti varastetuissa hetkissä, ja niiden viattomissa kasvoissa piili totuudensiemen tämän olevaisen oikean luonteen havainnointiin. Olin kehittänyt tästä harrastuksestani vakavasti otettavan taiteenlajin istuessani mahdollisimman näkymättömänä, niin etteivät tarkkailemani ihmiset aavistaneet minun tutkivan heitä, vaan luulevan että

kuuluin luonnollisena osana samaan näytelmään yhtä sivuosanesittäjänä kuin hekin. Istuin nimittäin silmät kiinni paikallani yrittäen arvuutella millaiset kasvot milläkin äänellä oli. Ajan myötä minusta kehittyi niin hyvä arvuuttaja, että uskalasin aloittaa sokean esittämisen, jotta olisin vienyt taiteeni sen korkeimmalle huipulle. Sinne mistä todellinen taide syntyi; herkkiin aavistuksiin ja niistä yhtä herkästi syntyviin aikeisiin, jotka eivät koskaan toteutuneet. Kuljin sokeiden kepin kanssa, silmät teipattuna umpeen, ettei valo olisi liikojä häirinyt minua. Silmiäni edessä pidin silmälappua. Ja kaikkea tätä komistivat mustat aurinkolasit.”

Kerran, vain kerran, hän ei onnistunut arvaamaan millainen ihminen oli sen äänen takana, joka oli lumonnut hänet harvinaislaatuisella kauneudellaan ja herkkyydellään.

”Than kuin satakieli olisi laulanut minulle kaukana itämaisissä puutarhoissa virvoittavan lähteen solistessa korviäni juuressa antaen satakielen laululle sen pehmeän taustan, josta muutama hyvin tarkoin valittu helisevä sävel rimpuii takaisin korviäni kuin kaiun tapaisena jälkiäänenä; ihanan musiikin lisämausteenä, antaen lisäpotkuna aivojeni mielihyvakeskukselle todellisen rumpusetin pärinää ja pauketta tavoittelemani taivaallisen onnenautuuden ja ihanuuden esikartanoista.”

Siksi hän ramppasi alvariinsa Tallinnassa, koska ei pitänyt Helsingin tsaristisesta umpimielisyydestä.

Hän istui tavalliseen tapaansa yksin taas kerran Tallinnan sataman b-matkustajaterminaalia vastapäätä parhaalla paikalla tutkailemassa oikeita matkustavaisia, jotka aina pysähtyivät siihen melkein hänen nenänsä eteen, mistä oli paras tiirailupaikka ohjetaululle, kun hän kuuli taas satakielen laulavan suoraan

hänen sydämeensä niin ihananihmeellistä musiikkia, ihan kuin Eva Dahlgrenin ”Vem tänder stjärnorna”, ettei hän koskaan edes haaveissaan ollut uskonut sellaista kuulevansa.

”Kuvittelin miltä se oikeasti näytti, jos sen kohtaisin kasvotusten ihmisvilinässä. Tunnistaisinko sen? En varmastikaan. Kasvot saattoivat olla rumat tai katkeruudesta vääristyneet. Suupielessä ihmistä halveksiva etäinen virnistys.”

Hän olisi halunnut levähtää tässä musiikissa omien halujensa ja huoliensa keskellä kuuntelemaan mitä ulkopuolisella olisi niistä sanottavaa puolueettomana tarkkailijana, toisella samanlaisella, joka kävi läpi elämänsä karikat samanlaisten vaikeuksien ja kysymysten kanssa kamppaillen. Ja niistä siipeensä väistämättömästi pahasti saaden.

”Juuri aina kun olin tunnistamaisillani musiikin alkuperän, olikin sen aiheuttaja jo kadonnut kuin tuhka tuuleen tehden sillä hetkellä minusta samalla maailman ehkä onnettomimman ja yksinäisimmän ihmisen.”

Ja kun hän vihdoin avasi sen aiemmin kuvailemansa baarin oven, ilma ei paljastanut hänelle mitään. Se oli yhtä tyhjä tuoksuista ja elämänäänistä kuin sammutettu tietokoneenruutu. Ketään ei kävellyt häntä vastaan eikä näkynyt missään.

Hänen ympärillään oli vain kuolemanhiljaista ihan kuin hänen painajaisissaan.

Ei edes tuuli ulkona suhissut puiden latvoissa eikä oravia tai lintuja näkynyt niissä, mikä tuntui hänestä jälkikäteen ajateltuna kummalliselta.

Ihan kuin kaikki hänen ympärillään olisi ollut vain kuollutta studiokuvaa vailla ääntä ja elämää.

Myöhemmin tästä kaikesta humaltuneena halpaan hotelliin-

sa hoippuessaan, hän oli näkevinään miten hänen vierestään mereen kävellyt hirvi ui läheiseen saareen.

Hänen varjonsa seurasi hirveä saaren rantaan asti kummas-tuen sen nopeaa muodonmuutosta. Ja kun iso otus nousi ylös vedestä, se muuttui hetkessä joksikin muuksi.

”Taasko siksi painajaisuneksiko, jota aina näin?”

”Ehkä!”

”Mutta miksi?”

Sitä hän ei osannut sanoa vielä.

Häntä vain pelotti, sillä hän ei ihan varmasti tiennyt oliko hänen varjonsa hän itse vai jokin muu, joka oli astunut mereen vai ei? Vaikka hän oli juuri hetki sitten vasta kuvitellut astuvan-sa mereen Uimapaikka -maalauksesta. Ollut siellä muutaman sekunnin, se tuntui hänestä ensin tunnilta sitten päivältä, niin että hänellä oli aikaa pohtia ulkopuolisista häiritsevistä teki-jöistä vapaana omaa elämätöntä elämäänsä kiireettä ikään kuin puolueettomalla maaperällä.

”Oliko tilanne hallussa?”, maalaus tuntui kysyvän häneltä, kun hän avasi kotiovensa ja puikahti sisään.

Oliko hänellä nyt ehkä oikeasti eniten maailmassa kaipaamaansa mahdollisuus jos hän ei hukuttautuisikaan hyisen meren aaltoihiin, vaan kokeilisi vielä kerran elämää sellaisena kun se hänen eteensä tämän jälkeen tarjoutuisi?

”Mitä turhia”, maalaus ennätti vastaamaan jatkaen.

”Meikäläisyys on täynnä fyysistä voimattomuutta ja henkistä saamattomuutta. Henkinen tekosyy oman ilon lykkäämisestä muiden puolesta ja hyväksi, jotta voisit osallistua itse turval-lisesti tähän menetykseen. Lopulta sitä vain leijailee taivaalle muistona muuttuen yhdeksi niistä lukuisista silmiemme editse

lipuvista huomaamattomista pilvistä mitä taivas on täynnä.”

Hän ajatteli seistessään ja tuijotellessaan eteensä eteisessään lasittunein silmin pitkään vain jalat maalauksen mereen kastaneena empien mitä seuraavaksi tekisi, vai tekisikö mitään samalla kun hän näki itsensä entisenä ja nykyisenä minänsä eri sovelluksien varjona uivan saaresta takaisin rantaan hirven muuttuessa silmissään kuolemansa veriseksi big screeniksi.

Hän olisi tarvinnut juuri noina jähmettyneen kauhuni hetkinä jonkinlaisen olion jonkinlaista läsnäoloa läheisyydessäni. Sen tosiasian edessä, että hän oli sittenkin menettämässä taas kokonaan lopullisesti jälleen kerran otteen itsestään.

Hän alkoi jo vaipua takaisin sinne jonnekin sumeaan tiedostamattoman ja epätoivon rajamaille, josta hänet olisi voinut pelastaa yksi ystävällinen sana, muutama mukava viesti, turhanpäiväinen löpertely jonninjoutavuuksista puhelimesta, ettei hän olisi koko ajan laukannut niin kovaa ja ollut viritettynä joka hetki valmiina katkeamaan ihan kuin kireä viulunkieli, valmiina katkeamaan pienestä väärin lausutusta sanasta, liian pitkästä tauosta, tai siitä puhumattomuudesta, jota Steffen oli käyttänyt tahallisesti häneen pitääkseen hänen mielenkiintoaan Steffeniä kohtaan yllä tietämättä, että käristyin helvetin alimilla tasoilla rakkaudenkaipuustani.

Että hän kärsi koko ajan enemmän ja enemmän ihan kuin Steffen olisi kääntänyt pitkiksi osoittautuneilla tauoillaan, ja puhumattomuudellaan puukkoa hänen ihmiskaipuun mentävässä isossa ja tulehtuneessa sisäisessä haavassani hiekan valuesa tiimalasissa uhkaavasti loppuun häntä siitä jatkuvasti ikävällä tavalla muistuttaen, ettei hän vielääkään ollut onnistunut saamaan yhtään ystävää, yhtään suhdetta, yhtään pysyvää kaveria,

ketään, joka olisi välittänyt hänestä tai ajatellut häntä jossain hetken hymy huulilla suurella kaipauksella.

”Kaipaisi viereeni, vetäisi käteen haaveillen että minä olisin hänen päällään, allaan, sisällään suussaan. Ja suutelisin häntä juuri nyt kun hän tulee syvälle sieluun asti, sillä hetki hetkeltä aloin enemmän ja enemmän inhota häntä. Ja vähemmän ja vähemmän pitää Steffenin yöllisistä humalapäissään soittamistaan pitkistä tyhjänpäiväisistä jaarittelupuheluista, joiden sisältä alkoi paljastua minulle ikäviä tosiasioita hänen persoonallisista puutteistaan. Ja lapsellisesta ajattelutavastaan, joten tunsin kaksi kerta enemmän polttavaa tuskaa, yksinään taas kerran hylätyksi tulemista, pettämistä ja haaveideni ja unelmieni särkymistä, kun osoittautui, että jätkä olikin ilmeisen täyspaska sekopää. Ja kaikkea muuta kuin kenenkään elävän huomion tai rakkauden arvoinen. Näin opin ainakin sen kantapään kautta, että ihmisen vapaa tahto on kusettajien varjelema tällainen varjeltu myytti, jota ei ole todellisuudessa olemassakaan. Ja että jos jossain, niin ryhmässä ja erityisesti sellaisessa, missä on vähillä henkisillä lahjoilla ja moraalisisilla arvoilla varustettuja talitiaisenaivoja, pahuus ja tyhmyys kukkii ja rehoittaa ja saa aikaan järjestyttävän pahoja tekoja ympäristössään muiden turmioksi ellei niihin puututa jo heti kun niitä on havaittu ja kitketä juurineen maasta ja heitetä roskatunkiolle ja vielä varmuuden vuoksi polteta.”

j. apua

Olin kotoisin sieltä missä oli lohduton ikävä ei oikein mihinkään tunnistettavaan. Missä ylöspäin sojottaneet samanlaiset harmaat ja ilottomat asuinkerrokset pitivät yhdessä syysmyrskyjen kanssa syyspeijaisia peltikatoilla; enemmänkin yhdeltä tuskin silmin havaittavalta ja merkityksettömältä mustalta pisteeltä globalisoitumisen ahtaaksi käyvältä maailmankartalta, loputtomien valojen ja rakennusten muodostaman kaupunkikäärmeen uhatessa niellä ahnaaseen kitaansa kaiken elollisen. Joskus tällaisina ilottomina hetkinä tunsin miten oikein hytkyin sanoinkuvaamattoman kauniista, hyvää mieltä tuottaneesta ohikiitävästä sarjakuvasta, jota en ollut koskaan aiemmin nähnyt tai ainakaan omin silmin itsensä näkemäksi ja ymmärtämäksi rekisteröinyt. Ja miten silloin sydänelämäni olikaan viiltänyt melkein heikäläisten veroinen palava koti-seuturakkaus. Apua! Tunsin tämän tunteen joskus ohimoillani viiltävänä kipuna, toisin vain sen ohikiitävän hetken kun astuin taksista pienessä hiprakassa pitkän ajomatkan jälkeen keskustan meikäläispaikoista kotitaloni kivetyksille, suudellen mielessäni sitä maata mihin jalkani silloin satuin vahingossa asettamaan, sillä se maa ei kuulunut kenelläkään muulle kuin isolle joukolle samanlaisia tuulessa käsistä karkaavia kasvottomia meikäläisiä, jotka eivät minun lailla halunneet omistaa toisia ihmisiä tai jokaista pakkoa.

Hän vapisi innosta hehkuen

Aika kului nopeasti siitä, kun hän oli viimeksi katsellut kun tuuli oli heilutellut ruohonkorsia hänen entisen koulunsa hylätyllä urheilukentällä.

Muutama vuosi myöhemmin hän astui taas sattuman oikusta samaan baariin vieraillessaan Tallinnassa muistaen yhtäkkiä kaiken sen, minkä oli jo melkein unohtanut tuijotellessaan tabletiltaan Uimapaikka -maalausta lähes päivittäin.

Tai melkein.

Oikeasti hän oli pitänyt edellistä baarimuistoaan tästä paikasta salaisessa sisähuoneessaan yhtä hyvin ja huolella varjellen kuin harvinaista kukkaa kämmenellä.

Hän vapisi innosta hehkuen tarttuessaan tutun baarin oveen.

Huomattuaan, että baari oli lähes työpötyhjä, ja jotenkin epämuodikkaan nukkainen, hän oli vähällä kääntyä samaa tietä takaisin mistä oli tullutkin.

Oli taas keskipäivä. Baarissa oli hänen lisäksi vain aurinгонvalon siivilöimää pölyistä ilmaa leijumassa. Sama vanha tuttu baarimikko kysyi häneltä ystävällisesti ihan kuin he olisivat vanhoja tuttuja.

”Laitetaanko taas se sama?”

Hän nyökkäsi. Ja sai hämmästyksekseen eteensä samanlaisen vaahtoavan saksalaisolutta täynnä olevan tuopin, kuin aikoja

sitten kun hän edellisen kerran oli istunut tällä samalla baarijakkaralla maailmaansa miettien ja toisenlaisesta elämästä haaveillen.

”Kyllä minä sinut tunnen. Olet yksi niistä tuhansista samanlaisista norkoilijoista, joille tämä mesta oli luotu hylätyn logiikan nimissä. Niille, jotka käyvät näissä baareissa vuoden aikana pää täynnä täyttymättömiä toiveita ja saavuttamattomia intohimoja. Älä yhtään yritä esittää muuta kuin olet. Olet meikäläinen kuin oletkin meikäläinen. Meikäläisillä oli toinen jalka koko ajan vieraalla maaperällä emmekä siksi tunteneet kotoisaksi itseämme missään. Mutta älä huoli. Sinulla on jotain hyvin arvokasta, mitä sinulta ei voida koskaan ottaa pois; yleistä liikettä alaspäin kohoamisen sijasta, nimetöntä siihen verrattuna, jolla on nimi, hämärää selkeän asemesta. Siksi olet kuin lintu, joka ei koskaan laskeudu maahan, missä kaikki tämä tuntuu sinusta nyt ikuisuudelta tai kahdelta; tunne sisäläsi jostain äärettömän lempeästä ja kärsivästä. Ja silti uskallat odottaa viestiä kadonneesta maailmasta, jota hallitsee yksinkertaisuuden hiljainen kauneus.”

Hän vilkuili eteensä, sivulleen ja taakseen kuin jotain etsien. Ja jotain hän etsikin: Jokaisessa hänen ympärilleen luomassaan katseessa, oli mukana hieman enemmän kuin hivenen raskasmielisyyttä ja haikeutta.

Hän ei taaskaan katsonut kelloa. Hänen ei tarvinnut. Hän tiesi sisällään mitä aika milloinkin oli, tai hän mitä siltä odotti ja sai. Hän oli odottanut pitkään tätä hetkeä. Hänellä oli muutama tunti aikaa ennen kuin baari taas täyttyisi ihmisistä ja mölystä.

Hänen kätensä hikoilivat jännityksestä. Ilmestyisikö hän

sittenkään tänään? Hän mielti, sillä hän ei ollut varma osuiko tänään hänen kohdalleen se sattuman oikku, jonka seurasta hän oli saanut yllättävän usein seikkailujensa keskellä nauttia.

Hän tiesi, että ehtojen, toiveiden ja käskyjen asettaminen rouva Fortunalle oli samaa kuin itseensä tyytyväisen ahmatin rukous, joka tuhosi kaiken sen mitä hän elämässään piti arvokkaana.

Hän sulki silmänsä ettei hän olisi nähnyt ympärillään sitä lohdutonta ikävää ja tylsää harmautta, mihin hänen silmänsä olivat jo aikoja sitten kyllästyneet, samalla kun hänen kasvoihinsa osui baarin auenneesta ovesta esiin putkahtanut kirkas taivaallinen valo, valaisten koko lähitieneen kuin valtavasti vilkkuva ufoalus.

Kaikkialla oli valoisaa ja hiljaista. Ovella seisoi jokin tunnistamaton hahmo valomerren keskellä, kun hän kuuli taas satakielen laulavan suoraan hänen sydämeneensä. Ja nyt hän oli satavarma, että se kappale minkä hän oli aiemmin kuullut oli Eva Dahlgrenin ”Vem tänder stjärnorna”.

Ja vaikka hän ei osannut erottaa edes hahmon ääri viivoja ympäristöstään, hän oli tietävinään varmasti kuka oviaukossa oli kun tutunoloinen hahmo käveli häntä kohti istahtaen baarijakkaralle hänen viereensä sanoen.

”Hei! heitä taas yksi tuoppi, niin selitän sinulle painajaisesi”, sanoi hänelle kaunis kerjäläispoika, joka oli seissyt ovella valon keskellä.

”Mistä?”, kysyi hän epäileväenä.

”Painajaisistasi siitä verisestä Big screenistä tietenkä misä yksinäisenä sutena teit matkaa sieraimissasi määrän hiilen pistävä haju ja korvissasi kosken etäinen kohina. Ja kun saavuit

kuloutuneen heinän kattamille aukioille, tiesit edessäsi olevan joen vihdoinkin olevan “juuri se oikea joki”. Siksi kiiruhdit kaiken minkä turkistasi sait irti joenpartaalle pysähtyen perille päästyäsi ihastelemaan joen tummaa vettä, joka vieri ohitsesi kantaen sileillä harteillaan valkoisia vaahtolaikkuja kuin kruunuina vesien hallitsijoiden. Pääsit rannalle nousten ravistelemaan veden turkistasi kieriskellen samalla märässä heinikossa koivujen yllä. Tuuli oli samanaikaisesti herännyt repien pilviin vaaleareunaisia railoja, joista häivähti kasvavan kuun sirppi ja muutama yksinäinen tähti yöllistä tietäsi valaisemaan: koivujen rungot hohtivat valjussa kuutamossa viitoittaen sinulle tietä joen laakeasta vuomasta aavan laitaan kuusikkoiselle kumpareelle - siellä vasta pitkien kynttiläkuusten syvissä varjoissa sammaleisella aukiolla pysähdyit vetäen kohisten ilmaa sieraimiisi ymmärtäessäsi olevasi taas jälleen pitkän matkan ja ajan jälkeen vihdoinkin kotonasi. Mutta märkä metsä ei vihjannutkaan harmiksesi kuonoosi tällä kertaa mistään muusta kuin suuresta autiosta tyhjyydestä. Ryömit hämilläsi maata viistävien oksien alla pihkalta tuoksuvaan pimeyteen laskeutuen lopulta aikasi samoiltuasi kuivalle neulaspatjalle, antamalla kaikesta tästä väsyneenä raskaan pääsi painua väsyneiden sudenkäpäliesi väliin ja vaipuen siihen unenomaiseen tilaan, johon vaivuit aina kun olit levoton etkä saanut unta.”

k. taivaalla

Olin nähnyt unta että lensin taivaalla vapaana kuin lintu. Se oli minun kotini: avaruus ja vapaus kuvitella lentäväni kaiken tämän yläpuolella. Minun oikea kotini siellä tuhansien samanlaisten asuintalojen seitsemännen kerroksen mehiläiskennossa yhtenä häviävänä valopilkkuna ison kaupungin lukemattomien kattojen yli ulottuvassa tuikkivassa valomeressä, kulkielen läpi tuhansien tuntemattomien ja vähäpätöisten olo- ja makuuhuoneiden aina hienoimmasta hienoimpaan huoneeseen saakka. Minun piti tunnustaa, etten silloin koko ajan miettinyt kuka olin tai mistä tulini mihin mennäkseni, vaan nautin täysin siemauksin, vetäen taksin oven aukaistuani keuhkoni täyteen yön hiljaisten tuntien yksinäisyydestä puhdistamaa suurkaupunki-ilmaa, hävitäkseni sitten suosiolla hetken päästä omassa rauhassani vähin äänin pieneen ja huomaamattomaan kennooni, toisten samanlaisten pienten kennojen seinänaapurina, nukuakseni turvallisesti keskustan kotkotukset - ja mölyt pois mielestäni, herätäkseni seuraavana päivänä taas juuri siihen aikaan; juuri siinä asennossa kuin itse omasta vapaasta tahdostani sillä hetkellä halusin. Sitä halusin eniten maailmassa! Herätä miten vain halusin juuri sellaiseen aamuun kuin olin unelmoinut. Tätä minä kutsuin kodikseni ja taivaakseni: hetkieni suureksi ja ainutkertaiseksi elämänvapaudeksi. Siksi ainoaksi ja todelliseksi. En mitään muuta. Sen tärkeän sekunninsadasosan, mikä oli vain jakamattomasti minun eikä kenenkään muun!

Tästä eteenpäin edessäsi oli kielletty valtakunta

”Hämmästykseni baarissa oli vain auringonvalon siivilöimää pölyistä ilmaa leijumassa. Sinä et istunutkaan vakiopaikallasi päivystämässä tällä kertaa. Hämärässä erotin muutaman luhunnäköisen, ja selvästikin parempiakin päiviä nähneiden entisten kauniiden poikien istuvan tylsistyneinä baarijakkaroilla. Hoikkia poikia, jotka näyttivät kuuluvan maailman vanhimman ammatin poikaosaston valtakuntaan, jolla oli oma nurinkurinen, tiukan valvottu ja muilta visusti piilossa pysyttelevä salaliittolaisisänmaallisuutensa”, hän muisteli myöhemmin kauniille kerjäläispojalle.

Hän oli jo vähällä kääntyä samaa tietä takaisin mistä oli tullutkin, kun hän näki vihdoinkin kauniin kerjäläispoikansa.

”Näin sinusta tuli sillä hetkellä kysymysmerkki ja minusta huutomerkki”, vastasi kaunis kerjäläispoika hänen muisteluhinsa.

Kaunis kerjäläispoika esittäytyi hänelle Steffeniksi.

”Kuinka paljon lahjakkuutta ja ihmisyyttä jäi onnettomien olosuhteiden ja tapahtumien takia toteutumatta ja kokematta, mikä sitten kukoisti myöhemmin halujen ja pelkojen reheväs-

sä retoriikassa?”, Steffen oli kysynyt häneltä silloin, kun hän oli Steffenin tavannut ensi kerran murjottamasta käsi poskella harjoittaen tyyppillisen tapaansa, kuten myöhemmin hän tuli huomaamaan, pakkomielteen itseruoskintana ääneen synkkää yksinpuheluun - niitä joita Steffen myöhemmin kutsui filosofis-ideologisiksi terapioidiksi - tämän Tallinnan keskustan liepeillä sijainneen pienen ja jotenkin hyljätyn katukoiran tavoin eräässä kaupungin näkymättömässä nurkassa lymyneen epämuodikkaan nukkaisen ravintolan baaritiskillä.

”Se joka pelkää kärsivänsä, kärsii jo siitä mitä pelkää. Mutta eikö yleensä tällainen yhdelle asialle voimakkaasti omistautuminen hakannut loppupeleissä älykkyyden ja taidon?”, kysyin Steffeniltä samalla kun tilasin harvinaisesta asiakkaasta ilah-tuneelta baarimikolta, joka näytti satyyrinkasvoiselta ”show must go on” - tyybiltä kuin suoraan Cabaret-elokuvan irstaasta uninarrimaailmasta, käsimerkein samaa mitä Steffen joi.

”Anna sama tupalana ja tuo hänelle myös!”, osoitin kädellä tarjoilijalle hämmentyneen näköistä Steffeniä baaritiskin toisessa päässä. Mietin oliko tämä unta vai oliko tämä se sama unelmieni kaunis kerjäläispoika, jonka mahdollisesti olin kohdannut joskus tässä samassa paikassa, vai oliko kaikki vain suo-loista harhaa?”

Kyllä se oli sama poika, vaikka hän ei ollut tunnistanut, tai halunnut näyttää tunnistaneensa häntä.

Steffen oli ensin yllättynyt siitä, että kuuli jonkun vastan-neen hänelle, eihän tässä suosionsa jostain kumman syystä viime kerrasta menettäneessä baarissa ollut tarjoilijan lisäksi yleensä ristinsieluakaan hänen lisäkseen.

Steffen katsoi eteensä, sivulleen ja taakseen kuin joitain et-

sien.

Ja jotain hän etsikin.

Jokaisessa hänen ympärilleen luomassaan katseessa oli mukana hieman enemmän kuin hivenen raskasmielisyyttä ja haikeutta.

Sitten hän tarkasteli minua hartaaksi päästä jalkoihin ensin hieman epäilevänä. Sydämeni alkoi takoa takkini alta tiheään ja kovaa. Steffen nyökytteli päätään hyväksymisen merkiksi minulle saatuaan eteensä tarjoilijalta hänelle tarjoamani lempipaukkunsa tuplana.”

”Mietin vain miten kaikki tämä lisäsi ihmisissä emotionaalista painetta luoda uudelleen omassa elämässään tuo menetetty aika korvaamalla alkuperäinen haave huonoilla kopioilla?”, Steffen aloitti.

Vasta kun hän oli myöhemmin hyvästellyt Steffenin ja lähtenyt ravintolasta, hän huomasi baaritiskin seinällä Tom of Finlandin piirrossarjan miehekkäistä arjalaispojista prätkälippikset päässä. Sekä niiden takana lymynneen kulahtaneen sateenkaarilipun.

”Miksi lähdet nyt?”, oli baarimestari silloin kysynyt häneltä.

”Minä tulen kyllä pian takaisin!”, hän oli vastannut.

”Tästä eteenpäin edessäsi oli kielletty valtakunta: näytteitä lipsahduksista siitä miksi meillä ei ole oikeutta sanoa kaikkea, emmekä voi puhua mitä tahansa missä oloissa tahansa eikä kaikilla ole oikeutta puhua mistä tahansa; koska useimmat meikäläisistä olivat mukavuudenhaluisia sopeutujia ja oivaltaneet ongelmia ja kehitelleet niihin toimivalta tuntuja ratkaisumalleja viemättä niitä sitten tahdonpuutteen takia kuitenkaan loppuun asti”, baarimestari silloin oli sanonut hänelle hyvästiksi.

”Miten niin?”, hän oli kysynyt baarimestarilta.

”Kun hillitsemme itsekkyytemme ja osoitamme hellyytämme, meikäläisluontomme on täydellinen”, baarimestari oli vastannut hänelle nauraen ivallisesti tarkoittaen jotain ihan muuta.

”En saa henkeä!”, hän huusi äkisti jatkaen naama punaisena.

”Joku kuristaa minua kaulasta!”

”En minä näe mitään!”, baarimestari oli vastannut hänelle välinpitämättömästi.

”Ne ovat sinun sormesi”, hän sai kakistettua kurkustaan. Ja kun hän kääntyi katsomaan muita baarissa istuvia hän kuuli heidän sanovan yhdessä baarimestarin suulla.

”Minä olen huora. Tulet näin osalliseksi inhimillisistä heikkouksistani ja vajavaisuuksistani, sillä en minä halua tuntea asiakkaitani. Haluan vain rahani!”

”Kaikkea tätä pohtiessani minulle oli tullut jotenkin epätoollinen olo. Ja halusin palata vaivihkaa lähtöruutuun aiheuttamatta enää sen suurempia hämminkejä. Mutta se oli mahdotonta. Tunsin sen jo nahoissani kiristyvänä ryppynä otsallani ja kylmänhikenä selässäni. Jotain olisi pian tehtävä, ajattelin, sillä muuten olisin lopultakin hukassa. Ajattelin ensin kääntyä takaisin. Otin kuitenkin viisaasti ennen päätöstäni tuumaustaun. Eihän tästä tule mitään, ajattelin. Ymmärsin etten olisi voinutkaan palata enää samoja latuja takaisin muuttumattomaan tilaani josta olin hetki sitten lähtenyt. Se oli sula mahdollisuus. Tietenkin. Olin kuulostellut hengitystäni, ja ajatellut yllätyksekseni; ei minkäänlaista ääntä ihan kuin olisin kuollut, niin kuin taisin ollakin sitä itse tuossa hetkessä tietämättä. Joten mitään ei ollut enää siinä vaiheessa tehtävissä. En kuullut

enää mitään. Näin vain utuista savua edessäni kuin merkiksi siitä, että olin ylittänyt huomaamattani sen rajan, josta ei ollut enää paluuta. Tällä kertaa lopullisesti eikä vain unettomien hourailujeni kiirastulessa. Nousin pikavauhtia eteeni jostain ilmestynyttä portaikkoa ylös, mutta sitten pysähdyin kuin iskusta järkyttyneenä kuullessani unohdetun tarinan kuiskivan korvaani varoituksia siitä, miksi meikäläinen muuttui vaaralliseksi itselleen kun sai valtaa, ja oli sen jälkeen kuin sammunut tulivuori.”

”Pelottava aika oli tämän maailman sielu missä meidän tuli kokea tämä unohtumaton kevään sinfonia aina uudelleen ja uudelleen. Ja ettei koskaan saanut sitä mitä halusi, vaan sitä mitä ei halunnut. Vaikka koko minäni oli kuin tulesta huutamassa ja vain sitä. Ja vaikka kuinka minä nukuin sen muisto, haave ja ainainen toive mielessäni, se ei koskaan poistunut minusta vaikka kuinka yritin epätoivoisesti sitä hangaten pois vieroittamalla itseni vaikka millä ylimääräisellä mukatekemisen ähkyyllä sen väsyttäessä ja vangitessa minut nauramalla ivallisesti loputtomilla mahdottomuuksillaan. Mitä minä enää voin sille sen jälkeen kun sinut tapasin? En kai mitään vaikka minä kuinka yritin rimpuilla sitä vastaan. Se olit nimittäin sinä ja kaikkialle seuraava tuoksusi mikä ei ottanut lähteäkseen pois minusta ei edes kuolemassa kuten olit itsekkin jo huomannut!”

1. housuissa

Kun olin kuullut loppuun unohdetun tarinan kertomuksen, näin unessa näytellyn vanhojen jumalien kuoleman: miten se liha, josta meikäläiset oli luotu, oli kärsinyt tuskissaan juuri tässä paikassa. Ja miten hallanpaneman jättiläisen luista luodut vuoret jyrähtelivät taas tutunoloisesti sudentassujeni alla, tai kallosta tehty taivas tummeni uhkaavasti verestä luodun meren pauhatessa yli äyräittänsä samaan aikaan kun Sateenkaarisiltaa pitkin jokeni ylitse laskeutuivat suureksi hämmästyksekseni tyynesti omaan tuhoonsa, vuoronperään kaikki vanhat Jumalat TAIMITKÄNENYTO LIVATKAAN! surullisen ja kaiken toivonsa heittäneen näköisinä. En uskaltanut liikkua toviin mihinkään paikoiltani. Hiivin takaisin näille keinahteleville mättille, jotka kelluvina siltoina kaartoivat pieneen aapasaareni ruskean liejun poristessa mättäiden alla, varpujen rapistessa leveiden ja raskaitten sudenkäpälieni hakiessa jalansijaa hytisevältä suolta ja horjuvilta sammalpounuilta, joiden koristeiksi vaivaiskoivut olivat ilokseni varistaneet kellanpunaista ruskaa mutaisten rimprien muuttuessa kulkuni edetessä vähitellen varvikkonevoiksi, jotka sitten taas koivusaarekkeiden takana vaihtuivat vuorostaan lujapohjaisiksi heinäaavoiksi.

Hylkäsin unelmani

Steffenin kertoman tarinan jälkeen hänestä tuntui, että hän oli keskellä kaikkia ikäviä tapahtumia ja pahaä tärkittäviä ilkeitä ihmisiä, kun hän katseli kaikkea tätä hetki ennen h-hetkeä kuin elokuvissa, yhtä suurta spektaakkelia, haltioituneena ja ihmeissään, että hänkö tämän kaiken pahan ja kurjan sai muka yksin aikaan?

”Luulen, että näin vain kävi...”, hän oli yrittänyt selittää asiaa Steffenille jatkaen.

”Ilman sen että sen kummempia tapahtui kuin se, ettei minulla ollut kavereita. Ei ketään samanhenkistä ympärilläni, eikä yleinen vihamielisyys innostanut minua yksin käymään taistelemaan tuulimyllyjä vastaan, joten katsoin parhaimmaksi pitää suuni supussa. Kyse oli myönteisen ryhmäpaineen puuttumisesta. Minulla oli paljon kertomattomia tarinoita sisälläni odottamassa, että vain istuisin paikoilleni ja alkaisin laulattaa näppäimistöä. Hylkäsin unelmani jo ennen kuin ne olivat edes kunnolla sisälläni syntyneetkään. Annoin piutpaut kaikelle haihatteluilille ja sisäiselle huithapeilleni pakenemalla valmiiksi järjestetyn maailman rauhalliseen, mutta tylsään rytmiiin kärsimään arjesta ihan kuten muutkin aamu kahdeksasta iltaneljään -rytmissä. Hankin tylsän mutta helpon ammatin missä ei tarvinnut liiemmin pinnistellä eikä olla liikoja kasvokkain muiden ihmisten kanssa. Otin erään vanhuksen kissan elämänkumppaniksi, mutta se kuoli ikävään pian vanhuksen kuoleman jälkeen. Ja viherkasveja päiviäni piristämään. Li-

tyin erilaisiin harrastepiireihin ja kävin joka päivä uimahallissa etsimässä ja katsomassa jos nyt tänään kohtaisin jonkun harhailevan katseen. Mutta mitään ei koskaan tapahtunut koska asuin tuppukylässä, missä siihen ei ollut kenelläkään varaa. Haaveilin koko ajan omasta prinsistäni, joka ilmestyisi kuin ihmeen kaupalla yllättäen nurkan takaa elämäni. Jäisi siihen pysyvästi ja kauneudestaan koskaan luopumatta tai muuttumatta, kuin antiikin marmoriset urheilijanuorukaisten upeat patsaat. Halusin nähdä edessäni hienon tosimiehen unelman, jossa olisi ollut kosolti leikkivää ja ilkkurista poikaenergiaa, miehistä jyrkyyttä, ja rajua komeutta. Ja joka olisi ollut yhtä eloisa ja huumorintajuinen kuin minäkin luulin oikeasti olevani jossain syvällä sisimmässäni, sitten kun minulla siihen joskus olisi arjen harmaassa tylsyydessä varaa. Ja että hänen upeuttaan kruunaisi lopuksi hersyvä kaikkiin mukavalla tavalla tarttuva äänekäs nauru, joka minulla oli ollut joskus kauan sitten vielä lapsuudessani, kun en ollut kohdannut silmästä silmään elämän karuja tosiasioita ja oli vielä aihetta nauramiseen.”

Mutta tällä kaikella oli aikansa eilisessä. Ei enää hänen mielestään.

Nykypäivä todisti hänen mielestään miten suuretkin haaveet ja unelmat jähmettyvät jo alkumetreillä fraaseiksi, tai juhlameinoiksi vailla todellisia tarkoituksia tai sisältöjä palvelemaan kulloinkin vallassa olevan valheen tarpeita.

”Olit oikeassa”, oli Steffen silloin vastannut hänelle jatkaen.

”Surunliekit syttyivät usein toivonkipinöistä!”

Hän oli ollut hiljaa kuunnellen vain miten Steffen oli jatkanut purkautumistaan miettien sitä miten hänen itsensä ja identiteettinsä määrittely Steffeniä kuunnellessa vaikutti sii-

hen, miten hän tämän jälkeen ymmärsi oman totuutensa.

Hän oli miettinyt kauniin kerjäläispojan tarinoiden jälkeen, joksi hän sitä syystä salaa itsekseen mielessään nimitti, miten hän, joka ei ollut koskaan oikeasti rakastanut ketään, kuvitteli aina täysin epärealistisesti, että haluamansa pojan tavatessaan hän voisi rakastaa poikaa loputtomasti, olla kuitenkin paljastamatta sitä hänelle.

Nyt kun poika oli saanut Steffen nimen asia oli monimutkaistunut. Nyt hänen himolleen oli löytynyt nimet ja kasvot. Se pelotti sekä hämmensi häntä.

Ulkona satoi roppakaupalla vettä kun hän myöhemmin asteli Steffenin pyynnöstä hänen kanssaan mummoja täynnä olevaan pieneen tällinnalaiseen taidegalleriaan, joka sijaitsi baarin tavoin hieman keskustan ulkopuolella niin syrjäisessä paikassa, että vain alan harrastajat ja hyvinvointimaailman rikkaat kulttuurituristit osasivat sinne ilman kartoja.

Aika oli kypsä muutokselle. Niin hän tunsi astuessaan Thomas Eakinsin Uimapaikka -nimisen maalauksen, sen saman mitä hän oli tuntikausia netissä entiesessä elämässään tuijotellut, eteen kiihkosta ja hienoisesta jännityksestä vapisten Steffenin tarkkaillessa vieressä hänen reaktioitaan.

Uimapaikka aitona, oli nyt hänen edessään ihmeteltävänä olevana katsomiskokemuksena hänen mielestään sykähdyttävän suorapuheinen ja lupaava.

Hänen piti hengittää muutaman kerran syvään ja rauhallisesti ennen kuin hän saattoi syventyä maalauksen syvempään tarkasteluun.

Kuvassa alaston vanhempi mies katseli kun viisi nuorukaista uivat kuumana kesäpäivänä järvestä iloksen alastomina.

Maalaus kertoi hänelle samalla tavalla tosiystävyydestä, ihan kuten Goethen Vaaliheimolaissakin, jonka sanoman hän tunsu kuiskivan hänelle maalauksen sisältä.

Silloin hän tajusi tutustuneensa Uimapaikassa suoraan Michelangelon suuren luokan taiteeseen, jonka radikaali viehätysvoima piili siinä, että se ylitti antiikin tyhjän loiston toiston luoden itsestään satumaisen ”vaaleanpunaisen divina artistan”, mikä eli keskuudessamme yhä voimakkaana alkuvoimaisille tuoksuille, intohimolle, neroudelle, ja poikkeusyksilöiden erinomaisuuden kääntöpuolelle, spermalle, hielle ja verelle lemuiten. Juuri tätä hänen mielestään Michelangelo oli synnyttänyt taiteellaan uuden tavan katsoa sisään miehisen sulokkuuden ja viehkeyden viettelemänä, ihan kuten Thomas Eakinsin Uimapaikassa, pojat ja miehet olivat sulojensa kanssa esillä himoittavana itsenään kaikkien ihailu- ja kuolatuksena, ja taiteilijat muuttuivat jäljittelijöistä mielikuvituksen airuiksi joille kaikki oli mahdollista, synnyttäen boheemiradikaalit; Paolo Uccellon, Ercole di Robertin, Piero di Cosimon ja Franciabigion kaltaiset nerokkaat taiteilijat, jotka kaipasivat pakkomielleisesti yksinäisyyttä, ja olivat edelleenkin aloittelevien suurten villinerojen esikuvia, ja kunnioituksen kohteita, muistin, mielikuvan ja arvostelukyvyn hämäriltä alkuajoilta. Näin yhdistyi ensimmäisen kerran maailmassa hänen mielestään yksinäisyyden credo nautinnolliseen joutenoloon, sekopäiseen ja ahaa-elämyksiä synnyttävään kiimaiseen luovaan hulluuteen. Ja sitä kautta ensimmäistä kertaa taiteilijan täydelliseen vapauteen nähdä ja kokea asiat juuri niin kuin hän ne itse halusi Michelangelon johdattaessa kokonaisen aikakauden ymmärtämään ahdistunutta ja ahdistettua. Ja alati kaikkialla itseään neuroottisesti

tutkivaa piinattua ja muiden puristuksessa olevaa taitelijasielua. Ja tämän melankolista ylitsepursuavaa temperamenttia kaikkine pikkuoikkuineen ja ailahtelevaisuuksineen, totuttaen tylsistyneet siihen elämän tärkeään tosiasiaan, että kaipuu - ja himo veivät ihmistä eteen - ja taaksepäin siirrellen tarvittaessa vaikka kokonaisia vuoria.

Ja jos vuori, oli se nyt mikä oli sillä hetkellä - vaikka jääte-lönhimo - ei jostain kumman syystä tajunnut itse tulla hänen luokseen, hän loi sen itsestään itselleen juuri sillä voimalla millä Michelangelo sen heille kaikessa nautinnollisessa hävyttömyydessään ensimmäistä kertaa kutsuvana valona näytti jo kaikkia hyveitä rakastaneen Lorenzo il Magnificon puutarhassa.

Eikä kukaan muu kuin itse suuri taiteilija ja hänen hengenheimolaisensa voineet silloin hänen mielestään luoda kiveen sellaista elävää elämän sulokkuutta, jossa miehen ruumiinkauneus välkkyi sykkivine suonineen ja jäntevine lihaksineen kilpaillen huomiosta sen salaperäisen kutsun kanssa, jonka Michelangelon taideteokset lähettivät vapaille ja halukkaille miehille; kutsun tanssia yhdessä käsi kädessä alusta loppuun hamaan tulevaisuuteen muista piittaamatta luoden unelmia, jotka antoivat mahdollisuuden - jos ei muuten niin painajaisissa - yrittää elää jollain tavalla edes siedettävästi kuristavien samankaltaisuuksien keskellä.

Yhtäkkiä hän huomasi maalauksen miehen olevan kasvoiltaan jotenkin tuttu.

”Maalauksesta puuttui se tärkein eli raamien ulkopuolella tätä kaikkea tarkalla silmällä valvova ihmisen paras ystävä eli koira”, sanoi hänen viereensä kuin tyhjästä äkillisesti ilmestynyt vanhus.

Mummot olivat tipotiessään.

”Miten?”, hän kysyi katsoen samalla vanhukseen, joka hymyili hänelle leppoisasti hänen hyvin tunnistamaa hyvääntah-toista hymyä kaukaa lapsuudesta.

Vanhus oli hänen ystävänsä lapsuudesta. Se sama, jonka kis-san hän oli kerran ottanut hoitaakseen: hänen siihen astisen elämänsä ainoa miellyttävä muisto.

Samalla hän tajusi maalauksen miehen ja vanhuksen olevan yksi ja sama henkilö.

Yhtäkkiä vanhuksen kasvoille osui jostain sama kirkas tai-vaallinen valo kuin Steffenin ympärillä oli hehkunut, valaisten koko lähitieneen kuin valtavasti vilkkuva ufoalus.

”Mitä ajattelit kun näit tämän kirkkaan taivaallisen valon valaisten koko lähitieneen kuin valtavasti vilkkuva ufoalus tar-koituksenaan eksyttää sinut luulemaan ettet ollut sitä nähnyt?”, hän kysyi vanhukselta itsekin yllättyneenä miksi niin teki.

”Että se yritti huijata minua, sillä tiesin toki painajaisistani sen olevan olemassa, mutta että se ei ollut tuollainen kuin se yritti minulle uskotella olevansa. Kirkas. Selkeä. Se oli ollut minulle sinun iässäsi tärkeä välähdyks havainnoida aiempaa elämääni. Se oli jotakuinkin painajaiskissan muotoinen. Sillä oli pää ja häntä. Ihan totta! Vaikka se saattaisikin kuulostaa sinulta kummalliselta. Se oli se minun selittämätön mennei-syyteni. Se oli sitä aikaa milloin elämäni tärkeimmät suunnat aukesivat meidän kulkea eteen - ja välillä taaksepäin. Riippuen siitä miten sen ymmärsin. Minä katsoin sitä hännästä, ehkäpä peloissani, koska en uskaltanut nähdä silmästä silmään tuon rakkaan kissalaisen ajasta himmenneitä silmiä ja harvenneita karvatupsuja sen korvissa, sillä sitä tuijottaessani tajusin olevani

itse jo väsymykseen tuomittu vanhus. Yritin silti vielä muistaa ja tunkeutua vielä hetkeksi kissan sisälle kokemaan jotain aitoa elämästä, intohimoa, vihaa ja rakkautta. Mutta en onnistunut tässä vaikeassa tehtävässä. Kissa oli muuttunut hiljaa silmie- ni edessä hiipuvaksi muistoksi, josta oli vaikea sanoa oliko se ollut edes olemassa. Ja jos se oli ollut olemassa, oliko se ollut olemassa vain mielessäni, vai oliko tuo todella myös kaikki tapahtunut minulle niin kuin tuolloin vielä itselleni uskottelin, ymmärtäen sittenkin kaiken olleen jotenkin liian hajanaista, utuista ja liian häilyvää ollakseen täyttä totta sanan varsinaisessa merkityksessä.”

”Miten niin?”, hän kysyi vanhukselta.

”Katso noita maalauksessa ilakoivia alastomia poikia. Tun- nistitko heidät?”

Hän katsoi tarkemmin maalausta, mutta ei ihan heti tun- nistanut poikia.

”En ainakaan muista”, hän vastasi vanhukselle epäroiden.

”Juuri noin toimii valikoiva muistisi. Ettet turhaan kärsi- si suljet pois sen mikä on joskus haavoittanut liikaa haurasta mieltäsi. Sinua vaaditaan havainnoimaan todellisuus johdon- mukaisesti ja monisäikeisesti juuri sillä tavalla kun sinulle on opetettu. Mitään poikkeamia näkökulmiin ja tapoihin ei su- vaita, vaikka epäily kulkee koko ajan ohimoillasi jatkuvana aa- vistuksena tarkkaillen surullisena ja sivullisena miten alistuvasti nöyrä minäsi useimmiten joutuu puolustautumaan ja harhaan, kuin hyökkää ja voittaa”, vanhus väitti.

”Mutta katsopa uudelleen!”, vanhus kehotti.

Ja silloin hänen mieleensä palasivat kipeät muistot järkensä menettäneiden sadistihullujen poikien julmista leikeistä Wil-

liam Goldingin Kärpästen herran tapaan.

Ja kun hän katsoi uudelleen nuoria poikia, hän näki itsensä jälleen nuorena eroottisena hurmurina.

Ja hän näki itsensä langanlahjana pikkupoikana luokalla kyselemässä ja ihmettelemässä maailmanmenoa tummat silmät tuikkimassa avoimina kysymyksinä maidonvalkean ihon, ja valkoisten isojen hampaiden keskellä androgyynivartalossa.

Jotenkin siihen malliin se meni, hän muisti.

”Kiusaajat saavat yllöksen sinusta ja tässä leikissä sinä olet häviöjä. Ensin olet sekaisin, häpeissäsi ja hämmentynyt. Sitten menetät otteesi itseesi ja kaikesta ympärilläsi olevasta hullunmyllystä, niin että uhrista tulee syyllinen ja koko elämäsi on pilalla.”

”Paitsi jos?”, vanhus keskeytti hänet.

”Muistako kun kerroin sinulle Argosta?”

Hän nyökytteli vanhukselle myöntävästi.

”Sigmund Freud piti ihmistä häilyvänä ja ristiriitaisena olentona, mutta koiraakin hän piti vakaana ja tunteiltaan puhtaana, ja siksi luotettavampana kuin ihmistä. Koiraakin ei saa näet kasvattamalla, toisin kuin ihmistä, tuntemaan julkisesti häpeää ja kätkemään tunteensa. Paras tarina koiran äärettömästä viisaudesta ja uskollisuudesta oli kun Odysseuksen palattua harharetkiltään vain hänen ikäloppu Argo-koiransa tunnisti vanhan isäntänsä. Ja raahautui vaivalloisesti nurkastaan heiluttamaan häntäänsä viimeisillä voimillaan. Juuri sitä oli oikea ystävyys. Koiran ei silloin tarvitse olla koira. Riittää kun se on kissa.”

Hän oli surullinen, sillä hän tiesi mitä vanhus tällä tarkoitti. He eivät olleet koskaan ehtineet jättää hyvästejä toisilleen.

Vanhus oli kadonnut yhtä nopeasti hänen elämästään kuin

oli siihen putkahtanutkin.

Vanhus kuitenkin rikkoi hiljaisuuden jään hänen ja hänen maailmansa väliltä.

”Oli jo minun aikani, sillä tätä muistellessani kuolema katsoi minua silmästä silmään, ihan kuin Ingmar Bergmanin elokuvassa Seitsemäs sinetti, missä kuolema pelasi shakkia kuolevaisten kanssa.”

”Miksi?”, hän kysyi vanhukselta.

”Hyvä kysymys, sillä tunsin jo silloin miten elämä oli karkaamassa minusta ja olin hukannut elämänilon ulottumattoomiin. Miksi muuten olit kiinnostunut näistä asioista?” Vanhus kysyi uteliaana vuorostaan häneltä.

Hän oli hetken hiljaa, sillä hän ei itsekään tiennyt miksi oli asiaa vanhukselta kysynyt. Yhtäkkiä kaikki tuntui kirkastuvan hänen silmiensä edessä. Se miksi hän näki näitä painajaisia. Ja miksi vanhus oli kysynyt häneltä juuri tuon kysymyksen.

”Minusta alkoi tuntua samalta kuin silloin lapsena kun pelastit minut törmätessäni toivottomuuden seinään. Niin ajatukseni olivat silloin kuin tuon Uimapaikan vesi - yhtä läpinäkyviä ja silti mitään paljastamattomia. Mutta menneen ajan äänet ja tuoksut olivat jo silloin omaa luokkaansa, kuten sinullakin”, hän sanoi helpottuneena tajutessaan mistä tässä kaikessa oli oikein kysymys.

”Kerro vielä millaista oli kuolema?”, hän kysyi, mutta ei enää nähnyt vanhusta vierellään.

Hän mumisi itsekseen hypätessään kesken muminoidensa maalauksen sisälle vedellä läträävien muiden nuorten poikien seuraksi vieressä seisseiden mummojen suureksi ällistykseksi.

Ja vaikka hän oli juuri hetki sitten vasta astunut maalauksen

pieneen järveen, ollut siellä muutaman sekunnin, se tuntui hänestä ensin tunnilta sitten päivältä, niin että hänellä oli aikaa pohtia kerrankin ulkopuolisista häiritsevistä tekijöistä vapaana omaa elämätöntä elämäänsä kiireettä ikään kuin puolueettomalla maaperällä.

Eikä hän enää tämän jälkeen ollutkaan täysin valmis luovuttamaan. Jokin hänessä pani nyt vastaan. Ehkä uteliaisuus siitä mitä sumu hänen ympärillään kätki sisäänsä, vai kätkikö ylipäätään mitään? Elämätön elämä hänen sisällään tässä kapi-noi. Se halusi päästä vihdoin vankilastaan ulos vapauteen kostamaan ja koettamaan siipiään.

”Oliko tilanne hallussa?”, se tuntui kysyvän häneltä.

”Oliko hänellä nyt ehkä oikeasti eniten maailmassa kaipaamansa mahdollisuus, jos hän ei olisikaan hypännyt maalauksen järveen, vaan kokeilisi vielä kerran elämää sellaisena kun se hänen eteensä tämän jälkeen tarjoutuisi?”, hän ajatteli siinä seistessään ja tuijotellessaan eteensä lasittunein silmin pitkään vain jalat järveen kastaneena empien mitä seuraavaksi tekisi vai tekisikö mitään.

Hän ei enää ollut pitkään tiennyt maalausta tuijotellessaan, oliko nyt yö vai päivä, vaan hän oli nähnyt kaiken edessään kuin kuunvalossa hieman himmeänä ja utuisena.

Hänen päässään soi maalauksen sisältä kauniin kerjäläispojan soittamana se tuttu kaunis huilumusiikki, joka oli lumonnut hänet ja merkki hänelle niistä aavistuksista ja haaveista, joiden hän tiesi kumpuavan jostain kaukaa menneisyydestään, samalla kun hän oli nuuhkinut taakseen jättämiään menneen ajan tuoksuja ympärillään jäähyväisiksi - ihan kuin kaikki tämä mitä hän oli tehnyt olisi ollut itsestäänselvyys tai jonkinlainen

hänen kauan kaipaamaansa, tai odottamansa selventävä rituaalinen loppupäätös kaikelle sille epämääräiselle, mitä hän oli etsinyt ja kokenut.

Päästäessään lopullisesti irti itsensä todellisuuden kahleista, ja hypätessään maalauksen sisälle, hän koki kaiken erillisen ja vajavaisen nyt helpotukseksi yhtenä kokonaisuutena, nähdessään kaiken kokemansa sekavuuden vihdoinkin selvästi jomonesta ennennäkemättömästä kulmasta tarkoin läpivalaistuna mitään mistään kohdasta salaamatta kuin elämänsä suurelta filmikelalta silmiensä eteen hidastettuna mykkäfilminä esitettyinä alun haparoinneista välittämättä, harppoen kohti elämänsä vääjäämätöntä loppua kohden siisteiksi ja helposti ymmärrettäviksi kuviksi järjestettyinä, joista hän valitsi ne, mitä hän halusi katsoa vielä kun hänellä oli aikaa ennen kuin kaikki olisi hänen kohdallaan lopullisesti ohitse, kuten sen mikä oli se tärkeä asia, jota hän ei sanonut ääneen, ja mikä oli hänen elämänsä suurin tragedia tai ilo, josta kenelläkään - ehkä hänellä itselläänkään - ei ollut kaiken häntä hämänneen ja häntä tahallisesti harhaanjohtaneen elämänsä aikana edes pientä aavistuksenpoikasta.

”Tämäkö tuskan hän mahdollisesti oli tietämättään piilottanut omaan olemukseensa”, hän mietti ääneen nähdessään maalauksen poikien kasvoista miten maailma vaati heiltäkin liikaa ja romahdutti sitten heistä toivon, valon ja uskalluksen.

Kohta tapahtuikin.

Oikein ryskyen alkoi vyöryä tapahtumia sieltä täältä hänen päälleen. Eikä hän taaskaan ymmärtänyt. Ei varsinkaan sitä, ettei hänellä ollut osaa eikä arpaa niissä.

”Minullahan näytti olevan vaarallinen alttius myrskynhoukutuksiin!”, hän huusi ennen kuin maalauksen muut pojat hu-

kuttivat hänet. Ja maalauksen tekolampi muuttui kuohuavaksi mereksi ja hänen päälle maalattiin silmäkantamattomiin aivazoskilaista vettä.

Hän kääntyi katselemaan taivaanrantaa, joka erottui heikosti vaahtopäisten tummien laineiden lyödessä toisiaan kilpaa josain siellä kaukana, jonne kohta hänen maallinen tomujansa lipuisi kadotukseen sitten merenpohjan valtavien virtojen mukana kauas jonnekin tuntemattomaan nälkäisten haikalojen ruuaksi.

Niin hän oli kuullut lapsena syvänmeren tarinoissa käyvän. Mutta tämä hänen edessään siintävä vetensä oli pikkulammikko verrattuna suuren maailman syviin ja salaperäisiin meriin.

Pieni mitätön vesilätäkkö, joka toisi varmasti hänen ruumiinsa yhtä nopeasti rannalle takaisin kuin olisi sen ulapalle vienytkin.

Hän muuttui ensin korkeaksi tuulen nostattamaksi myrskyksi. Ja lopulta juuri siksi myrskyksi, mitä Feodor Dostojevskin tarkoitti kun hän kehui myrskyjen kuvaajana Aivazovskin olleen kiistaton mestari, ja siksi täydellinen kuvittaja - Dostojevskin mielestä näet hänen myrskyissään oli juuri sitä juovuttavaa vimmaa ja valloillaan riehuvan myrskyn ikuista kauneutta, jonka hän nieli nyt hukkuneena sisäänsä.

Mutta tämä meri teki hänestä hetkessä vanhan ja kärsivän ukonrahjuksen siinä intohimossa, josta hän oli juuri hetki aiemmin nähnyt lupauksenvalona kajahtavan toiveikkaiden silmiensä edessä.

Syylisyys rusikoi hänet maalauksen myrskyaalloissa tunnistamattomaksi, ahavoitti pintaihon ja rypytti ilkeästi poimuiksi kaiken muun elollisen hänessä.

Eikä hän ollut enää lihaa ja luuta, kuten kauniiden satutari-
noiden täydelliset ihmiset hukkuessaan olivat, vaan oksettavaa
päästä jalkoihin - limaa ja levää; mätiä ja haisevia kaloja kor-
vista jalkoihin täynnä ahnaasti merenpohjaan vajonneita hyl-
kiöiden jäämiä saalistavia ankeriaita hänen silmiänsä syömässä,
rapuja iltapalaksi korvia nakertamassa.

Ihan kun tätä ei olisi jo saatu riittämiin sietää ja kestää, hän
ajatteli tuskissaan kierien pitkin merenpohjaa.

Eikä hän päässyt siitä eroon ennen kuin oli riuduttanut it-
sensä sen kurjuuden kourissa kuihtuneeksi varjoksi itsestään,
silmissään sammuneen tähden alistunut pilkahdus.

Parempi silti merenpohjasta kuolleena kuin kivi kuin maan-
päällä elävänä ja kituvana painajaisunena tasapainoilemassa tä-
män olevaisen aineellisen ja oletetun ei-aineellisen maailman
välillä, hän ajatteli - turvassa turhilta ja syyttäviltä katseilta - jos
jotain sittenkin tapahtuisi eikä hän ymmärtäisi mitä.

Hän tiesi, ettei olisi saanut nukahtaa kesken kaiken, mutta
minkäs sille voit kaiken sen uuvuttavan ja raskaan jälkeen mitä
hän oli joutunut läpikäymään elämässään maanpäällä.

Ja sitten hän nukahti maalauksen siihen kohtaan mihin hä-
net oli piilotettu muutamalla sivellinvedolla syntyvää aallon-
harjaa.

Siksi hänen äänensä oli jo vaimea ja kasvonsa kuluneet kai-
kesta tästä muistamattoman mitäänsanomattomiksi.

Myrsky pyyhki koko maalauksen unohduksiin, siinä toises-
sa Uimapaikassa, mitä hän oli netistä katsellut, siitä toisessa,
varjomaisessa mahdollisuudessa elämää mistä hän oli pelas-
tautunut hyppäämällä maalauksen sisälle aiheuttamalla tämän
myrskyn ja hukkomalla pois sieltä, missä vain tuijoteltiin tun-

keutumatta syvälle mielen sisäisiin vankiloihin, joita kasvatukseksi, tavoiksi ja uskomuksiksi nimitettiin.

Hän oli aikansa yrittänyt taistella sitä vastaan, mutta se olisi ollut joka tapauksessa jo liian myöhäistä hänelle sillä Uimapaikan myrskyksi yltynyt meri oli jo ottanut omansa eikä päästänyt häntä kylmästä kalmansyleilystään.

”Sen jälkeen kaikki oli aina yhtä samaa”, kuten hän kertoi myöhemmin Steffenille.

”Eksyin polulta. Aurinko punersi jo taivaanrannassa. Olin vedessä. Täytyi ehtiä rantaan vielä kun oli pimeää. Miten se nyt noin kääntyi. Ihan kallelleen. Hävisi näkyvistä. Tihkusade peitti tien. Edessä ei ollut mitään. Ei valoa, ei paluuta. Pisti. Otin pipon pois päästä, ja pistin sen sydäntä lämmittämään. Minun täytyi nousta seisomaan ja huutaa jos joku olisi kuullut. Jossakin oli oltava ihmisiä, valoa ja lämpöä. Jostakin minä tulin ja johonkin minä olin matkalla. Vaikka pisti rinnasta, minä pistin takaisin. Ei olisi koskaan pitänyt laittaa kenkiä jalkaan ja yrittää tepastella kuivalla maalla. Eihän tässä asennossa voinut edes hengittää. Kidukset kuivuivat ja kuola jäätynä suupieliin kylmän siniseksi kuolemanvanaksi, jota pitkin pikkuriikkiset ja pahanilliset jäähileet kiipesivät keuhkorakkuloitani tappaamaan. Ei täällä voinut hengittää! Pisti ja sumeni. Sitten minä kuulin sinut taas kun oikein tarkkaan kuuntelin. Olitkin ollut pitkään piilossa, elänyt omaa elämääsi. Otin pipon pois sydämen paikalta. Ei kuulunut enää mitään ääniä. Vain yksi ääni takkiin ommeltuna muistuttamassa minua siitä mitä minulla ei ollut. Tässä tämä sitten oli: omatuntoni! Se kulki kaikkialle mukanani aina puvuntaskussa sydämen paikalla suojana. Se puhui suoraan: minä olin kuollut kuin kivi. Kuolleempi kuin

aavikon kuuma hiekka, mutta tappio teki minusta näkymättömän ja takaraivooni kasvoivat uudet silmät, joilla minä näin tarkasti muistojeni lävitse ja osasin ennustaa tulevia.”

Mutta jokin vaivasi minua. Tieto siitä että tämä kaikki oli viimeistä ja lopullista. Tai oikeastaan pelko ettei se olisikaan ollut sitä. Niin, kyllä. Ihan totta, vakuuttelin itselleni, kun huomasin Steffenin tuijottavan minua silmiini yhtä elävästi ja yhtä ilkkurisesti kuin joskus silloin kauan sitten kun ensimmäisen kerran tapasimme kutsuen minua seuraamaan häntä johonkin sivummalla olevaan käytävään. Yhtäkkiä tajusin taas ettei tätä kaikkea ollut koskaan tapahtunut, vaan että ne olivat baarimikon minuun ovelasti istuttamia valemuistoja. Eräänlainen aikakello, jota saatoin vetää mistä paikasta tahdoin, ja aina siihen ilmestyi se aika, jonka halusin nähdä. Nyt käsitin täydellisesti sen, ettei aika ei ollut mitään muuta kuin sisäinen aistini muoto, jonka avulla kykenin järjestämään haluamallani tavalla aistieni antaman materiaalin päässäni mihin muotoon vain.

”Mutta tämä ei ollut enää mitään leikkiä. Uni on muuttunut todeksi ja tosi uneksi. Sydän pamppailee, kädet hikoavat, päässä jyskyttää ja ääni murtuu kesken lauseen. Kirjaimet sinkoilevat rikkinäisinä ilmaan ja jysähtävät sikin sokin minne kukin ja varmasti niin ettei niistä saa hullukaan selvää”, hän ajattelee ja yrittää rykimällä kurkkuaan saada sieltä jotain selvänä ulos, jotta edes jollain tavalla pelastaisi kasvonsa.

Hän ei ole enää hän vaan monta erilaista ja tuntematonta minää.

m. monessa

Olin muuttunut yhdestä moneksi. Olin viaton meikäläinen heikäläisten turmeltuneen maailman keskellä. Mutta tiesin, etteivät heikäläiset voineet enää tämän jälkeen satuttaa minua. Meitä oli monia. Heikäläisten oli ensin satutettava miljoonia ja sitten taas miljoonia. Ja se oli mahdotonta. Heikäläisten bisnekset kärsivät liikaa. Siksi he alkoivat teeskennellä ovelasti meikäläisten kavereita julkisuudessa tarkoittamatta sitä sydämessään, tai omassa ympäristössään hyvää päivää ja hallelujaa- ta enempää. Minä olin tämän kummallisen sarjakuvan ainoa todellinen lukija ikään kuin siinä paikallani todistamassa läpi mustavalkoisuuden, että tämän kolisevan, jymisevän, sihisevän ja rynkyttävän sateenkaarimaailman sisällä oli joskus ollut oikeatakin meikäläiselämää, aavistus tai ainakin häivähdys, tosin nyt jo tipotiessään. Ja silloinkin yks kaks tippaa, siellä täällä hujanhajan, vain muistutuksena niistä kielletyistä mahdollisuuksista, niistä torjutuista tunteista, ja niistä kärsityistä rangaistuksista, jotka olivat hyvin erilaista ja poikkeuksellista lajissaan kylläkin; joskus inhottuna ja kiellettyinä. Nyt sallittuna ja haluttuna: ehkä siksi jo unhoon vaipumassa.

Uusi voima

Maalauksen pikkuruisesta tekojärvestä aivazoskilaiseksi mereksi muuttunut uusi voima oli jo ottanut omansa ja sulattanut hänet osaksi merta.

Eikä hän ei ollut enää ihminen, tai sen vedessä lienneet mädät ihmisjäänteet, vaan pelkkä mennyt muisto maanpäällisestä mielenkiinnottomasta ja mielikuvituksettomasta maailmasta, näyttäessään veden läpi katsottuna värikkäistä eläimistä ja kasveista rohkeita muotokuvia tehneen Giuseppe Arcimbolden ”Vedelle” teokseen ”Neljä elementtiä (1566)” upotettuna arkaaisesti hymyilevänä miesvastineena Mona-Lisalle.

Hän ei tuntenut meren mahtia eikä sen salaisia voimia, luulleen kohdanneensa tarinansa päätepisteen kirjaimellisesti.

Hän oli epäillyt jo kauan, että jossakin vaiheessa jotain tapahtuisi ennen kuin hän edes kunnolla ehtisi sitä huomamaan.

Tämä kaikki oli hänestä tuntunut jotenkin vääjäämättömältä kaiken sen tyynä myrskyn edellä soutamisen ja huopaamisen jälkeen, mitä hän oli unettomina öinään sängyllä pyöriessään vatvonut, kun hänen edessään ei näyttänyt olevan muuta kuin pimeää sumua. Ja yhtä pitkää tunnelia loputtomiin katsella, kunnes kaikki se, mikä oli ennalta määrätty hänelle sattuvaksi, tapahtui, vieden hänet mukanaan tähän uuteen mielenkiintoiseen seikkailuun.

Niin hän oli luullut.

Vielä hetki sitten.

Mutta ei enää.

Näky hänen silmiensä edessä kirkastui.

Hän oli sumussa.

Ei muita lähistöllä.

Vain hän ja hänen mereen kadonneet muistonsa. Ja tuuleen lipuneet ajatuksensa siitä, miten asioiden olisi pitänyt joskus kauan sitten muiden mielestä olla.

Nyt hän tajusi etteivät ne olleet oikeita eivätkä hänen omiaan, vaan jotain aivan muuta.

Joidenkin muiden ovelasti häneen istuttamia kahleita ja kieltoja, mitkä olivat estäneet häntä elämästä hänen elämäänsä sellaisena kun hän oli omissa salaisissa toiveissaan toivonut niiden olevan.

Silloin hän yllättyi huomattessaan ajan hänessä ja ympärillään pysähtyneen kuin seinään muistaessaan yksinäisen vanhuksen painottaneen hänelle.

”Muista erillisten ajanhetkien asettuvan aikajanelle vain siksi, että ihmisen mieli niin luuli. Aika ei kuitenkaan ollut mitään muuta kuin sisäinen aistin muoto. Sinulla ei ole täs-tä mitään mielikuvia, koska olet itseäsi suojellaksesi sulkenut tämän kokonaan pois mielestäsi. Muistosi ovat niin hirveitä, että aivosi ovat yksinkertaisesti sulkeneet ne pystyäkseen toimi-maan myöhemmin normaalisti pois tietoisuudesta, haudaten ne niin syväälle, ettet ole koskaan osannut edes aavistaa tällaista tapahtuneeksi omassa elämässäsi sinulle. Olet oppinut kielteis-ten kokemustesi pohjalta ennakoimaan ja tulkitsemaan vaaral-lisiksi sellaisia tilanteita, joissa ei ole todellista uhkaa. Se siinä oli jutun pointti. Olit löytänyt kotiin unettomuutesi luokse!”

Hän heräsi tämän ymmärrettyään outoon ääneen mahassaan

ja reisissään, ihan kuin joku olisi liukunut häneen sisältäpäin salaa peräaukosta, ja suusta näkymättöminä henkäyksinä ja hiukkasina, vallaten ensin verenkierron, sitten keuhkot.

Ja lopulta pikkuhiljaa suolet ja mahalaukun tunkeutumalla ruokatorvea pitkin silmien kautta aivoihin, missä se söi kaiken eteen tulevan vanhan ahmien ja muuttaen kaiken itseksensä - mikä lie se nyt sitten olikaan - hän jälkeinpäin tunsu elimistönsä kavaltaavan sitä sisältä syövän loisen tarinan; vapisten ja vetäen peittoa korviensa eteen, kun ei muuta voinut hän kysyi itseltään epätoivoisena: olivatko nämä hänen muistojaan kummittelemassa hänelle keskenjääneinä yrityksinä kertoa jotain merkittävää ja oleellista hänen niistä virheistä ja virhearvioinneistaan, jotka olivat juoksuttaneet häntä turhaan eksyttäen hänet lopulta väärälle tielle kohtalokkaasti?

Hetken hän hengitti jälleen raskaasti maaten puolikuolleena pelosta paikoillaan ihan hiljaa jännittäen kroppansa iskuvalmiiksi varmuuden vuoksi, jos sittenkin jossain olisi joku vihollinen valmiina minä hetkenä tahansa käymään odottamatta hänen kimppuunsa, hän ajatteli peloissaan.

Eikä tämä ollut ensimmäinen eikä viimeinen kerta kun unet olivat hänen vihollisensa ja sänky hänen taisteluareenansa.

Lopulta hän rauhoittui vajoten takaisin siihen unensekaiseen painajaismaiseen maailmansa, josta hän oli hetki sitten melkein herännyt, alkaen taas kuitenkin hetken päästä sätkiä kuin pahainen vieteriukko suu vain hiljaa vaikeroiden ähkäisyjä ja muminoita syvien huokausten ja korinan välimaastossa rummun lailla.

Tätä tämä oli hänen elämässään.

Nyt ja aina, niin hän luuli.

Mutta sitten tuli yhtäkkiä syvä hiljaisuus, eikä mitään tapahtunut.

Oli vain pimeää ja pahaenteisen hiljaista, ihan kuin syvällä sisimmässään jokin olisi valmistautunut murtautumaan hänes-tä esiin suurella ryminällä sitten kun sen aika oli.

Ja sen aika oli nyt koittanut hänelle.

Hän oli kuin uudestisyntynyt Keisari Hadrianus, vanha mies joka tiesi maistavansa elämänsä ehtoolla harvinaista herkkua, sellaista joka oli suotu vain harvoille Jumalten lellikeille. Hän tiesi pitävänsä harvinaislaatuista lahjaa hyppysissään. Mutta aika oli julmaa ja ihmiset sen mukana. Liian moni katsoi tätä kaikkea sivusta pahalla silmällä. Hadrianus oli pohdiskellut miksi sen ajan viisaat suhtautuivat hänen rakkauteensa niin epäluuloisesti ihmetellen sen valtavaa voimaa antavaa merkitystä hänelle, vaikka hänellä oli juuri siksi hyvin runsaat lahjat ja luonnetta. Hän oli kaikissa tunteenpurkauksissaan raju. Mutta hänellä oli myös suuri itsehillintäkyky. Ja hänen ajattelutapansa oli jalo, ollen vapaa ennakkoluuloista ja hän toimi niin kuin häntä miellytti, välittämättä siitä, miellyttikö se muita, oliko se muodinmukaista tai salliko hyvä tapa sen. Hän vihasi kaikkea pakkoa. Hän oli aikalaisheikäläisten todistusten mukaan juuri näiden ominaisuuksiensa takia hyvin merkillinen meikäläinen. Merkillistä tässä esimerkellisessä meikäläisessä oli se, että hän osasi kaikkea sitä, jota heikäläiset vain tahtoivat eivätkä edes selvästi tahtoneet. Ja vaikka tämä esimerkillinen meikäläinen teki niin kuin teki, hän teki kaiken vaivatta ja suurella mielihyvällä.

n. jos ei sittenkään

Rooman keisari Publius Aelius Hadrianus tyyppilliseen hiljaisen lohduuttomaan tapaansa näyttämättä tunteitaan seisoj viimeistä kertaa rakastettunsa edessä muistelemassa hänen kaunista hymyään. Nyt hän hymyillen muisteli, miten mielistyi kauniin nuorukaisen tapaan sanoa suoraan mielipiteensä mitään kaunistelematta. Nuorukaisesta paistoi läpi koskematon viattomuus ja harvinainen aitous. Hänen raikkaat ja pumpuliset ajatuksensa. Ja veikeät sanansa hurmasivat valheellisiin ja verhottuihin ilmaisuihin kyllästyneen Hadrianuksen, jolle Antinous oli matka oman minän unohdettuun tarkoitukseen. Antinous itki viimeisenä yönään. Hänen kuivuneet kyynelensä jo auringossa ahaivoituneiksi muuttuneilla rusoposkillaan saivat Hadrianuksen pahaa aavistavan miettelijäksi. Mitään ei ollut enää tehtävissä. Vene oli jo kääntynyt. Virta vaihtunut. Antinous oli liukunut hiljaa omasta tahdostaan pois Hadrianuksen läheisyydestä, vaikka makasi vielä hetken hänen vieressään hiljaa hengittäen, ihan kuin silloin vuosia sitten ensimmäisenä yönä ensimmäisen tulisen rakastelun jälkeen, kun tähdet taivaalla ensimmäistä kertaa ihmeellisesti avautuivat ja hymyilivät kaikessa salaperäisessä kauneudessaan Hadrianukselle, niin että hän silloin erehtyi luuleman itseään sen ainoan kerran Jumalaksi, unohtaen kaiken oppimansa ja opettamansa stoalaisen tyyneyden tosiasioiden valheellisen ja viettelevän olemuksen edessä. Hadrianus luuli kaiken tämän onnen kestävän koko hänen lopun ikänsä, ihan kuin intohimo itsessään olisi ikuista hekumaa.

Siksi häntä voitiin pitää

Steffen muisti millainen hän oli ollut jonkinlaisen selittämättömän hartauden vallassa kävelemässä yksin pitkin autiota katuja siellä täällä piholla yksinäisten vartiokoirien haukahdellessa virkansa puolesta vaimeasti hänelle, ikään kuin erinäisten kierojen kommervenkkiä jälkeen tervehdykseksi muutaman katulampun palaessa kituliaasti ja ilman tuoksuessa takapihojen kosteudelta.

Hän osasi arvioida asioita suppeasti vain omasta näkökulmastaan erottamatta kärsimystä nautinnosta, pitämällä joko hyvinä tai pahoina asioina sellaisia asioita, jotka olivat hänestä parasta mitä ihminen voi tehdä housut jalassa, mutta joiden toteutuminen ei ollut hänen vallassaan.

Siksi häntä voitiin pitää oikeustermein sanottua osittain syynä otettomana omiin valheisiinsa, sillä hän ei edes tiennyt valehdellessaan puhuvansa totta, tai varsinkaan puhuessaan totta valehtelevansa.

Ne olivat hänen mielestään vain siedettävään elämään tarvittavia hyvän muunnelmia, jotka tavoiksi muuttuneina kostonivat tai laskivat - riippuen vähän kuka ja miten niitä käytti - jotain tärkeitä ihmisen ulottavuuksia hänen elämässään.

Hänen kävelemänsä katu loppui yhtä yllätyksellisesti kuin oli hetki sitten alkanutkin.

Seuraavaksi hänen eteensä avautui luotaantyöntävänä viheliäinen kinttupolku missä hän oli kompastua ja nyrjäyttää nilkkansa.

Hän oli tuntenut tutun epävarmuuden kasvavan jaloista päähän kohisemalla kuuman veren lailla häntä maan hänen jalkojensa alla alkaessa upottaa ja kävelyn muuttuessa askel askeleelta yhä takkuisemmaksi katkokävelyksi kuin humalassa tai hidastetussa filmissä.

Epätoivo sen edessä, ettei asioita voinut oikeasti muuttaa suuntaan tai toiseen eikä hän itsekään voinut muuttua, synnytti hänessä lisää itseinhoa ja itsetuhoa.

Kaikki tämä oli aiheuttanut hänelle valtavasti ylimääräistä päänvaivaa ja huolia, joista hänen oli vaikea selvittää muiden arkihuoliensa paineiden keskellä yksin noin vaan silmää räpäyttämällä, ihan kuin mitään ei olisi koskaan väkisin muiden vaatimuksesta hänelle tapahtunutkaan, kuten hänen vaativa ympäristönsä jatkuvasti häneltä edellytti.

Hän jankutti itselleen alleviivaten harmissaan sitä tuskaa mikä tämänkin yksinkertaisen ”kärpäsestä härkänen”-asian todisteluun oli hänen elämässään hänestä tahtomattaan liittynyt.

Ihan kuin hän olisi ollut eri ihminen kuin hän oli, niin kuin hän olikin; ei alkuperäinen, mutta ei vääräkään vaan heijastuma kuvasta, jonka itse näki heijastuvan järvenpinnasta. Ja joka hän ei kuitenkaan ollut - näkyvissä ja silti näkymättömissä; rauhallinen ja käytännöllinen kokonaisuus, joka ei herättänyt liikoa huomioita tai kiusallisia kysymyksiä, ja puhutteli häntä syvältä - silloin kun hän halusi sulautua ääriviivoineen ihmisten mieliin sellaisena kuin ihmiset yleensä toisensa halusivat toisissaan tunnistaa tai olla tunnistamatta.

Hän oli yksi meissä: meikäläinen. Hän oli minä ja sinä vuoroin eri aikoina ja eri muodoissa. Hän oli suru ja ilo yhdessä. Pelastus ja kadotus. Pilke silmäkulmassa, kulmakarvojen kohottaminen. Pälyily, ele tai sen häpeily, piilottelu ja salailu, johon jouduimme aina pakon sanelemana tottumaan selviytyäksemme siitä tosiasiasta, ettei meikäläisiä ollut olemassa heikäläisten silmissä. Ei todellakaan - vain niissä mainosikkunoiden tehtailemista juudaissa, joihin mainosmiesten tarkkaan tehtailemat sateenkaaret lavastivat terhakkaine pikkuapulaisineen muka-aarteitaan tikkukaramelleina helposti höynäytettävälle ja lapsille. Ja se jos mikä, oli sekä hävytöntä että sairaan rikollista pulliveivausta ja kuppaamista oikeaa meikäläisyyttä vastaan! Oikean meikäläisyyden suureksi melkein tappavaksi vahingoksi. Mutta minkäs teit kun Saatana ja Jumala olivat yhdessä luoneet tuon etovan värikartan viihdyttääkseen ja viädäkseen harhaan siitä mitä todellisuudessa löytyi sateenkaaren päästä - yhtään mitään!

Silti hän jaksoi vielä uskoa, ettei mikään meikäläisten vallassa olevista asioista tuonut meille enemmän rauhaa kuin mahdollisuus lämpimään vuorovaikutukseen muiden meikäläisten kanssa vakuutellessaan itselleen.

”Oli yhtä mahdotonta, että rakkaus, jota tunsin kerran itseäni ja heitä kohtaan, voisi tulla häirityksi - kuin että kerran oivalletusta totuudesta ei pidettäisi kiinni.”

o. on fiksua pysyä omissa oloissaan

Siitä tämä kamala jyske päässäni. Ja mikä sarjakuva tässä mulla oli käsissäni, ajattelin. Miksi tää sarjakuva oli mulle niin rakas ja tärkeä? Pyörittelin sitä jo ties monenhenko kerran taas käsissäni. Ja niin miä taas muutuin hymyillessäni ihan toiseksi ihmiseksi. Sarjakuvassa alaston nuorukainen siristeli silmiään. Oli juuri heräämässä keskellä kaunista kesäpäivää rantahietikolla pienten päiväunien jälkeen. Oli lämmin ja laiskotteluun kehottava kesäpäivä. Nuorukainen hohkasi kuvassa poikkeuksellista lämpöä ja sulokkuutta. Sen hyvin muodostuneita lihaksia ja kaunista pitkää kroppaa täydensi pienen karvakolmion alta pilkahtava so-
pusuhtainen kulli, joka roikkui pojan haarojenvälissä kutsuvasti. Mutta se oli vain haalistunut muisto. Eikä ehkä niin tottakaan. Kuvan takapuolella oli paljastavaa tekstiä - se oli leikattu jostain meikäläispornolehdestä, joku kirjoitti jäähyväiskirjeessään näille taliaivoisille paskapäille, johon minäkin ilmeisesti nyt kuuluin.

*Älkää olko naurettavia. Ja uskoko kaikkee sitä mitä luulet-
lette heikäläisten puhuvan teistä. Siinähan ei olisi järjen
hippuakaan. Miksi kehitellä mielessään turhia mörköjä,
vaikka maailman voisi helposti upottaa yhteen pisteeseen.*

Tajusin yhtäkkiä

Steffen oli lukenut jostain lehdestä jutun, missä kerrottiin miten eräessä maassa koemielessä näytettiin erilaisille kansalaisille samaa robottia.

Toiselle porukalle koerobotin kerrottiin olevan meikäläinen ja toiselle heikäläinen.

Valtaosa kaikista koehenkilöistä vierasti meikäläisrobottia ja sille alettiin keksiä kaikenlaisia ikäviä lisänimiä, ja siihen liitettiin kaikkea ilkeää ja epämiellyttävää.

Joidenkin mielestä meikäläisrobotti ei ollut luotettava, eikä suurin osa koehenkilöistä halunnut sitä siksi kotiinsa. Järkyttävintä oli se, että kun koetilanne loppui, alkoi varsinainen vittuilu ja pilkkaaminen, johon osallistuivat melkein kaikki koehenkilöt suurta mielihyvää ja ylpeyttä tuntien.

Vitsiä väännettiin meikäläisrobotin oletetusta irstailusta. Jopa naiset ja erityisesti vanhemmat antoivat palaa täysillä inhoaan meikäläisrobottia kohtaan.

Kun valot sammutettiin muka vahingossa, joku kävi potkimassa meikäläisrobottia. Ja joku fiksu löysi sen virtanapin ja tappoi sen painamalla off-nappulaa, vaikka juuri siitä heikäläisiä oli ankarasti varoitettu.

Sen sijaan heikäläisrobotiksi miellettyä kohtaan oltiin ystävällisiä ja lempeitä. Kaikki koehenkilöt olisivat ottaneet sen mielellään koteihinsa.

Sille annettiin jopa hassuja lempinimiä.

Eräs taiteellinen seuran jäsen sepitti sille runonkin, jonka

joukko teki lauluksi, ja lauloi sen tunteellisessa jäähyväistilaisuudessa tippa silmäkulmassa.

Joten se siitä missiosta.

Unohdin kaikenlaiset yhteiskunnalliset barrikadit, taistelut eturintamassa tuulimyllyjä vastaan. Ainoa mihin ei voinut vaikuttaa, oli heikäläismielen syvimmat patoumat ja sisäiset vankilat; nämä tummat varjot, mistä kumpusi päivämäärän vastainen pelottava yöminä, jolle mikään paha ei ollut vierasta eikä mikään niin mieluista kuin lähempänä olevan erilaisen ja ärsyttävän kiusaaminen ja potkiminen niin tiukkaan maanrakoon kuin mahdollista. Monottaa niin kunnolla ettei siitä sitten nousta. Ja että muut ottavat pelottavasta esimerkiksi oppia, ettei täällä meikäläiset hyppele heikäläisten silmille. Kierrä kaakattamassa niitä meikäläisjuttujaan, että melkein jokaisella oli jonkinlaisia meikäläistunteuksia, kun minulle ei perkele ole ja sillä siisti, huutaa hullu heikäläisrumuus. Ja lyö vielä niin kerran että tukka lähtee!

Eikä minulla ollut tuon oivalluksen jälkeen ihan koko ajan tuli perseen alla polttamassa, epämiellyttävästi karkuun ajamassa.

Tajusin yhtäkkiä, että tämä hetki kaikesta masentavasta surkeudesta huolimatta saattoi sittenkin olla niitä tämän pienen meikäläiselämäni suuria huippuhetkiä, joita myöhemmin vanhana ukkona kaipasin ja muistelin suurella kaiholla tapaillen lerppaa munaani, joka ei silloin ole seisonut miesmuistiin, jäljellä vain pelkät muistot, mitä siellä ja siellä kadunkulmassa silloin ja silloin tapahtui tai miten se ja se meikäläinen hymyi minulle salaperäisesti kadun poikki. Viestejä lähti ja tuli päivittäin niin ettei kunnolla ehtinyt elää oikeaa elämäni ja ei sen

väliä, sillä sehän oli tylsää ja ikävää alusta loppuun, mutta nämä asiat tapahtuivat tai sitten ei, kerran elämässä. Niillä oli oma aikansa, kaksi puolta, väsymys ja herääminen. Ne olivat kuin kaksi vastakkaista valtakuntaa, seisottaminen ja laukeaminen. Niiden välissä oli miehen mentävä aukko, perse ja kulli. Ja että siinä ei selitykset auta, kun ei saa, kun ei enää vain saa ja sillä siisti!

Mutta sitä varten oli olemassa netti, missä meikäläisten elämän tihentyi kaiken ympärillä olevan verhoutuessa salaperäisiin oivalluksiin, aavistuksiin ja kuiskauksiin.

En vaatinut malttamattomasti taivaalta kuuta. Kun en sitä saanut, aloittanut mykkäkoulua ja marmatusta itseni kanssa.

Ymmärsin jo kokemuksesta hyvin, että murusia voi tippua parempien ja onnekkaimpien pitopöydistä, kunhan vain malttoi odottaa; olla oikeaan aikaan oikeassa paikassa. Ja tarttua tilaisuuteen heti kun se tuli eikä jahkailla ja jaaritella. Ja että siitä ei pidä ottaa itsensä, että se mitä haluaa ja mitä loppujen lopuksi saa ei koskaan oikein kunnolla kohtaa. Se oli loppupeleissä niin sattumista ja vahingonlaukauksista kiinni.

Näin oivalsin, että itse epäily viime kädessä - olkoon epäilyä mitä tahansa kohtaan - piili itsestäänselvyyksien katoamisessa. Ja että uusi aika ja ilme ilmestyivät aina ihmeen kaltaisena meikäläisten hämmästyneiden silmien eteen.

Me olimme vain eksyneet reiteiltämme; eräässä sellaisessa minä nyt vapisin pelosta, kun minua lähestyivät nuo perässäni roikkuneet hullut koirat.

Ensimmäisten iskujen osuessa päähäni en enää tuntenut mitään.

p. uhri vai syyllinen

Miä ymmärrän kyllä, että tällaisista asioista puhuminen oli nykyisin riskibisnestä, kun kaikenmaailman turhantärkeilijät olivat omineet vapaan sanan. Ja valmiita ristiinnaulitsemaan muut jo pelkästään siksi etteivät vastalauseet hetkauttaneet niitä suuntaan tai toiseen. Eivätkä ne pötkineet pakoon ensimmäisen välinpitämättömän ja vihamielisen örveltäjän jälkeen, vaan jaksoivat panna kamppoihin niille, jotka aina saavat kaiken sen mitä kehtasivat vaatia. Ja vähän enemmänkin. Pitäen kiinni omista totuuksistaan hampaat irvessä, koska kukaan muu ei oikeasti välittänyt, kuin ehkä siitä, että ruokaa ja juomaa riitti. Elivät vain oman elämäänsä. Peruuttamattomasti. Taivaan ja helvetin välillä. Keikkuen telineillä. Kuka mitenkään. Kunnes vihdoinkin koitti se hetki, kun jokin satutti ja napsahti päässä: salaperäisesti toisiinsa kietoutuneet meikäläiskohtalot päästivät kuristusotteensa toisistaan turhien toiveiden hautausmaalla, antaen näin piutpaut kaikenmaailman turhuuksille, huomaten samalla heikäläismaailman olevan ihan toisenlainen paikka kun sitä seurasi sivusta. Antoi sen rauhassa kehittelä itse omat mörkönsä; ilman että meidän tarvitsi koko ajan välittää siitä kuka nyt oli kulloinkin äänessä milloin mitään hössöttämässä meikäläisten suureksi vahingoksi.

Miten niin?

Kaikkein hämmästyttävintä oli hiljaisuus samojen voimien vastakkaisissa ilmentymissä siinä näkymättömässä pinnanalaisessa kurittomuudessa, missä tapahtui kaikki se mikä elämässä ja kuolemassa oli merkityksellistä - sanojen tavoittamattomissa, ja niistä riippumatta.

”Tästä kaikki alkoi”, Steffen väitti myöhemmin.

”Mikä?”, kysyin siltä ihan kuin en muka olisi tietänyt mikä. ”Murhanhimoinen mielenvikaisuus - kuin kurkistusreikä vuosimiljoonien taakse kivikauteen”, Steffen vastasi minulle tiukasti.

Kyllä minä sen jo tiesin, vaikka en olisi halunnut sitä tietää.

”Ne eivät koskaan tule pitämään sinusta, teit sitten mitä ikänä tahansakin niiden mieliksi niin kuin ne halusivat”, Steffen alleviivasi tilanteen toivottomuutta ihan kuin ymmärrykseni avartamiseksi.

”Miten niin?”, kysyin Steffeniltä.

Mutta en enää kuullut mitä Steffen vastasi minulle aistiesani hiljaisuuden keskeltä miljoonien muiden samanlaisten kauhusta pysähtyneiden sydänten äänettömyyden.

”Juuri tätä minä tarkoitin”, kuulin hienostuneen eleganssin ääneensä tavoittaneen Steffenin kuiskaavan korvaani.

”Tätä vuosisadasta toiseen jatkuvaa päättymätöntä pelonrallia loputtomilla väärinkäsityksillä päällystetyillä teillä, jossa meikälaisten oli koko ajan kuoleman maku suussa yritettävä keksiä pelastukseksemme uusi elämä ja sille säihkyvä dramaturgia!”

q. lähtisin

Lähtisin pois täältä, jos vain voisin, sillä kun katsoin sinua säikähdin. Olit täysin vieras minulle. Tuntui kuin olisit halunnut sanoa minulle jotain. Yritin muistella jotain meidän väliltämme. Mutta kaikki oli pyyhkiytynyt pois. Näin vain tyhjää edessäni. Missä me ollaan tavattu? Miten? Miksiköhän me mentiin yhteen? Millaista on elämämme ollut? Ja sitä rataa lisää näitä turhia ja hyödyttömiä kysymyksiä. Kun katsoin naamaasi arvasin ettei kannata kysyä. Eihän me ees tunnettu toisiamme.

Olen pahoillani

Muistan miten seuraavana aamuna heräsin jomottavaan pääkipuun. Kääntelin päätäni suuntaan jos toiseenkin, ennen kuin sain selville kännykkäni pienestä näytöstä mitä kello oli.

En ollut uskoa silmiäni: kello oli aivan liian paljon ollakseen totta, ajattelin.

Olin taas kuin ihmeen kaupalla täysin pihalla kaikesta siitä mitä ympärilläni oli viime aikoina tapahtunut.

Sillä samalla sekunnilla silmäni revähtivät auki: vieressäni makasi joku, jota en heti tunnistanut tutuksi.

Katselin nukkuvaa poikaa pitkään ennen kuin muistin mistä oli kysymys tai kuka hän oli.

Myöhemmin kun opin häntä tuntemaan paremmin huomasin, että hänessä kamppailivat yön ja päivän erilliset valtiat, vangiten tuttuuden ja vaikeaselkoisen salakielensä sekä tavanomaisuutensa arvoituksellisen mystiikan sisälle, koska hän oli luonteeltaan ilmiselvä muukalainen, jonka puhtaasta lapsenomaisuudesta puuttui vapauttavasti tiettyjen kaavamaisen fraasien kohteliaisuus.

Hän oli yhtä viehättävä kuin kreikkalainen jumala. Ja suloinen kuin androgyyni enkeli, kun hän heräsi ja katsoi minuun suurilla ihmettelevillä silmillään kysyen viattomasti.

”Missä minä olen?”

”Minun luonani!”

”Missä tarkalleen?”

”Hotellihuoneessa.”

”Ahaa”, poika sanoi tyytyväisenä ja sulki silmänsä uudelleen samalla kun hänen hiuskissaan luki.

”Järkevän ihmisen pitää tehdä järkensä menettäneiden tekoja.”

”Niin minä ajattelin, kunhan vain kysyin”, hän sanoi ennen kuin nukahti uudelleen herätäkseen vasta myöhään iltapäivällä siihen kun kolistelin keittiössä, mutta hänen silmiensä välähdyks kertoi jostain ihan muusta - ihan kuin hän olisi sanonut.

”Jos näkisit minun silmilläni edes hetken, näkisit maailman täynnä kauhua, pelkoa ja epätoivoa.”

Myöhemmin ajan kanssa häneen tutustuttuani, huomasin hänen olevan luonteeltaan monimutkainen ja eksoottinen hahmo, jonka melankolisen viisauden kyllästävät improvisoinnit ja sisäiset jännitteet saattoivat saada outoja ilmenemismuotoja tottumattomassa ympäristössä, kuten se millä taituruudella hän harrasti täysmittaisesti poltettujen siltojen alaviitteenä kulkevaa välttelyä, eli kohteliaasti sivallettuna negatiivista kohteliaisuutta heikäläisiin, haluamatta ehkäistä kulloisenkin kuulijansa toiminnanvapautta synnyttämällä heikäläisissä lisää kielteisiä kokemuksia ja vihantunteita.

”Olen pahoillani”, hän puhui ääneen unissaan.

Oli vaikea sanoa mitä hän todella halusi sanoa. Tunnistin rivien välistä tutun surumielisen äänen ja silloin tajusin, etten tulisi koskaan samaan häntä enkä itsekään kuulumaan jollekin toiselle.

Hän oli yksin, vapaata riistaa, mutta ei kenenkään. Ja senkin vain hetken, niin kuin ei sitten lopulta ollutkaan, kun huomasin hänen tehneen yllättäviä suunnitelmia turhamaisuuteni varalle.

Ja vaikka hän ei sanonut tätä ääneen, myöhemmin hänen olemuksensa lisääntynyt muodollisuus osoitti vain lisää epä-määräisesti eleissä ja ilmeissä ilmennyttä etäisyyttä, kuin irrottautuakseen minusta sekä päästäkseen eroon meidän välille syntyneistä totutuista tylsyyksistä.

Kumarruin sängyllä hänen puoleensa kuiskaten hänen korvaansa uteliaana kysymyksen.

”Mistä olit pahoillasi?”

”Kaikesta”, hän vastasi.

Siinä silmänräpäyksessä kun häntä katselin tajusin, että vaikka me rakastimme surutta kaikenlaista toisenlaista, kahlittuna hän olisi kanssani yhtä onneton kuin kuihtuva kukka yksin ilman valoa ja vettä nurkassa.

”Elämä alkoi vasta kun häivyin sieltä”, hän sanoi hui-toen dramaattisesti käsillään ympärilleen tarkoittaen entistä elämänsä.

”Ei se ollut täyspäisten yksilöiden paikka asua.”

”Miten niin?”

”Keskustelu oli hyödytöntä kun päähän oli iskostettu valmiit mielipiteet”, hän sanoi aloittaen pitkän tarinansa siitä kaikesta, mistä minä en ollut koskaan kuullut yhtään mitään.

Ja niin minä näin näissä yhteisissä hetkissä valoa epätoivon meikäläiseltä - toiselta yksinäiseltä sudelta - vihje siitä, mikä katki enemmän sisäänsä kuin mitä paljas silmä näki.

Hän edusti minulle noina häviävän kauniina ja lyhyinä hetkinä siinä sängyllä maatessaan uutta suuntausta ystävydessä, mikä vaati harvoin mahdottomuuksia.

Siitä alkoi oikea elämäni.

Se auttoi minut raskaiden hetkien yli.

Näin minulle valkeni pikkuhiljaa elämän suuri mysteeri: millainen oli tämän voittoisan leijonan todellinen koti, mikä toimi välineenä, jolla hän ohjasi rakkauden ja mielikuvituksen kykyjään vähentää syyllisyydentunteen ja epätoivon henkistä hintaa elämänsä nurinkuristen puolien hyväksymisestä ja sietämisestä, jonka hän kuittasi yhdellä olankohautuksella kuin jokin muodista poistunut eksistentiaalifilosofi.

”Mikään ei korosta vapautta yhtä hyvin kuin orjuus!”

Steffeniä kuunnellessa sisälläni ei ollut enää kyyneliä, vaan pelkkiä kysymysmerkkejä noina viimeisen viattomuuden hetkinä.

Steffen oli se tarinan tumma varjo, unelmieni pimeä puoli. Himo ja hallitsematon halu yhdessä pirunsarvet päässä pane-massa paikalleen ja leikkimässä Jumalaa.

”Osaatko sanoa miksi onnellisuus - vaikka se on nykymaailmassa melkein mahdoton jo käsitteenäkin - oli edelleenkin yhtä yliarvostettua kuin Jumalan asemaan kaikkialla maailmassa kohotettu seksiakti, joka on tehnyt maapallosta pohjoisnavalta etelänavalle yhden ison läähättävän himonarkkareiden täyttämän halvan ja likaisen pornoluolan?”, Steffen kysyi.

En osannut vastata tähän kysymykseen, kuten en myöskään seuraavaan, jonka Steffen luki suoraan jostain moraalifilosofiasta oppikirjasta juhlavaksi korottamalla äänellään.

”Kun me meikäläiset halusimme olla onnellisia halusimme kaiketi asioita, jota tekivät meistä onnellisia? Onnellisuus oli siis enemmänkin sitä miten tavoitteet olivat muotoutuneet, kuin sitä toteutuivatko ne kaikki. Sekä järki että tunne vaikuttivat olevansa toistensa veroisia silloin, jos toista ei voinut olla ilman toista. Mutta kuka meikäläinen uskalsi väittää, että

tunne oli järjen vertainen? Entä oliko ensin tunne vai järki? Vai oliko järki tunnetta tärkeämpi? Kumpi ohjasi meitä enemmän loppupeleissä?”

”Mitä ajattelit tästä kaikesta?”

”En oikein tiedä?”

”Vai et halua tietää?”

”En ole vielä päättänyt!”

”Sopiiko että puhutaan seuraavaksi vaikka näistä koukuttavista intohimon ja pahuuden tyyssijoista, missä epäpyhyys, mikä ilmeni meikäläiselämän halveksimisena ja sen tyypistämisenä kulutukseksi, oli vain tökeröä tuskalla rahastamista, joka taas oli alastomimmillaan väärän koivun kautta kiitollisuutta pahuudessa?”

”No mikä ettei, vaikken ymmärrä alkuunkaan mistä sanot, tai mitä tällä yrität minulle vihjata.”

”Siitä, että me puhumme koko ajan täysin merkityksettömistä seikoista. Miekäläistenkin suurin ongelma tuntui olevan, kiitos antiikin meikäläisajattelijoiden, se, että he uskottelivat olevansa järkeviä ja rationaalisia. Vahva tunnepitoisuus vetosi jo sinänsä heihin, vaikka väitteitä ei edes perusteltaisi. Sen sijaan meikäläisten tulisi puhua meikäläisten käsityksistä toisistaan ja heidän suhteidensa laadusta sekä näkemyksistä itsestään näissä tilanteissa, ja niiden yleissävyyistä. Aloitetaan se meistä. Puhutaan totta sitä meille kävi, tai meinasi käydä eilen kun suutelimme keskellä yötä Tallinnan Raatihuoneentorilla!”

Juuri tämän takia luulin rakastavani Steffeniä, koska häntä eivät sitoneet tiukasti kovat säännöt, vaan ainutlaatuinen kyky yhdistää huumori, seikkailu ja naiivius toisiinsa sellaiseksi pak-kaukseksi, että siitä oli loppupeleissä oksat pois.

Muistan vielä miten Steffen suri kovasti Berliinin eläintarhan kuuluisan julkisjäkäkarhu-Knutin kuolemaa. Knut vain lyyhistyi äkkiä ja kuoli kesken uimareissunsa. Paikalla oli lähes 700 kauhistunutta, lähinnä lapsista koostunutta yleisöä. Kyseessä oli sen mukaan meikäläismurha. Sen jälkeen se alkoi nähdä meikäläismurhia kaikkialla ympärillään, ja tutkia niitä. Knutia epäiltiin vahvasti äärikristillisissä ja äärioikeistolaisissa piireissä meikäläiseksi, varsinkin kun sitä pentuna hoivannut eläintenhoitaja murhattiin. Se oli paljastunut kulissien takaa meikäläiseksi, niin että meikäläisnetissä alkoi ilmestyä muistokirjoituksia tästä hoitajasta. Kuvia siitä ja Knutista halailemassa ja pussaamassa. Se oli liikaa maailman lasten ykkössuosikkeihin nousseen Knutin ympärillä pyörineille ääripiireille, jotka närkästyivät siitä. Niiden mielestä meikäläiset käyttivät hellyyttä ja myönteistä huomiota hyväkseen saadakseen myötätuntoa itselleen suurelta yleisöltä. Opettaakseen kasvavat heikäläistaimet ymmärtämään ja suvaitsemaan meikäläisiä hellyttävän Knutin varjolla. Siksi Knut Steffenin mielestä myrkytettiin.

r. tunnen myötätuntoa

Avasin taas toiveikkaana netin. Tiesin jo tarkkaan ennakoita mitä muut halusivat tai etsivät. Täytyi tunnustaa heikkoina hetkinäni, etten minäkään halunnut netistä mitään nössöilyä tai hinkkaamista, vaan oikeaa lihaa. Ja kerrankin niin kunnollisen ja mieltä järkyttävän isonjytyn, että pallit huutaisivat kunnolla kurkku suorana loppupelien orkkumessuissa hoosiannaa kunnan limojen lähtiessä liikkeelle aina aivoja myöten. Kerran huomasi sitten yllättäen yhden ilmoituksen, joka nostatti minussa toivonkipinän. Ehkä sittenkin tällä kertaa täppäisi ajattelin. Mietin oliko sittenkin mahdollista, että laskelmovaksi ja tunteettomaksi menneessä netissä liikkui joku puhtain ajatuksin ystävydestä ja toveruudesta? Yritin kuitenkin pysyä tervejärkisenä, tähän oli meikäläismaailma, kun muistin itse sen kultaisen säännön, että heikot olivat julmia myös näillä foorumeilla, koska heillä ei ollut varaa paljastaa itseään muille luullen sitä typeryydeksi. Ja siksi profiilit, toiveet ja vastaukset saattoivat olla ihan mitä tahansa. Samoin kuin äkkipikainen, uhkaava ja halventava käyttäytyminen toisia samanlaisia piilossa pysytteleviä yksinäisiä meikäläisiä kohtaan.

Ei edes ikkunaa

Hän yritti soittaa vielä kerran Steffenille jo ties monettako kertaa. Puhelin vain tööttäsi varattua. Steffen ei vastannut, joten hän sulki kännykkänsä naamallaan arkaainen hymy.

Hänen suunsa reunat olivat kääntyneet arvoituksellisesti hieman ylöspäin, kun hän meni hiljaa ikkunan luo vetääkseen verhot pois sen toiseksi elämäkseen kutsumaltaan auringolta, minkä hän uskoi lymyilevän jossain verhojen takana, olihan kellon mukaan jo melkein puolipäivä.

Ulkona olisi hänen mielestään kaiken järjen mukaan pitänyt pauhata täysillä luojan säveltämä ja auringon johtama kokoillan konsertti, kaikella sillä mitä lämpimällä kesäpäivällä parhaimmillaan kevyen tuulen huminasta, niittykukkasten hurmaavasta niaamisesta, hyttysen ininöineen tälle erityiselle kanavalle korvansa virittäneiden herkkien kuuntelijoiden iloksi, voi Pohjolan lyhyt kesä kukkeimmillaan luonnon ja kasvien kokopäivätoimisen porraamisen keskellä kuumimmillaan tarjota.

Hänen yllätyksekseen verhojen takana ei ollut aurinkoa - ei edes ikkunaa!

Eikä kerrassaan mitään muutakaan paljain silmin havaittavaa - vain luotaantyyöntävä sotku tyhjää ja epämääräistä outoutta, minkä hän oli huomaavinaan herkillä aisteillaan kaikkialla ympärillään, kuin häntä alati vaanivan nälkäisen pedon läsnäolon.

Se oli valitettavan tuttu tunne hänelle, kun hän tunsu itsensä muiden ihmisten ja vaikeiden asioiden edessä kuin rikkinäisek-

si puhelimeksi.

Hän tunsi itsensä muiden edessä melkein täydellisesti kelpaamattomaksi yleisessä ja yksityisessä kanssakäymisessä, koska hän ei ollut valinnut omassa vaihtelevien onnentuulten puuskaisessa elämässään sellaista suuntaa, mikä olisi automaattisesti tuuppinut häntä kohti heikäläisten tavoittelemia kunniankorkeuksia, täydellistyen tavoittelunsa huippuunsa jossain mieltäylentävässä ja tahrattoman elämän nousujohtoiseen käsitkirjoitukseen kuuluvassa speaktaakkelimaisessa kohokohdassa.

Hänen ympärillään velloi vain liikkumaton, raskas ja tunkkainen ilma haisten inhottavasti hänen nokkaansa kaikilta elämän eri äärilaitojen eltaantuneilta hajuilta.

Tänään hän oli päättänyt tuulettaa itseään näistä painajaisistaan ulkoilmassa suunnaten Tallinnan keskustan laitamilla sijainneeseen baariin juomaan kiireisiä matkailijoita tarkkailemalla yhden tai kaksi isoa tuoppia vaahtoavaa saksalaisolutta.

Mitä nyt ehti tai jaksoi.

Hän ei ollut koskaan ennalta täysin varma mistään mitä teki tai jaksoi; ehkä se oli hänen tärkein ohjenuoransa omassa elämässään.

Hän teki mitä sattui päähän pälkähtämään. Ja jos aikaa oli, hän teki enemmän tai vähemmän koukeroisempia ”ehkiä” yllättääkseen yllätyksenhaluisen minänsä.

Ehdottomasti vain oman päänsä mukaan.

Ei muiden. Sillä hän tiesi olevansa niin muuntuva, ettei hän halunnut antaa aikaa sellaiselle, minkä tuotos oli liian selvää ja ennalta sovitun määrämuotoista.

Tämä oli hänen etuoikeutensa ja elämänsä huvitus. Suuri onnenautuus; olla olemalla ei kaikelle sille mikä halusi tai oli

pakotettu olemaan kyllä.

Hän saattoi pistää päänsä ulos talostaan mennäkseen ostokille, mutta näkikin ulosastuttuaan ohitse menevän hauskan näköisen koiran, jota saattoi seurata huvikseen korttelikaupalla mielessään tarinaa koirasta ja hänestä päässään kehitellen siitä kokonaisen elämän verran, kunnes koira katosi johonkin porttikäytävään. Ja hän unohti samalla sekä koiran että siitä kehittelemänsä tarinan ainiaaksi, kohdatakseen jo seuraavassa kadunkulmassa jonkun uuden hänen laukkaavaa mielikuvitustaan kiihdyttäneen mielenkiintoisen asian, tai persoonallisen näköisen ihmisen, joka vei hänen jakamattoman huomionsa seuraavaksi ties moneksi minuutiksi.

Ei yhtään sen vähempää, mutta ei enempääkään.

Hän piti sattumanvaraisista ja ohimenevistä paikoista, missä oli aistivinaan kiireen ja kertakokemisen järkähtämätöntä kauneutta.

Siksi hän yritti välttää kulkemasta joka päivä samoja reittejä, tai käymästä samassa paikassa tietoisesti kahta kertaa peräkkäin.

Hän janosi uusia näkökulmia. Uusia sytykkeitä kuiviin päiviinsä niissä paikoissa, joissa ei ollut taakaksi asti rasittavia kanta-asiakkaita, jotka eivät istuneet omissa pöydissään marmattamassa maailman ikävyyksistä jo edellisissä elämässään itseensä kyllästyneinä valittajina.

Hän rentoutui kuuntelemalla ipodistaan vuoroin Jimmy Sommervillen 80-luvun ikonisia popaarioita, vuoroin kontratenori Philippe Jarroyskyn tulkintoja kuuluisan kstraattilaulaja Farinellin ohjelmistosta, tuijottelemalla musiikin lumoamana pitkään vain ihmisten jalkoja. Ja kaikkea muuta täysin epä-

oleellista, mitkä eivät taatusti johtaneet mihinkään muuhun kuin hänen uppoamiseensa entistä syvemmälle oman itsensä ihmetyksen alkulähteille niihin lähtökuoppiin, joista hän oli itsensä kerännyt kokoon näille reissuilleen heikäläisten pariin sellaisena kun Steffen ulkoisesti muille näyttäytyi ja muiden silmissä oli: haaveellisen näköinen taiteilijanuorukainen, jonka silmien terävyys sai muut ihmiset hätkähtämään samalla tavalla kuin olisi katsonut suoraan Oscar Wilden toljottaviin silmiin. Ja tajunnut nähneensä jotain sellaista pelottavaa ja outoa, mitä ei ollut koskaan tiennyt edes olevan olemassa, ja minkä nähtyään ei ollut enää varma, haluaisiko sellaisen olevan edes olemassa.

Kukaan ei ollut koskaan aiemmin kiinnittänyt näihin asioihin sen kummempaa huomiota, paitsi hän itse, sillä hän tunsi näissä kokemissaan kauhunhetkissä avointa kauhua, jotain konkreettisesti käsiin tarttuvaa kylmänkalseaa epätoivoa vailla pelastumisen mahdollisuutta, tai edessä helpottavana aukeavaa pakotietä, josta kukaan muu meikäläinen ei ollut tietävinään mitään, niin kauan kuin kaikki meni käsikirjoituksen mukaan elämän hymyillessä leveästi.

Näiden öiden jälkeen lopunalku alkoi myöhemmin yöllä siitä, kun hän oli löytänyt netistä Thomas Eakinsin maalauksen Uimapaikka salaperäisesti kurkistavan eroottisen kutsun aistillisuuden voiman. Poikien väliset pitkälle viedyt kahdenkeskiset leikit. Ystävyiden ja luottamuksen. Mieskauneuden. Ja koko elämän kestävän pitkän miesten keskinäisen salaliittolaisuuden ja todellisen ystävyiden.

Maalaus teki suuren vaikutuksen häneen, vaikka se unohti hänen mielestään ”melkein kokonaan Leon Battista Albertin

tarkan matemaattisen perustan oikealle heikäläisperspektiiville”, tai oli suttuisuudessaan yhtä mitäänsanomattoman kömpelö ja avuton, kuin venetsialaisen varhaisrenessanssin taide-maalarin Vittore Carpaccion tasapäinen, typerän hyvyden ja puhtauden valhetta uskotteleva maalaus Pyhä Sebastian.

Mutta ehkä siksi maalaus koski hänen sykkivään sydämeensä elämättömän elämän - tai sellaisen elämän, jota hän olisi halunnut elää, kipuna - jättäen jälkeensä häneen koko ajan enemmän vaaralliseksi muuttuvan märkivän haavan, ihan kuten kuningas Demetroikselle, joka tarinan mukaan jätti Rhodoksen polttamatta vain siksi, ettei siellä oleva Protogneen tekemä maalaus olisi tuhoutunut.

Hän kuvitteli näkevänsä maalauksessa sen samanlaisen viat tomuuden, mitä hän oli kuvitellut Demetroiksen nähneen Protogneen maalauksessa, mikä oli hänestä taiteen ja ajattelun usein jo kapaloihinsa raiskattu arvokkain ominaisuus.

Uimapaikassakin oli hänen mielessään hitunen tätä samaa harvinaisuutta, mitä myös hän piilotteli itsessään itseltään tietämättä: hentoa herkkyyttä ja uinuvaa pessimismiiä sekä jäntevää päättäväisyyttä.

Hän tiesi, että vain uskonto ja taide enää kehtasivat esittäväää itsensä yleispätevinä ja tosina.

”Sen sijaan nyky maailman huomioita hallitsevat viihde ja porno olivat selkeämmin luvallista satua eivätkä väittäneekään olevansa totta ”hän ajatteli hengittäessään kiihtyneenä katkonaisesti kädet hikoillen yhä uudelleen ja uudelleen maalausta katsoessaan, sillä hänen silmissään maalaus oli kädenojennus sille meikäläismaailmalle, johon hän halusi kuulua, missä henkisten kykyjen kehitys edellytti, että ihmisillä oli mahdoli-

suuksia hankkia vaihtelevia ja yllättäviä kokemuksia heikäläisistä lainkaan välittämättä.”

Hänen mielensä ei rakastanut mitään muuta niin paljon kuin vaihtelua, sillä hän, joustava meikäläinen omaksui muiden ajatuksia ja tuntemuksia, ollen yhtä lailla kykenevä ymmärtämään oman luontonsa, kun se hänelle näytettiin. Ja toisaalta kadottamaan jopa aavistuksenkin siitä, jos se pyrittiin häneltä peittämään.

Hänestä tuntui kuin maalatun pinnan alla jokin olisi kuiskinut hänelle Canterburyn tarinoiden tapaan.

”Vaikka olisin pahimmista pahin, voin silti kertoa teille mielenkiintoisen ja opettavaisen tarinan.”

Hän, jonka oman selämänsä meikäläisraamit olivat tähän saakka olleet melko perinteiset ja tavalliset, mutta maalaus kehysten sisällä uniikki, oli tuijotellut Uimapaikkaa pitkään ja hartaasti verraten sitä silloin äkillisesti silmiensä eteen avautuneeseen ja itselleen vielä silloin tuntemattomaan sisimpänsä.

Mutta hän oli siitä varma, että siinä oli sitä jotain: aavistus hänelle jo tutusta punoituksesta ja kuumotuksesta otsalla, missä -yksinäisen meikäläisen havainnoista olivat sekä epämääräisempiä että terävämpiä kuin sen jolla oli seuraava.

Tämä salaperäinen yksinäisyys kouraisi häntä syvältä rinnasta ja potki pöydän alla nilkkoihin.

Se oli niin osumatarkkaa, että häntä samalla sekä hirvitti että innosti. Se oli sama alamaailma mistä syntyivät hänen salaperäiset toiveensa ja outoa selittämätöntä himoa.

Hän oli jo myös suureksi harmikseen huomannut, että tässä hiljaisessa yksinäisyydessään sai alkunsa myös kaikenlainen nurja ja suhteeton, mikä veti häntä kutsuvasti puoleensa.

Mutta se tunne kaiken tämän jälkeen. Se suuri puistattava yksinäisyys.

Se surullinen tuska mikä housuja napitettaessa hänestä tuntui aina, joka kerta, kuin viiltävä kipu aivoissa merkiksi siitä, ettei kaikki mennyt oikein tai ollut kohdallaan.

Ne nopeat ja välttelevät katseet. Hylkääminen. Ei sanoja. Ei nimiä. Ei kiitosta. Ei mitään lämpöä. Ei halauksia. Ei puhelinnumeroiden vaihtamisia. Ei hyvän päivän kuulumisten vaihtelua. Ei leppoisia keskusteluja. Ei istuskelemisia vierekkäin tai toisistaan nauttimista. Ei mitään sellaista, mistä hän piti.

Hän oli oppinut, että oikeaa rakkautta oli olemassa vain yhtä lajia, mutta että siitä oli liikkeellä tuhansia erilaisia halpoja jäljennöksiä.

Siksi hän vain teki mitä teki. Pakosta, ilman että tiesi mitä teki.

Siksi ettei muuta voinut. Että hän ei ollut oppinut mitenkään muuten sanomaan miltä hänestä tuntui. Kun ei ollut ketään. Oli vain hän. Ja hänen ympärillään suuri ja tappava hiljaisuus vähäpätöisen tottumuksen ihmeellisen mahdin toivottoman kamppailun sivuvaikutuksena.

Tämän kaiken jälkeen hän tunsi aina olevansa pitkään kuin sammunut kynttilä.

Voimaton ja tiedoton vailla muistoja siitä mitä kauheuksia oli vielä hetki sitten tehnyt; kaikkea kamalaa ja hirvittävää häpäisemällä itsensä ja vetämällä mielensä vieläkin syvemmälle niihin alhaisiin luoliin, joihin hän ei olisi enää halunnut uudelleen ja yhä uudelleen eksyä; niin kuin teki ja kärsi.

Avata aina se sama ovi samasta kohdasta. Ja nähdä siellä aina se sama Saatana häntä väijymässä ja häneltä ”muka helppoja

pikapalveluksia pyydystämässä”.

Jatkuva netissä roikkuminen ja ajatuksien uhraaminen sille, että hän olisi löytänyt sieltä oman Prinssi Rohkeansa, oli vienyt kaiken hänen elämän perusasioilta liikenevän ajan, niin että hän oli unohtanut muutamia tärkeitä asioita elämässään, kuten sen että mikään ei muuttunut suuntaan tai toiseen turhaan murehtimalla, jossittelemalla, iltaa istumalla ja chattailemalla aamutunneille saakka tai pelkästään unelmoimalla.

Hän halusi ottaa kiinni menettämänsä ajan harjoittelemalla aistiensa avaamista tutustumalla asioihin, joihin ei ollut aikaisemmin tuntenut mitään mielenkiintoa kuten taiteeseen. Siitä tämä yhtäkkinen mummojen seassa taidenäyttelyissä ravaaminen. Ja Uimapaikka!

Se oli hänen tapansa juosta kilpaa menettämänsä ajan kanssa. Kääntää kellot sisäänpäin, jotta hän olisi nähnyt silmiensä edessä kuin hidastetusta filmikelasta missä kaikki meni päin mäntyä ja mitä hän olikaan menettänyt kun hän ei ollut nähnyt syvälle sisimpäänsä, vaan antanut kaikkien muiden pitää sitä roskiksenaan.

Hän mietti. Nipisti itsensä hereille ja ravisteli unihiekat silmistänsä. Otti ulkotakkinsa naulakosta marssien suoraa päätä katsomaan viimeistä päivää eräässä pienessä valokuvagalleriassa roikkuvia kuvia Thomas Eakinsin maalauksista tietämättä vielä tässä vaiheessa, että hänen vaihtoehdoton tylsyytensä sellaisena kun hän sen elämänä oli tähän saakka tuntenut, päättyi tekojärvestä mereksi muuttuneen maalauksen myrskyaalloksi.

Se mitä hän ei silloin ollut nähnyt puristaessaan taskussaan kauniin kerjäläispojan hänelle antamaa lappua, oli itse kaunis kerjäläispoika, jonka tummanpuhuvat silmät olivat koko ajan

tapittaneet häntä uteliaan kysyvästi kuin kohdettaan turvaamassa olleen suojelusenkelin. Sellainen Steffen oli eikä Jumala tai Saatana, kuten hän oli luullut ensitaapamisesta lähtien.

”Hänen etsintänsä oli todellista, koska hän yritti löytää minuudelleen ahtaasta ympäristöstään välittämättä elintilaa kulkien koko ajan ohimollaan selittämätön tuttuuden ja outouden rinnakkaisuus.”

”En olisi siitä niin varma?”

”Miten niin muka?”

”Kaikki ei ollut sitä miltä se näytti tässäkin tapauksessa: yllättävä muutos ajassa ja tilassa.”

”Se ainakin kertoi paljon hänen jääräpäisyydestään, että hän vasta nyt pikkuhiljaa asioiden edetessä vääjäämättömästi lopupisteeseen ymmärsi olleensa koko ajan väärällä puolella.”

”Mitä tarkoitat?”

”Hän ei ole kumpikaan. Hän on OUTO! Sellainen, johon sisältyy luvaton määrä loputonta tuskaa ja epätoivoa.”

s. se oli toisenlainen

Kylän menestynein urheilijapoika haudattiin hetki sitten koko hiljaisen kylän saattamana ikuisen unen lepoon. Hänet löydettiin viikko sitten vajasta valtava reikä pääsäan. Oli ampunut lähietäisyydeltä haulikolla aivonsa pellolle. Ei mitään viestiä. Kaikki olivat ihmyksestä kuin puulla päähän lyötyjä. Urheilijanuorukainen oli komea. Suosittu hameväen keskuudessa ja kuuluisa flirttailutaidoistaan. Urheilijanuorukaisen paras ystävä, menestyvä ja komea urheilijanuorukainen itsekin, ei ollut paikalla. Hän oli yksin kotona kipeänä istuen sängyllään pyöritellen kädessään lentolippuja ja pakettia, jonka posti oli tuonut muutama päivä sitten. Siinä olivat liput hänelle, ja itsensä tappaneelle komealle urheilijanuorukaiselle heidän kauan haaveilemallensa yhteiselle aktiivilomalle Kanariansaarille missä heidän piti mennä salakihloihin. Hän repi liput. Otti esiin itsensä tappaneen komean urheilijanuorukaisen kuvan hivellen sitä hetken ennen kuin repi sen. Sitten hän avasi paketin. Sen sisällä oli Brokeback Mountain -elokuva. Hän katsoi sen pari kertaa peräkkäin liikahtamatta paikaltaan edes silloin kun hänen äitinsä huusi hänet vihdoin syömään. Vihdoin ja viimeinen hän nousi kuin taiottuna ikkunan luo avaten sen. Koira haukkui pihalla. Ja tykkilumi peitti vastapäisen talon edessä vajan, jota hän jäi ilmeettömänä tuijottamaan. Kun hän vihdoin pitkän ajan kuluttua sulki ikkunan, hänen poskilleen oli jäänyt kyyneleistä pienet jäähelmet. Tämän kuvan hän oli tallentanut takaraivoonsa ottaakseen sen aina esille kun hänen on ikävä. Ja hänen oli ikävä koko ajan. Ihan mahdollottoman lohduttomasti.

Kantikkaan kolholla ja ilkeän satuttavalla

Steffen oli nukkunut pitkään. Kun hän heräsi, oli jo pimeää eikä hän tiennyt oliko hänen herätessään yö vai päivä.

Oli hyvä niin, Steffen ajatteli mittaillessaan sieltä täältä vapi-sevilla käsillään pimeässä omaa kroppaansa huokaisten hetken päästä kuitenkin ilmiselvästi helpotuksesta: hän oli kuin olikin yhtenä palasena, eikä kuten hänen vielä hetki sitten silmiensä editse villisti laukanneet painajaisensa olivat hänelle uhitelleet - riekaleina ja verisinä - kun hän tunsi itsekin itseään hämmästyttäen, ja yllättäen, olonsa raikkaan levänneeksi kovan yön ankarista koettelemuksista huolimatta, vaikka hänen päätään jomotti takaraivosta siitä aristelevasta kohdasta, mitä hän nyt varovaisesti sormillaan tunnusteli. Ja johon häntä oli humautettu yöllä jollain kantikkaan kolholla ja ilkeän satuttavalla; taatusti laittomalla ja tappamistarkoituksessa takin alla piilossa järjestyksenvalvojien silmiltä kaivetulla esineellä, minkä tömähdyks hänen pienimuotoisessa kultakutrien laineuttamassa kerubinpäässään oli vienyt häneltä hetkeksi tajun kankaalle, sekoittaen samalla hänen ajan- ja paikantajunsa pitkäksi aikaa niin pahasti, ettei hän vielääkään herätessään varmasti osannut

sanoa mitä kello oli, tai missä hän muutamankymmenen korttelin tai kilometrin tarkkuudella omasta kodistaan nyt oikein oli.

Mutta se ei ollut ensimmäinen kysymys mikä nousi Steffenin mieleen kun yön pelottava hiljaisuus hiipi hänen sisäänsä halvan hotellihuoneen kaksoisängyllä tuntemattoman miehen kuorsatessa hänen vierellään ilkosenalastomana ja umpihumalassa. Hän kysyi ensimmäiseksi itseltään.

”Miksi kaiken tämän piti tapahtua minulle?”

Steffen tiesi takaraivossaan tykyttävän vastauksenkin valmiina kuin kaupanhyllyltä, ihan kuin Steffen olisi jo syntymästään valmennettu siihen kun hän jakoi maailman heikäläisiin ja meikäläisiin mumisten hiljaa itsekseen.

”Meikäläisillä ei ollut isänmaata eikä äidinkieltä! Oli vain suuri yksinäinen autius, ja koko ajan täällä vaikeuksilla kivetyllä matkalla ikävästi mukana seuraava piinaava tieto siitä, että meikäläisenä olit aina loppupeleissä yksinäinen ja ulkopuolinen kaikkeen ympärilläsi hyörivään. Että olit vapaata riistaa kenelle tahansa vihankohteelle. Meikäläiset sai naulita, hylätä, häpäistä, hakata, tai vaikka tappaa lieventävien asianhaarojen vallitessa tällä käsitämättömien henkilökohtaisten kärsimysten mittaisella karkumatkalla, jossa me ulkoradoille pakotetut maailmankansalaiset, alituisen pelosta ja vihasta maita ja mantuja kiertävät nomadit, kaikkien vihaamat ja syrjimät epähenkilöinä pidetyt ihmishylkiöt emme saaneet koskaan sitä hyväksyntää ja elämän oikeutusta, mikä heikäläisille luonnollisesti syntymäoikeutena laissa, ja valitsevina hyväksyttävänä tapoina oikeudenmukaisuuden ja ihmis-oikeuksien nimissä auliisti tarjoiltiin. Siksi meikäläisten isänmaat olivat toivottomuuden lähteet. Ja äidinkielemme kadotettujen

kuiskausten ja täyttämättömien toiveiden hiljaiset valitukset öisin, jolloin heikäläiset nukkuivat meikäläisten verhotessa hiljaa koloissamme kuka mitäkin haavaa nuollen toistemme kaipuun hiljaisten nautintojen ähkäisyihin, niin äänettömästi, kuin se vain oli mahdollista, ettemme vain olisi herättäneet nukkuvaa karhua viereltämme. Mutta on olemassa myös ne ikävät ja vaie-
tut meikäläistarinat, joista ei puhuttu, kuten siitä kuuluisasta meikäläisprofessorista, jonka oli murhattu karmealla tavalla. Pää isketty tuusan nuuskaksi kalliilla taidepatsaalla, joita hän keräili lukuisilta maailmanmatkoiltaan. Patsas esitti vanhan ajan hedelmällisyyden Jumalaa, jonka paksu kalu oli irvokkaasti lävistänyt superälykkönä pidetyn meikäläisproffan aivot. Hänen peileillä vuoraamansa makuuhuoneen ovesa luki: ei yli 25-vuotiaille. Talvisin hän johti pikkupojista kiinnostunutta ”kulttuurivaltuuskuntaa” kansainvälisten meikäläislehtien suositteluihin uusiin ja eksoottisiin paratiiseihin, joiden puhtautta ja viattomuutta pienmunaiset plösöt saksalaiset mersukauppiat eivät vielä olleet löysällä rahanviljelyllään pilanneet. Hänen kohtalokseen koitui kaksi rajussa alamäessä ollutta nuorta venäläistä pikkurikollista, jotka eivät huumepäissään aamuyön sekavina tunteina ymmärtäneet kirjaimellisesti heidän kohdalleen sattunutta onnenpotkua, vaan antoivat nyrkkiä meikäläisproffalle. Lopulta tappaen hänet yhden taxfreestä ostetun Smirnoff - vodkapullon ja muutaman tupakka-askin tähden. Sadat itseään syvästi inhoavat entiset kausiit pojat olisivat keskipäiväoluillaan voineet muistella menneiden aikojen kiduttavia kärsimyksiä, kun tämä itse sietämättömän pahannäköinen, ja pahanhajuisen hengityksen omannut, paiseita täynnä oleva, ja pyörryttävän vahvalle jalkahielle lemunnut meikäläishirviö, hyppyytti ja nöyryytti heitä pikkurahasta mielensä

mukaan viinalla ja tupakalla, esitellen heitä muille samanlaisille rikkaille meikäläishirviöille kaupungilla koreisiin vaateisiin puetuina kuin apinoita Marrakeshin torilla - sillä erotiuksella ettei Marrakeshin apinoita pantu halvalla.”

Havahduin keskelle karua todellisuutta unestani, joka oli muuttunut todelliseksi kauhugalleriaksi ja painajaiseksi, mutta jonka halusin muuttaa sanoiksi, tilitykseksi menneestä, etten eläisi kädestä suuhun, kuten Goethe varoitti jo aikoinaan niitä jotka eivät nähneet taaksepäin. Ymmärsin tämän kertomuksen jälkeen hyvin mitä roomalainen puhetaidon opettaja, Quintilianus tarkoitti lausueessaan seuraavat sanat.

”Ei ole perää siinä valituksessa, että vain harvoilla on kyky ottaa vastaan saamansa opetus ja että suurin osa ihmisistä on niin hidasälyisiä, että opetus on ajan ja voimien haaskausta. Päinvastoin tulet huomaamaan, että suurin osa ihmisistä tajuaa nopeasti ja on halukas oppimaan. Se on luontaista ihmiselle, niin kuin lentäminen linnulle, juoksu hevoselle tai saaliinhimo petoeläimelle. Ihmismieli on varustettu niin suurilla kyvyillä ja lahjoilla, että sielun uskotaan olevan taivaasta peräisin. Tylsää ja huono-oppisia ihmisiä syntyy yhtä vähän kuin epämuodostuneita lapsia, ei heitä paljon ole.”

t. palaan kohta

Kuuruپیiloja, oikoreittejä, kyökin kautta taloihin, eri aikaan kuin heikäläiset ettei vain häiritsisi, olisi tiellä, nämä takapihojen Tols-toit. Saman asian voi sanoa niin monella eri tavalla niin monesta eri suusta niin monella eri merkityksellä ladattuna, koska aina oli yhtä todennäköistä, että heikäläiset eivät ymmärtäneet miten jokin meikäläisen suusta voisi olla mahdollista. Sen sijaan, kun jollakulla heikäläisellä itsellään oli hämmästyttävä kokemus, kokemuksen kyseenalaistaminen ei ollut itsestään selvää. Mutta jo se kokemus oli meikäläisen, se oli jo täysin ihan eri juttu. Meille ei jäänyt käteen muuta kuin tuijoteltava taide. Kuten se kun televisiossa edessäni seiso i riutuvannäköinen maestrotanssija itse kuolemasa kädet ojolla, hiukset menettäneenä rankkojen kemohoitujen jäljiltä viimeisillä voimillaan tupakkaa naama irveessä imien. Tämän jälkeen elämäni ilman häntä, en tiedä vielä mitä se oli, mutta tuntui siltä, että siitä tulisi tosi rankkaa ja kyyneleistä, sillä hän oli osa nyt minua. Ja meitä kaikkia meikäläisiä, kun hän tanssi meikäläisrakkauden vuoksi päättymättömässä pakomatassa itses-tään, muistuttaen kannustavasti ennen esitystämme yksinkertaisesti vain: olkaa kauniita, johon me meikäläiset yhdessä kuorossa tuhansissa kodeissa vastasimme.

Olemme ikuisesti nuoria ja siksi korvamme kuulevat unelmia.

Tohtori Faustin mukaan

Tallinnan Raatihuoneentori eilen yöllä tasan kello kaksitoista, kun aukeaman lähistöllä olevien keskenään kilpailevien kristi-kuntien kirkkojen kellot kilpaa kumauttivat ilmoille maagisen keskiyön hetken.

Minä ja Steffen olimme hetki ennen tätä poistuneet käsi kädessä eräästä keskustan lähitienoossa sijaitsevasta meikäläis-baarista.

Steffen oli koko illan paasannut suureen ääreen ”meikäläis-ten ja heikäläisten” eroista tyyliin: eläköön se pieni suuri ero!

”Länsimaisen perikadon kirjoittajan, Oswald Spenglerin kuuluisimman ilmauksen mukaan ennakkoluulojen valtaamia heikäläisiä voisi hyvin luonnehtia ”faustisiksi”, Goethen draa-mahenkilön tohtori Faustin mukaan, jolle oli tunnusomaista ehtymätön kunnianhimo ja pyrkimys joka suuntautui kohti ääretöntä”, Steffen julisti

Minua vain nauratti. En voinut suhtautua tosissani Steffenin oppikirjanmakuisiin analyysihin ”meikäläisistä ja heikäläisistä”, niin totta kuin ne olivatkin.

”Juu”, vastasin puolihuolimattomasti. Ja vastasin leikilläni samaan mittaan toistamalla lisää persoonattomia ylevyyksiä, joita olin itsekin joskus päähäni ulkoa pantannut Steffenin ikäisenä nuorena rajojaan rikkovana ja kokeilevana uskalik-

kona.

”Kyllä kai, koska asioiden olemus oli aina vapaan, mutta vangituksi itsensä kokevan tahdon sokeaa pyrkimystä, eli täysin perusteettoman ja sokean motivoimattoman viettimaailmamme, jossa hyvä ja paha olivat erottamattomia, eikä niiden välissä ollut olemassa mitään yksinomaan hyvää tai pahaa, vaan ainoastaan minän jatkuva valinnanmahdollisuus tässä ohikiitävien hetkien epämääräisyyksien sattumassa, niin heikäläisten kuin meikäläistenkin maailmassa.”

Steffeniä nauratti hoopo vastaukseni niin silmittömästi, että hän oli kaatua mukulakivetykseen, mutta sain häneen takinliepeistään viime tipalla kiinni, pelastaen hänet täpärästi lentämästä päistikkaa nokalleen varmaan katukiviverikylpyyn.

”Suurkiitos kulta”, Steffen vastasi puristaen minua entistä lujemmin kiitokseksi ja kiintymyksen merkiksi itseään vastaan.

Oltiin hieman enemmän huppelissa kuin laki salli.

Päihtyneitä toisistamme, hauska tapaamisesta. Ja hulvatomasta höpöttämisestä, mutta ennen kaikkea siitä mitä meillä vielä oli yön aikana edessämme toinen toisistamme nauttien, kun etemme kiilasi kaksi ”aitoa heikäläistä”, kuin suoraan Suomen uuden aallon elokuvista - kovassa jurrissa olevaa suomalaista punaniskaa, jotka olivat pukeutuneet kuluneisiin Suomen jääkiekkjoukkueen paitoihin. Jurristen punaniskojen käsissä heiluiivat valtavat suomenliput.

”Puhutteko te suomea?”, kysyi toinen meiltä ilkeään sävyyn selvästikin riitaa haastaen.

Steffen vetäytyi vaistonvaraisesti turvaan kainalooni.

”Sinulla oli kunnioitettavaa ja harvinaista itsesuojeluvaihtoa, vaikka olitkin aikamoisessa jurrissa sekä viinasta että itsesi

kohottamisessa melkein Jumalan asemaan kaikella sillä ulkoa panttämällä tiedollasi, mitä minulle olit illan aikana vaikuttavasti suustasi laukonut”, kehuin myöhemmin jälkeinpäin Steffenille sitä itseään.

”Minä puhun”, vastasin miehille Steffenin piilotellessa päätään kainalossani.

”Suomea! Meinaan jos sitä tarvitaan.”

”Mitä vittua!”, toinen punaniska huudahti katsellessaan vuoroin Steffeniä, vuoroin minua.

”Oottes te....?”, se sai sanottua samalla kun me saimme jalat allemme.

Steffen ei ollut mikään helppo nakki, koska Steffen ei suostunut alistumaan häntä ympäröineen moraalien uuvuttavaan orjuuteen; ei missään muodossa tai nimessä: päinvastoin hän oli mestarillinen irrotteli ja selkeäsanainen sanansäilää heilutteleva tyylitaituri, mitä sanojen asetteluun sopiville paikoilleen tuli.

Hän oli kovia kokenut, uskalias ja vakuuttava dandy Charles Baudelairen tarkoittamalla tavalla.

Steffenkin oli kuin laskeva aurinko. Hän oli suurenmoinen ja melankolinen sammuva tähti, joka ei lämmittänyt, koska hän oli ikävystynyt ja kärsivä ihminen - mutta kun hän kärsi, hän hymyili kuin spartalainen, jota ketunpoika raateli.

Joskus minusta tuntui hänen kanssaan puhuessani, että minulle olisi vastannut takaisin tykkituloella kokonainen kirjasto fraasikokoelmia, sanaparisia, vitsejä ja sutkautuksia tai runoja, joita hän oli pöntännyt huvikseen sivukaupalla päähänsä tällaisten tilanteiden varalle tehdäkseen älyllään vaikutuksen vastapeluriinsa.

”Jokainen joka selittelee varkaan motiiveja, on varkaan apuri!” hän vastasi minulle kun yritin puolustella sitä miksi kaikki tapahtui niin kuin tapahtui - ei vain meille - vaan myös kaikille muille.

”Huono selitys. Todella huono. Ei kelpaa. Ei minulle eikä mihinkään. Ihan sama kuin yrittäisit väittää maailman olevan kohtalon ohjailema järjestelmä, jossa kaikki tapahtuma olisi ennalta määrätty.”

”Miten niin muka?”, yritin tivata Steffeniltä.

”Katso Chaplinin nerokkaita ja ikuisia elokuvia, jotka olivat hämmentävä todiste yksin ihmisten yksinäisyyden ja pahuuden kanssa ihmettelemään jääneen Jumalan kyyneleiden läpi paistavasta surumielisyydestä sen ikävän tosiasian edessä, että todellinen elämä oli jossain muualla kuin hänen itsensä lähellä; se oli hänen toiveissaan. Katso Chaplinin surkeaa, mutta samalla hellyttävää ja kaikki aseista riisuvaa kulkuria ja mieti sitä samaa ulkopuolisuuden tunnetta, mikä saa lannistetun nousemaan kuralammikostaan vielä kerran ylös syvimmänkin epätoivon hetkellä.”

”Miksi?”

”Koska kaikilta kulkurin epätoivoon samaistuvilta meikäläisiltä oli riistetty meidän elämämme tärkein kokemus: olla sitä mitä me olisimme halunneet olla - eikä sitä mitä meidän piti kaikkien sääntöjen ja tapojen mukaan muiden mieliksi yrittää olla: apinoita jotka tekivät kaiken miellyttääkseen muita vain yhdestä banaanista.”

Ja kun yritin päästä näiden korkealentoisten jaarittelujen keskellä helpointa reittiä pitkin johonkin selkeään lopputulokseen, Steffen tuhisi asian olevan, katsoi sitä miltä kantilta

tahansa, mitä murheellisin ja lohduuttomin.

”Perusjuttu oli se, että rakkaus on siitä hassu juttu, ettei ketään voi voimalla pakottaa rakastamaan sinua. Siksi tämä sisältö vaatii tämän muodon tässä ikuisesti jatkuvassa maailmansodassa pehmeiden ja kovien välillä selkeän ajattelun puolesta, minkä tehtävänä pitäisi olla poistaa huijaukset, vaikka se tuhoaisikin kaikkien rakastaman harhan.”

Hyväksyin tämän meriselityksen, sillä en voinut muuta, varsinkin kun tiesin hyvin Steffenin kuuluvan siihen pieneen ryhmään ihmisistä, jotka eivät halunneet säilyttää, toistaa tai kerrata aiempien sukupolvien tapoja ja tottumuksia - vaan kielsivät ensi töikseen hätävarjelun liioitteluna maailman joka oli kieltänyt heidät ensin.

”Kamalin esimerkki tästä oli meikäpoika”, Steffen sanoi minulle.

”Miten niin?”

”Tein tätä vain liiallisen alakulon välttämiseksi.”

”No on sekin ihan hyvä syy elää.”

”Minusta ei. Haluaisin alkaa toteuttaa kunniallisin keinoin sisäistä kutsumustani.”

”Mikä se on?”

”Kukaan meistä ei voi olla enää vain hiljaa. Jotain on tehtävä. Jotain on tapahduttava.”

”Mitä?”

”Aina jokainen juttu johtaa johonkin uuteen juttuun. Ja kaikkihan kavereita kaipaavat.”

”Siksikö teet kaiken tämän?”

”Siksi! ja vain siksi!”

u. Iuin Senecan kirjeitä Luciliukselle opiksi ja ojennukseksi

Kemohoitujen näivettämän tanssijan jälkeen vanha ukko tervehti kirjeessä nuorukaista kehottamalla tätä vapauttaman itsensä itselleen, keräämällä ja pelastamalla se aika, joka häneltä oli siihen asti joko viety, varastettu tai mennyt menojaan. Käppänän mielestä jotkin hetket riistetään meiltä, jotkin vietiin käsistämme, jotkin valuivat hukkaan. Häpeällisin oli kääkän mukaan kuitenkin menetyt, joka johtui huolimattomuudestamme. Vanhus oli huomannut miten suuri osa elämästämme livahti pahanteossa, suurin osa ollessamme tekemättä mitään, mutta koko elämämme tehdessämme jotakin muuta kuin meidän olisi pitänyt. Papparainen kysyi nuorukaiselta voisiko hän osoittaa ketään, joka antaisi jotakin arvoa ajalle, joka arvostaisi kutakin päivää, joka ymmärtäisi kuolevansa päivittäin? Sillä tämän ikälopun visertäjän mukaan erehdyimme siinä, että näimme kuoleman kaukana edessämme: suurin osa siitä oli jo mennyt; kaikkea takanamme olevaa aikaa piti näet kuolema hallussaan. Sen jälkeen tuli hiljaisuus ja kaikki pimeni.

Murskaavan ylivoiman edessä

Ja vain siksi mekin olimme siinä tilanteessa kuin olimme. Steffenin myöhemmin metsästäjiksi nimeämät kiusaajat perässämme pinkomassa hurjaa rallia ympäri Tallinnan öisiä katuja veren maku suussa ja kuset housuissa. Me pelkäsimme! Pelkäsimme aivan aiheesta henkemme puolesta. Huomasimme kadotettuamme ympäriltämme ajan ja paikan meille määrittelemän ”minän” muuttuen joksikin toiseksi ”minäksi; nyt epämääräiseksi uhriksi ja saalistettavaksi uhrieläimeksi, niin ettemme enää juostessamme olleet niitä samoja tuntevia henkilöitä kuin sitä aloittaessamme, koska nyt veressämme virtasi ikaikainen saalistettavien kuolinkamppailun levittämä tuskainen epätoivo siitä, että elämämme mitä todennäköisemmin päättyi murskaavan ylivoiman edessä jossain lähitulevaisuudessa nilkan murtumiseen, horjahtamiseen tai väsymiseen kesken kaiken. Yö oli kietonut koko kaupungin tummaan vaippaansa. Ja kaiken lisäksi alkoi vielä sataa ripotella niin, että Tallinnan vanhankaupungin muutenkin liukkaat ja kaltevat pikkukujat muuttuivat hengenvaarallisiksi. Emme nähneet sadeverhon läpi enää missään pelastuksen mahdollisuutta tai mitään ilahduttavaa. Juostessamme ja siinä sivussa oksennellessamme, kaikki näyttäytyi silmissämme siitä lähtien vain samean ruskeana tai limaisen vihreänä. Ja mikä valtava ja vaarallinen

yöjuoksu se olikaan, missä surun ja ilon, onnettomuuksien ja onnen välimatka näytti paljon suuremmalta kun sitä nyt jälkeenpäin muisteli turvallisesti. Se oli siinä; koko ajan heiveröinen elämänlankamme valmiina katkeamaan sillä sekunnilla, kun hurjasti myös perässämme pinkovat piinkovat sikaniskat, jotka olivat todennäköisesti sekasikiö ammattikoulujen autonasantajalinjoilta kasvaneista lökäpöksyypojista alkoholilla kulkeviksi muuttuneista ja housuihinsa kusevista kännisistä sänkinaamaisista perseenraapijoista, sekä hielle haisevien lähiöiden paikalleen jämähtäneistä lihaskimppujen ja lähipubin aivonsa peloille juoneiden perskarvan raaputtaja-tylsimysten suvuista, olisivat saaneet meidät näppeihimme ja laulattaneet isoja nyrkkejään kasvoillamme kostoksi siitä, ettemme nöyrytneet juuri sillä hetkellä kun he olisivat sitä toivoneet superheikäläisten megalomaanisen typeryyden alttareiksi ja vittuilunsa sijaiskärsijöiksi Suomen häviämän jääkiekon MM-kultaottelun jälkeen, sillä jonkun oli sikaniskojen lakien mukaan kärsittävä. Oli pakko. Se oli heikäläisten vakio maassa maan tavalla poliitiikan mukaan. Se oli heikäläisten pahuuden ja vihan ehdoton edellytys. Jonkun sivullisen, viattoman ja mielellään puolustuskyvyttömän meikäläisen oli silloin saatava nyt kunnolla lähtyyn, niin että se tuntui ja näkyi vielä seuraavana päivänä, kun tämä yhtynyt sikaniskasakki veteli kotimatallaan loiventavia paukkuja turvonneihin kaaleihinsa lautalla yli Suomenlahden matkalla takaisin kohti tylsääntappavia lähiöitään, ja hienhajuksia kuntosalejaan jossain perähikiöidensä susirajoilla. Se kaikki tehtiin heidän toimestaan joka solulla äänekkään tietävästi uhmassa, mikä valui yli äyräiden ikuisten uhittelevien ADHD-nuorisori-kollisten kunniattomien perinteiden tapaan,

järkyttävä määrä silkkaa tappamisen- ja nöyryyttämisenhalua, vihaa, raivoa ja tylsää yksinkertaisuutta: joko olet meidän puolellamme tai meitä vastaan -oppien yksinkertaistuksien hengessä. Jonkun naamaa piti hieman muovailla, ettei kaikki salilla käytetty aika oman lihassmassan kasvattamiseen lisähormonien kera olisi mennyt tyystin hukkaan, tuntuivat sikaniskojen rasakat juoksuaskeleet asfaltille kumahdellessaan mouruavan kiihkeä kissan tavoin meidät lannistaakseen. Steffen ei ollut kuitenkaan mikään eilisen teeren poika mitä juoksemiseen tuli. Minä jäin heti kättelyssä armottomasti jälkeen Steffenistä, jonka pitkät jalat veivät hänet askel askeleelta kohti pelastusta. Aikamme juostuamme tulimme pienen taikametsän laitaan, jonka Steffen näytti tuntevan hyvin. Hän katsoi taakseen eikä nähnyt enää kiusaajia perässämme. Sitten hän viittoi minua peräänsä livahtaen erään kiven takana olevasta aukosta sisään. Ja minä hänen perässään huohottaen hänen odottavaan syliinsä kapsahtaen. Steffen katsoi minua hetken ja vaikka tilanne oli pelottavan kireä ja hengenvaarallinen, hän ei voinut olla purskahtamatta nauruun.

”Hei me näytetään ihan varmasti kahdelta surulliselta ihmispaskalta, joilla ei ole yhtään ystävää. Juuri siksi nuo ylhäällä mouruavat ja maata moukaroivat kaljut pitäisi kieltää. Ei tuollaisia vitun käveleviä appelsiineja kukaan halua katsella!”

Minua hämästytti Steffenin kyky irrotella niinkin vakavan paikan keskellä etten osannut hämmästykseltäni muuta kuin nöykytellä päätäni vastaukseksi hänelle.

Ja sitten Steffen nauroi niin kuin vain Steffen osasi niin, että koko taikametsä muuttui ensin upottavaksi suoksi, ja sitten järveksi, ja lopuksi aivazoskilaiseksi mereksi tauluun, johon mi-

nut myöhemmin maalattiin nousevaksi aallonharjaksi myrskyn edellä.

Olimme päässeet Uimapaikan sisälle. Juurikin siihen kohtaan mihin pojat olivat aiemmin minut hukuttaneet. En enää nähnyt Steffeniä vierelläni, vaan vanhan tutun valon ukon, joka kysyi minulta ”Ymmärrätkö nyt mistä tässä kaikessa oli oikein kysymys?” ”En”, vastasin. ”Sinusta ja minusta. Minusta sinussa ja sinusta minussa. Suoraansanottuna: meikäläisitä ja heikäläisistä!”

Juuri tämä juttu pani minut mietteliääksi myöhemmin näitä pohtiessani vallan suhteen, mikä oli siitä huolimatta että sitä heiluttivatkin sattumalta jossain jostain kumman syystä meikäläiset aina yhtä elämälle vierasta ja turmiollista, koska se nojautui heikäläismaailman arvoihin ja tapoihin. Aloin epäillä, että ratkaisemattomat, ja koko ajan kasvussa olevat meikäläishakkaamiset- ja murhat olivat kuin toisinto antiikin Alkmaionin kohtalosta. Tarun mukaan Polyneikes lahjoi kultaisella kaulaketjulla Erifylen paljastamaan miehensä, tietäjä Amfiaroksen piilopaikan, jonne tämä oli kätkeytynyt välttyäkseen osallistumasta onnettomaan sotaretkeen Thebaa vastaan. Kostoksi Erifyle surmasi hänen poikansa Alkmaion.

v. emme vain ole nähneet heitä

Miksei sitten kukaan ulkopuolinen, joille asia ei tietenkään mitenkään kuulunut, tai silminnäkiä, joka sillä hetkellä sattui yllättäen itsensäkin juuri katsomaan taivaalle, tai oli äkillisesti kuuro ja sokeutunut, puuttunut näihin kamaluuksiin? Sano se itse. Uskaltaisitko yksin iltakävelyllä puuttua nuorisojengin pahoinpitelemään kummajaiseen? Et varmastikaan. En minäkään, vaikka olin itse se kummajainen, joka sai joka kadunkulmassa turpiinsa heti kun aurinko laski ja tummat varjot valtasivat pihat. Tätä oli katujen päättymätön Orlando, missä itkettiin aina tätä samaa henkilökohtaisten pettymysten, vaikeuksien ja häviöiden balladia - siitä miten kukin maailman eri aikoina elänyt meikäläinen lopulta kukin omilla tahoillaan milloin milläkin tekosyyllä lannistettiin, uuvutettiin ja imettiin tyhjiin - näkymättömän käden ohjaillessa meikäläisiä ihan samalla tavalla kuin minuakin, kohti omia tylsiä loppujamme, antamatta mitään mahdollisuutta hypätä kesken kaiken pois heikäläisten silmien edessä kovaa vauhtia kiitävästä piinapenkistä.

MEIKÄLÄIS- HAKKAAMISTEN JA -MURHIEN LYHYT HISTORIA!

Emme me Steffenin kanssa olleet mitään poikkeuksia. Meikäläishakkamisista- ja murhista paistoi kaikkialla läpi samanlainen välinpitämättömyys ja suoranainen inho, mitä Harvey Milkin kohdalla oli jo aikoinaan viranomaisilla ollut. Murhista eniten selvittämättömiä olivat juuri meikäläisiin kohdistuneet meikäläismurhat. Poliisilla kuin poliisilla maailman ääristä tänne saakka oli hyllyssään paksu Ö-mappi täynnä selvittämättömiä meikäläishimomurhia. Meikäläisen elämä ei ollut helppoa missään. Tiesin itse millaista oli olla sairaan enemmistön jatkuvan terrorin kohteena. Saada nimettömiä häväistys- ja uhkauskirjeitä postitse. Öisiä häirintäsoittoja. Ja ilkeitä mulkaisuja kadulla. Mutta se ei ollut mitään verrattuna siihen veriseen mössöön, millaisiksi maailman meikäläisiä rusikoitiin milloin

mistäkin tekosyystä päivittäin ja lähes tunneittain. Murhista eniten selvittämättömiä olivat juuri meikäläisiin kohdistuneet murhat. Meikäläisistä ei pidetty eikä meikäläisten asioita hattu poliisissa hoitaa pintaa syvemmältä. Mappi Meikäläinen tarkoitti tutkimatonta ja ei tärkeää, jos kyseessä ei ollut jonkun rikkaan tai poliitikon poika. Yhtäkkiä myös suomalaismediat alkoivat olla täynnä kadonneita poikia. Ja vaikka heidän kohdallaan ei kerrottu että he mahdollisesti olivat meikäläisiä, tuntomerkit, ammatit ja yölliset liikkeet paljastivat meikäläislukijoille poikien todennäköisen meikäläisyyden. Esimerkiksi viime viikon jälkeen poliisi etsi kahta kadonnutta nuorukaista. Molemmat katosivat eri aikaan eri paikkakunnilla. Ensimmäinen poistui aamuneljältä tamperelaisesta yökerhosta eikä koskaan palannut omaan kotiinsa. Hän asui yksin eikä seurustellut. Tuntomerkit. 22-vuotias. 180-senttinen. Lyhyet tummat hiukset. Tanssija ja malli. Toinen poika nähtiin viimeksi Helsingissä Laakson puistossa. Asui yksin eikä seurustellut. 20-vuotias. Tarjoilija. Tuntomerkit. 178-senttinen. Vaaleat pitkät kiharat. Molempien ammasteista ja tuntomerkeistä saattoi jo pitkälle päätellä uhrien olleen tyyppisimmillään meikäläisiä. Tällaisia uutisia alkoi suomalaismedioissa levitä tuhkatiheään ja meikäläispiireissä alkoivat hälytyskellot soida: oliko liikkeellä jokin tuntematon ja salaperäinen himomeikäläissarjamurhaaja? Tällaiset peräjälkeen toistuvat samankaltaiset tapaukset eivät voineet olla pelkkää sattumaa. Pojat olivat vain kadonneet ja tutkimisen teki vaikeaksi se, ettei ruumiita koskaan löytynyt.

Ne yrittävät karata

Sitten heikäläiset näkivät meikäläiset.

”Jumalauta ne surkimukset ovat täällä piilossa kykkimässä raukkoina kuin pupuset sillan alla!”, iso ja jäykänoloinen korso huusi vahingoniloisena siitä, että olimme paljastuneet kuin ihmeen kaupalla murhaajillemme Orlandossa.

Siten me vain nelistimme kuin villihevoset arolla tuulen kanssa kilpaa kiitäen tietäen myrskyn tulevan samasta ilmansuunnasta, mistä kiusaajammekin.

Muuta en muistanut tuosta.

Hiukseni valuivat silmilleni ja liimautuivat hämähäkin verkon tavoin hiestä otsaani niin häiritsevästi, että minun oli vaikea erottaa selvästi mihin juoksin.

”Älä anna periksi!”, Steffen huusi minulle huomattessaan minun jäävän pahasti jälkeen hänestä.

”He eivät tunne armoa eikä sääliä!”, Steffen sanoi lisätäkseen taistelutahtoani.

”Vahinko oli vain se, että heikäläiset näkivät meikäläisissä ongelman, johon oli olemassa heidän mielestään vain yksi ratkaisu!”

”Mikä?”, kysyin Steffeniltä.

”Heikäläiset kuvittelivat selittävänsä hetkessä sen, mitä me olimme ajatelleet vuosia, vaikka olisimme sanoneet aiheesta vasta muutaman sanan, koska he olivat sitä alttiimpia erehtymään, ja sitä kyvyttömimpiä totuuteen, mitä terävämpiä ja nokkelampia he omasta mielestään olivat ymmärtämättä, että

vaikka jokin asia olisikin heidän ymmärrettävissään, se ei tehnyt siitä totuutta, aivan kuten se, mitä näimme, ei ollut todiste todellisuudesta”, Steffen vastasi arvoituksellisesti ihmetykseeni.

”Tuota nyt en oikein pysynyt kärryillä”, sanoin Steffenille.

”Kyse on meikäläisenä olemisen ehdoista tai niiden puuttumisesta. Siitä huolimatta, että kyseessä oli vakava puutos, tällaisen elämänasteen kapeus herätti minussa alakulon sävyttämän myötätunnon kiusaajiamme kohtaan”, Steffen väitti minulle.

Sitten juoksimme niin kovaa kuin kintuistamme saimme irti. Kuulin voimistuvia ääniä takanani.

”Ne yrittävät karata!”, vastasi bodattu ja raskaasti tatuoitu kaljupäinen jäykänoloiselle korstokaverilleen kuola suustaan valuen verenhimoissaan kuin verikoirilla avuttoman uhrin vai-
nutessaan.

”Tämä sama näkymättömän käden ohjailema näytelmä paikasta tai ajasta riippumatta toistui koko ajan meikäläisten elämässä kehdosta hautaan huolimatta siitä, että yritit tai et yrittänyt tehdä asialle mitään: elää ja olla heikäläisten keskuudessa (inter homine esse) oli mahdotonta tässä pelissä, koska jo pelkkä olemuksemme kylvi heikäläisten mielestä tuhomme siemenet syntyessämme”, oli Steffen kuiskinut minulle piilopaikassamme ennen kuin kiusaajamme olivat äkänneet meidät.

Sitten Steffeniltä pääsi ääneen kreikankielen traumazion-sana, joka tarkoitti ihmetystä siitä, että kaikki oli siten kuin oli.

”Heikäläisten pahan ideologia ei ole menettänyt vuosituhantisessa matkassaan ideologista ja poliittista merkitystään. Päinvastoin. Se on ollut yhtä salakavala, ja ovela, kuin ärhäkäs, ja kaikkialle nopeasti levinnyt syöpä ihmisruumiissa. Se on syönyt sisältä hyvää ja voimistanut paha. Mutta se on kyennyt

uudistumaan niin, että se on näyttäytynyt hyvänä ja saavuttanut menestyksensä ajan vaatimuksiin muokatuilla muodikkaila iskulauseilla ja mainosnikkareiden terävillä täsmälauseilla, koska juuri näin tämän maailman näkymätön hallitsija, PAHA HENKI, tahallisesti ja pahansuopaisesti petti meikäläisiä!”, Steffen väitti.

Pingoin nyt henkeni edestä pakoon kuin gaselli nälkäistä geopardia tuhatta ja sataa minkä vain kuolemanpelossaan itsestään sai irtirevityksi, ihan kuten Steffenin ensimmäistä sähköpostiviestiä tallinnalaisessa meikäläisten treffinetissä ennen kuin olimme edes kohdanneet toisemme.

”Sinulle en aseta erityisiä vaatimuksia. Olet ehdottomasti suihkunraikas ja suhteellisen selvin päin vaikka olet suomalainen. Molemmipuolinen luottamus syntyy jo siitä, ettei kumpikaan tiedä kuka toinen on. Miltä kuulostaa? Kerro vähän itsestäsi niin päästään suunnittelemaan yhteisiä juttujamme. Koska olen paha suustani - nopea suuttumaan ja hidas antamaan anteeksi, kova vihaamaan ja heikko rakastamaan - olen nyt hieman kusessa näiden profiilieni kanssa. Taas kerran. Apua! Jos kerron millainen oikeasti olen, ei kukaan vastaa minulle. Täällä ei siedetä valtavirrasta poikkeamista. Pitää puhua kukkien kieltä hunajaa luvaten. Ei mitään arkista tai erilaista. Ei vakavaa. Ei liian syvällistä. Ei tuskaista. Ei liian henkilökoh- taista. Ei tunnustuksia. Ei sairauksia. Ei perversioita. Ei ilmian- toja. Ei liian tunkeileviä kysymyksiä. Ei selittelyjä ja saarnoja. Ei mitään kolmea iskevää lausetta pidempää. Joten ei mitään sen kummallisempaa. Ja hyvä niin, koska en tuntisikaan itseäni niin kunnolla, että voisin selittää ummet ja lammet paljas- tamatta lopulta kuinka typerä ja tyhjänpäiväinen itse asiassa

ihmisenä olin; heikko, tylsä, tyhjä ja jonninjoutava ihmispolo ruikuttamassa vain tyhjää nautintoa itselleni muista mitään sen kummemmin välittämättä. Kuvittelin aiemmin ja toivoin muiden esimerkistä rohkaistuneena, että olisin osannut muuttua eteen tulevien heikäläisten ja tilanteiden mukaan riittävän nopeasti tilanteiden edellyttämällä tavalla: olla kuin kameleontti tai kanarialintu samassa kauniissa paketissa miellyttääkseni ja saadakseni sitä mitä täältä halusin. Että olisin muuten mukiinmenevä ja lempeä. Ystävällinen. Vaikka välillä vähän herkkä ja hermostunut. Purin näet aina kynteni rikki. Ja raavin nenäni verille jatkuvasti näplätessäni sitä hermostuksissani. Ja muutenkin taisin olla aika kummallinen näky ohikulkeville ihmisille tuijotella ja taivastella, kun räpäyttelin jatkuvasti silmiäni ja muljauttelin niitä vähän väliä ympäri kuin heikkolahjainen, tai hieman sekopäinen vähämielinen kylähullu vanhan ajan mykkäfilmeissä, kallistellen samanaikaisesti päätäni puolelta toiselle kun istuin tuolilla keinuen villisti sinne tänne kuin leikistä hullaantunut pikkulapsi näitä kirjoittaessani, ja näillä kirjoituksillani itseäni hengiltä huvittaessani.”

Ja tietenkin juuri noilla ratkaisevilla hetkillä minun piti kompuroida ja ryssiä hommat oikein kunnolla.

En enää nähnyt tai kuullut Steffeniä. Kuulin vain lähestyvät kiusaajiemme huudot.

”Katos poikaa, se on nyt lopullisesti ansassa!”, iso ja jäykänoloinen korsto huusi voitonvarmana vieressään seiselle bodatulle ja raskaasti tatuoidulle kaljupäiselle ja jäykänolaiselle korstokaverilleen.

”Laita viestiä niin sovitaan tarkemmin. Kerro mittasi ja halusi. Kuva auttaa etsinnässä.”, oli Steffen kirjoittanut.

Joskus kauan sitten olin vielä onnistunut pysäyttämään muistiini ne tunnelmapläjäykset, jotka olivat tehneet minuun syvään vaikutuksen. Myöhemmin, aina kun tunsin polttavaa tuskaa ja ahdistusta rinnassani. Ja sydämeni kaipasi jotain mistä en vielä silloin tiennyt mitään, suljin vain silmäni ja vajosin epätoivon hiljaiseen pintahorrokseen avaamalla muistojeni oven siltä kohdalta minkä kulloinkin halusin. Ja niin eteeni tulvahti kaikki eilisen kuvitellut hajut kuin tämän päivän tuoret lehdet. Mietin miten tämä hetki oli ikuinen ja samalla katoava mukanani. Ja samalla ainutkertainen! Siksi haluaisin tavoittaa sen nyt heti. Minulla oli kova kiire. Huominen oli jo askeleen lähempänä rappiota ja unohdusta. Hetken päästä se oli vain haalistuva muisto eilisessä, ihan kuin aamulla aukeavassa lehdessä kuva auto-onnettomuudessa henkensä menettäneestä ihmelapsesta verenpunaisilla kasvoillaan pysähtynyt hetkeä ennen kuolemaa -vирnistys: tämän minäkin olisin osannut - ahaaelämys. Ja sitten tuhatta ja sataa tuulilasin läpi lasinsirpaleet naamassaan ajatuksissaan, että tässä oli vinha perä, maailma meni menojaan, ja minä en siitä piitannut sittenkään paskankaan vertaa, vaikka muut väittivät mitä väittivät näillä nettisivuilla kulli kovana parin promillen laitamyötäisessä kapakoiden sulkemisajan jälkeen joskus aamuneljän ja kuuden välillä suden metsästyksen aikaan, jolloin näitä kiimaisia paskanpuhujia oli jonoiksi asti tässä meikäläisturhuuksien bittiavaruudessa tuskaisen tietoisina siitä miten haalistuneita kopioita päivänvalossa olimme omista unelmistamme. Minulla ei ollut aikaa eikä voimia enää täällä ylenmääräiseen meuhkaamiseen. Muistin kaiken mitä olin täällä muille sanonut ja kirjoittanut. Ihan pilkulleen ja pisteentarkasti. Mutta sitä en muistanut kuinka

monen tuhannen kanssa olin viestejä vaihdellut, enkä tiennyt kuinka moni noista oli tosi, oikea henkilö, tai tosimeieessä liikkeellä, vai oliko takana samanlainen alati nimeään ja kuvaansa sekä profiiliansa vaihtava tuhatkasvo, kuin minä?

Kirjoitinko ja vastailinko tietämättäni koko ajan vain Steffenille, joka surffaili täällä satojen feikkimien turvin, ihan kuten minä? Tunsin olevani jo tähän kaikkeen liian vanha.

Ehkä tässä vanhenemisessä oli puolensa.

Enää ei ollut niin kuin kevätlaitumille pitkän talven jälkeen valosta ja raikkaudesta huumaantunut vauhko ori, joka hyppi ja pomppi itsensä väsyksiin pelkämästä tuoreen nurmen tuoksusta. Ja auringon lämmittävästä hyväilystä.

Nyt kun jo tiesin mihin sattui, oli helpompi hengittää ja yrittää olla sinut oman kipunsa kanssa siitä, ettei koskaan tai missään vaiheessa tulisi meikäläisenä hyväksytyksi heikäläisten silmissä, ihan kuten Steffen oli minulle väittänyt.

Ennen kuin murhaajani aloittivat nuijimiseni maanrakoon, muistin Steffenin sanat”

”Kaikki surut voidaan kestää, jos ne ovat osa tarinaa tai jos niistä kirjoitetaan sellainen!”

Siksi kirjoitin tämän tarinan Steffenistä Steffenille. Muistoksi itselleni siitä meikäläishäpeästä, mikä ei koskaan katoa, kuten Steffen oli tuona hetkenä tehnyt muuttuen minua lapsuudesta lähtien ohjanneeksi vanhaksi ystävälliseksi ukoksi, joka olin minä itse, kuten hän oli minulle vihjannut.

”Tässä oli kysymys sinusta ja minusta. Kahdesta erilaisesta ja silti samanlaisesta: meikäläisestä ja heikäläisestä. Minusta sinussa. Ja sinusta minussa.” Silloin vasta tajusin Steffenin kuuluvan heikäläisiin.

w. ymmärrän kyllä tuohtuneita

Ehkä minun olisi pitänyt sanoa: ”Ymmärrän kyllä tuohtuneita”, mutta olin itse liian kiihdyksissäni malttini menetettyäni, etten osannut keskittyä mihinkään muuhun järkevään kuin etsimään epätoivoisesti Jumalaa ihmisten seasta pelastamaan minut järkytyksiltäni. Laskin: viimeisimmän Pohjois-Euroopan jääkauden eli Veikselin alkuvaiheessa, noin 74 - 115 tuhatta vuotta sitten jäätä olikin vain länsiosassa maata, eikä niin kuin aiemmin oli luultu, myös etelässä ja idässä. Ahaa! Se oli jo jotain. Ehkä se yhdisti meitä. Suomen näki ensimmäisiä kertoja, vaikkakin aika heikosti erottuvana, jo noin 12 vuotta ennen virallista ajanlaskumme alkua Marcus Vipsanius Agrippan Rooman valtatien Via Latan varrelle suunnittelema marmorikartasta. Syy miksi näitä kiviä ja merkkejä maan repeämisestä, tulivuorten purkauksista, ja muusta maailman vanhimman kallioperän muutoksista metsästin, oli se että yritin paikantaa tarkasti sen ajan, jolloin unieni vanha aika vanhoine Jumalineen Taimitkänenytlieolivatkaan! musertuivat ryskyen ja uusi aika syntyi kysymyksellä: salliko järkevyyys sinun tehdä jotain hyödytöntä ja nähdä turhaa vaivaa?

Kaikki turhaan

Pää murskana vihdoinkin tajusin, että Steffen oli muuttunut siksi vanhaksi ukoksi, joka oli aiemmin jutellut minulle Uimapaikasta eikä liikahtanut paikaltaan muistellessaan omaa todellista rakkauttaan.

”Mitä minä tein sinulle?”, Steffen kysyi itseltään, ja kokeili käsillään ahavoituneita kasvojaan.

”Miksi sinusta tuli tällainen? Miten sain ihmiset rakastumaan itseeni, niin kuin silloin joskus aikoinaan kaukaisessa nuoruudessani, kun vain näpsäytin sormeani tai räpäytin ripsiäni. Ja jo oli jono oven edessä odottamassa minulta lemmentalveluksia,” ukko muisteli. Mutta ei ollut ihan varma oliko se sittenkään totta. Tai juuri tuolla tavalla, vai oliko hän lukenut sen tarinan pornolehdistä, vai kuka sen oli hänen mieleensä syöttänyt. Mutta ei sillä ollut vanhaksi ukoksi muuttuneelle Steffenille väliä, sellainen hän halusi olla omassa mielessään, viehättävä lumooja, joka antautui muiden katseiden ihailtavaksi. Ja tarjosi sulojaan estoitta muiden käyttöön kuin rajun rakkauden miesjumala.

Kyyneleet valuivat vanhan ukon kuumille poskille samalla kun hän avasi sepaluksensa ottaakseen esille velton mulkkunsa ja aloittaakseen taas loputtoman runkkaamisen, johon meni joka päivä yhä pitempi aika, koska veltona ja tyhjänpanttina suurimman osan aikuiselämästä ukon pöksyissä turhaan roikkunut elin ei jaksanut enää innostua, kun ei ollut koskaan oikein saanut kunnolla haluamaansa ja toivomaansa, vaikka

kuinka olisi rukoillut, norkoillut, maaritellut ja yrittänyt, vaikka mitä temppua, eikä nytkään saanut, kun vanhat meikäläiskaverit olivat kaikki jo menneet manan majoille. Ja ympärillä pyörivät muut ikätoverit olivat vanhoja, rapistuneita, rumia, impotentteja - ja vieläpä heikäläisiä.

Kylmät tietokoneruudut eivät pystyneet häntä innostamaan kun puuttui se jännitys, toisen läsnäolo, tuoksu, äänet, suutelu, läheisyys, laukeaminen. Kaikki se mikä siitä hommasta teki kiinnostavan ja haluttavan: Olla lähellä toista, jakaa salaisuus hänen kanssaan. Nauttia hänen olemuksestaan. Imeä hänet kaikkien sisälle itseensä.

Ja sitten vain rynkyttää. Panna ja antaa sielunsa pohjasta kunnolla. Aina kiimaisen villisti. Ihan kuin tämä olisi taas se eka kerta. Mutta sitten hän muisti, ettei muistanut kunnolla, edes sitä ekaa kertaa. Ja ajatteli, että antaa taas kerran tämän tyhjänpäiväiseksi muuttuneen asian olla, vaikka hän kaipasi kauniin meikäläisen avoimia ja elämäniloisia kasvoja. Pilkettä silmäkulmassa. Täydellistä antaumusta. Huohotusta ennen tulemista. Varovaista hipelöintiä. Tasaista hengitystä, joka muuttui loppua kohden vauhtia kiihdyttäväksi ja puuskuttavaksi höyryveturiksi. Kaikki turhaan, hän surkutteli itselleen, sillä hän ei enää jaksanut.

Häntä kadutti jälkepäin tätä tarinaa muistellessaan vain se, ettei vuonna nolla, joskus ikuisuus sitten tarttunut siihen ainoaan oljenkorteen, joka oli ollut silloin sadasosasekunnin tarjolla hänen nenänsä edessä.

x. millaistahan täällä oli aiemmin

Hyvä kysymys: millaistahan täällä oli aiemmin? Mutta ehkä juuri siksi ihan kuten näissä maisemista mistä tämäkin tarina oli kerrottu nimensäkin mukaan vaivaiskoivu sinnitteli vielä riukunakin lehtensä menettäneenä pakkasen armoilla tuulessa ja tuiskussa taipuen vaan ei taittuen ihan kuten miäkin, jatkaen vain elämäänsä sitten, jos ja kun, se oli mahdollista jossain muussa olomuodossa, jotain muuta hyödyttäen. Ja jos ei muuta, niin ritinä ja rätinä kulovalkealla savuna pakkasyöhön tuikkivien tähtösten seuraksi kohoten.

Luuletko niiden löytävän meidät?

Hämmennyin Steffenin yhtäkkistä muodonmuutosta. Kaukana oli nyt vanha ukko tai se näsäviisas nirppanokka, joka opetti aina mielellään sanallisissa sutkautuksissaan Oscar Wildeä ilmeisesti matkien.

Tilalle oli tullut pelokas pikkupoika Uimapaikasta, joka värisi kylmästä.

”Tule ihan kiinni minuun jooko?”

”Miksi? Pelkäätkö henkesi edestä?”

”Minä tiedän ettei tätä pitäisi sanoa...mutta”

”Mutta mitä?”

”Luulen että loppumme on pian edessä.”

”Luuletko niiden löytävän meidät?”, kysyin Steffeniltä samalla kun kuulimme äänien uhkaavasti lähestyvän piilopaikkaamme.

”Toivon parasta, mutta pelkään pahinta.”

”Mistä tiesit tämän piilopaikan?”

”Ei tämä ole ensimmäinen kerta. Tätä tapahtuu harva se päivä.”

”Sinulleko?”

”Meille kaikille kaikkialla!”

”Oletko itse keksinyt tämän paikan?”

”En! Tämä on ollut jo aikojen alusta”, Steffen vastasi ottaen taskustaan syyttimen valaistakseen salaista lymyypaikkaamme sen verran, että näin seinissä päivämääriä ja nimiä.

”Pete ja Ant 12.6.2008, Mark ja Aivo 10.1.2011...”

Ja kun Steffen kierrätti valoa koko pikku onkalomme seiiniä pitkin, tunsin sieluni silmin kaikki ne muut sadat samat kohdat ja kauhunhetket, jotka tässä turvapaikassa meitä ennen peloissaan kiusaajiltaan piilotelleet meikäläiset olivat hakeneet.

”Tämä on oikeasti surmanloukko.”

”Miten niin?”

”Ei mene aikaakaan kun melkein kintereillä roikkuneet metsästäjät ovat äkänneet pupun pistäneen vain päänsä pensaaseen, ja ettei mitään pelastavaa hattutempua ole olemassakaan.”

”Paljonko luulet meillä olevan vielä aikaa jäljellä ennen kuin ne löytävät meidät?”

”Korkeintaan jokunen hassu minuutti, jos hyvin käy.”

”Käytetään se sitten hyvin.”

”Voisiko tämän paremmin tiivistää: loppukohtaus meikäläisten olemassaolon kipupisteen ja ei-olemisen tihentymän, meitä alati ahdistavassa ja vaanivassa heikäläistodellisuudessa, jota ei voi muuttaa. Ja johon ei voi kun pakolla sopeutua ja alistua, jos haluaa säilyttää nahkansa. Ja jossa voi vahingossa ehkä löytää oman pienen sattumansa saada nautintoa vielä hetki ennen kuin koko ajan sinua takaa-ajava, tappavan iso aikajuna - tai meidän tapauksessa hervoton läskinyrkki lävähtää poskeemme rikkoen koko kalliin ja vaivalla restauroidun, ja vielä kaupan päälle valkaistun hammasrivistömme - ajaa ylitsesi. Ja olet vain

mennyt kummitus menneiden himojen ja kuviteltujen muistojen hautausmaalla.

”Juuri siksi saat pyytää minulta ihan mitä vaan viimeisenä toiveenasi ja toteutan sen.”

”Kerro kuka oikeasti olet?”

”Se on ainoa asia jota en voi enkä halua vielä tehdä.”

”Miten niin?”

”Huomaat sen kyllä kohta”, Steffen sanoi samalla kun metsästäjät lähenivät raskaasti laahustaen ja läähättäen kuin hullut koirat piilopaikkamme suulle pysähtyen.

Sitten kuului voitonriemuinen huudahdus.

”Ne ovat täällä!”

”Nyt on kyse enää sekunneista”, Steffen kuiskasi korvaani.

”Mistä tiedät?”

”Tämä ei ole ensimmäinen kerta.”

”Mutta viimeinenkö?”

”Sen kun tietäisi!”

Sitten se vain tapahtui. En itsekään oikein tiedä miksi tai mikä minuun meni kun sanoin Steffeniille.

”Katso itseäsi peilistä viidenkymmenen vuoden jälkeen! Näettekö siellä silloin yhtään ystävää? Entä miltä hymysi luolet silloin näyttävän?”

Ja mitä ihmettä: minä näin sekunnin sadasosan vilauksessa kuka Steffen todellisuudessa oli kun hän väänsi naamalleen ensihämmennyksestä selvittyään voitonriemuisen ”tämä on minun maailmani ja sillä sipuli!” - hymyn.

”Pyrkimysten taipumus muuttua liioitteleviksi ovat juuri heikäläisten syvällisen moraalisen rappion ja yleisen turmeltu-neisuuden syitä, koska pahat tavat tarttuvat kaikkialla kaikkiin

heikäläisiin yhtä nopeasti ja helposti, vaikuttamaan heikäläisten elämään koko sen loppuajaksi jääden.”

”Aha!”, vastasin takaisin vanhalle kunnan nirppanokkanäsäviisas-Steffenille, joka oli palannut taas takaisin.

Juuri sillä hetkellä ymmärsin miksi Steffen oli niin arvokas. Hän oli kuin elokuvaohjaaja Andrei Tarkovskin Peili-elokuvan elävä motto itsessään: Steffen oli varmasti kutsuttu paikalle tähän tarinaan antamaan henkinen sysäys, eikä kasvattamaan lisää epäjumalanpalvelijoita, tai vain elämään vimmaisesti laput silmillä eteensä ja omaan nokkaansa tuijottaen omien viettiensä ja halujensa riivaamana.

”Olenko minä?”, Steffen kysyi minulta

”Mikä?”

”Se mitä olit etsinyt?”

”En osaa sanoa.”

”Miksi?”

”En tiedä itsekkään!”

”No se on hyvä, sillä en minäkään”, Steffen sanoi hymähtäen pisarana Uimapaikan pienessä lätäkössä.

Tätä tämä oli. Tämän kokemuksen viisastamana hieman harkittuani tulini samaan lopputulokseen kuin Steffen, että se minkä Albert Camus oppi jalkapallokentiltä ei varmasti ollut heikäläismoraali!

”Mutta mitä tulee tällaisen kuohunnan jälkeen eteen? Elämän hiljaiset sillatko vai kaiken täydellinen unohtaminen?”, Steffen kysyi minulta.

Olin pitkään hiljaa.

Mietin mitähän tänä päivänä oikeudenmukaisuuden, ja meikäläisten esikuva, Sokrates, olisi toiminut vastavassa tilanteessa,

kun hän ei antanut periksi kuolemankaan hetkellä heikäläisileperiaatteistaan, vaan kertoi tuomarille, että olet väärässä, jos sinun mielestäsi meikäläinen saa välittää hengenvaarasta.

”Jos meikäläinen on mistään kotoisin, hän ajattelee toimiesaan vain sitä, tekeekö hän oikein vai väärin, hyvänkö vai huononko meikäläisen töitä”, sanoi Steffen jatkaen olevansa uudestisyntynyt Jean Genet, meikäläispyhimys. Rangaistusvankisellissä numero 426.

”Vankilassa missä suljetaan useampia ovia kuin avataan, silloin vedetään kuminauha selliin takaisin avaruudesta, missä se kelluu ja asetetaan paikalleen: silloin on vangin aika herätä - mutta ei vielä, matka on vasta alkanut, olemme juuri parahiksemme nousseet ylös kuolleista veneeseen, jota raskaalla pronssilla valettu airomies alkaa pian soutaa”.

y. harvassa

Sitten ovelle koputettiin. Ensin hiljaa. Sitten kovaäänisemmin. Joku ryskytti ovea ja potkaisi siihen pari kertaa. En hievahtanutkaan paikaltani. Nyt oli parempi pysyä lukkojen takana. Samalla puhelimeni alkoi piristä kovaäänisesti ja uhkaavasti. Harvassa olivat ne hetket, jolloin meillä ei ollut Orlandoa. Mitä! Ettei ollut muka Orlando! Niin se vain oli. Orlando eilen, tänään ja huomenna. Orlando potenssiin miljoona kertaa miljoona tuloksena yhtyneiden Orlandojen maailmanliitto tunnuksenaan verinen heikäläisnyrkki. Siksi en aina tiennyt itkeäkö vai nauraa. Ihan kuin olisin liikkunut kankeasti turpakeikkojen välillä vuosisadasta toiseen verisiä hampaita ulos suustani sylkien lampunvalon teatterissa eri Orlandojen välillä. Ihan kuin olisin ruudulla aina silloin tällöin yksinäisen ja eksyneen näköinen kulkiessani pitkiä käytäviä hajamielisesti ja päämäärättömästi kuin jotain tärkeää etsien. Ehkä olin surullisen ritarin näköinen, jolle ei ollut vielä selvinnyt, ettei prinssejä ja lohikäärmeitä ollut jäljellä enää kuin saduissa, toivoen: voi kun heikäläiset tietäisivät kuinka väärässä he olivatkaan.

Yhteinen sänkymme

Steffen aloitti kertomuksensa näyttämällä ensin seinäkirjoitusta, joka oli tehty runoilijoiden ja rakastavaisten Anton Rimbaudin ja Paul Verlainein muistoa kunnioittaen.

”Meillä ei ole enää jäljellä montakaan minuuttia. He ovat saartaneet meidän. Loppu on jo lähellä. Rakkaani ei voi ihan hyvin. Hän kärsii omantunnontuskistaan. Siitä miten olisi ollut soveliasta olla mieliksi heikäläisille. Hän mietti pelastusta. Elimmehän jo vuodessa 1895. Nykyajassa. Tai melkein”, hän sanoi.

”Nyt olisi jo korkea aika lopettaa nämä noitavainot”, hän julisti.

Minä silitin hänen untuvaista päätään tietäen hyvin nämä vain nuoren pojan unelmiksi.

”Sellaista päivää ei tulekaan, että heikäläiset jättäisivät meikäläiset koskaan rauhaan. Voi olla, etteivät heikäläiset enää tapa meitä kuin kesällä kärpäsiä tällaisiin piilopaikkoihin. Mutta kyllä he aina ihan varmasti keksivät jonkun muun yhtä hyvän tekosyyntä jatkaa vuosituhansista sortoan jollain muulla verukkeella, jos ei muulla, niin pitämällä meitä pimeässä ja syöttämässä meille paskaa, ihan kuten herkkusienillekin”, Steffen sanoi. Nuorena rakastajassani oli vielä hitunen nuoren iän realiteettien ymmärtämättömyytenä jäljelle jäänyttä heikäläi-

syyttä ja jäykkiä tapoja sekä kuivia perinteitä, joita hän silmänlumeeksi yritti uskotella itselleen kunnioittavansa. Heikkona hetkinään hän istui pää käsien varassa voivotellen mitä tulikaan tehdyksi. Miksi me olimmekaan täällä hiirenloukussa odotmassa kiusaajiamme armoniskua? Niitä hän nytkin itseksensä itsetään kysyi. Mutta ei hän meikäläisten rakkautta valita. Päinvastoin. Hellinä hetkinään hän vain makasi vieressäni silmät apposen selällään avoinna tutkimassa piirteitäni. Ja silittämässä hiuksiani kuiskaillen kiihottuneena silloin tällöin korvaani olevani hänen karkaileva marakattinsa ja hullu ja remuava rakastajansa; ihmeitä munallaan aikaan saava kulkuripoikansa, hänen oma pikkuhirviönsä, joka oksensi olemuksellaan jo syntymässään häpeämättömästi kukkahattutätien hiuksiin. Potki iloisesti heikäläissotilaita marssissa katsoen tarkasti, ettei vain ovesta päässyt sisään turmiollinen välinpitämättömyys ja heikkolahjaisten mielistelevä kiltteys. Ja kaikista älyttömyyksistä pahin ja salakavalin: teeskennelty ymmärtäminen, ystävällisyys ja valheellinen suvaitsevaisuus hiekkalaatikoleikeissä erilaista elämäämme rumentamaan ja tylsistyttämään, jonka ainoana ja ehdottomana huippuna oli vain tämä jo kohta edesmennyt hetki - nyt jo enää vain haalistuvissa muistoissamme minä ja hän. Yhteinen sänkymme. Leikkimme siinä. Unemme. Aamun epätoivo, kun emme tienneet oliko tänään mahdollisuus syödä vai juoda, vai tehdä peräti molempia, vai olimmeko enää kaupungilla ihmisen kirjoissa, vai jo valmista teuraskarjaa tavallisten ja kunniallisten ihmisten kirjoissa kulkevien sylkeä päällemme merkiksi omasta halveksunnastaan avoimelle tavallemme ilkkua heidän typeryyttään. Ja nauttia siitä paskaisten naurujen kera kuin pahaiset ilkkuriset kakarat munasillaan

taivasalla, juosten Steffenin...”

”Mitä helvettiä parkaisin minä!”

”Niin! Minun kanssani”, sanoi Steffen ensin hieman taukoa pitäen kuin hetken miettien mitä uskalsi paljastaa ja mitä ei, mutta jatkoi sitten.

”...kanssa aina karkuun heti kun olimme vittuilleet päin naamaa näille kammottaville ja pöyhkeille heikäläisille heidän tylsyydestään ja ummehtuneesta apinalöyhkästään, joka heidän suustaan ja perseestään ilmoille pääsi kaiken ympärillään saastuttaen. Siksi minä sitten kirjoitin itseni ulos tästä helvetistä. Ja koska olin jo lapsesta lähtien ollut avoimessa kapinassa kaikkea sovinnasta vastaan, en ollut moksiskaan tehdessäni tästä matkasta elämäni. Elämäni joka jatkui: jonka jokainen viimeinen kärsimyksen sekunti toistui yhtä säännöllisesti kuin Tallinnan Raatihuoneen keskenään kilpaa eksyneistä sieluista taistelleiden kirkkojen vaskiset kellot, kumahdellessaan onton tyhjinä merkiksi siitä, ettei mikään koskaan tulisi muuttumaan meikäläisten kärsimysten viadolorosalla, vaan jatkuisi vuodesta ja vuosisadasta toiseen vain heikäläisten ja ajan muuttuessa ympärillä samaan aikaan kun tämä kärsimysten puunonkalo pysyi ja kasvoi kasvamistaan isoksi läpipääsemättömäksi taikametsäksi kaikista siitä raivosta, epätoivosta ja siellä vuodatetuista kyynelistä, joita se oli sisälleen vuosisadat murehtien pakosta kätkenyt.”

”Oliko tässä kaikki?”, kysyin Steffeniltä.

”Ei vielä”, hän vastasi jatkaen.

”Minun pitäisi kertoa sinulle vielä siitä peruuttamattoman ja lopullisen sitovasta kauheasta jäykkyydestä Uimapaikassa, joka pilasi aina kaiken kivan ja kauniin: ihan kuin ihastuessa

suhteen ensi metreillä rakastavaisten kokema räjähtävä ja alkuvoimainen rakkaus muuttuisi vastakohtakseen, rakkautta kuristavaksi tavaksi ja laiksi, josta poikkeaminen oli meikäläisille kohtalokasta.

Näin tällä tavalla sinusta hiottiin tarkkaa täsmäasetta omaa tylsyyttäsi vastaan, mikä antoi sinulle kaiken tämän käsittämisen välineet, jotka sinulla oli nyt hallussasi, joiden avulla sinä sitten voisit järjestää haluamallasi tavalla aistien antaman materiaalin päässäsi mihin muotoon vain itse kulloinkin halusit ympärillä vellovista käskyistä tai väitteistä huolimatta, kuten nyt tässä painajaisunessasi, mikä oli yhtä totta kuin unihuuruisen merimiehen Corto Maltesen sarjakuvaseikkailut Rasputinin kanssa maailmanhistoriassa, sillä painajaisesi ei kerro täyttä totuutta vaan esittää totuuksien yhteen sattumisen synnyttämän tilanteen, toisin sanoen totuuksien pelättävissä olevan liitoksen, ja sen reunamilla näkymättömissä kulkevat särmät terävine raateluhampaineen.”, Steffen sanoi lopuksi.

z. neljä viisi kuukautta sitten

Keskimärin haavojen nuolemiseen ja parantumisiin niin, että kehtasi taas naamansa muille näyttää, meni neljä viisi kuukautta. Nojaa! Ja sitten oli edessä taas jostain kadunkulmasta ilmestynyt Orlando, ja päin naamaa lentävä heikäläisnyrkki. Orlando oli myös meikäläisillä itsessään omassa maailmassaan. Olin jo oppinut, että kiiltokuvamaisen kauniit ja isokulliset nuorukaiset olivat poikkeuksetta suuria tylsimyksiä ja sairaita narsisteja. Kaikkien mukavien ja älykkäiden kohtalo oli näillä lihamarkkinoilla tyytyminen Cyrano de Bergeracin vähäpätöiseen sivustakatsojan rooliin, jos teki mieli muutakin kuin kummitella iltaisin kulli kädessä peilin edessä. Siksi en yritänytkään olla missään muotoa, en fyysisesti, enkä älyllisesti, aloitteellinen, tai vakuuttaa toisia omasta seksuaalisesta ihanuudestani, ja hienoista mielipiteistäni. Se oli minulle täysin turhaa ja yhdentekevää. Sen sijaan yritin itse nauttia itsestäni löytämällä Caravaggion Seitsemän laupeuden alttarimaalauksen kärsivänkaunistä Jeesusta niin paljon kuin mahdollista, juuri sieltä missä sitä ei taatusti ollut - ja samalla vakuuttautua omista mahdollisuuksistani ja omista mielipiteistäni, vaikka Suomessa, Orlandojen Orlandossa, juuri se oli erityisen vaikeaa.

Jäljellä vain muutamia sekunteja

Nyt minulla oli pieni aavistus siitä, kuka Steffen todellisuudessa oli minun yksinäisyyteni rupattelutuulella.

Meillä oli enää jäljellä vain muutamia sekunteja.

Mutta aika teki tepposiaan.

Se hidastui ja sopeutui tarpeitamme varten niin, että Steffen sai rauhassa kerrottua mitä hänellä oli sydämellään.

Steffen sai kerrottua sen mikä minun ja minun jälkeeni tulevien piti tietää heikäläisten varalle.

Että joku joskus uskaltaisi.

Ja sen varalle, että heikäläiset keksivät uusia kidutuskeinoja ja tapoja alistaa nöyryyttää, halveksia, unohtaa, vähätellä, kiusata, ajaa epätoivon partaalle ja itsemurhiin - kaikkea sitä mitä he olivat hyvin mielin ja hyvässä uskossa vuosituhansia oman Jumalansa nimissä ja oikeutuksella mielin määrin tehneet yhdenkään vapisevan ja pelokkaan meikäläisen asettumatta vastarintaan, nousemalla puunkolosta vastustamaan heitä.

”Sitä miten jotkut syntymästään saakka maahan poljetut meikäläiset leimataan yhdellä olankohautuksella evoluution sokeaksi sattumukseksi: inhottaviksi ja hyödyttömiksi elämää haittaaviksi sivullisiksi, jotka ovat syntyneitä orjuuteen, tai kärryiltä pudonneiksi, muita pattiin ottaviksi, muiden onnen ja täydellisyysden tiellä oleviksi vastenmielisiksi ääri-ilmioiksi

voin kutsua myös yhtä hyvin sen oikealla nimellä ORLANDO, missä tällainen oli mahdollista vain toisistaan riippumatta ja toisiaan tuntematta, koska se oli meikäläisten selkäyttimeen kolmantena silmänä kasvanut paha aavistus koko ajan pään ympärillä vannetta kiristävästä pirullisesta pakosta; ja sen sivujuonteena ohimolta valuvan näkymättömän tuskanhien maku suussa: se oli Saatanan korottamista Jumalaksi, joka harrasti ilkeilyn valepukuna nimilapuilla varustettujen aukkojen täyttämistä pimeyden kylmällä ytimellä, mikä vaani kaikkialla töykeytenä ja armottomuutena, ja loppupeleissä hylkäsi meidät sarkasmissaan, toteamalla ylimielisesti jokaisella meikäläisellä olevan kylliksi voimaa kestää toistensa onnettomuudet!”, kuiskasi hiljaa Steffen, joka oli syntynyt siitä samasta yksinäisyydestä johon minä hukuin, piilopaikastamme samalla kun jossain päidemme yläpuolelta kuului juoksemisesta hengästyneiden metsästäjiemme verenhimoiset parkaisut kuin yhdestä suusta.

”Mihin ne ovat oikein voineet hävitä! Eihän maakaan ole voinut niitä niellä!”

Olimme kauhusta jäykkinä hiirenhiljaa siihen asti kunnes viimeinenkin ääni ympärillämme oli hävinnyt matkan päähän - kuten silloin luulimme ja toisillemme uskottelimme - niin että uskalsimme taas hetken hengittää ja ajatella, mitä tästä eteenpäin: oliko meillä mahdollisuuksia pötkiä pakoon ja päästä pälkähästä, vai jouduimmeko suden suuhun verekseltään?

Steffenin kasvoille palasi pikkuhiljaa elämän värit hänen vetäessään keuhkonsa täyteen pelosta vapaata ilmaa ympäriltään, vaikka Steffen tiesi kuuluvansa nyt paremmin kuin koskaan siihen kadotettuun meikäläissukupolveen, jolla ei ollut tässä pelissä eikä tässä ajassa mitään muita mahdollisuuksia kuin

edessään vain pelkkiä mahdottomuuksia.

Steffen katseli ympärilleen hämillään.

Kaikkialla oli hiljaista. Taikametsä oli muuttunut silmissäni utuiseksi kuin Uimapaikan samea vesi.

Uimapaikka oli menettänyt heikäläisten ominaisuudet; ha-
jut, äänet, valon ja elämäntunteen.

Minä tutkiskelin Steffeniä suurin avoimin silmin kuin ensi
kertaa tavatessamme.

Sama poika se oli.

Tuo tuossa mustat helmiäissilmänsä sirossa kerubinpäässään
pyörittelevä kultakutri, jonka läheisyydessä tuntui aina siltä
kuin ei olisi koskaan lähtenyt edes hänen viereltään pois.

”Haluan nähdä kaiken ja kokea sen itse - en usko ennen kuin
itse näen” - Steffeniä katsellessani olin jo päässyt hieman hajulle
siitä suuresta salaisuudesta, etteivät modernin filosofian peruse-
lementit olleetkaan yllättäen suuresti mainostetun Descartesin
systemaattisen epäilyn metodi, vaan ehkä sittenkin Steffenin
sarkasmisissaan viljelemät Montaignen skeptiset argumentit.

Sen olivat todistaneet järkeen käyvällä tavalla kaikki Stef-
fenin puheissa kohdallaan suloisessa sekamelskassa uineet
järkevyydet ja järjettömyydet vinksin ja vonksin; niistä oli
puuttunut vain se, että koiranruokakuppi olisi valunut aikaa
dalimaisesti, kun hän oli jatkanut loputtomissa tarinoissaan
maattoman meikäläiskansan parhaiden totuudenetsijöiden
kunniakkaita ja uskaliaita seikkailijaperinteitä, rakentamalla
maailmansa sinne pelottavaan tyhjiyteen, missä siinsi tutki-
maton avaruus matkakumppaninaan vain arvaamaton tuuli,
näkökykyä sumentava auringonhäikäisy. Ja aavistus epäröintiä
harha-askelineen vielä edessä tuntemattomina hämöttävien

myrskyjen edessä, lisättyä heppoisina matkaeväinään vain vakaa harkinta, jatkuva epäily lupauksessa matkasta tällä ikäikaisella ja päättymättömällä elävää elämää etsivällä ja onnellista rakkautta ravitsevalla pakonomaisella tutkimusmatkallaan, mihin hänen omin askelin eteenpäin kulkeva tiensä valitsi hänet eikä totutusta poiketen päinvastoin.

”En murehdi niitä asioita joihin en voi vaikuttaa” - Stefeniä taas kuunnellessani olin nähnyt sieluni silmin miten hän löysi muiden kanssa aina yhteisen sävelen näkemällä heissä sitä samaa hienovireistä arvokkuutta mitä hän itse sisällään kauniilla tavallaan jaksoi vaikeuksistaan huolimatta kannatella, varsinkin silloin kun hän kuvasi kiusaajiaan pitkään harkittuaan yhdellä pitkällä ja päättymättömällä lauseella - extempore!

Ja vaikka hän tunsu kaikesta mitä oli osakseen Jumalalta saanut suurta kiitollisuutta, hän sanoi Stalinin tapaan kiitollisuuden olevan vain kapisten koirien sairauden osin siksi, että hän tiesi ympärillään leijailleen ”kaikki on hyvin” - ilmapiirin karkulaisena omasta elämästään, mille kaikelle luvattomille ja luvallisille intohimoille hänen heikkoutensa olivat alttiita ja valmiina tekemään mitä tahansa juuri kiroamansa kiitollisuuden takia.

”Kaiken pysyvyyden illuusio oli minulle joskus pakoa holtittomuudesta! Toteuttaakseni antisosiaalisia mielihalujani periaatteettomien juonittelijoiden keskellä”, Steffen oli väittänyt asiaa häneltä kysyessäni naurahtaen vielä kuivakiskoisesti kuin alleviivatakseen väitteensä tärkeyden sanomansa päälle.

”Käyttökelpoinen ja tarkoitustaan palveleva surrealistinen teatteri!”

Kaikesta näennäisessä lohdullisuudessaan huolimatta tällai-

nen Steffenin omiksi tarpeikseen jalostama ajattelu oli armotonta, sillä se sisälsi kylmän suihkun ihmisyyden niskaan; se ei tuntenut sääliä ihmistä kohtaan, kuten ei Steffenkään, purjeh-tiessaan omituisten onnenonkijoiden ja katalien vehkeilijöiden mielikuvitukselliseen ilmanalaan.

Eihän Steffenillä ollut omasta mielestään mitään hätää. Steffen tunsu hyvin kaikkien hyveiden äidin: itsetuntemuksen, minkä hän oli oppinut ulkoisesti karun ja julman lapsuutensa yksinäisinä hetkinä pöntätessään päähänsä kreikkalaisfilosofien oppuksia peräkanaa Platonista Aristoteleeseen.

Näin hän oli oppinut tärkeimmän läksynsä nopeamuotoisen elämäntapamme kuristavasta kyvystä latistaa kokemuksemme pinnallisiksi ja ohikiitäviksi elämyksiksi, missä uhattuina oli-vat vain meikäläiskokemusten mielekkyys ja niiden sisältämien merkitysten ymmärtäminen, jotka harvoin liittyivät toisiinsa.

Steffenin tähtitaivaalle oli piirretty hänen merkikseen innos-tujan vaihtelevat värit: kaksi tietä joko kehittyä vilkkaaksi ja taitavaksi tarmonpesäksi, tai kompastua impulsiivisuuteensa ja kärsimättömyytensä.

Minulle Steffen oli silti laajaa oppineisuutta ja syvällistä tie-toa sisällään jalostava todellinen nero ja suuri ajattelija, jonka kaikissa ajatuksissa, tekemisissä, ilmeissä, eleissä ja olemuksessa piili hyppysellinen selittämätöntä taikaa - ja joka tuskaili ah-distuksensa ja kummallisuutensa kanssa ansaiten mielummin jotain muuta - ei parempaa, mutta jotain toisenlaista; ehkä hohdokkaampaa ja säihkyvämpää vastaanottoa kun hän sat-tumalta aina päätyi johonkin mikä oli merkityksellistä, avaten joskus turhaan ja siitä turhaantuneena uusia todellisuuksia mattimeikäläisten eteen ihmeteltäviksemme.

Siitä huolimatta hänellä oli tarpeeksi luottamusta jäljellä elämää kohtaan asettaakseen kyseenalaiseksi sen varjot ja hyiset mutkat ”heittämättä koskaan lasta pesuveden mukana”, eli epäilyä historian roskatynnyriin nykymailman uudelleen lämmitetyssä maagis-uskonnollisessa maailmakuvassa, missä kiinnostavuus keskellä harmaata ja kaikkivaltiasta heikäläisarkea oli kaikki kaikessa, totuus korkeintaan sivuseikka.

”Siksi minä valitsin aina sen totuuden” - valtakunnassa mikä ei ole millään kartalla, joka vapautti ajattelukyvyn velvollisuudesta totella pidättyen alistamatta sitä määräyksille, jotka koskivat vain toimintaa!”, Steffen julisti irvailten kuulijoilleen tarkoittaen tietenkin jotain ihan muuta.

”Epäilen, siis olen!”, oli Steffenin mielilause, jota hän usein toisti puheissaan kun joku esitti hänelle muuttumattomia totuuksi, tai liian yksioikoisia tulkintoja byrokraattisesti hallitun ja valvotun demarikielen ympärillä risteilevästä monimutkaisesta hetteiköstä, mistä ei pirukaan ottanut nykyisin selvää ilman lakimiehiä ja muita ammattiselittäjiä - ja valheellisia tulkitsijoita.

”Vain inhimillisellä meikäläiskärsimyksellä ei ole rajoja!”, Steffen muistutti silloin.

Tälle avaruudelliselle ja käsitteellisille erolle muihin oli Steffenille leimallista hänen valitsemansa oikotie: koko tavassaan elää ja ajatella Steffen asettui siinä sitä teeskentelyä vastaan, johon muut meikäläiset liian helposti joko lammasmaisuuttaan, tai raukkamaisuuttaan tyytyivät lisätäkseen vain vihaa elämää kohtaan, tai ahdistaaakseen sen perimmäiseen nurkkaan.

Steffen kykeni johonkin suurempaan ja hienompaan, kuin jossain hiljaa näkymättömissä nurkkaan ajettu Jumala, joka oli

tajunnut ajan pakenevan samalla koskaan palaamatta takaisin.

”Olemme silti ihmisiä, emme Jumalia!”, Steffen muisti aina tähdentää ymmärtäessään liikkuvansa totuuden kaltevalla pinnalla.

Tämä oli hänen erikoinen ominaislaatunsa hänen päättäväisyytensä lisäksi, joita molempia arvostin suuresti, mitkä muuttuivat ajan saatossa myös hänen suurimmiksi saavutuksikseen siinä tylsän tappavassa maailmassa, jolla oli vain yhdet säännöt, missä me silloin jouduimme vielä harmiksemme elämään.

”Sellainen juro, yhteistyöhaluton ja kuivakkaan hymytön ihminen (Steffen palasi taas kiusaajimmme tarkoittaen heitä), joka kielsi ehdottomasti hänellä olevan muiden heikäläisten selvästi näkemä ominaisuus, oli sisäisesti kuollut, tylyn kova orjatyranin universaaliasomasokisti, joka harhaili sokeana ja mielettömänä kaikkea inhimillistä kohtaan taikauskon sekoittamana ja sieluttomana tuntematta itseään, koska itsetutkiskelu oli rappeutunut vain huuhaaääliöiden johdolla tapahtuvaksi ulkooppimiseksi. Nämä heikäläiset tulivat maailmasta, missä kirjoitettiin isoilla kirjaimilla ylevältä kuulostavat sanat: Kauneus, Totuus ja Suuruus! Ja joissa juuri nämä isot kirjaimet jähmettivät näiden merkitysten kompleksisuuden kuin käärme paratiisiin, muuttaen ne unettaviksi mittasuhteiltaan”, Steffen oli kuvannut kiusaajiamme tyylilleni uskollisesti.

Olimme pitkään hiljaa katsellen vain toisiamme. Sitten Steffenin suun piilopaikassamme värjännyt hiljainen sinisyys muuttui ensin huokaavan vihreäksi, ja lopulta kuiskaavan oranssista lörpöttelevän vaaleanpunaiseksi Steffenin avatessa vihdoin suunsa maalatakseen viimeiseksi uroteokseen uhal-

laankin pahannäköisen Saatanan ilmoille kiusaajistamme.

”Todellisen rakkauden löytäminen on hankalaa ja monen mutkan takana. Sen sijaan onni on mahdollisuutta ja kykyä kukoistaa. Taitoa tukea toisen kukoistusta. Tuoda jokin merkittävä panos johonkin toiseen merkitykselliseen, ja ymmärrämme olevamme jättiläisen harteilla seisovia kääpiöitä yrittäessämme vähentää elämän kurjuuksia. Silloin elämässä on mukana oma-kohtaisen eläytymisen maku, mikä tekee elämisestä arvokkaan ja vastuullisen. Mutta jos onni, rakkaus ja hyvä itsetunto varataan sellaisten käyttöön joiden minuuksia täyttyy itsellä niin ettei sinne muita mahdu. Ja julistetaan vain eturiviin itsensä hyvissä ajoissa rynnineiden olevan kunnan ihmisiä: että vain heikäläisillä oli oikeus ihmisarvoiseen elämään ja paikkaan elämässä. Tällainen valehtelu ja elämän väärinymmärrys oli vakavanlaatuista, mikä saa meikäläiset vaikuttamaan nujerrettuina ja kehoitohinsa kuolleina syntyneinä epäsikiöinä pahemman luokan ankeuttajilta, joiden surkea ja toivoton elämä on jatkuvaa luotisuudessa värjöttämistä jossain itäbeirutilaisessa Jumalan hylkäämässä kuoleman umpikujassa - mitä se käytännössä useamman meikäläisen kohdalla olikin - kun huomasi, että taikaa ei ole enää tallella edes sen vertaa että saisi korjattua keikkuvan prinssinkruunun ohimollaan entiselle paikalleen”, Steffen sanoi samalla kun kuulimme hengästyneiden huutojen lähenevän taas piilopaikkaamme, meidän jähmettyessä puhumattomiksi ja hengittämättömiksi patsaiksi paikoillemme, ettemme vain olisi vahingossakaan paljastuneet perässämme roikkuville kiusaajillemme, jotka eivät meitä kiinnisaatuaan olisi mitä todennäköisimmin tyytynneet vain nuhtelemaan meitä isällisesti.

å. menemme

Menimme aina tähän samaan meikäläishalpaan; mille nyt vain hymisteltiin harmillisesti, että kaikkea sitä tulikin silloin jostain kumman syystä ”nauttineeksi”. Ja samalla katseltiin ”sillä silmällä” vierustoveria. Ja mikä ällö sitä itse tulikin silloin oltua. Ja miten sitä ja sitä toista oltiin silloin oikein joukolla helvetisti vihattu ja sen typerille tempuille meikäläisenää nyrpistelty. Mutta ei tietenkään muistettu, tai jaksettu muistaa, miten itseään vihattiin vielä enemmän ilman sen kummempia epäilyksiä tai marmattamisia kun ei siihen muuta lisäksi silloin vielä tarvittu. Mutta ei niitäkään muistettu, mikä oli kaikille vain hyvästä turhia toiveita ikävinä muistoina valumassa hukkaan. Toisin kun nykyisin, kun kaikki oli jo ankean aamunkoiton päiviä huonoilla sääennusteilla varustettuna: yhtä tylsääntappavaa harmaata pilvimassaa taivaalta vain sataa ja viluttaa vanhoja kuolemaa ja kuoppaamista odottavia haurastuneita luita sen toivottomuuden keskellä, kun kukaan ei soita. Ja jos soittaa, ei ainakaan kerro hyviä uutisia. Ja jos kertoo, sekin on vain suloista tarinaa, tai liian kova känni odottamassa pään selviämistä.

Painajaisunessa Steffen sanoi herättyään!

Sen jälkeen ei heitä enää ollut.

Oli vain tyhjä tunneli ja sen päässä päättymätön Orlando.

”Minä olen saanut tarpeekseni. Kaikesta. Eikä se ole vähän. Tämä kaikki loppuu nyt tähän. Maailmani on valmis ja täydellinen. Vain sinun on tyhjä ja keskeneräinen. Minä lähden enkä enää koskaan palaa luoksesi”, Steffen sanoi naama vakavana hänelle, joka hieroi hermostuneena pelosta hikisiä kämmeniään vältellen Steffenin syyttävää katsetta.

Sen sanottuaan Steffen nousi sängystä. Otti sanakaan sanomatta valmiiksi pakkaamansa matkalaukun eteisestä ja takkinsa naulakosta, kävellen uhkauksensa mukaisesti ulos lumisateeseen hänen elämästään siihen enää koskaan palaamatta takaisin.

Hän meni ikkunaan ja raotti hieman ikkunaverhoa nähdäkseen viimeiset vilaukset katoavasta Steffenistä.

Kumma kyllä hän ei tuntenut sisällään mitään eikä häntä enää itkettänyt.

Hän oli varautunut paljon voimakkaampaan tunteenpurkaukseen.

Mutta Steffen ei ollut enää hänelle mitään muuta kuin lussa eteenpäin tarpova tumma hahmo.

Sitä hän ihmetteli itsekin. Ennen he olivat olleet erottamaton pari.

”Minä ja me. Nyt enää vain toisilleen vieraat he!”

Miten kaikki tämä oli oikein mahdollista?

Etä hän ei tuntenut pistosta sydämessään tai menettämisen tuskaa.

Etä hänen maailmansa oli tämä. Ei muuta. Yhtä yksinkertaisen järkkymätön kuin Steffenin vaikka se oli nyt hänen sanojensa mukaan tyhjä ja keskeneräinen.

Tänään hän ei kuitenkaan ajattelisi tätä, hän yritti vakuutella itselleen, vaikka hänen elämänsä muuttuikin silmänräpäytyksessä kertaheitolla tapittaessaan tämän jälkeen tuntitolkulla Uimapaikka -nimistä maalausta netistä. Siinä oli jotain joka kosketti syvältä häntä. Ihan kuin maalaus olisi halunnut paljastaa sisäänsä kätketyn salaisuuden, mikä ei ollut himo tai kiihotus, vanhuus vastaan nuoruus, vaan jotain ihan muuta, mitä hän vasta aavisteli katsoessaan taulua. Jotain tummaa mikä hänen sisällään piilotteli, mutta josta hän ei vielä tiennyt mitään.

”Mihin suuntaan?”

Sitä hän ei vielä voinut tietää silloin, sillä häntä vaivasi enemmänkin se millaiseksi Steffen oli muuttunut pikkuhiljaa sykähdyttävän ensitapaamisen jälkeen. Etäiseksi. Viileäksi. Vältteleväksi. Jopa töykeäksi häntä kohtaan ihan kuin häntä ei olisi enää ollutkaan olemassa Steffenille.

Hän halusi vetää tyynyn päänsä päälle ja tutia koko pitkän viikon yksin ja rauhassa kaikelta tältä, hautautumalla pikkukoperoonsa soittamaan suruissaan Benjamin Brittenin vih-

jaillen meikäläisyydestä kertovaa Young Apollonia, joka oli sävelletty Keatsin runoon Hyperion.

Hän yritti olla vain ja olla välittämättä mistään.

Hän ei osannut tuolloin vielä päättää kumpi huonoista vaihtoehdoista olisi ollut huonompi; se että hän antoi asioiden olla niin kuin ne olivat, tai kuten niiden luuli olevan ympärillään, vai että hän olisi itse yrittänyt niitä väkivalloin muuttaa sellaisiksi, joiden olisi niiden halunnut olla, kun asiat ikään kuin vain tapahtuivat hänelle niin kuin ne tapahtuivat?

Hän tunsi olevansa jumiutunut tähän samaan hetkeen samalla tavalla kuin häntä vaivaavaan painajaisuneen, siinä kaiken tämän keskellä kuin kaarnavene virran vietävinä alusta loppuun, voimatta itse tehdä asioille juuri mitään, miettien vain voimattomana kääntäisikö hän kylkeä vai antaisiko kellon soida itsensä väsyksiin?

Sitten hän muisti miten meikäläisten keskuudessa netissä oli levinnyt näyttelijälegenda Robert De Niron juuri valmistuneille näyttelijöille, tanssijoille ja elokuvantekijöille New Yorkin Tisch School of the Arts-opinajossa pitämän puheen aloitussanat.

”Teille oli nyt auennut ovi - ovi elämänikäiseen torjutuksi tulemiseen!”

Sen jälkeen hän tunsi olevansa kuin Plinuksen Luonnon historian kuvittaneen Durerin Välimeren hukkunut sarvikuono, joka oli herännyt henkiin ja ottanut sen ohjenuorakseen.

”Mistä kaikki tämä johtui?”, hän mietti suljettuaan silmänsä Steffenin lähdettyä.

”Oliko tämä kaikki sittenkin vain eilistä painajaisunta?”, hän ajatteli sängyssään heittelehtien epätoivonsa keskellä.

Hän käveli mielessään uudelleen sen saman reitin, missä he olivat kohdanneet Steffenin kanssa ennen kuuluisaa baarikoh-
tausta miettien miksi Steffen oli vastannut hänen seuraha-
kuilmoitukseensa.

”Haen ystäviä tai satunnaisia seksikumppaneita (mikä voi olla sama asia, sillä en aio alkaa kenenkään poikaystäväksi ja kyhnetä 24/7 kainalossasi, vaan elää yhtä itsenäistä ja omin-
takeista elämää ylpeänä kuin tähän saakka jakaen arjen oman itseni kanssa juuri niin kuin sen itse haluan enkä muiden pillin mukaan) aina silloin tällöin ja mukavaa seuraa OMANIKÄI-
SISTÄ (n. 40 - 60 vuotiaista) heikäläisen oloisista poikamai-
sista miehistä, tai piilossa meikäläisyytensä kanssa pysyttelevistä bi-miehistä, jotka ovat MIEHIÄ. Ja näyttävät siltä ilman epäilystäkään. Olen hieman vaikea tapaus kun en sovi oikein mihinkään raamiin itsekään, joten odotan sinulta hieman samaa; rauhallisuutta, kypsyyttä, vaikeuksien sietokykyä, mutta samalla hauskaa hulluutta (ei juoppoja, surkimuksia, ikäviä, riitelynhaluisia; siis ei mitään suomalaista ikävää, tuhoavaa ja masentavaa hulluutta), uskallusta olla mitä on (en tarkoita halpameikäläisyyttä vaan aitoutta - sitä ominta itseään), hyppäämistä yli totutun perinteisen ja kaikkea muuta mitä vain keksit. Kaakattavat neitimeikäläiset eivät kiinnosta, eivätkä meikäläisaktivistit, tai pridetypyset tippaakaan. Syykin on selvä. En enää jaksa edes katsella silmissäni (sitäkin on jo toki hurjassa nuoruudessa tehty kyllästymiseen asti, ja sen aika on lopullisesti - luoja kiitos - ohitse elämästäni) pinnallisia ja itseään täynnä olevia narsistimeikäläisiä. Minua ei kiinnosta, mitä teet elääk-
sesi. Haluan tietää mitä kaipaat ja uskallatko unelmoida täyttäväsi sydämesi kaipuun. Minua ei kiinnosta, kuinka vanha olet.

Haluan tietää uskallatko tehdä itsestäsi naurettavan rakkauden, unelmiesi ja elämän seikkailun tähden. Minua ei kiinnosta, mitkä planeetat ovat neliössä kuuhusi. Haluan tietää oletko koskettanut surusi sisintä. Oletko avautunut elämän pettymysten takia, vai oletko käpristynyt ja sulkeutunut ankaramman kivun pelosta. Haluan tietää, voitko kärsiä tuskaa, omaasi tai minun, menemättä piiloon, katoamatta tai yrittämättä lievittää sitä. Haluan tietää, osaatko iloita, itsesi tai minun puolestani. Osaatko tanssia villisti antaen hurmion täyttää itsesi sormenpäihin ja varpaisiin saakka kehottamatta meitä olemaan varovaisia ja järkeviä ja muistamaan meikäläisten rajat. Minua ei kiinnosta, onko minulle kertomasi tarina totta. Haluan tietää, voitko aiheuttaa toiselle meikäläiselle pettymyksen ollaksesi uskollinen itsellesi; voitko kestää petturuuden syytöksen pettämättä sieluasi; voitko olla ilman uskoa ja siksi luotettava. Haluan tietää, voitko nähdä kauneutta silloinkin, kun se ei ole kaunista, joka päivä. Ja voitko ammentaa sen läsnäolosta elämäsi. Haluan tietää, kestätkö epäonnistumisen, omasi tai minun, ja voit silti seisoa järven rannalla ja huutaa hopeiselle täysikuulle. Kyllä! Minua ei kiinnosta tietää, missä asut tai kuinka paljon rahaa sinulla on. Haluan tietää, voitko nousta ylös surun ja epätoivon yön jälkeen uupuneena ja mustelmilla ja tehdä, mitä sinun on tehtävä ruokkiaksesi minut. Minua ei kiinnosta, kenet tunnet tai miten tulit tänne. Haluan tietää, seisotko liekkien keskellä kanssani vetäytymättä pois. Minua ei kiinnosta, missä, mitä ja kenen kanssa olet opiskellut. Haluan tietää, mikä kannattaa sinua sisältäpäin, kun kaikki muu sortuu. Haluan tietää, voitko olla yksin itsesi kanssa ja pidätkö todella seurasta, joka sinulla on tyhjinä hetkinäsi.”

Sitten hän kuuli äänen.

”Terveisiä tulevaisuudestasi!”, hänen painajaisunensa varjo, jonka hän vasta nyt tajusi näyttäneen ihan Steffeniltä sanoi hänelle.

”Terveisiä sinulta itseltäsi kolmenkymmenen vuoden päästä, jolloin kaikki tämä merkitsee sinulle enää vain muistoja äkillisistä lähdöistä ja poikkeamisista tutuilta reiteiltä”, hän itse kolmenkymmenen vuoden päästä jatkoi.

”Suuret ratkaisut odottavat sinua juuri nyt kun olet tienriskyksessä valitsemassa millaisia polkuja aiot jatkaa eteenpäin tai taaksepäin, riippuen siitä miten onnekas olet.”

”Miten niin?”, hän kysyi itseltään kolmenkymmenen vuoden päästä.

”Ok!”, hän kolmenkymmenen vuoden päästä sanoi.

”Selvä juttu. Selvennetään sitä hieman vielä lisää. Ja noudatetaanpa tiukempaa kanonista periaatetta tutkimalla omaatuntoamme perin pohjin eräiden yleisesti tiedettyjen sääntöjen kautta. Siten vaan, että olet osunut taas jälleen naulan kantaan epäilemällä sitä orjuutta mihin alistuit rakkautta etsiesäsi. Ja sitä kun nöyryytit palvelemaan tuntematonta vain siksi, että uskoit tämän avulla tulevaksi paremmaksi viisaudessa, tai missä tahansa muussa hyveen osatekijässä. Tällainen elämä oli nyt kohdallasi ohi. Se oli vaarallista trapetsitaiteilua, missä ei voinut koskaan onnistua - vähiten siinä missä sitä eniten olit odottanut!”

Hän mietti oliko häneltä jäänyt sittenkin Steffenistä jotain tärkeää ja vaivoin paljailla silmin havaittavaa huomaamatta vielä silloin kun siihen oli mahdollisuus?

Oliko hän tyytynyt vain liian helppoon välähdykseen? Mitä

oleellisen tärkeää häneltä oli jäänyt sitten huomioimatta?

Mikä oli se tärkeä asia, jota Steffen ei ollut sanonut koskaan ääneen. Ja mikä oli hänen elämänsä suurin tragedia tai ilo, josta kenelläkään - ehkä hänellä itselläänkään - ei ollut edes aavistuksenpoikasta?

Hän halusi nyt vettä.

Silmät olivat jo melkein kiinni ihan kuin hän olisi odottanut ylhäältä sattuman oikusta tulevaa armoniskua, mikä olisi päästänyt hänet täältä maanpäällisistä kärsimyksistä sinne jonnekin, missä oli vihdoinkin rauhallinen unohdus ja kaikkien tekojen ja aikeiden suuri hiljainen hautausmaa.

”Miksi?”, oli hän Stefanilta silloin kysynyt.

”Siksi, että puhun juuri siitä rakkaudettomasta rakkaudesta, mikä oli meikälaismaailmassa tyypillistä. Mutta oli yksi asia josta haluaisin kysyä sinulta todella?”, Steffen oli sanonut hie-
man arkaillen.

”Mikä?”, hän kysyi aavistaen jotain erilaista ilmassa kuin aiemmin.

”Älä nyt suutu, mutta jotain tästä sinun painajaisunestasi vielä puuttui. Ja se jokin oli intohimo. Ihan kuin kaikesta huolimatta taikametsässä vaeltava yksinäinen sutesi, joka oli parhaimmillaan syvällinen, vakava, älykäs, tunteva ja asioiden ytimiin tarkasti osuva, ei olisikaan tunnepuolella yhtä vakuut-
tava. Sanon tämän koska tiedän mitä oli intohimo.”

Hän nipisti itseään huomaten olevansa hereillä eikä vain painajaisunessa.

Silloin hän yllättyi huomattessaan ajan hänessä ja ympäril-
lään pysähtyneen kuin seinään tämän tajutessaan. Kaikki näytti
käyvän kuin itsestään. Hän ajatteli ajasta ja tapahtumista, joi-

den hän huomasi sulautuneen tässä uudessa todellisuudessaan yhdeksi ja samaksi hänen päässään kuin tarinat seitsemästä veljeksestä tukkanuottasilla.

Sitten se tapahtui kaikki myös päivänvalossa hänelle oikeassa elämässä. Se kaikkein pahin mitä hän oli pelännyt samana päivänä kun Caravaggion 150 vuotta sitten kadonnut mestariteos ”Judith leikkaa Holoferneen pään irti” löytyi erältä eteläranskalaiselta ullakolta, ja hän lopulta ymmärsi, että hänen eilinen unensa ei ollutkaan painajainen vaan enneuni.

Todellinen kertomus siitä mitä hänen rakkaudettomalle rakkaudelleen oli käynyt sen jälkeen kun hän oli ottanut muutama kaljan liikaa tallinnalaisessa Orlando-baarissa, unohtaen samalla omassa itsessään asuneen meikäläisen avatessaan hotellihuoneensa oven kauniille kerjäläispojalle, joka oli aamulla heidän sieltä poistuessaan muuttunut tarinan ihmeelliseksi Steffeniksi.

Ei hän ei tästä lannistunut, vaikka paskat oli jo housuissa ja näkymätön käsi kuristi kurkusta, kun hän ymmärsi, että kiistämättömistä hyvistä aikomuksista ja vakaumuksesta huolimatta ihmiset tekevät surutta läheisilleen järkyttäviä hirmutöitä - tämä oli kaikesta huolimatta hänen päivänsä. Myöhemmin hän toki tajusi kysyä itseltään kaiken jälkeen.

”Oliko tällainen menettely mistään kotoisin? Oliko hän itse nostattanut tällä tempulla ne maalauksen liian isot lainet, joihin oli nyt itse hukkaa eikä kukaan varmastikaan ollut rannalla kuulemassa hänen avunhuutojaan?”

ä. että joku voi nähdä

Kaikkien näiden Steffenin tarjoamien kohtuuttomuuksien keskellä tajusin, että joku voi nähdä meidät, joku ulkopuolinen, ja haavoittaa meitä myöhemmin. Nähdä meidän sisällemme suoraan ja vetää siitä vittumaiset johtopäätöksensä. Iskeä salamannopeasti juuri sillä hetkellä kun sitä vähiten odotimme. Mutta Steffen ei välittänyt. Se tarkoitti sitä, ettei hänen tarvinnut olla sellainen jolle naaman säilyttäminen ”kunnian nimissä häpeää vastaan” muiden silmissä, oli kaikki kaikessa mitä vanhan maailman paksujen viisastenkirjojen sisältämät moraalisadut olivat pullollaan, kuten se miten eräs roomalainen kuoli odottamattomasta ilosta kun näki poikansa palaavan elävänä Cannaen pakomatkalta; Sofokles ja tyranni Dionysios menehtyivät molemmat onneen. Tai kun Talva kuoli Korsikassa lukiessaan uutisia Rooman senaatin myöntämistä kunnianosoituksista. Paavi Leo X:n taas kuollessa ylenpalttisesta ilosta saadessaan tiedon Milanon valloituksesta, jota oli hartaasti toivonut. Ja vieläkin merkittävämpänä todisteena tästä inhimillisestä heikkoudesta oli se kun dialektikko Diodoros ei pystynyt koulukuntansa läsnä ollessa julkisesti vastaamaan sille esitettyihin kiistakysymyksiin, vaan kuoli siihen paikkaan äärimmäisen häpeäntunteen vallassa. Siksi Steffen otti kaiken tämän kummallisen rauhallisena vastaan.

Paha mieli ja huono olo

Aamulla makuuhuoneeseen tunkeutunut valo ei ollut ennen tavoin tavanomaisen lämmin ja kutsuva.

Se oli ollut kylmä ja etäinen.

Talven ensilumi oli satanut hetkeä aikaisemmin maahan. Ja häntä paleli syvälle luihin ja ytimiin asti.

Ja hän näki miten hänen kirjoittamansa sanat Steffenille.

”Hymyilit aina nyt minuakin hymyilyttää kiitän siitä silloin ajattelin sinua taas kerran kaukaa menneisyydestä - en tiedä oliko se sattumaa - mutta ehkä sen takia ihmiset juuri rakastivat sinua, eikä minulla ollut enää sen jälkeen tuskaista yksinolijan pelkoa, mikä oli seurannut minua lapsesta lähtien, että jäisin sittenkin lopulta yksin kuihtumaan tähän sekavaan heikäläis-maailmaan”, olivat muuttuneet vihollisiksi hänen suussaan ja päinvastaisiksi merkityksiltään.

Mutta vahinko oli jo tapahtunut. Sen näki heidän molempien silmistä samalla kun hänen Steffenille ostama puku oli muuttunut vastenmieliseksi ja rumaksi jääden roikkumaan käyttämättömänä vaatehuoneeseen heidän yhteiseen viimeiseen päiväänsä, jouluaattoon saakka, jolloin Steffen oli pannut sen päälleen ikään kuin ennakkovaroitukseksi hänelle edessä olevista jäähyväisistä.

”Mitä varten tämän kaiken oikein piti tapahtua?”, Steffen

kysyi itseltään kävellessään lumisateessa kohti bussipysäkkiä.

Oli jouluaatto ja pysäkillä seisoskeli vain muutama asiakas. Ei ollut kertaakaan katsonut taakseen pelätessään hänen läheneen peräänsä.

Bussipysäkille päästessään hän uskaltautui katsoa taakseen huokaisten syvään. Vihdoinkin hän oli uskaltanut tehdä sen mikä olisi pitänyt tehdä jo aikoja sitten eikä päästää tapahtumia tähän pisteeseen saakka. Steffen surkutteli itseksensä kohtaloaan.

Pieni piste, joka oli vielä hetki sitten ollut Steffen, häipyi pois hänen näkyvistään eikä hän nähnyt miten tuo pieni piste pysähtyi hetkeksi, kuivasi kyyneleet silmäkulmastaan kääntyen katsomaan siihen suuntaan, ihan kuin katuon, mistä oli tullut pitkäksi aikaa jähmettyen paikoilleen hengittääkseen keuhkojensa täydeltä sisäänsä omaa unohdustaan munaskuitaan myöten, niin että vanha ummehtunut ilma puhisi kohisten ulos hänen syyllisyytensä ahdistamista keuhkoistaan uuden raikkaan ilman vallatessa kaikki hänen pienimmätkin ruumiinsa sopukat niin, että hän näytti uutta raikasta ilmaa sisään vetäessään muuttuneen kokonaan uudeksi ihmiseksi.

Kaikesta huolimatta hänellä oli paha mieli ja huono olo kaikesta tapahtuneista, mihin vain hän oli yksin syyppää tai vastuullinen vanhempana omasta mielestään, kun vastuuta säröistä ja haavoista ei voinut vyöryttää nuoremman ja koke mattomamman Steffenin harteille.

Ja vaikka hän tunsu samalla sekä rinnassaan pistävää syyllisyyttä että mielessään pakottavaa haikeutta, hän oli huojentuneena pannut merkille, ettei hän ollut sittenkään huolimatta hänen pahoista aavistuksistaan estellyt häntä, tai juossut hys-

teerisesti vollottaen vuolaasti hänen peräänsä ja rukoillen häntä jäämään paikoilleen siihen mikä olisi ollut täysin mahdotonta.

Steffen oli seissyt pitkään patsaaksi jähmettyneenä paikallaan eikä liikuttanut edes sormiaan, niin että hänen päälleen satanut lumi teki hänestä keskelle tyhjää katuja lumipatsaan, josta näkyi juuri ja juuri kaksi tapettavaa nappisilmää. Ja nenä ja suu, joiden kautta hän hengitti sisään ja ulos höyryjä kuin vanha höyryveturi puuskuttaen.

Steffen ei enää miettinyt mitä tuli tehtyä ja miksi, eikä tekonsa seurauksia, tai sitä miltä hänestä mahtoikaan tuntua nyt kun hän ypyöksin ja hylättyinä yritti koota omassa kaipuussaan ja itsesälissään kokoon itsekunnioituksensa niitä pieniä rippeitä, mitä siitä oli enää mahdollisesti jäljellä.

Steffen ajatteli vain miten hän selvisi kaikesta tästä yksin nyt kun hänen edessään oli vain loputonta pimeää ja kylmää.

Kun bussi pitkän odottelun jälkeen vihdoinkin sukelsi esiin kaarteesta, Steffen huomasi sen sisältä täysin pimeäksi.

”Joulun kunniaksi kai?”, hän sanoi itselleen samalla kun astui muiden pysäkillä olevien kanssa bussiin. Bussikuski toivotti matkustajille hyvät joulut ja sulki oven Uimapaikan jälkeen.

Steffen ei huomannut silloin vielä mitään tavallisesta poikkeavaa. Oli vain jouluyö ja tunnelma sen mukainen. Hiljainen. Hieman juhlava. Ehkä odottavakin.

Mitä hän vielä odottaisi tapahtuvaksi? Toivottavasti ei mitään sen kummallisempaa kuin, että hänen etukäteen sivukaupungilla varaamastaan matkustajakodista huone olisi mahdollisimman rauhallinen ja siisti.

Muuta hän ei ajatellut eikä nähnyt bussin ajavan ihan eri reittiä kuin mitä se tavallisesti ajoi.

Ja vaikka hän olisi kesken ajatustensa tämän nähnytkin, ja aivoissaan sen havainnoksi rekisteröinyt, hän olisi todennäköisesti viitannut moiselle poikkeamalle huolettomasti pahaa aavistamatta kintaalla, sillä olihan nyt jouluyö ja bussit saatoivat poiketa tutusta turvallisesta ajamalla miten sattui joulun kunniaksi.

Ei sen niin väliä, olisi hän todennäköisesti tyyntynyt itseen. Joulukuu oli ainoa päivä vuodessa, jolloin kaikki oli toisin. Koko hurerteinen maa oli pysähdyksissä. Joulukuuna oltiin vain ja odoteltiin.

Tärkeintähän olisi vain se, että hän pääsisi ehjin nahoin perille koko ajan kovemmaksi muuttuneesta lumisateesta huolimatta, Steffen toivoi upotessaan pikkuhiljaa Uimapaikkaan.

Melkein tasan vuosi sitten samanlaisena päivänä Steffen oli tavannut hänet bussissa. Oli hiljainen iltamyöhä eikä bussissa ollut ketään muita kun kuski ja Steffen, kun hän astui erältä keskustan pysäkiltä bussiin yltä päältä lumessa.

Talven ensilumi oli satanut hetkeä aikaisemmin maahan.

Aluksi Steffen ei ollut huomannut häntä vaan oli katsellut ikkunasta ulos jäätävän hiljaisuuden ympäröimänä ensilunta.

Se oli aina katsojalleen varsinainen speaktaakkeli ja lähes hypnoottinen elämys, mikä ei hevillä päästänyt ketään otteestaan.

Valkoinen väri vaikutti samalla tavalla arvoituksellisesti Steffeniin kuin suurten renessanssinerojen taidokkaasti maalaamat freskot.

Vasta kun hän oli rykäissyt hänelle merkiksi, että bussissa oli toinenkin matkustaja, Steffen oli havahtunut ensimmäisen kerran luoden levollisen viipyilevän katseensa häneen.

Ja mitä hän silloin näkikään?

Kaksi avoimen uteliaasti häntä tapittavan silmää ja kysyvän ilmeen keskellä nuoren miehen, jota oli ilo katsella.

Steffen oli nuoren miehenalun haparoinnissaan itse suuri viattomuus ja hyvyys alussa, kun hän nyyhki salaa itsekseen ja hänen silmänsä täytyivät kyynelistä.

Ja hänen oli pakko antaa tunteilleen valta kyynelten valuessa pitkinä noroina hänen poskiaan pitkin vaikka heikäläiset huomaisivat hänen haavoittuvuutensa pitäen häntä tunteellisena (lue: naismaisena ja siksi epäilyttävän heikkona) itkupillinä.

Finnien aikoinaan hävittyä naamasta ne olivat kääntyneet sisäänpäin tulivuoriksi vähän samaan tapaan varoituksiksi ulkopuolisille tungettelevan uteliaille silmille kuin jäävuoren huiput matkustaville veden alla vaanivasta todellisesta kuolemanvaarasta, mikä saattoi iskeä yllättävän nopeasti ja tuhota kaiken silmänräpäyksessä.

Ihan samalla tavalla hän oli tuntenut väkevän voiman mylertävän sisällään hyppien ja keikkuen vaarallisesti suuntaan jos toiseen, aina yhtä hallitsemattomasti ja arvoituksellisesti hänelle itselleenkin, sillä hän ei tiennyt varmasti mihin suuntaan se lopulta hänen sisällään kääntyisi; tulisiko hänestä hyvä vai paha meikäläinen, vai jotain siltä väliltä, kun hän ei kyennyt hillitsemään näitä itseään ohjaavia ja itselleen liian voimakkaita tunteitaan ja intohimojaan omassa hulluksi tekevissä sekopäisissä kaaostiloissaan - vaikka hän oli jo nuori aikuinen ulkoisesti - ja hänen äänensä oli jo madaltunut kasvojen lapsenomaisen pyöreiden vaihtuessa ilme ilmeeltä yhä enemmän nuorukaisen raikkaan viehätyksen kautta kohti aikuisen meikäläisen tyyneyttä partajouhineen kaikkineen.

Kun hän oli katsonut tarkemmin häntä, hän huomasi nuo-

ressa miehessä jotain tuttua. Ihan kuin hänellä olisi ollut puuntaskussa muilta piilossa katupojan suoruuutta ja röyhkeyttä.

”Olemmeko mahdollisesti tavanneet jossain aiemmin?”, hän kysyi Steffeniltä hieman empien.

”En tiedä”, Steffen vastasi yhtä epäröivästi silmäillen häntä kiireestä kantapäähän jatkaen epävarmasti.

”Mutta näytät kyllä jotenkin tutulta. Ehkä olit tähän samaan aikaan kuuntelemassa luentoa Uimapaikasta?”

Hän oli jatkanut samalla kun Steffeniä alkoi naurattaa hänen huomatessa edessään olevan saman vanhan ukon, joka vielä hetki sitten oli istunut hänen edessään ranskalaiselokuvien festivaaleilla Söbrus kinon elokuvateatterissa puhuen vieressään istuneelle jostain älykkään suunnitelman ilosanomasta.

He olivat nähneet yhdessä moppitukkaisen Xavier Dolanin uusimman elokuvan.

Hän väitti myöhemmin Steffenin ulkoisesti muistuttavan tätä elokuvamaailman uutta kapinallista, samanikäistä 25-vuotiasta moppitukkaista ohjaaja-näyttelijä Xavier Dolania, joka oli hänen mukaansa kerran sanonut kaikkien vanhojen kuuskytlukulaisten filmihullujen kauhistikseksi kansainväliselle medialle saatuaan Paul Godardin kanssa Cannesin elokuvafestivaalien arvostetun Prix de Juryn, että Godard oli hänelle täysin epäkiinnostava, koska Claude Satet, joka oli hänen lempielokuvaohjaajansa, oli Dolanin mielestä yksi kaikkein aikojen suurimmista ranskalaisista elokuvantekijöistä eikä Godard.

Tätä Steffen oli nauranut pitkään ja hartaasti.

Tämä kohtalokas sulostuttaja antoi maailman edessä sula-vasanaisen todistuksen siitä, ettei seikkailija voi olla mitään muuta kuin yksinäinen susi!

”Miten ovelasti hänen ilokseen Dolan oli muiden suureksi ällistykseksi vain ihmeteltyt, miksei kukaan puhunut Satesta vaikka se teki niin kauniita, koskettavia ja fiksuja elokuvia katsoen samalla viattomilla lapsensilmillään vetoavasti suoraan hänen sydämeensä Youtubesta.”

”Miksi?”, oli Steffen häneltä kysynyt.

”Siksi, että puhuin juuri siitä vaarallisesta rakkaudettomasta rakkaudesta, mikä oli nykymaailmassa tyyppillistä ja mikä tap-poi alleen kaiken oikean ja tuntevan”, hän oli vastannut silloin Steffenielle.

Musiikkikin erotti heidät.

Hän kuunteli mielellään meikäläisbändi Hunks and HisPunia. Bändi muistutti alennusmyyntitavaratalon monotonista hissimusiikkia paksuilla kissalesboilla ja avaruustransuja muistuttavilla, sinne tänne koikkelehtivilla, hupauunohahmoillaan garagepunkviitekehyksessä uivaa hattaraa, missä oli ripaus kalifornialaista 50-luvun surffailevaa postbeachboyshaikeutta kasarisoundissa, syntikan naputtaessa samalla hiljaista diskohumppaa. Niin, että jos sitä ei katsonut videolta ja hiffannut kyseessä olevan surkean vitsin, olisi sitä ensi kuulemalta luullut naapurin ilkeäksi bitch-ämmäksi tekeytyneen aikamiesmeikäläispojan epätoivoiseksi määkimiseksi äitinsä tissiliivit päässä vain kissaansa huvikseen hengiltä kiduttaakseen.

Steffen vaihtoi mielenosoituksellisesti levyn soimaan psykeedelistä ja akustista folkpoppia soittavan ruotsalaisten ujojen ug - miesten The Amazingin levyyn, missä oli sen mukaan sentään hitunen päivän turhantärkeyden häivyttävää kenkiintuijottelupopin unenomaista vilperimäisyyttä, kuin Jangtsejoen virtaa seurailevissa jokidelfinissä, hetkeä ennen kuin kinkut

täräyttivät niitten aivot pellolle.

Hän ei ollut nähnyt vilaustakaan tai kuullut pihahdustakaan Steffenistä, vaikka he asuivat samassa kaupungissa. Ja jo tilastomatematisesta pakostakin heidän olisi pitänyt törmätä tutuissa kuvioissa vähintäänkin muutaman kerran sattumalta. Mutta ei.

”Ihan kuin maa olisi niellyt Steffenin”, hän ajatteli.

Ihan kuin Steffen olisi hävinnyt sen sileän tien kuin tuhka tuuleen sinä talvisena yönä, kun hän oli hävinnyt kokonaan hänen elämästään.

Steffen ei ollut mennyt kovin pitkälle sinä yönä. Mutta hän oli silloin jo itse kaukana, koska hän ei muistanut enää miten ensi kerran tapasi Steffenin. Ja millaisen unen olin sitä ennen nähnyt, tai miten Steffenin silmät olivatkaan liekehtineet hänelle silloin kutsuvasti jotain aiemmin tuntematonta salaperäisyyttä, samalla kun hän vajosi johonkin tummaan ja syvään. Ja oli lopullisesti, tai niin hän ainakin silloin oli itselleen uskoellut kun ei muuta voinut, käpristynyt syvälle sisään omaan mahdottomuuteensa.

Yhdellä ovenavauksella Steffen oli vain häipynyt hänen elämästään yhtä nopeasti ja sen kummempia jälkiä jättämättä kuin oli siihen lähes vuosi aiemmin ilmestynytkin.

Hän muisti miten sinä iltana oli kylmää ja pimeää.

Vain muutama ihminen oli liikkunut ulkona, missä oli aavemaisen hiljaista.

Hänen olisi pitänyt aavistella jotain, sillä kuu oli ollut taivaalla viimeisessä hänen painajaisessaan kummallisen näköinen hänen mielestään. Ikään kuin se olisi tanssinut harmaiden pilvien kanssa irvistellen ilkeästi hänelle.

Mutta mitä vielä!

Hän ei enää muistanut sitäkään miten hän oli mennyt ikkunaan ja raottanut hieman ikkunaverhoa nähdäkseen viimeiset vilaukset katoavasta Steffenistä.

Juuri sillä hetkellä hän muisti, kun jokin koputti hänen olkapäätään kevyesti rykäisten.

”Sinulla oli silloin päälläsi tavallinen arkipukusi. Ei mitään hohdokasta tai prameilevaa, vaan siistin selkeää ja hillittyä yksinkertaisuutta. Harmaata, sinistä, mustaa ja valkoista!”

Ja kun hän kääntyi katsoakseen kuka häntä oli koputtanut selkään, hän näki vetisen Steffenin, joka jatkoi.

”Terveisiä tulevaisuudestasi! Terveisiä sinulta itseltäsi kolmenkymmenen vuoden päästä. Siksi minä lähdin! Ymmärrätkö? Minä en ole enää täällä, vaan sinussa”, Steffen sanoi hänelle jatkaen. ”Minä hukuin Uimapaikkaan. Et sinä. Sinä selvisit siitä. Selvisit kaikesta. Minusta. Tallinnasta. Taikametsästä. Orlandosta ja ennen kaikkea yksinäisyydestäsi.”

”Sinun tuli vain noudattaa tiukempaa kanonista periaatetta tutkimalla omaatuntoasi perin pohjin eräiden yleisesti tiedettyjen sääntöjen kautta saadaksesi selville pystytkö tämän avulla tulemaan paremmaksi viisaudessa tai missä tahansa muussa hyveen osatekijässä.”

”Ikuisen poissaolon mysteeri”, hän huudahti jatkaen.

”Se oli niin vanhanaikaista ja pahasti jälkijunassa. Kukaan ei enää uskonut tällaiseen ilmassa luulojen varassa ja ennakkoluulojen vahvasti pönkittämänä roikkuneeseen vaistonvaraiseen läsnäolonkokemukseen. Ei varsinkaan sellainen, jolla oli tarkka kyky nähdä kauneuden järkyttävyyden läpi sitä mitä ei ole sen kaikissa olevissa ja ei-olevissa muodoissa: se mikä on kuitenkin

koko ajan läsnä ja mikä ei näy.”

Tämän ymmärtäessään hänen painajaisensa olivat tipoties-
sään. Hänen elämänsä oli ollut vaarallista trapetsitaiteilua, missä
ei voinut koskaan onnistua - vähiten siinä missä hän sitä eniten
oli odottanut - rakkaudettomassa rakkaudessa!

Hän kirjoitti muistikirjaansa.

”Nyt sen vasta kunnolla ymmärsin: rakkaudettoman rakkau-
den myrskyjä ei tarvitse kuvata millään varsinaisella teolla; se
alkaa syntymästämme ja olemme täydellisesti sen vallassa koko
elämämme. Kuolema sen sijaan on jonkinlainen helpotus, pää-
tös ja rauha. Samassa veneessä tässä ollaan. Heikäläishelvettien
epäonnisuuden logiikka on sama kuin meikäläisilläkin täynnä
kummankin osapuolen suurta ja käsittämätöntä kypsymättö-
myyttä, ja siitä seuraavaa sairaalloista ja tuhoavaa mustasukkai-
suutta: rakkauden ja vihan vuorottelua keskinäiseen ja rajuun
kamppailuun ailahtelevissa ja ulkoisille vaikuttimille liian alti-
tiissa hauraissa mielissä. Rakkauden hillitöntä ja oikeaa vihaa:
oikealta nimeltään yhteisitsekkyyttä, minkä pahin kärsimys on
riita, mikä ole mitään verrattuna riidan jälkeisessä lohduttomassa
yksinäisyydessä itsesyytösten hulluksi tekevään mielipuoliseen
kaipaukseen.”

Vasta nyt hän ymmärsi kunnolla, että häneltä oli jäänyt sit-
tenkin Steffenistä jotain tärkeää ja vaivoin paljailla silmin ha-
vaittavaa huomaamatta vielä silloin kun siihen oli mahdollisuus,
samalla että hän ei ollutkaan hukkunut siihen samaan yksinäi-
syyteen, johon oli luullut Steffenin syntyneen. Että Steffen oli
kuin olikin ylimaallinen olento. Enkeli tai joku muu hengellinen
siivekäs - ehkä Kerubi! samalla, kun hän kuuli jostain ylhäältä
Steffenin äänen sanovan juhlallisesti hänen suullaan...

ö. 123

Carl Schmitt kirjoitti, että poikkeus oli kiinnostavampi kuin normaalitapaus: ”Normaali ei todista mitään, poikkeus todistaa kaiken: se ei ainoastaan vahvista sääntöä, vaan sääntö elää pelkästään poikkeuksesta. Poikkeuksessa todellisen elämän voima rikkoo toistumiseen jähmettyneen mekaniikan kuoren.” Juuri siksi heikäläissäännöt olivat perseestä. Ne olivat kaulaa kuristavia kahleita. Catch-22 heikäläissääntö esimerkiksi sanoi, että sitä toimeenpanevien heikäläisen ei tarvitse osoittaa, että Catch-22:ssa olisi sellainen pykälä, jota vastaan meikäläiset olisivat rikkoneet. Sillä ei ollut kuulemma lainkaan väliä oliko Catch-22 oikeasti olemassa vai ei sillä viime kädessä sitä toimeenpanevilla heikäläisillä oli aina raaka voima meikäläisiä vastaan omalla puolellaan. 123-meikäläissääntö ei ollut perseestä koska se kertoi vastalauseenaan heikäläisille miksi jokin meikäläisasia oli olemassa, tai miksi siitä oli tehty pornoa. Se tunnettiin myös Harry Potterin salaisena sääntönä koska Harry Potter ja Dracor Malfay muuttuivat Tylypahkassa meikäläisiksi heti kun kirjan kannet suljettiin. Mutta siitä ei voinut puhua hienovaraisista vihjeistä huolimatta, ettei kirjaa olisi sensuroitu Venäjän ja Kiinan markkinoilta rahaa tahkoamasta. Ja sitten se tärkein sääntö: mitä vittua se kuului kenellekään ketä miä halusin panna. Mun panofantasiat eivät määräytyneet sen mukaan minkä nämä ulkopuoliset ajattelivat olevan mulle sopivaa, heikäläismaailmalle kohtuullista, yleiselle moraalille säädyllistä, tai heille vähiten epämiellyttävää.

Haistakaa paska!

Kyynelten kalliolla, mikä oli polkujen ja purojen ympäröimä pelottavien jättiläisten tekemä hiidenkiuas eli muinainen kiviröykkiö, oli tänään luvassa luvatton kajo sateenkaaresta tahallaan unohdettua mustaa väriä, mikä vaikutti pitkälle nykypäivään saakka. Ajan myötä jotkut väittivät mustan värin puuttuessa, ettei Kyynelten kalliota ollut olemassakaan muuta kuin toivonsa menettäneiden meikäläisten tarinoissa jyrkien soratormien reunustamissa vuomissaan, länteen virtaavan joen pohjoisten rantojen loivissa tievoissa ja harmaissa, harvaa männikköä kasvaneissa jäkälikkökangasmaisemissa silmältä piilossa, joiden keskeltä kiemurteli somerikkopohjalla matalia, mutta vuolaasti virtaavia sivujokia pääuomaa kohti. Sen muistoksi HAISTAKAA PASKA! Kiitokseksi Kyynelten kalliosta minunkin minästäni tuli näin sellainen ”minä”, joka ulkoisten vihollisten ja vastusten puutteessa, tavan ahtauteen ja säännöllisyyteen pakotettuna kärsimättömästi, vainosi, häiritsti ja pahoinpiteli itseään; ja minun kotini, koko ajan johonkin epämääräisesti sielussani vilkkuvaan erämaahan tuskallisesti ikävöiden. Siksi kaiken tämän koettuani itselleni vieraana kadotuksen keskellä hukassa minun täytyi tehdä omasta itsestäni elämää suurempi seikkailu ja kidutuskenttä, tämä unettomien öitteni varjojenkaltainen kaipaava ja epätoivoinen susi, josta kehittyi huonojen selitysten ja tekosyiden keksijä. Tässä se nyt kuitenkin oli: minun elämäni alastomimmillaan ilman häiritseviä verhoja!

Jumala

Taimikäsenytoli!

Ja nyt vasta minä oikeasti tiesin kuka Steffen oikeasti oli kun päivänkoittoon oli vielä hetki ennen lopullista tuhoa ja hävitystä, aikaa ohuen pakkassumun ajelehtiessa kuusten välissä samalla kun hytisevä varjoni työntyi upottavasta suosta ja taikametsästä taas takaisin Tallinnan Raatihuoneentorin aamun harmaaseen valoon.

Olin jähmettynyt siihen paikkaan kuin iskun sydämeeni saaneena harjun kärjessä arastellen edessä häämöttävän suon avaruutta, mikä oli vallannut Tallinnan Raatihuoneentorin.

Ja kun sitten jonkin ajan kuluttua kajahti oikealta puoleltani pitkä aaltoileva toivotus, jonka kaiku vyöryi torin laidasta toiseen samalla kun Jumala TAIMIKÄSENYTLIEOLI! roikotti kädessään kahden kiusaajamme kuolleita ruumiita.

Vain veri räiskyi korkealle mahtavien siipien pieksäessä ilmaa kun kaikki elämäni, painajaisteni ja unelmieni hahmot, jotka suureksi kotkaksi muuttuneina kohosivat kuin yhdestä sovitusta huomaamattomasti, mutta hyvin harjoitellusta ja lausutusta sanasta raskaasti ilmaan, soutaen väkevin vedoin yli Tallinnan Raatihuoneentorin, piirtyen hetken verran silmän verkkokalvoillani valkoisesti hohtavana rivistönä taivaankantta vasten, jota kadotusta kohti joukkoaan käskevä musta varjo johti vasten taikametsänrannan tummuutta, joukkion kaartaessa vielä

ennen lopullista häviämistään silmäkantamattomiin kaupungin yllä, toivottaen puunlatvojen takaa omaa synkkää sano-
maansa, kuin yhdestä kurkusta, kirkuen pahaenteisesti jäljellä
jäävälle autiudelle varoitukseksi siitä, ettei niitä kannattanut
seurata.

Vielä tämänkin jälkeen pitkään kajahtelivat karmaisevat
huudot aavan vastakkaisesta reunasta niiden kaartaessa kun-
niakierroksen yläilmoissa kohti Toompeanmäkeä, kunnes ää-
net vaimenivat rauhalliseksi helähtelyksi sammuen jonkin ajan
kuluttua ikuisen aamun hiljaisuuteen tämän monihahmoisen
menneen elämäni häipyessä näkyvistä vuosisadoiksi.

Mutta minä tiesin, että oli taas vielä kerran tuleva se päivä
kun elämäni painajaisunet ja haaveet lisäkumppaneineen palai-
sivat takaisin, ottaen taas sen paikan mikä niille niiden omasta
mielestä maanpäällä kuului.

Mutta se aika oli onneksi tällä kertaa kaukana, sillä nyt oli
koittanut vihdoinkin meikäläisen aika.

Taivaalla leijuviin pilviin oli kirjoitettu.

*Olisin voinut olla vaikka Odysseus.
Kaiken tyhjyyden ja tarkoituksettomuuden
vedenpitävä todiste. Kohtalo elämää suurempi,
taivaasta ennalta määrätyn ennustuksen kahlitsemana.
Näkkää siinä menee Oidipus. Se mies joka ratkaisi
arvoituksen ja nousi vallassa ylimmäksi. Jonka onnea
kansa kiitti kadehtien. Ja nyt näette sitten miten turmio
oli tempaissut hänet syövereihinsä. Mutta kun en ollut.
Heräsin tästä ja nousin jo alkumetreillä ylämäkeen.*

Kun en voi muuta...

Tällä painajaisunella oli oikein ymmärrettynä laajalla sydämellä oma merkityksensä, jonkinlainen ”lähetystehtävä” auttaa muita väheksytyjä meikäläisiä. Ettei vain nykymeikäläinen kulki kiireisenä nokka pystyssä itse valtavirran mukana raukka-omaisesti sylkien toisten alistettujen kasvoille, heti kun oli itse päässyt palkhästä, irti omista vuosisataisista kahleistaan, sillä perimmäisen meikäläistotuuden epäitsekäiden palvelijoiden velvollisuutena pitäisi edelleenkin olla vastahankaisuus yleisiin totuuksina esitettyihin valheisiin, murskaton samalla mennessä tullen meitä kiusaavaa ja harhaan tahallisesti eksyttävää taikauskoo, jota nykyisin kutsuttiin turvallisuudeksi ja järjestykseksi, sekä niiden hämärien päämäärien paljastamista, joita esitetään ylevien ihanteiden nimissä, sillä jos joskus viisastuisimme näistä pahoista muinaisunista, oppimalla selvästi tunnistamaan tapaukset, joissa ideologiset perustelut ja vaatimukset olivat pelkkiä itsekkyyden naamioita, olisi heikäläisten, ja kuin sieniä sateella joka paikkaan ilmestyneiden halpoja temppeja viljelevien meikäläishuijareiden, paljon vaikeampi käyttää tavallista mattimeikäläistä tavoitteidensa välikappaleena tulevaisuudessa. Tämä oli se mitä tarkoitin, kun sanoin, että tämä oli opettavainen painajaisuni, joka kaikkien pitäisi nähdä.

Loppukeskustelu

Ja vaikka kaikki oli vain hänen mielikuvituksensa tuotetta, ja hän oli puhunut itselleen peilin kautta itse luomiensa Walesin bardien kanssa, hän jatkoi keskustelua mielikuvitus-Steffeninsä kanssa.

”Heikäläisyys oli siis enemmänkin mielentila kuin mikään oikea ajatus tai suunta. Pakon sanelemana rituaalina perheen, aseman ja työn takia. Siis sen paikan yhteiskunnassa, mitä myös kahleiksi kutsuttiin?”, hän kysyi mielikuvitus-Steffeniltä eli itse yksinäisyytensä keskelle luomaltaan Walesin bardeiltaan, eli itseltään, jatkaen synkän yksinpuhelunsa päättymättömiä perinteitä hamaan loppuun saakka.

”Se oli siis yhtä keksittyä kuin se olimmeko me heikäläisiä vai meikäläisiä ilmassa vaarallisesti roikkuvan Demokleen miekan alla, mikä tuli meikäläisen yrittää väistää, jotta olisi syntynyt se tavoittelemamme ja sisällämme asuva - ei enää vain mielikuvitusolento - joka ei olisi enää historian ja biologisten rajoitustensa vanki?”

”Kaikki tämä tehtiin äänekkäästi tiettäväksi meikäläiskokemusten ja heikäläisvaatimusten välisessä juovassa. Mutta silti, uskon, että on paljon sellaista, jota ei voida eikä edes tarvitse sanoin selittää, vaikka totuus olikin sokea tämän oivalluksen takaa piilottavalle karmealle kauneudelle, mihin sisältyy aimo annos loputonta tuskaa ja epätoivoa”, mielikuvitus-Steffen vastasi arvoituksellisesti jatkaen.

”Hassu tai sitten ei, mutta vallankumousnäytelmien isä

Georg Buhner Dantonin kuolemassa osasi ensimmäisen kerran sitten antiikin yhdistää vapauden seksuaalisuuteen ja traagisen poliittiseen tematiikkaan.”

”Miten se tähän liittyy muka?”

”Robespierre uskoi Dantonin haluavan pysäyttää vallankumouksen valjakot bordellien eteen. Dantonia epäiltiin hänen halustaan raiskata vapaus, sillä Danton rinnasti vapauden huoruuteen.”

”Eikö se ole sama asia sitten?”

”Teknisesti ottaen ja hiuksia halkoen kyllä, muttei sydämellä mietittynä käytännössä!”

”Miten niin?”

”Ihan samalla tavalla kuin meikäläinen koki traagista tuskaa meikäläisten heikäläisiä miellyttääkseen mädättämässä nyky-meikäläisyydessä. Dantonin samanlaisen suhteen vapauden ja vallankumouksen välillä huomasi siitä, miten Dantonkin, meikäläisten tapaan, ensin uhrasi kaikkensa asialleen kohdatakseen lopulta vain sen tyhjyyden.”

”Nyt en ymmärrä!”

”Kysymys on loppupeleissä siitä tahdoitko tämän elämän sellaisena kun sitä nyt elät omilla säännöilläsi? Vai halusitko säilyttää elämässäsi edes jonkinlaisen arvokkuuden rippeet muiden säännöillä? Tajuatko?”

”Vaikka vaikutelma on vino, se ei voi olla väärä?”

”Juuri niin! Poliittinen probaganda ja yleinen tylsistyminen kulkevat aina käsi kädessä artikuloituen ajan myötä mitään tarkoittamattomiksi filosofisiksi kannanotoiksi. Siitä tässä saateenkaarihössötyksessä on lopulta kysymys. Ja hyväntahtoisen meikäläisen - joka on tajunnut oman alemmuutensa heikä-

läisten silmissä ja kärsii siitä - törkeästä kusettamisesta ja höyryttämisestä rahastamismielessä. Näin nämä ”voleanarkistit” saavat meikäläisen helposti pihteihinsä. Heille meikäläinen on valuuttaa: ääni vaaleissa, rahaa mainoksissa. Siksi koko homma oli muuttunut nopeasti alun jännittävästä lupauksesta kaikeksi muuksi.”

”Huijareita?”

”No ei nyt ihan, mutta hieman sinnepäin. Virta vie vain väärään suuntaan. Ja tilanne on edelleen levoton ja mieleton, sillä tässä jutussa on selvästikin koira haudattuna. Koko sirkus on tehty hämäämiseksi. Ei se mitä medioissa kirjoitetaan ole totta tai tapahtuneet kaikille. Kyse on vain perinteisestä hegemoniataistelusta. Ottavat erilaiset valtaklikit tällä tavalla senkkaa toistensa nenistä, ajatella että sanojen ja tekojen avulla me liitymme muihin kanssaihmiisiin ja meitä ympäröivään inhimilliseen maailmaan. Ehkä he ovat enemmänkin osaamattomia ja tiukkapipoisia amatöörejä, jotka nöyristelevät heikkäläis maailmaa saadakseen itselleen hyväksyntää?”

”Opiksi?”

”No ehkä ainakin arvokas ja irvokkaan opettavainen epäonnistuminen ojennukseksi myöhempien aikojen yrityksille. Mutkikas ja ristiriitainen aavetilanne, josta syntyy idiotia. Heitä vaivaa tauti nimeltä itsekkyyden silmälasien aiheuttama yleinen hajataitto Augustinuksen tarkoittamalla tavalla. Augustinuksen mukaan henkilön voidaan katsoa valehtelevan, tai olevan valehtelematta ainoastaan hänen aikomustensa perusteella. Siten henkilö, joka sanoo väärän totena, luullen sitä todeksi, ei valehtele, vaan hän on erehtynyt tai ajattelematon. Sen sijaan joku voi valehdella puhuessaan totta, kun hän luulee

totta vääräksi ja kertoo sen tarkoituksenaan valehdella.”

”Valeanarkisteja?”

”Kyllä! Fernando Pessoa Anarkistipankkiirin hengessä he kohkaavat. Ja toistavat hauki on kala läpätystään huomamaatta, että he ovat itse muuttuneet pahemmiksi Saatanoiksi kuin heikäläiset, syyttäessään heitä sellaisista kohtuuttomuuksista mihin itse ovat tieten tahtoen syyllistyneet, jolta he oikeuttaisivat heidän avoimet hämmästyksensä muiden silmissä mutta mikä pahinta, muistamatta ettei merkityksistä päättäminen ollut kuulijan yksinoikeus.”

”Valemeikäläisiä?”

”Pessoa inhosi syvästi juuri näitä hyvän asian pilaavia suhuranantroja ja amatööritunareita, jotka yhdessä saivat enemmän pahaan aikaan hyvälle asialle, kuin kykenivät vastustamaan sitä mitä olisi pitänyt vastustaa. Pessoa kirjoitti Anarkistipankkiirissaan, että kuultuaan heidän naurettavia lässytyksiään, hänen teki mieli nauraa, kun hän vertasi heitä muihin anarkisteihin. Hän yritti teroittaa näille punaviiniä litkiville ja lippujen kanssa milloin minkäkin asian puolesta tai vastaan marssiville tärkeileville pikkusieluille, että erona oli pelkästään se, että he olivat anarkisteja vain teoriassa, hän toimiessaan heikäläisen valekaavussa meikäläisten piikkiin salassa niin sekä teoriassa että käytännössä; näille itseään täynnä oleville valeanarkisteille anarkistinen ajattelu oli näet tunnetta, hänelle tiedettä; valeanarkistit olivat Anarkistipankkiirin mukaan anarkisteja jotka kyyristelivät, hän taas anarkisti joka taisteli ja vapautti. Sanalla sanoen: he olivat valeanarkisteja, hän se oikea anarkisti, joka sai aikaan esittämällä jotain muuta kuin oli. Mutta mikä tärkeintä: teki toisin kuin puhui!”

”Tässäkö pähkinänkuoressa oli tämän maailman valhe kun he olivat onnistuneet kaappaamaan oikean meikäläisyyden ja monopolisoineet leikkikalukseen sen, tehden siitä ällöttävän vaaleanpunaisen marsipaaniversion, mihin oli ovelasti ulostettu oikea meikäläisyys ulkoruokintaan. Ja koko hommasta tehty kaikkien oikeiden meikäläisten inhoama valheellinen ja vastenmielinen heikäläisten hyväksyntää aneleva pridehössötys?”

”Juuri tässä ja ei missään muussa. Tässä piilee se virhe mikä pitäisi korjata. Oligarkian rautainen laki. Valheeksi muuttunut ”totuus” alkoi kasvaessaan saada yhä enemmän ja enemmän harvainvaltaisia piirteitä koska vallassa oleminen oli perinteisesti meikäläisille perin outo ja harvinainen abstraktin olemisen muoto. Siksi näiden ”valeanarkistien” oli helppo kaapata ”meikäläisyys” itselleen käsikassaraksi omia tarpeitaan silmälläpitäen, sulattaen meikäläisten anarkistiset ja alkuperäiset tavoitteemme heidän varsinaiseen ja todelliseen tavoitteeseen, mikä oli henkilökohtainen hyötyminen ja kasvaminen mahdollisimman suureksi tällä ansiottomalla arvonnousulla. Uusien ryhmien tavoittelemisen muokkasi tätä heidän ”uutta uskontoaan ja kirkkoaan” ideologisesti. Siksi he mädättivät tahallisesti kaiken harhaanjohtavan sateenkaarikrääsän alle meikäläisyyden, välttämällä oikean meikäläisyyden puhtaita aseita, koska vain näin he onnistuivat hämärtämään meikäläisyyden julkista profilia tarkoitukselleen sopivalla tavalla, sillä taistelun ajatuksista meikäläisten keskuudessa katsottiin häiritsevän heidän tosiasiallisia tavoitteitaan.”

”Joka oli mitä?”

”Tyystin vailla älyllistä vilpittömyyttä. Täynnä suurisuisten pikkutyttöjen keskinäisen kehukerhon harrastamaa näennäis-

loogista käsitteikkailua. He ajattelivat, että kuvittelemisen jo sinällään oli tulemista joksikin.”

”Tyyliin: suostutko kiltisti mun vessapaperiks jos isä maksaa?”

”Heikäläisjärjestelmän voitto ja meikäläisyyden rappio samassa ikävässä pakossa: täytyy tehdä kun muutkin tekevät, että omat kasvot säilyisivät tekemällä sitä mitä muutkin tekivät, koska se oli nyt muotia. Ja osoitti, että elän ajan hermolla hyvänä ihmisenä. Mutta mikä ikävintä: näiden tönkeyksien viljelyyn löytyi syvällä mieliin heidän kielessään uurtuneet tosi jämäkkyudet, jotka sopivat hyvin viilenneiden tunteiden tai peräti tunteettomuuden osoittamiseen oikeaa meikäläisyyttä vastaan.”

”Miten niin?”

”Kukaan ei usko tämän jälkeen oikeasti mihinkään eikä puhu oikeasti mistään, vaan haluaa vain unohtaa kaiken muun pää täynnä bailaten viimeistä päivää pää kolmantena jalkana sulat perseessä puolialastomana vain medioiden tarpeita silmäläpittäen yhtenä kesäpäivänä ties missä. Eikä kukaan uskalla tai halua puhua enää siksi meikäläisyydestä meikäläisyyden oikeilla nimillä. Esimerkki siitä, että tämän tajuamisesta ja näkökulmasta unohdettuun - oikean meikäläisyyden menneisyyteen poliittinen unohdus oli meikäläisten tärkeä alaviitehistoria, eli myös synonyymi kaikille salaisille meikäläisbakkanaaleille - ja todellisuuden ankaruuden uhmaamisille, kuten Pariisin Rue de Lapella Bastiljin lähellä 30-luvulla pidetyille ”balsmuseteille”, missä pojat ja miehet tanssivat keskenään haitarimusiikin säestyksellä etsien toisilleen yökumppaneita samaan aikaan kun Les Hallenin lihaksikkaat pojat tai lomilla olleet miehkekäävät merimiehet hankkivat perseensä myymisellä hyvät sivutulot. Ja sen

ajan hävyttömimmät meikäläishuijarit houkuttelivat hyväuskaisia keskiluokan himossaan kärvenneitä heikäläisiä ansoihin ryöstämällä ja kiristämällä heitä mielin määrin intohimojen yöllisillä takapihoilla. Eikä kukaan puhunut edelleenkaan siitä, että tuohon aikaan yksin Berliinissä oli yli 22 000 poikahuoraa. Mitä heille kävi Hitlerin tultua valtaan? Kaikki eivät päätyneet Bent-elokuvan tapaan keskitysleireihin vaaleanpunainen kolmio takissaan, vaan osa jatkoi huoraamistaan. Osa kipusi korkealle natsi-Saksan sisäisessä hierarkiassa!”

”Ikävintä tässäkin on se, että kaikki muistavat aina syyllisen mutta eivät uhria. Mietin vain miksei kenelläkään herännyt epäilyksiä aiemmin tästä pullataikinan tavoin levinneestä huijauksesta, mikä on muuttunut kaamealla tavalla suljetuksi totuudeksi; niin elottomaksi ja lopulliseksi täynnä pahantahitoisuutta, ja viime aikojen muita epämiellyttävyyksiä? Ehkä vain siksi, että todellisuudessa he olivat heikäläisiä mentaalissa mielessä meikäläisyyden valekaavussa, jotka halusivat vain juhlia meikäläisyyden nimissä meikäläisten niskassa omia voittojaan muita heikäläisiä häرنäten.”

”Ilo pintaan vaikka sydän märkäis!”

”Niin!”

”Siksi jo Immanuel Kant asetti järjen Jumalaa vastaan, ja jatkoi valistuksen projektia nostaa ihminen tietämättömyydestä ja kaikenmaailman uskonnoista irti toimimaan itsensä ja yhteisönsä parhaaksi tervettä järkeä käyttäen. Kyseessä on tämä vanhan tutun Jumala vastaan Saatana kampanjan uudelleenlämmittely, vaikka jo Sartren näytelmässä ”Paholainen ja Hyvä Jumala”, Jumalaa, taivasta tai helvettiä ei ollut. Oli vain maa. Sartren näytelmästä paistoi myös läpi, ettei siellä missä oli

älyä, ei ollut illuusioita ja päinvastoin. Ihminen oli itse keksinyt hyvän ja pahan. Ja hän voi itse myös itsensä näistä vapauttaa tämän maan päällä ja tässä ajassa”, mielikuvitus-Steffen väitti jatkaen.

”Kysymys oli ajatuksenvapaudesta, mikä oli todellisuudessa totuuden itseisarvon väistämätön seuraus, sillä jos kielletty mielipide oli tosi, mitä mahdollisuutta ei koskaan voida jättää luvuista, riistämme muilta tilaisuuden vaihtaa hänen väärät käsityksensä oikeisiin. Ja jos se oli taas väärä, estämme heitä erehdyistä vastaan taistelemalla pääsemästä selvempään käsitykseen totuudesta”, hän vastasi jatkaen.

”Franz Kafka kertoo kuuluisimmassa romaanissaan oikeudenkäynnistä, jossa syyttäjä ja syytetty, herra K, eivät tiedä, mistä rikoksesta on kysymys. Syytetyn kohtaloksi koituvan kovin mahdollinen tuomio langetetaan siitä huolimatta. Hänen viimeinen kysymyksensä koski sitä korkeaa tuomioistuinta, jonka eteen hän ei ollut koskaan päässyt. Mikä tämä Kafkan peräänkuuluttama korkea tuomioistuin oikein oli? Sen perimmäinen olemus piilee meikäläisen sisäisessä maailmassa. Jouduimme sen kanssa tekemisiin päivittäin. Jotta suoriutuisimme omatuntomme lahjomattomista vaatimuksista turvaudumme itsepetokseen. Näin etenkin yhteisön paineen edessä, olemmehan kaikista laumaeläimistä ryhmäuskollisin. Meikäläiset alistuvat refleksinomaisesti, kuin Pavlovin koirat, valtaa tiukasti kuristusotteessa pitävien heikäläisten edessä, sillä harvoilla meikäläisillä on voimaa seisoa pystypäin tällaista väkivaltaa vastaan omilla jaloillaan. Siksi Jumala on Saatana - tarjotessaan eioota! Vai mitä sanot, kun sadat konkreettista pahaa erilaisille ihmisille Jumalaltaan halunneet idioottikristityt rukoilivat potpähti

Lady Gagan ”BornThisWay Ball”-kiertueen edellä, että tähdelle sattuisi jokin paha onnettomuus eikä hän voisi esiintyä. He rukoilivat tosissaan laajoina joukkoina ympäri Amerikan umpimielistä raamattuvyöhykettä julmalta Jumalaltaan, ettei konserttia järjestettäisi, jottei ”pornografia ja meikäläisyys” leviäisi ympäri maailmaa. Puolassa katoliset konservatiivipoliitikot taas eivät hyväksyneet Euroopan neuvoston yleissopimusta, jolla ehkäistäisiin naiseen kohdistuvaa väkivaltaa, koska se heidän mielestään uhkasi perinteistä perhe-elämän mallia, jossa ukko sai hakata ja haukkua miten huvittaa koko perheensä, myös inhoamansa ja meikäläiseksi epäilemänsä hiljaisen runopoikansa. Puolalaispoliitikkojen mukaan sopimuksessa myötäiltiin feministipiirien maailmaa. Ja sen pelättiin johdettavan myöhemmin meikäläisliittojen laillistamiseen maassa. Maan oikeusministeri perusteli sopimuksen hylkäämistä sillä, että sopimus kehotti allekirjoittajamaita taistelemaan naisen ja miehen perinteistä roolijakoa vastaan! Hyvänä poikkeuksena yhteisöllisyydestä, kannattavuudesta, ja yhdessä yrittämisestä on kuitenkin Amerikan mustien kirkko, jossa elävä usko on muutakin kuin lohtua uupuneille tai varautumista kuolemaan. Mustien kirkko toimii yhteiskunnallisena muutosvoimana, mikä pelastaa samalla sekä yksilöä että yhteiskuntaa. Amerikkalaisen mustan kirkon näkyvä hedelmä on Yhdysvaltojen humanistikristitty ja edistyksellinen vaikuttaja presidentti Barack Obama, jonka senaattorikaudella 2006 julkaisema teos: ”Rohkeus toivoa -ajatuksia amerikkalaisen unelman pelastamiseksi”, käy hyvin käytännön esimerkiksi siitä miten humaani ja edistyksellinen kristinusko voi rohkaista myös meikäläisiä hyväksi katsomiensa yhteiskunnallisten uudistusten puolesta

löytäen teoilleen perustan silti Raamatusta. Siksi ei olekaan ollut yhtään hämmentävää seurata miten Obama kävi yhdessä meikäläisten kanssa kamppailua heidän yhteiskunnallisen tasavertaisuutensa ja täyspäisten demokraattisten oikeuksiensa toteutumisen puolesta viimeisenä umpimielisen vanhoillis-kristillisyyden saastuttamana linnakkeena tiedetyssä maassa, juhlistamalla konservatiivisten ja heikäläisperhearvojen nimeen vannovien lahkolaisten äärikristittyjen suureksi mieliharmiksi avoimesti kesäkuuta ”amerikkalaisten meikäläiskuuna!”

”Hyvä oivallus. Jumala on Saatana! Hyvä ja paha olivat erotamattomia”, Sartre sanoi, ja siinä olikin ”Paholaisen ja Hyvän Jumalan” eräs pääväittäjä. Sartren mukaan ei ollut olemassa mitään muuta kuin minä itse ja minun valintani. Tätä taustaa vasten oli ymmärrettävää, että jokainen aika tarvitsi omat sokraattiset totuudenpuhujansa ja uudistajansa, jotta moraali ei pääsisi lopullisesti näivettymään, sillä tahti ei suinkaan ollut älyn ja järjen ilmausta vaan päinvastoin. Asioiden olemuksena oli sokea pyrkimys, täysin perusteeton ja motivoimaton viettimme”, mielikuvitus-Steffen vastasi hänen peilikuvalleen jatkaen.

”Mutta nämä pohdinnat Saatanasta ja Jumalasta eivät ole enää tätä päivää. Minuun vaikuttaa paljon enemmän Helen Cixouksen raskastunnelmainen ja ahdistava runonäytelmä ”Musta purje, valkea purje”. Näytelmä kertoo neuvostodiktaattuurin runonaisista hermoromahduksen partaalla ahdistavassa kurkinta- ja urkintatodellisuudessa, jossa mielikuvitus ja mieli oli vangittu. Ja missä oli kaikkialla syytä varoa henkensä puolesta omaa varjoaankin, niin kuvitellussa kuin oikeassakin todellisuudessa. He kestivät, mitä Anna Ahmatova itsekin ihmetteli

jälkeen sanoessaan: ”Runous osoittautui paljon suuremmaksi asiaksi kuin me sen kuvittelimme nuoruudessamme.” Vaietun neuvostohistorian herkkä omatunto sai Ahmatovassa rohkean esikuvansa, joka jaksoi kannatella hiirenloukussa elävien taiteilijoiden henkistä eloonjäämisviettä niinkin pitkälle, että se kantoi kriittisinä sivalluksina hedelmänä tämän kadotetun kaipuun runoihinsa vanginneen maanpakolaisnobelisti Joseph Brodskyn lähes mielen juuriltaan repineet kommentit vainoharhaiselle neuvostotodellisuudelle kaupungissa nimeltä Unohdus, runoissa, mitkä olivat ymmärrettävissä postuumina kommentteina ja Ahmatovan aloittamalle rohkeudelle nähdä pimeässä totuuden historia, johon näytelmä haki vastausta kysymyksellä: ”Onko se jo alkanut?”

”Totta. Mutta tuokin taistelu piti käydä, jotta ymmärtäisimme varoa!”, hän vastasi itselleen.

”Mitä?”, mielikuvitus-Steffen kysyi vielä ennen kuin hävisi kokonaan kummittelemasta jonnekin sivuvasemmalle hänen mielestään.

”Eiköhän jokainen meikäläinen olisi jotain ihmeellistä, tavatonta, suurta, jos hän vain osaisi ja uskaltaisi vapauttaa itsensä olemaan oma itsensä. Osaisi ja uskaltaisi poistaa itsestään sen, mikä estää ja ehkäisee häntä: sovinnaisuuden, halun apinoida, miellyttää, halun olla sitä mitä vallitseva maku ja muoti houkutteli meikäläisiä olemaan”, hän vastasi mielikuvitus-Steffenin lopullisesti häipyessä hänen unelmistaan ja muistoistaan omalle oikealle itselleen, sille vanhalle rumalle ukolle, joka häntä nyt tapitti verestävin silmin peilistä ilman sarvia sanoen.

”Hän oli kieltäytynyt noudattamasta mitään auktoriteetteja, jos ne olivat vastoin hänen moraaliaan. Hän näki meikäläisten

suurimmaksi perusongelmaksi vapautua kahleistaan vapaudenkaipuussaan vangitseamalla totuuden itsensä kuristavaksi voimaksi. Hänen mielestään jokaisen meikäläisen omaksi tehtäväksi jäi erottaa hyvä ja totuus väärästä ja valheesta, murtamalla näiden illuusioiden muurit oman tietoisuuden ympäriltä yrittämällä löytää totuuden ja realiteetit itse. Hän vain ihmetteli, miten aina ylevään aatteeseen pukeutunut itsekkyyks ja korkeilla tunnuslauseilla ratsastava omanvoitonpyynti olikaan vallalla meikäläistenkin mielissä. Ja antoi kunnolla kyytiä tekopyhyydelle, mikä oli hänen mielestään ovelasti naamioitu ihmisyyteen pukeutunut vallanhalu. Ja ihanteisiin kätkeytyntä omanvoitonpyyntiä. Näiden alhaisten himojen ohjaamat meikäläiset olivat hänen mielestään juuri niitä orjia, jotka synnyttivät heikäläistyranneja, hän puhui itselleen.

”Mitä tarinoita?”, mielikuvitus-Steffen huusi hänelle jostain kaukaa.

”Sielu puhuu sielun kanssa tarinoita.”

”Mikä se on?”

”Se joka käskee meitä tuntemaan itsemme. Se joka käskee tuntemaan sielumme.”

”Mutta sehän on mahdotonta.”

”Kyllä! Mutta vain jos uskomme muihin, yleiseen hyväksi väitettyyn pahaan ja niihin tehokkaasti taikauskkoa ylläpitäviin pötypuheisiin, joita ympärillä on verkon tavoin kalastelumielessä heitelty.”

Tämän tajuttuaan hän alkoi kertoa itselleen tarinaa siitä, miten Saatana ja Jumala kulkivat pitkin tietä sen jälkeen kun olivat sopineet meikäläisistä ja heikäläisistä sopimuksessaan maailman etupiirijaosta. He näkivät, että heidän edellensä kul-

ki kaunis meikäläinen. Yhtäkkiä he huomasivat, että kaunis meikäläinen kumartui, otti maasta jotain, katsoi ihastuneena sitä ja pani sen poveensa. Jumala kysyi ihmeissään Saatanalta.

”Näitkö sinä mitä tuo kaunis meikäläinen löysi?”

”Kyllä minä näin, hän löysi hivenen totuutta.”

”Hivenen totuutta, mutta eikö se ole huono bisnes sinulle, jos kaunis meikäläinen löytää hivenen totuutta?”

”Hyvä!”, vastasi aurinkoisesti hymyilevä Saatana jatkaen.

”Minä autan häntä organisoimaan sen, ei se sen jälkeen enää ole vaarallinen.”

”Tiedätkö, miksi tästä ei tule koskaan mitään?”, Jumala kysyi Saatanalta.

”Ehkä siksi, etteivät ihmiset ymmärrä miten muka sellainen voisi valaista meille ehdottominta totuutta, mikä ei ole hetkeäkään muuttumatonta, ei ennen, nyt, eikä myöhemmin?”, Saatana vastasi.

”Ei mitenkään, koska sellaista ei ole, koska he tutkivat ikuisen olevaisen asemesta sellaista mikä on ollut, on juuri tapahtumassa tai tapahtuu vasta myöhemmin”, Jumala sanoi samalla kun heitä kuljettanut kuorma-auto nytkähti jonosta liikkeelle ja he molemmat keskittyivät heiluttamaan juhlivalle yleisölle prideajelulla käsiään. Kuorma-auton kyljessä luki plakaatti.

Minä väitän totuuden olevan niin kuin olen sen kirjoittanut: kukin meistä on sekä olevaisen että olemattoman mitta, mutta ihmiset eroavat toisistaan rajattomasti siinä, että se miltä yhdestä näyttää ja mikä on hänelle olemassa, on toista kuin se mitä se on toiselle.

Vaikutteita ja innoituksia

Sillä Steffen Nielsenillä, jolle kirja on omistettu, ei ole mitään tekemistä todellisuudessa sen Steffenin kanssa, joka kirjassa esiintyy hän-minäkertojan himon alter egona, mielikuvitus-hahmona ja toiveena, muuta kuin se, että molemmat Steffenit ovat nuoria, 26-vuotiaita kauniita nuorukaisia, jotka taistelevat urheasti aikuisuuden kynnyksellä oman itsensä lapsen mielihalujen ja aikuisuuden sääntöjen sekavassa ristiaallokossa aina välillä pää pinnan alla upoksissa, kuten meikäläisten elämän kaikkialla kuuluikin. Vastenmielisyyteni määrittelyjä kohtaan (Siksi meikäläiset ja heikäläiset. Ja se tärkeä oivallus, että ero on hyvin väkivaltainen eikä kerro koko totuutta, tai että heikäläinen voi olla yhtä hyvin meikäläinen sille päälle sattuaan!) tulee virolaiselta kirjailija Jaan Kaplinskiltä, samoin kuin pohdinnat Saatanasta, johon olen lainannut ydinlihaa Kaplinskin kirjoituksista Paholaisesta ja Metapaholaisesta. Platonin kootujen teosten, sekä monet Platonista kirjoittaneet, ja hänen ajatuksiaan kommentoiden nykyfilosofien, kuten Badioun sekä Rancieren, vaikutus paistaa läpi monissa kohdin teksteissäni. Teatteriohjaaja Janne Saarakkalan tekstit, näytelmät ja hahmo ovat usein mielessäni kirjoittaessani kuten rangaistusvanki sellissä numero 426 Steffenin suuhun laitettu suora lainauskin Jannen Cape Town-näytelmästä Jean Genetin Kukkien madonnasta!

Pilvien reunoilla

Aistin kaikkialla yhtä hämmentyneitä ja shokissa olevia meikäläisiä hapuilemassa pommiräjähdyksen jälkeen pimeässä varovaisesti eteensä, peläten tipahtavansa johonkin edessä ilkeästi ammottavaan kuolemanloukkuun, mikä nieli hiljaa ja tehokkaasti kaikki sinne tipahtaneet maan uumeniin eikä hiiskahtanut siitä sanaakaan muille ulkopuolisille - korkeintaan röyhtäisi kylläisyyden merkiksi muulle maailmalle saaneensa tarpeeksi, siirtyäkseen esityslistan seuraavaan kohtaan tulevat suuronnettomuudet, luonnonmullistukset ja muut katastrofeiksi katsottavat äkilliset ja odottamattomat tapahtumat, vaikkei asia ollut lainkaan niin kuin väitettiin.

Ei voinut olla.

En uskonut.

Eihän siitä ollut pitkä aika kun Lontoon Sohossa oli räjäytetty meikäläispubi.

Vai oliko?

Hyvänen aika.

Siitähän oli jo ikuisuus. Siksi koko juttu vaikutti minusta jotenkin epätodelliselta ja omituiselta katsoessani uutislähetystä orlandolaisesta meikäläispaikasta tuhoisan terrori-iskun jäljiltä, joten päätin vielä kerran kysyä tummalta varjoltani oliko tässä järkeä.

”Ei tietenkään”, hän vastasi jatkaen.

”Missä sitä nyt nykyisin olisikaan. Analyysisi oli oikea. Joh-top päätöksesi vain väärää.”

”Miten niin?”

”Kukaan ei enää jaksa välittää kun televisiolamput sammuvat!”

”Mistä?”

”Siitä mikä oli tässäkin jutussa totuus ja keitä oikeat kärsijät.”

”Tiedätkö itsekään miten asian laita on?”

”Katselen asiaa ihan kuten sinäkin pilvenreunalta.”

”Meillä on vain eri reunukset?”

”Niin!”

Silloin muistin mikä olin. Vain pahainen jäljittelijä ja kuvittaja ihan kuin suoraan Platonin Valtion kymmenennestä kirjasta, missä Sokrates painotti Glaukonille, ettei ihmistä saanut kunnioittaa enemmän kuin totuutta.

Sitten Sokrates oli alkanut jaaritella tapansa mukaan pitkään jäljittelystä Glaukonille lukuisin esimerkein todeten tragedia-runoilijan olevan jäljittelijä, koska hän oli kuninkaasta ja totuudesta lukien vasta kolmantena, ja samoin muut jäljittelijät.

Jäljittely oli Sokrateesta kaukana totuudesta, koska se pystyi tuottamaan kaikkea nähtävästi siitä syystä, että se tavoitti kustakin kohteesta vain vähäisen osan, joka sekin oli Sokrateen mielestä pelkkää kuvajaista.

Orlandon merkitys ”meikäläisille”

”Oikeusretoriikalla kampanjointi ja heterotuen edellyttämiin mielikuviin muuntautuminen; julkisen lesboelämän lähes täydellinen katoaminen sateenkaariperhekuvasojen ulkopuolelta; ja homomiesten elämän kesyttäminen kulutuselämäntyyliseksi suosittujen tv-sarjojen myötä on tehnyt queereista haamumaisen yhteisön. Osa saa näkyä, osa ei.”

- Antu Sorainen kirjoittaa hienosti pride-politiikan rajoista, mediatutkija, professori Anu Koivunen Tukholman yliopistosta kertoo facebook päivityksessään.

Tunnettu suomalainen queertohtori ja monien akateemisten tutkimusten primus motor Antu Sorainen on seurannut Va-pautuspäivien, lesbomarssien ja sittemmin Priden syntyä ja kehitystä Euroopan eri kaupungeissa 1980-luvulta lähtien silmä tarkkana. Hän on myös lukenet queerkirjailija Harald Olausenin kirjoja ja haastatellut häntä omia tutkimuksiaan varten.

Tämä artikkeli syntyi Orlandon queer-klubin massamurhan järkyttämänä ja sen jälkeen lukemani yhdysvaltalaisen homo-teoreetikko David Halperinin teoksen *How to be Gay?* (2012) inspiroimana. Ja sitten queerkirjailija Harald Olausen kirjoitti pienen mestariteoksensa *Orlando*, jossa on kauniilla tavalla kuvattu kaikki oleellinen ”meikäläisten” maailmojen varjoista.

Olausen on hyvin jännällä tavalla omituinen ja monipuo-

linen - myös monikasvoinen heppu. Ja siis hyvin tavallinen queer. Hän ei koe kuuluvansa eikä halua kuulua mihinkään selvään ryhmään, vaikka tunnustautuukin radikaaliboheemiksi sokraattista dialogia harrastavaksi parantumattomaksi peppi-pitkätossuksi.

Ei seksuaaliseen, kansalliseen, poliittiseen. Ylipäätkään mihinkään ryhmään, mikä sitoo ja määrittäisi häntä vieden häneltä sen kaikkein kalleimman mitä hän on koko elämänsä yrittänyt varjella kuin kukkaa kämmenellä - vapauden!

Tapasin hänet ensi kertaa Helsingin kirjamesseilla 2015, missä hän oli markkinoimassa juuri suomeksi ilmestynyttä romaaniaan Homokalevala, ja ruotsiksi ilmestynyttä Bögdikter och nånting annat med Adon sekä homomaailman kirjallisuuden nobelpalkintoehdokkana (StonewallBookAward) kahdessa sarjassa ollutta Gay Poems-kirjaansa.

Vastaanotto oli jäätävää. Kirjoja myytiin messujen aikana alle kymmenen yhteensä. Mediat eivät olleet kiinnostuneita eikä suuri yleisökään. Puhumattakaan homoista, jotka kiersivät messuilla kaukaa messujen ainoan homokirjoja myyneen pöydän.

Syitä voi hakea itsestään kirjailijasta. Ja hänen vimmaisesta tyylistään sivaltaa itseään ja muita säästämättä summamutikkaan joka taholle.

Olausen itse kertoo, että hän vain istuu ja kirjoittaa. Antaa näppäimistön laulaa. Aatehistoriaa opiskelleen ja yhteiskunnallisesti valveutuneen 80-lukulaisen Jimmy Sommervillen ja Act Up-ryhmien aikaisen queeraktivistin koko eletty, surettu ja toivottu elämä näyttäytyy paljastavalla tavalla hänen tavassaan kirjoittaa ja hahmottaa maailmaa.

Toimittajana, tuottajana ja imagojen rakentajana sekä puheiden kirjoittajan leipätyönsä tehneellä Olausenilla on taustassaan monia samoja monikulttuurisia elementtejä kuin Elias Canetilla, tai samaa sisäsyntyistä herkkyyttä kuin Jean Cocteaula.

Seuraavan kerran tapaan Olausenin maailman AIDS-päivänä Olausenin ”kantapaikassa” Tukholman Kulturhusetin ylimmän kerroksen panoraamakahvilassa. Olausen oli juuri hyväksytty Ruotsin kirjailijaliiton jäseneksi.

Hän asui Tukholmassa puoli vuotta viimeistelemässä kirjaansa, joka Orlandon tapahtumien jälkeen sai nimekseen Orlando. Ja teki kaupungista ”mustavalkokuvataskupokkarin”, joksi hän City books -kirjasarjansa ensimmäistä kuvakirjaa kutsuu.

Seuraavaksi hän muutti puoleksi vuodeksi Tallinnaan, missä hän tapasi Orlando-kirjan Steffenin, jolle kirja on myös omistettu.

Seikkailija? Sitä Olausen on sanan parhaassa merkityksessä. Mielenmaisemia, maita ja mantuja mielihalujensa mukaan alati vaihtava nykyajan queernomadi Oscar Wilden innoittamien kunniakkaiden perinteiden mukaan.

Miksi hän sitten tekee kaiken itse? Siihen Olausenilla on tarjota terävä vastaus: ”Kyse on aitoudesta ja mahdollisuudesta kasvaa. Erno Paasilinna sanoi, että kirjailijaksi tullaan vasta elämällä elämä. Ja ettei siihen hommaan kannata ryhtyä alle 40-vuotiaana. Minä olen aina oppinut kaiken kantapään kautta näiden oppien mukaan. Hän sanoi myös sen tärkeän asian mikä on jokaisen itseään kunnioittavan kokeilijan ja seikkailijan perusehto: pitää itse lyödä päänsä mäntyyn eikä antaa

muiden tehdä sitä puolestaan.”

Yksi syy siihen, ettei Olausen ole tunnettu, eikä pidetty on hänen suora ja siekailematon tapansa puhua asioista juuri niin kuin hän ne itse kokee. Miten hävytöntä!, moni valmiisiin totuuksiin tottunut normatiivisuuden köydessä tietämättään riippuva ajattelee varmasti hänen tyylistään ja röyhkeydestään ajatella omin avuin omintakeisesti, vailla häpeää tai syyllisyyttä mitä on ja ajattelee tai sanoo.

Olausen osaa myös tahallaan ärsyttää. Hänen kirjansa ovat kuin yhdeltä istumalta kirjoitettuja. Niissä vilisee virheitä eikä hän harrasta kappalejakoa. Hän on tehnyt kirjansa omista tarpeistaan muista ajattelematta. Aika paskamaista nykyaikana, jolloin kaikki on tuotteistettu, ja etukäteen siististi paketoitu sekä suurilla hintalapuilla lätkäisty vielä kaiken kukkuraksi kylkeen.

”Pakosta ne kirjat on kirjoitettu. Mutta tulipa tehtyä. Puretua paineita ja turhautumista siihen, ettei kukaan enää välitä. Tulee Thomas Mannia ja Johannes Salmista ikävä, puhumattakaan Georg Henrik von Wrightista”, Olausen sanoo.

Mutta eivät Olausenin suomeksi julkaistut queerkirjat (Homorunoja 2011, Egyptin prinssi ja muita homonovelleja 2012, Homodekkari 2013, Runoja tuskasta ja epätoivosta toivottoisuuden läheteillä 2013) niin paskoja ole kuin hän itse väittää.

Monet kriitikot ovat osanneet nähdä niiden läpi paistavan lahjakkuuden ja kyvykkyyden.

Olausenista on puhuttu suurena tulevaisuudenlupauksena kauniita sanoja, koska hän itse osaa taidon kirjoittaa kauniin koskettavasti osumalla tarkasti harvinaislaatuisten ilmiöiden ja asioiden herkkiin ytimiin.

”No tää on mun ensimmäinen oikea kirja. Ja tietysti tuohon samaan hengenvetoon tekemäni lasten kirja Kissojen kissat-harrypotterikäisille suunnattu avaruuskissaseikkailu Raahesta, joka on varmasti kautta aikojen ensimmäinen suomalainen queerkirja mitä lapsille on koskaan tehty.”

Miksi Olausen on kiinnostava? Mietin sitä itsekin, sillä hän on hyvin tavallinen queer, oman elämänsä yksinäinen sankari, joka kirjoitti ennen Orlandoa Egyptin prinssi ja muita homonovelleja-kirjassaan vuonna 2012 näin silloin vallalla olevasta ja häntä ärsyttäneestä pridepoltiikasta.

”Homoudestakin tuli markkinavoimat päättää - homotkin olivat kuluttajia - ajattelutavan mukaisesti 2000-luvulla poliittisesti korrekti osa yhteiskunnallisesti hyväksytyä kulu- ja kuritusjärjestelmää, mikä ei enää kyseenalaistanut valtaa anarkistisessa ja aggressiivisessa vuoden 1968 Stonewallin hengessä saadakseen omalle olemiselleen hyväksynnän, vaan alistui yhteiskuntasopeutujalesbojen ”kirkkohäätjalapsenpaskapäiväkotiuunelmien” edessä nöyrästi kuluttajadiktatuurille ritualisoitumalla symbolisesti Pridellä kerran vuodessa hurjasti bailaavaan sateenkaarikansaansa, jolloin heterollakin oli lupa olla mukana kerran vuodessa ”väärän kuningattaren päivänä” (kun kaikki muut kaupunkiheterot ovat lomalla) hetken hullunkurisen ja irvailevan hassuttelevan ympäröimänä luvan kanssa niin homoa, että homoakin hirvitti vain homoräkölöiden homoparonien laskiessa tyytyväisenä yökassojaan sekä poliittisten homohuijareiden, kuinka monta mahdollista ääntä tälläkin marssilla tuli kalastettua takaa-ajatuksilla: ”kyllä valta oli aina yhden marssin arvoinen.”

Pride-marssit ovat sähköistyneet uudelleen, floridalaiseen

Pulse-homoklubiin kesäkuussa tehdyn massamurhaiskun vuoksi. Queer-yhteisö on Orlandon tapahtumien vuoksi kaikkialla vakavasti järkyttynyt.

Se järjestää rivejään uudelleen heränneen solidaarisuuden siivittämänä. Yhteisen asian tunnetta vahvistaa median ja oikeistopopulismien pyrkimys häivyttää iskun homovihamieliset ja nationalismiin liittyvät piirteet, ja kaapata se perverssisti islam- ja maahanmuuttovastaisen politiikan pelinappulaksi.

Esimerkiksi San Franciscossa Black LivesMatter -järjestö perui murhien jälkeen osallistumisensa paraatiin turvallisuussyistä. Vaarana nähtiin paitsi homofobinen uhka myös institutionaalinen yhteiskunnallinen väkivalta, vahvan poliisivartioinnin ja marssijoille tehtävien ruumiintarkastusten vuoksi.

Taustalla on poliisin historiallinen tapa ratsata ja kohdistaa painostusta ei-valkoihoisten queer-ihmisten tapahtumiin Yhdysvalloissa. Monet värilliset queerit pelkäävät kokemuksistaan johtuen poliisia enemmän kuin terroristeja.

“Meille Priden juhliminen tänä vuonna olisi tarkoittanut valintaa näiden kahden uhan välillä. Lopulta päätimme suojella omiamme siten, ettemme osallistu mihinkään tapahtumiin, joissa yhteisömme on mahdollisesti jomman kumman uhkaama”, Black LivesMatter-järjestön edustaja totesi.

Näkyminen Pride-paraatissa on muuttunut viime vuosina syvästi poliittiseksi esimerkiksi monille sateenkaariperheille, HIV+-järjestöille ja trans*-ihmisille. Samalla kulkueeseen liittyminen tai sille hurraaminen on kasvattanut suosiotaan moninaisuutta ja tasa-arvoa kannattavien heteroiden keskuudessa.

Mutta miksi jotkut queerit kieltäytyvät olemasta mukana Priden spehtaakkelissa myös Suomessa, jossa homoseksuaali-

suuden, rasismien ja kolonialismin historia on aivan toinen kuin Yhdysvalloissa?

Suomessa Priden juuret ovat vuonna 1975 aloitetuissa Va-pautuspäivä-marsseissa, joihin osallistui satakunta ihmistä. Nimi, politiikka ja näkyvyys muuttuivat radikaalisti 2000-luvulle tultaessa, kun länsimaisten seksuaali-identiteettien ympärille alkoi muodostua oma kulutuskulttuurinsa.

Tämä levisi Suomeenkin, ja vuodesta 2006 Helsingissä on järjestetty joka vuosi Pride-niminen tapahtuma. Aluksi se pidettiin vuorovuosin Helsingissä ja muualla Suomessa, esimerkiksi Vaasassa ja Tampereella.

Vuoden 2010 Pride-kulkueseen Helsingissä otti osaa noin 3000 ihmistä. Viime kesänä marssijoita oli yli 25 000. Myös alueelliset Pridet ovat yleistyneet ja keränneet suosiota, Pietarsaaresta Hankoon ja Rovaniemeltä Maarianhaminaan.

Ilmiön paisumisen vuoksi queer-yhteisössä ei ole mahdollista olla tietämätön Pridesta tai jättää tuosta vain menemättä marssille. Poisjäämiselle tai mukana olemiselle on nykyään annettava jokin selitys.

Moni kuitenkin kokee Priden paitsi kulutuskeskeiseksi, myös ahdasta homonormatiivisuutta juhlivaksi identiteettivoliiksi. Vähemmistöidentiteetti, jolla argumentoidaan seksuaalioikeuksien puolesta, ja queer-halu eivät ole helposti tai välttämättä lainkaan sovittavissa yhteen.

Homonormatiivisuudella tarkoitetaan, että tiettyjä oikeuksia - erityisesti tasa-arvoista avioliittoa - ajamaan valjastettu seksuaalivähemmistöidentiteetti sulkee ulos monia ihmisiä ja seksuaalisesti marginalisoituja ryhmiä.

Esimerkiksi Yhdysvalloissa mediaa on syytetty Orlandon

jälkeen siitä, että köyhien ja värillisten queer-ihmisten pitää pysyä kaapissa mustissa naapurustoissaan eikä edes uneksia näkyvyydestä, elleivät he osaa muuntautua jonkinlaiseksi valkoista Will&Grace -televisiosarjan fantasiaa vastaavaksi ryhmäksi.

Suomessakin lesbot, homot ja trans*-väki ovat monimuotoinen joukko ihmisiä. Monien intiimisuhteet tai seksuaaliset käytännöt eivät noudata kulttuurisesti ja sosiaalisesti hyväksytyjä tai ymmärrettyjä koodeja.

Tämä on tullut selvästi ilmi esimerkiksi omissa queer-perimysjärjestelyjä koskevissa tutkimushaastatteluissani ja kyselytutkimuksessani. Suuri joukko lesboista ei halua tai voi hankkia avioliittoa, lapsia, parisuhdetta tai auvoista kotielämää. Vastaavasti kaikki homomiehet eivät ole söpöjä heteronaisten bestis-tyylineuvoja tai Tom of Finland -klooneja.

Queer on kirjaimellisesti outoa. Se tarkoittaa, että queerit elävät mitä kummallisempia elämiä, joita oikeudelliset ja historialliset olosuhteet ovat muokanneet eri tavoin.

Jotkut eivät hakeudu iltapäivämarssille aurinkoiselle Espalle, vaan seikkailevat tai kruisailevat siellä mieluummin kummallisiin aikoihin itsekseen. Toiset eivät koe osanottoaan muista systä toivotuksi, turvalliseksi tai kotoisaksi. Kolmannet osallistuvat Prideen, mutta myös kritisoivat sitä.

Tällainen kaksoisperspektiivi ja -politiikka on queereille usein se valinta, jolla pysytään jollakin lailla järjissään. Prideä vieroksuvat lesbot, homot, trans*-ihmiset ja muut queerit joutuvat hekin kuitenkin ottamaan siihen jonkin kannan.

Kulkue on muuttunut Suomessakin viime vuosien aikana kulttuuriseksi instituutioksi. Tavallaan vuoden 2010 savupommi- ja kaasuisku Helsingin Aleksanterinkadulla avitti Priden

suosion kasvua ja vakiintumista osaksi urbaania kulttuuria.

Yhtäältä moni queer halusi osoittaa, ettei uhkailu saa heitä enää poistumaan kerran vallatusta julkisesta tilasta. Toisaalta vuoden 2010 isku järkytti ja herätti myös sellaisia heteroita, joille kaupunkitilan tasa-arvo ja ihmiselämän kirjon kunnioittaminen ovat tärkeitä arvoja.

Tapauksen vakavuutta yhteiskuntarauhan kannalta korosti se, että valtakunnansyyttäjän virasto otti jutun ajettavakseen.

Käräjäoikeus tuomitsi tekoon syyllistyneet nuoret miehet ja katsoi, että pahoinpitelyiden lisäksi he olivat loukanneet poliittisia toimintaoikeuksia ja kohdistaneet iskunsa nimenomaisesti ”seksuaalivähemmistöön”.

Tämän jälkeen Pridesta muodostui monille heteroidentiteetin omaksuneille ihmisille tärkeä ja sopiva tapa osoittaa liittolaisuutta sille ”asialle”, mitä he ajattelevat queerin tarkoittavan.

Näitä vähemmistön tasa-arvon tukijoina itseään pitäviä ihmisiä saattaa kuitenkin hämmentää ja häiritä todellisen queer-elämän monimutkaisuus ja kesyttämättömyys - samoin kuin se, että siihen liittyvä väkivalta on jatkuvaa ja monimutkaisista syistä johtuvaa.

Orlandon homoklubissa tehdyn brutaalien massamurhan 49 kuolonuhrin kasvojen julkistuksen jälkeen queer-väki ei osoittanutkaan ainoastaan sentimentaalista ja pateettista surua.

Osa köyhistä värillisistä queereista lähti Yhdysvalloissa kaduille tanssimaan. Myös Pohjoismaissa moni lähti klubeille, julkaisi somessa hilpeitä tai riettaita lesbo- ja homosuutelukuvia ja jakoi PetShopBoys-musaklippejä.

Tämän yllättävältä vaikuttavan käytöksen taustalla on se, että suremisen häpäiseminen ja uhrien kieltäminen on kulma-

kivi, jolle queer-kulttuurit ovat historiallisesti muovautuneet. Tämä pätee myös Prideen queerkulttuurin ristiriitaisena lipulaivana.

Läntiset yhteiskunnat, Suomi mukaan lukien, käänsivät kylmästi selkänsä joukoittain AIDSiin kuolleille homomiehille vuosina 1981-1996. Tappava logiikka, jolla AIDSille uhrattiin lukemattomia ihmiselämiä, vaikutti esimerkiksi suurkaupunkien keskiluokkaistumiseen.

Se on samalla syrjäyttänyt entisten monimuotoisten kaupunginosien asukkaita. Olen kirjoittanut tästä gentrifioitumiskehityksestä aiemmin allegralaboratory.netissä.

Homomiesten massakuolemien kylmä hyväksikäyttö vaikutti myös queer-kulttuurin syvään muutokseen. Yhdysvaltojen suurkaupungeissa koteihinsa kuolleiden tavarat heitettiin pihalle ja vapautuneet vuokra-asunnot myytiin kovaan hintaan markkinoille.

Nyt hintataso on noussut ja asukkaat valkoistuneet ja keskiluokkaistuneet. Suuret ketjut ovat korvanneet omaehtoiset pienyritykset entisissä monimuotoisissa kaupunginosissa.

Tällä standardisointikehityksellä on suora yhteys alueiden heteroseksualisoitumiseen, ja sitä kautta myös lesbobaarien lähes yleismaailmalliseen katoamiseen - jopa Helsingissä.

Lääkityksen kehittymisen, lääkkeiden saatavuuden demokratisoimisen ja homomiehille suunnatun tehokkaan kampanjoinnin ansiosta HIV+-positiivisten tilanne parani länsimaissa 1990-luvun lopulla.

Esimerkiksi Venäjällä AIDS on kuitenkin edelleen tabu, ja ei-heteroseksuaaleille suunnattu seksivalistus pannassa.

AIDS-kuolemien vertaaminen Orlandon murhiin on pe-

rusteltua. Homomiehet jätettiin aluksi kuolemaan ja AIDSia kutsuttiin halveksien “homorutoksi”.

Orlandon tapahtumista puolestaan tehtiin välittömästi terrorismia ja islamia koskeva strateginen kysymys.

Media sivuutti lähes täysin sen, että kyse oli homoklubista; että uhrin olivat latinohomoja, afroamerikkalaisia lesboja ja että kyseessä oli trans*-teemailta.

Tekijä profiloitiin ISIS-järjestön kannattajaksi. Huomiotta jätettiin hänet tunteneiden silminnäkijätodistukset siitä, että ampuja oli mahdollisesti queer itsekin ja ilmeisesti myös kyseisen klubin kanta-asiakas.

Orlandon tapahtumien syyt ja taustat ovat niin monimutkaisia, että lopullisiin johtopäätöksiin on turha hypätä ennen kuin tiedämme tarpeeksi. Media, some ja populistis-konservatiiviset poliitikot Trumpin johdolla kuitenkin kidnappasivat Orlandon historiallisen hetken välittömästi.

Tämä oli osin mahdollista myös queer-yhteisön oman sosiaalis-oikeudellisen, poliittisen ja psykososiaalisen hämmennyksen vuoksi.

Oikeusretoriikalla kampanjoiti ja heterotuen edellyttämiin mielikuviin muuntautuminen; julkisen lesboelämän lähes täydellinen katoaminen sateenkaariperhekuvausten ulkopuolelta; ja homomiesten elämän kesyttäminen kulutuselämäntyyliksi suosittujen tv-sarjojen myötä, on tehnyt queereista haamumaisen yhteisön. Osa saa näkyä, osa ei.

Terroristihälyn kautta häivytetään seksuaalisen halun moninaisuuden, kahlitsemattomuuden, voiman ja outouden rakenteellinen kieltäminen.

Tällainen yhteiskunnallinen torjunta karmean ja kauhean

edessä on jo AIDS-historiasta queereille tuttua.

Orlandon kohdalla omaehtoinen sureminen on viety - queer-yhteisön näkökulmasta jälleen kerran. Siksi järkytyksen ironisointi, karnevalisoiminen ja koomisen ja traagisen yhdistäminen on ollut tuttu ja luontainen tapa surra.

Etäännytys on lähes ainoa keino olla murtumatta, sillä queer-surulle ei anneta samaa tilaa ja vakavuutta kuin heterosurulle.

Queer-nauru, jossa nauretaan myös itselle ja oman kulttuurin omituisuuksille, tekee naurajasta yhteisön jäsenen.

Se luo ymmärryksen siitä, että nauru voidaan jakaa vastarinnan eleenä.

Myös kieltäytyminen julkiseen normikuvastoon osallistumisesta, kuten monet Priden kaupallistumisen, homonormatiivisuuden ja homohäpeän unohtamisen kriitikot Helsingissä tekevät, on historiallinen tapa elää ja luoda queer-yhteisöllisyyttä.

Orlandon klubilla murhattujen nuorten ihmisten kuvat toivat julki sen, että queer-yhteisön normeihin sopimattomuus ei ole kuvitteellista.

Kasvokuvat jäävät kummittelemaan - myös niille, joille päivä Pridessä on kieltäytymistä pelolle antautumisesta, sekä niille, joille kamppailu "oikeuksista" kuuluu valtavirtaan edustaa kuviteltua tietä pois vihan kohteena olemisesta.

Tässä on yksi suuri mutta: on muitakin queer-kummituksia kuin Pulse-klubilla kuolleet 49 ihmistä. He ovat niitä, jotka ovat hengissä, mutta eivät näy. Ihmisiä, joille tasa-arvoisen avioliiton kaltaiset oikeudet eivät tuota muuta kuin uuden ulossulkemisen; niitä joiden suhteet, halut ja politiikka ovat

omituisia.

Esimerkiksi sukupuolineutraali avioliitto uutena normina kiristää monet yhä kauemmas mahdolliseksi ymmärretystä elämästä. Se hierarkisoi tietyn hurmioituneen taikapiirin, eli oikeuksia lupaavan vähemmistöidentiteetin, ainoaksi oikeaksi tavaksi olla lesbo tai homo.

Yksi syy queerien ilakoivaan reaktioon on kuitenkin se, että he elävät Orlandoa joka päivä, kuten Olausen romaanissaan Orlando kuvailee. Pelko ja uhattuna oleminen eivät ole poikkeus kenenkään lesbon, homon tai trans*-ihmisen elämässä.

Esimerkiksi Lontoon Priden kesäkuussa 2016 teettämä kyselytutkimus paljasti, että queereja kohtaan tehdyt rikokset ovat kasvaneet selvästi. Järkyttävä määrä vastaajista, 74 %, ilmoitti yhä joutuvansa piilottelemaan seksuaalisuuttaan tai sukupuoli-identiteettiään. 59% koki, että muiden ihmisten käytös ja asenteet tuntuvat uhkaavilta.

Orlandon massiivisuus, maantieteellinen sijainti, tekijän nopea profilointi ja iskun saama julkisuus eivät ole tavanomaisia, mutta yllättävää tai poikkeuksellista edes suora väkivalta ei ole.

Etäännytytys, ironisointi, “camping it up” on psykososiaalinen ja kulttuuris-poliittinen taktiikka, joka on pitänyt queerit järjissään jo ennen AIDSin aikakautta.

Surun karnevalisointi Orlandon jälkeen on vastalause julkisen lesbo- ja homosurun kaavamaistamiselle imitoimaan vähemmistöretoriikassa heteroseksuaalisen surun tärkeilevää vakavuutta.

On olemassa tietyt kasvoniilmeet, tietty hartaus ja tietty rajattu aika jolloin saa surra. Jäykkäilmeisiä, teatraalisia julkisia muistotilaisuuksia järjestettiin LHBT-merkeissä Suomenkin

suurimmissa kaupungeissa.

Pariisin iskujen jälkeen vuonna 2015 monet hyvää tarkoittavista heteroista merkitsivät Facebookissa itsensä ”minä olen”-merkeillä ja Ranskan lipun väreissä.

Tasa-arvoisen avioliittokampanjan aikaan heteroksi itsensä lokeroivat, tasa-arvoa puolustavat ihmiset ottivat myös sateenkaarilipun laajoin joukoin Facebook-kuvaansa.

Samat ihmiset jättivät kuitenkin laajalti värjäämättä profiilikuvaansa sateenkaaren väreillä Orlandon jälkeen. Miksi he eivät ole Orlando? ”Minä olen queer, minä olen latinohomo ja afroamerikkalainen lesbo?”

Miksi kansallisvaltion lippu käy sananvapauden puolustamiseen, mutta poliittisesti alistetun, valtioiden rajat ja kansallisdentiteetit ylittävän sosiaalisen ryhmän tunnuslippu ei?

Eikö seksuaalipoliitikka olekaan tärkeää, jos se liittyy seksin, huumeiden ja alkoholin huuruiseen klubismiin iloisen iltapäiväkulkueen, lastenrattaiden ja hääseremonioiden sijasta?

Saiko ISIS-terrorismin rummutus Pride-myönteiset heterot sokeutumaan Orlandon murhien kohdalla?

Vai onko kyseessä hyvältä kuulostava, mutta kiristävä heterologiikka: sanomalla ”on sama, kohdistuuko terrorismi heteroihin vai queereihin”, se kieltää queerin olemassaolon sellaisissa muodoissa, joita ei itse ymmärrä?

Tämä on jatkuessaan harmillinen taktiikka. Nimenomaan nyt voitaisiin avata ymmärrystä queerin maailman omituisista lainalaisuuksista ja taistella sen puolesta, että jokaisella elämällä on - ”oikeus ja tasa-arvo”-retoriikkaa lainatakseni - yhtäläinen oikeus tulla nähdyksi ja kuulluksi. Sopi se meille tai ei.

Marssiminen Priden hulmuavien lesbo-, homo-, bi- tai

trans*-identiteetilippujen alla on monille tuntemilleni queereille vastenmielinen ajatus.

Silti, monet heistä marssivat. Joukkokokoonnutuminen antaa kaupallisesta sävystään huolimatta poliittisesti, emotionaalisesti ja seksuaalisesti jotakin sellaista, mitä väkivaltaisten iskujen pelko tai ymmärrettävästä vähemmistöidentiteetistä kieltäytyminen eivät saa aisoihin.

Havaintoa vahvistaa gallup, jonka tein tätä artikkelia kirjoittaessani yli 700 ihmisen Facebook-ryhmässä Lost QueerLez-Biz Finland. Ylivoimainen enemmistö vastaajista piti Pridea vähiten vieraannuttavana suomalaisena ”juhlapyhänä”.

Käytin tietoisesti tätä sanaa kyselyssä, sillä Pride on monille yhtä pyhä kuin se toisille on ulossulkeva. Halusin myös nostaa kummallisen queer-karnevaalin heteroperhettä korostavien, kristillisperäisten suurten kansallisjuhlien kuten joulun ja juhannuksen joukkoon.

Moni queer kysyy, keitä ”me” olemme yhteisönä Orlandon jälkeen. Kysymys liittyy siihen, että länsimaisten suurkaupunkien kehitys on rakennettu osin luovan luokan, jolloin on korostettu valkoisten, keskiluokkaisten homomiesten ryhmää suurkaupunkien uuden vetovoimaisuuden markkereina.

Puhutaan ”gaygentrifikaatiosta”, sillä tämä pieni varakas osa queer-väestä on korvannut monikulttuuriset ja moniseksuaaliset yhteisöt monissa trendikkäissä kaupunginosissa.

Suvaitsevalta näyttävällä kehityksellä on siis pimeä kääntöpuolensa. Köyhät, liian omituiset tai väärän väriset queerit ovat muuttuneet näkymättömiksi, tai joutuneet erilaisten institutionaalisten toimenpiteiden, taloudellisen ja sosiaalisen syrjinnän kohteeksi.

Myös lesbojen, homojen ja trans*-ihmisten ulossulkeminen, hakkaaminen ja murhaaminen on ollut arkipäivää kaikkialla - myös Suomessa - jo ennen Orlandoja ja ennen AIDS-pandemiaa. Se on yleistä edelleen, ilmeisesti jopa kasvamaan päin eri tilastolähteiden ja haastattelemieni queer-ihmisten kokemusten mukaan.

Jokainen lesbo, homo ja trans* tietää täsmälleen, missä ei voi suudella, missä pitää irrottaa käsi kädestä, missä voi pukeutua ja elehtiä queeristi, missä voi flirttailla, kenen silmissä katseen voi antaa viipyä ja kenelle voi kertoa elämästään yksityiskohtia - omituisia, tai niitä jotka heteroille ovat itsestäänselviä.

Joskus kuitenkin sattuu erheitä, tai iskee halu haastaa rajoja tietoisesti. Tulos voi olla suoran tai epäsuoran väkivallan kohteeksi joutuminen.

Kun lesbot ja homot nauravat kun heitä murhataan, heidän viestinsä ei ole suunnattu heteroille. Siitä voi silti oppia. "Huomatkaa jo tekin nyt vihdoinkin: ei ole autenttista seksuaalisuutta!"

Tämä on tärkeää, sillä heteroiden melankolinen kaipuu kohti seksuaalisuuden ja sukupuolen autenttisuutta sisältää väistämättä näiden rajojen tarkan vahtimisen.

Poliisivartiointia kategorioiden rajoilla tarvitaan kirjaimellisesti ja symbolisesti, jotta autenttisuus näyttäisi välttämättömältä eikä sosiaalisesti muokkautuvalta.

Esimerkiksi San Franciscon Pride-kulkueen erottaminen poliisimuurilla ja turvallisuustarkastuksin "toisista" on yhtä aikaa sekä institutionaalista suojelua että queer-yhteisöjen sortamisen jatkumoa.

Kollektiivinen alkuperäisyyden kaipuu ja sen vimmainen puolustaminen "totena" johtaa usein homofobiaksi kutsuttuun

käyttäytymiseen, niin yksilötasolla kuin institutionaalisesti.

Homofobia ei kuitenkaan ole poliittisesti hyödyllisin termi, kun pyritään ymmärtämään seksuaalisesti ja sukupuolisesti marginalisoituihin ryhmiin kohdistuvaa väkivaltaa.

Käsitteenä se viittaa psykologisoivaan, yksilön toimintaa pohtivaan sanastoon.

Kyse on syvästi yhteiskunnallisista ja poliittisista valinnoista, jotka toki vaikuttavat myös yksilöiden toimintaan.

Halujen lukitseminen pride-yhteensopivaksi vähemmistöidentiteetiksi on kierosti samalla (tahaton tai tiedostettu) yritys tappaa ”väärät” halut ja niiden ympärille syntyneet kulttuurit.

Orlandon massamurhaaja kirjaimellisesti tappoi väärin haluavia ja väärin eläviä. Uskonnolliset ja konservatiivis-populistiset poliitikot yrittävät symbolisesti tai epäsuoraan tehdä samaa. Molemmat näyttäytyvät queer-näkökulmasta todella kummallisesti motivoiduilta.

Yksilöllinen käytös, jonka syynä pidetään sisäistettyä homofobiaa, ei voi olla pelkästään yksilöiden vastuulla. Tämä voidaan ymmärtää tekemällä melankolisen autenttisuuteen kaipuun rakenteellinen syvyys ja leveys näkyväksi.

Samalla tulee selväksi, että kyse on yhteisvastuullisesta poliitikasta eikä sattumasta. Toki yksilö on myös suorassa vastuussa siitä, jos hän tappaa, pahoinpitelee tai syrjii muita ihmisiä.

Antropologi Esther Newton osoitti kirjassaan *MotherCamp: Female Impersonators in America* (1972), että seksuaalinen käyttäytyminen on tekoja ja roolinottoa. Lesbo- ja homokulttuureissa, joissa heteroseksuaalisesta käyminen (passing) on yksi henkiinjäämisen ehtoja, seksuaalisuuden syvästi sosiaalinen luonne on aina tiedetty.

Tämä johtuu siitä, että lesbojen ja homojen on pitänyt oppia erittäin tarkkaan, missä tilanteissa he saavat näyttää ja esittää muuta kuin normatiivisuutta.

Newtonin havainto on inspiroinut myös nykyteoriaa, joka perustuu ajatukseen seksuaalisuuden ja sukupuolen esittämisestä. Seksuaalisten tai sukupuoli-identiteettien takana ei ole mitään aitoa tai pysyvää.

Teatterilavan takana ei ole pukuhuoneita, joissa loistokkaat näyttelijät riisuisivat kostyyminsa. Camp ja drag symbolisoivat Pride-kulkuissa, queer-klubeilla ja usein myös arjessa tätä sosiaalisen luonnollistamista.

Se keikuttaa kaikkea luontaisena pidettyä. Camp näyttää, että sukupuolen ja seksuaalisuuden sosiaalisissa ja oikeudellisissa kategorioissa on kyse ”vertauskuvasta elämästä teatterina”, kuten Esther Newton kuvasi.

Heterot joutuvat itsekkin opettelemaan sopivan ja siedetyn heteroseksuaalisuuden käytöksen kaikkine yksityiskohtineen. Heillä on kuitenkin tapana unohtaa, että kyse on opitusta asiasta ja luulotella, että se on ”luonnollista”.

He voivat usein unohtaa traumaattiset oppimisprosessinsa täysin turvallisesti, etenkin jos ovat onnistuneet luomaan itselleen sopivan ja ympäristöä tarpeeksi tyydyttävän heterotapaisten käyttäytymismallin.

Tämä sisältää hyväksytyt eleet, tyylin ja julkisesti esitetyn halun. Se, mitä tapahtuu haaveissa, puskipissa, vessoissa ja internetissä on toinen asia.

Esther Newtonin ajatuksia seuraten, queer-ihmisille on selvää että mikä tahansa seksuaalisuus on jäljittelyä, toistoja ja suurta teatteria.

Lesbo-, homo- ja trans* -identiteetit näyttäytyvät ansana, jolla haetaan valtavirran houkuttelevaa mutta pettävää tunnustusta ymmärrettävänä seksuaalikategoriana.

Yhteisöllisyyden ja näkyvyyden voima tunnustetaan ja ymmärretään, vaikka Priden koko poliittista sanomaa ei allekirjoitettaisi.

Miksi olla “tuote”, jonka kautta yritykset ja yhdistykset Priden takana hyötyvät rahallisesti? Kyseessä on myös historiallinen vieraantuminen, sillä kaupallistumisen myötä 1990-luvun puolivälissä esimerkiksi Lontoon ensimmäisiltä Pride-marseilta kiellettiin trans-tunnukset.

Tavoiteltu tunnustaminen - ja ehkä myös tunnistautuminen - kuitenkin kieltää todelliset, vallitsevaa maailmanjärjestystä haastavat oudot halut ja niihin liittyvät queerit suhteet.

Näiden halujen logiikkaan ja niihin liittyviin kulttuureihin ei sovi mikään täsmäidentiteetti. Oikeuden kautta tavoiteltu tasa-arvo on siis viime kädessä kuvitteellista, vaikka monien on mahdollista ainakin hetkellisesti opetella sovittautumaan tähän fantasiaan.

Halut itsessään ovat mysteeri: niin heteroseksuaalinen halu, lesbohalu kuin trans*-halukin. Freud kutsui halua kuplivaksi noidankattilaksi, joka ei tunne aikaa, paikkaa eikä moraalisääntöjä.

Koska halu itse on niin tosissaan ja tavallaan täysin huumorintajuton, on identiteettejä ja niihin perustuvia oikeuksia queer-näkökulmasta korostava Pride liian vakavissaan.

Kahdenkeskiset suhteet ylittävänä, yhteisöllisyyttä ja joukkotoveruutta korostavana julkisena tapahtumana sillä on kuitenkin tällä hetkellä ohittamaton merkitys.

Sovittautuminen, ”passing”, on queer-perintö, perverssi taito, taiteenlaji, kuten Esther Newton jo varhain osoitti. Sannon ”varhain”, koska todellinen queer-renessanssi Suomessa ja muualla länsimaissa tapahtui vasta 1980-luvulla.

Talvisodan peikko, uskonnollisuus, moralismi ja kyläyhteisömyisyys olivat vast’ikään irrottaneet otteensa ja klubikulttuuri kukoisti. Silloin oli mahdollista pitää todella hauskaa, vaikka AIDS alkoi niittää homomiehiä kyselemättä statuksen tai identiteetin perään.

1980-luvun klubit ja AIDS-pandemia tuottivat queer-teorian. Klubeissa elämän kirjo kukki. Oli mahdollista tavata ihmisiä, joita ei ollut voinut kuvitella olevan olemassakaan, yli ikä-, seksuaali-, sukupuoli, luokka- ja kansallisrajojen.

Kun osa näistä ihmisistä kuoli karnevalilla tavalla, ilman että muu maailma räpäytti silmiäänkään, syntyi uusi yhteisö. Solidaarisuus ylitti hetkellisesti seksuaali- ja sukupuolirajat ja opetti queereille liittolaisuuden ja omaehtoisen poliittisen teorian valtavan merkityksen.

Nyt klubeja ei ole, ja monille AIDS-kuolemat ovat vain kirjoista luettua tietoa. Queer-teoria nojaa tähän historiaan, mutta aktivistiritaman hyvinkoulutetut kansankiihottajat ovat enimmäkseen niin nuoria, että queer-teoria ei ole heidän omaa aikaansa. Jännittävä ja kiinnostava tilanne!

Helsingissä queer-anarkistit järjestävät tänä kesänä kokonaan oman Queersaatio-festivaalin ja siihen liittyen oman marssin.

Festivaalin teemoja ovat muun muassa turvallinen tila, päihitteettömyys, itsemääräämisoikeus ja vallankumous. Queer-teorian pääsuuntien mukaan vallankumousta ei kuitenkaan ole nähty mahdollisena tai edes toivottavana.

Queer-teorian analyyseissa on keskitytty yhtäältä kysymykseen queerin mahdollisuudesta sijaita valtarakenteiden ulkopuolella. Keskustelussa on pohdittu miten asioita muutetaan horjuttamalla niitä omilla sijoillaan.

Toisaalta niin sanotun anti-sosiaalisen queer-teoriasuuntauksen piirissä on nähty, ettei queerilla halulla voi olla koskaan pääsyä valtajärjestykseen. Siksi siinä on keskitytty kulttuurituotteiden, kollektiivisen psyyken ja valtaapitävien instituutioiden logiikan heteronormatiivisuuden analysointiin.

Vallankumous on ollut queer-teorian piirissä siis oikeastaan poissuljettu vaihtoehto, koska rakenteiden monimutkaisuus on ymmärretty ja vallankumousten on pelätty johtavan vain tiukempaan vallanpitoon.

Vallankumous ja aktivismi tarvitsevat ”totuuden”, joka johdtaa niitä ja antaa niille virtaa. Queerien elämien kannalta kaikki valtaapitävät totuudet ovat kuitenkin potentiaalisesti vaarallisia, koska ne kaikki ovat luonteeltaan normalisoivia.

Yhden vallankumous on aina jonkun toisen alistamista.

Nostalgisoitu kaipuu lainsuojattomuuteen ja vallankumoukseen on sinänsä ymmärrettävää.

Monille queereille esimerkiksi tasa-arvoinen avioliitto näytetään voiton sijasta patriarkaattisen symboliikan ja parisuhdemuodon etuoikeuttamisen oikeutuksena.

Erilaiset heteromaailman piirit ovat innoissaan kampanjoineet tasa-arvoisen avioliittolain puolesta, koska he mieltävät rakkauden universaaliksi voitoksi.

Queer-elämää tuntemattoman silmään monet lesbot, homot ja trans*-ihmiset ovat varmasti reagoineet hyvin yllättävällä ja vähän tylynkin tuntuisella tavalla hyvää tarkoittavien heteroi-

den intoon.

Tylyys pitää kuitenkin sietää maailman muuttamisen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden vuoksi.

Ei saa olla niin, että kun osa queerista istutetaan lainsäädännölliseen oikeuksien aurinkoon kukkimaan, samalla osa queer-elämästä jää täysin tunnistamatta. Tällöin monien ihmisten elämistä tehdään täysin elinkelvottomia.

Heteroillekin kyseessä on myös oma etu. Normatiivinen heteroseksuaalisuus ja sille perustuva sukupuolijärjestelmä on uhka ja rajoite myös heteroille.

Tämän osoittavat esimerkiksi väkivalta- ja lasikattotutkimukset, samoin kuin monien heteroihmisten tavaton pitkästyminen omassa sukupuolijärjestelmässään.

Pride-kulkueen totuus on jäätelöä syövän, hyväntuulisen Tarja Halosen ja queer-solidarisuutta huutelevien aktivisti-anarkistien vaihtoehtoja kiintoisampi ja monimutkaisempi. Rumpuja päristelevä naamioitunut joukko ei puhuttele poliittisesti kaikkia queer-yhteisön marginaaleja.

Näistä osa on kaksoisperspektiivin vuoksi marssimassa Pridella, osa taas ei. Tarkka katsoja erottaa kulkueessa monenmoista campia ja dragia samoin kuin eri queer-sukupuolia, -ikäpolvia ja -tyylejä.

Näkymättömiin jää paljon. Monet yli 50-vuotiaat queerit hylkäsivät opiskeluun, ansiotyöhön, parisuhteeseen ja omistusasumiseen perustuvan, normaalina pidetyn elämänkaaren seksuaali- ja sukupuolioliittisista syistä 1980-luvulla.

Nimitän heitä proto-queereiksi antropologi Gayle Rubinin termillä.

1980-luvun kansalisoikeusliike, performanssitaide, sosi-

aalivaltio tukineen, seksuaaliset ja luokkarajat ylittävä virkeä lesbo- ja homoklubikulttuuri sekä Schengen-sopimuksen myötä avautuneet Euroopan rajat olivat keskeisiä proto-queerien sosiaaliselle ja poliittiselle elämälle.

Mikä tahansa identiteetti on heille ongelmallinen, eikä heitä näy Setan juhlapuheissa tai marsseilla.

Monet tähän ryhmään kuuluvista ystäväistäni eivät ole enää elossa. Heidät on vienyt itsetuhoisuus, päihteet, syömishäiriöt tai mielenterveyden ongelmat.

Näillä on suora kytty yhteiskunnallisiin valtarakenteisiin ja newtonilaisen ”elämäntatterin” sallittuun muotoon. Toisilla ei yksinkertaisesti ole varaa maksaa bussilippua keskustaan saati viinipulloa ja aurinkorasvaa Pride-piknikille.

Proto-queer -kulttuuri on kuitenkin vahvasti elossa suorien sosiaalisten kontaktien kautta. Se vain ei näyttäydä julkisuudessa.

Täältä löytyvät queer-maailman takapihojen Tolstoit - nämä Olausenit!

Heille poisjättäytyminen kunniallisten selviytyjien joukosta on poliittinen teko. Tavallaan he ovat huutomerkki, mutta heidän vastarintansa elää kaupunkien julkisivujen takana - poissa näyttämöltä, kuten esimerkiksi juuri queer-kirjailija Harald Olausen korostaa uudessa Raahe-kuvakirjassaan (2016).

Orlondon massamurhan poliittiset jälkiaallot vetänevät Helsingissä tänä vuonna uusia ihmisiä marssimaan, nauramaan ja tanssimaan kaduille. Tunne siitä, ettei pelolle saa antaa periksi, on vahvasti pinnalla.

Toivottavasti heteroseksuaaliset ja sukupuolten valtavirtaan kuuluvat ihmiset osoittavat julkisesti ymmärtävänsä, että Or-

landossa oli kyseessä syvästi queer-ihmisiin kohdistunut viha.

Homofobiaksi kutsutun käyttäytymisen yhteiskunnallisten juurien peittely tuottaa tappavan logiikan, joka aiheuttaa queer-elämiä ja queer-yhteisöä eliminoivaa väkivaltaa.

Pulse-homoklubin murhat liittyvät myös nationalistiseen etnisyyss- ja rajapolitiikkaan. Suurin osa uhreista oli heikossa yhteiskunnallisessa asemassa olevia latinoja tai espanjankielisiä, ja osa oli paperittomia maahanmuuttajia Meksikosta.

Queer-väki ottaa valtarakenteisiin ja väkivaltaan liittyvät asiat kuolemanvakavasti, koska ne koskettavat monia jatkuvasti ja suoraan. Se ei kuitenkaan tarkoita, että he aina käyttäytyisivät kuin olisivat tosissaan.

Osa queer-maailmasta ja sen ihmisistä pysyy pimennossa, vaikka Pride-kulkue näyttäisi pyrstö keikkuen kulkevensa kaikkien puolesta. Paraati on tänä kesänä erityisen tärkeä julkinen ele. Etenkin, kun se samalla valottaa sitä, ettei se koske kaikkia.

Antu Sorainen Filosofian tohtori

Akatemiatutkija, dosentti CoreKin -tutkimushankkeen johtaja

Orlando on muistojen ja olemisen mentävä musta aukko kärsimysten sisällä, jota kukaan ei halua tunnustaa itselleen mutta jonka kanssa jokainen joutuu jossain vaiheessa elämässään elämään: missä väärään suuntaan eksyminen ei kerro älystä tai varovaisuudesta niinkään kuin itseluottamuksen puutteesta maailmassa, missä yksikään seikka ei ole se itse, mikään ei vastaa nimeään eikä otsikkoaan -kaikki on jotain muuta.

”Tiukkaa kamaa! Oikeita sanoja, oikein järjesteltynä. Kaunista polveilevaa tekstiä, josta ainakin minä pidän. Verbaali-masturbointi ei ole kaikkein helpoin valinta ilmaisun lajiksi.”

-Joni Lackström lukija Raahesta

“ Myöhemmin kun opin häntä tuntemaan paremmin huomasin, että hänessä kamppailivat yön ja päivän erilliset valtiat, vangiten tuttuuden ja vaikeaselkoisen salakielensä sekä tavanomaisuutensa arvoituksellisen mystiikan sisälle, koska hän oli luonteeltaan ilmiselvä muukalainen, jonka puhtaasta lapsenomaisuudesta puuttui vapauttavasti tiettyjen kaavamaisien fraasien kohteliaisuus. ”

Kirjailija Harald Olausen Helsingin kirjamessuilla 2015
(Kuva: Antu Sorainen)

ISBN 978-952-6668-59-8

9 789526 668598 >

Kirjan jälkisanat queertohtori ja Helsingin yliopiston sukupuolentutkimuksen dosentti Antu Sorainen. Kirja käännetään englanniksi.